तमसो मा ज्योतिर्गमय

শিৱসাগৰ ছোৱালী কলেজ

শিৱসাগৰ ছোৱালী কলেজ

আলোচনী

১৯৯৮-৯৯ বৰ্ষ

শিৱসাগৰ ছোৱালী কলেজ
আলোচনী

তমসো মা জ্যোতির্গময়

শিৱসাগৰ ছোৱালী কলেজ

১৯৯৮-৯৯ বৰ্ষ

সম্পাদিকা ঃ

পূৰ্ণিমা দত্ত

SIBSAGAR GIRLS COLLEGE MAGAZINE, *for the session 1998-99, edited by Miss Purnima Dutta and Published by the General Secretary, Sibsagar Girls' College Students Union, Printed at M/S Printworks, Shankar Mandir Road, Sivasagar .*

।। সম্পাদনা সমিতি ।।

সভাপতি ঃ অধ্যক্ষ শ্ৰীবীৰেন্দ্ৰ কুমাৰ তালুকদাৰ
উপদেষ্টা ঃ শ্ৰীসোণাৰাম বৰুৱা
শ্ৰীশিৰীষ কুমাৰ ভট্টাচাৰ্য্য
শ্ৰীযমুনা বৰগোহাঞি
শ্ৰীযুত অৰুণ বৈৰাগী
শ্ৰীযুত আব্দুল হামিদ
শ্ৰীমতী ৰেখা বৰগোঁহাই , *সাধাৰণ সম্পাদিকা*
শ্ৰীমতী পূৰ্ণিমা দত্ত , *আলোচনী সম্পাদিকা*

বেটুপাতৰ ছবি ঃ- শিৱ'দলৰ ভাস্কৰ্যৰ পৰা লোৱা হৈছে ।

ডি. টি. পি ঃ- শ্ৰীমণ্টু কোঁছ

ছপাশাল ঃ- প্ৰিণ্টৱৰ্কস্
শঙ্কৰ মন্দিৰ পথ, আমোলাপট্টি,
শিৱসাগৰ

SIBSAGAR

সম্পাদকীয় ঃ

সাহিত্য সমাজৰ দাপোণ।

এখন সমাজৰ, এটা জাতিৰ প্ৰতিবিম্ব হ'ল সেই জাতি বা সমাজৰ সৃষ্টি সাহিত্য, য'ত আমি বিচাৰি পাব পাৰো সেই সমাজৰ একোখন উজ্জ্বল প্ৰতিচ্ছবি। মানৱ জাতিৰ প্ৰতিটো মূহূৰ্ত্তৰ আত্মপ্ৰকাশৰ এক ৰঙীন উৎস হ'ল সাহিত্য, য'ত থাকে জীৱনত ঘটি যোৱা ভাল-বেয়া, সৰু-বৰ ঘটনাৰ এক মূৰ্ত্ত প্ৰকাশ। দাপোণত নিজৰ ৰূপ ধৰা পৰাৰ দৰে সাহিত্যতো ভাষাৰ মাধ্যমত জাতীয় জীৱন প্ৰতিবিম্বিত হয়। সাহিত্যৰ প্ৰকৃত ৰূপ নিগৰিত হয় ব্যক্তিৰ পৰা আৰু এই সাহিত্য এটা সভ্য জাতিৰ জীৱনৰ উপাদান। তাৰোপৰি সাহিত্য সৃষ্টিৰ প্ৰয়োজনীয় দুটা উপাদান হ'ল সুস্থ মানসিকতা আৰু এক অভিজ্ঞতা-পুষ্ট মন আৰু হৃদয়।

প্ৰতিজন সাহিত্যিক এজন শিল্পী যিয়ে মানৱ সমাজৰ ছবিখন আকৰ্ষণীয়ভাৱে ফুটাই তুলিব পাৰে। কিন্তু সাম্প্ৰতিক কালত চিন্তাধাৰাবোৰ যেন যান্ত্ৰিক য'ত আমি সুস্থ মানসিকতা আশা কৰিব নোৱাৰো। তথাপিও আমাৰ গভীৰ প্ৰত্যাশা-- উদীয়মান প্ৰতি গৰাকী লেখক-লেখিকাই যুগমীয়া সাহিত্য সৃষ্টি কৰক, সুস্থ মানসিকতাৰে সমাজখনক সবল সুস্থভাৱে গঢ় দি তোলক ।

একবিংশ শতিকাৰ দুৱাৰ দলিত যুৱক-যুৱতীৰ মনৰ ভিতৰখন ঃ-

বৰ্তমান পৃথিৱীৰ সকলো প্ৰান্ততে অৰ্থাৎ য'তে-ত'তে মাত্ৰ এচাম যুৱক-যুৱতীৰ বিশৃংখল আচৰণৰ ছবি দেখা যায়। কিন্তু যুৱক-যুৱতীসকলৰ উচ্ছৃংখলতাৰ মূল এওঁলোকেই নে ? নে, নিজৰ স্বাৰ্থৰ খাতিৰত এওঁলোকক ব্যৱহাৰ কৰা এচাম বুদ্ধিজীৱী? বৰ্তমান সমাজব্যৱস্থা ৰাজনীতিৰ কবলত ধৰাশায়ী য'ত যুৱক-যুৱতী, বুঢ়া-বুঢ়ী আদি সকলো অলক্ষিতে সোমাই পৰিছে আৰু যদি তেওঁলোকে এই কু-ব্যৱস্থাৰ পৰা নিজকে মুক্ত কৰিব নোৱাৰে তেন্তে দেশ আৰু সমাজখন যে ধ্বংসৰ পথত ধাবমান হ'ব সেয়া নিশ্চিত ।

এফালে নাৰীয়ে স্বাধীনতা আৰু পুৰুষৰ সতে সমঅধিকাৰ বাবে আন্দোলন কৰিছে আনহাতে এচাম নাৰীয়ে নানান কু-কৰ্মত লিপ্ত হৈ সমাজত বিষবাষ্প চটিয়াইছে। কোনোবাই পেটৰ ভোকৰ তাড়নাত, আন কোনোবাই বিলাসিতাৰ খাতিৰত, এচামে আকৌ এমুঠি ভাতৰ বাবে । কিন্তু এনে পন্থাৰ বিকল্প জানো নাই?

মুঠতে এখন সুস্থ সমাজ তথা এক সুস্থ জাতি গঢ়ি তুলিবলৈ লাগিব পুৰুষ-নাৰীৰ পৰস্পৰ বুজাবুজি, এটা সুস্থ মানসিকতা উভয়ৰে শিক্ষা, প্ৰেম, দয়া, মমতা আদি সজগুণৰ অভ্যুত্থান।

আজি অসমৰ ৰাজনীতিত এক ভয়াবহ ধুমুহা বলিব লাগিছে। সকলো ফালে কেৱল হত্যা, ধৰ্ষণ, লুণ্ঠন। অসম আজি অবৈধ বিদেশীয়ে ভৰি পৰিছে। নানা সমাজদ্ৰোহী মানুহৰ প্ৰভাৱে অসমক অশান্তিকৰ ঠাই কৰি তুলিছে। তাৰোপৰি নানান প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগ বিশেষকৈ বাৰিষাৰ বানপানী সমস্যাই অসমক বাৰুকৈয়ে গিলি পেলাইছে।

গতিকে অসমৰ ক্ষেত্ৰত দেখা দিয়া এই সমস্যাসমূহ সমাধান কৰিবৰ বাবে অসমৰ ৰাজনীতিত এতিয়া ব্যক্তি স্বাৰ্থৰ নীতি পৰিহাৰ কৰি সমূহীয়া স্বাৰ্থৰ দৃষ্টিভংগী হাতত লৈ কাম কৰিব লাগিব। নহলে অতি কম সময়ৰ ভিতৰতে অতীতৰ সুজলা-সুফলা অসম কালৰ গৰ্ভত বিলীন হৈ যাব।

প্ৰবাহিনী ঃ নতুন লিখনিৰ সেউজপত্ৰৰ সন্দৰ্ভত একাষাৰ ঃ-

প্ৰত্যেক অনুষ্ঠানৰ মুখপাত্ৰ সমূহৰ এক মৌলিকতা থকাৰ দৰে এখন মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰাচীৰ পত্ৰিকাখনৰো এক মৌলিকতা আৰু ঐতিহ্য আছে। 'প্ৰবাহিনী'ক কিছু অসুবিধাৰ বাবে যথা সময়ত প্ৰকাশ কৰিব নোৱাৰাৰ বাবে দুঃখিত। যাহওঁক ১৯৯৯ বৰ্ষৰ নবাগতা আদৰণী সভাৰ দিনা 'প্ৰবাহিনী' প্ৰকাশ কৰা হ'ল। নিজৰ জ্ঞানৰ পৰিধি নিচেই সীমিত হোৱাৰ বাবে 'প্ৰবাহিনী'ক যথোচিত মানদণ্ডৰ কৰি গঢ়ি তুলিব নোৱাৰিলো। তাৰ বাবে আমি সকলোৰে ওচৰত ক্ষমাপ্ৰাৰ্থী।

এই সংখ্যাৰ মুখপত্ৰখনৰ জন্মক্ষণত ঃ-

মহাবিদ্যালয় এখনৰ বাবে মুখপত্ৰখনৰ গুৰুত্ব কিমান তাক দোহাৰিবৰ প্ৰয়োজন নাই। শিৱসাগৰ ছোৱালী কলেজৰ আলোচনী সম্পাদিকা হিচাপে নিৰ্বাচিত হৈ আলোচনীখন সুন্দৰ ৰূপত সজাবলৈ সকলোৰে পৰা গল্প, কবিতা আৰু নানান শিতানৰ প্ৰবন্ধ বিচৰা হৈছিল যদিও সেইবোৰ আশানুৰূপভাবে পোৱা নগল। অতি সীমিত সংখ্যক প্ৰবন্ধ, গল্প, কবিতাহে পোৱা গ'ল। সেইখিনিকে সম্পাদিত ৰূপত আলোচনীখনত প্ৰকাশ কৰা হ'ল।

আলোচনী এখন সম্পাদনা কৰাটো অতি কষ্টকৰ। ইয়াৰ বাবে লাগে গভীৰ অধ্যয়ন আৰু সুক্ষ্ম দৃষ্টিভংগী, যিটো আমাৰ নাই। অতি সীমিত জ্ঞানেৰে সম্পাদনা কৰা আলোচনীখন আপোনাসৱৰ হাতত তুলি দিছো। পৰৱৰ্তী সম্পাদিকাসকলে পিছলৈ আলোচনীখন আৰু সুন্দৰ আৰু মনোগ্ৰাহী কৰি তুলিবলৈ যত্ন কৰিব বুলি আশা ৰাখিলো ।

সৰ্বশেষত অজানিতে হোৱা দোষ-ক্ৰটিৰ বাবে ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা কৰিলো ।

কৃতজ্ঞতা প্ৰকাশ ঃ

আলোচনীখনৰ প্ৰকাশৰ কাম হাতত লোৱা দিনাৰে পৰা শেষলৈকে সকলো সময়তে নানান পৰামৰ্শ দি আলোচনীখনৰ প্ৰকাশ সাফল্যমণ্ডিত কৰাত প্ৰথমে মই মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ পৰম শ্ৰদ্ধাস্পদ শ্ৰীযুত বীৰেন্দ্ৰ কুমাৰ তালুকদাৰ মহোদয়লৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো।

ইয়াৰোপৰি আলোচনীখনক পূৰ্ণাঙ্গৰূপ দিয়াত বিভিন্ন দিশত সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়োৱাৰ বাবে সম্পাদনা সমিতিত থকা শিক্ষাগুৰুসকল শ্ৰীযুক্তা যমুনা বুঢ়াগোঁহাই, শ্ৰীযুত শিৰীষ ভট্টাচাৰ্য্য, শ্ৰীযুত সোণাৰাম বৰুৱা, শ্ৰীযুত আব্দুল হামিদ, শ্ৰীযুত অৰুণ বৈৰাগী ছাৰলৈ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো ।

মোৰ কাৰ্য্যকালত বিভিন্ন দিশত সহায় সহযোগিতা আগবঢ়োৱাৰ বাবে ছাত্ৰী একতা সভাৰ সমূহ সদস্যা তথা বান্ধৱীসকল আৰু ছাৰ-বাইদেউসকললৈ শলাগৰ শৰাই আগবঢ়ালো।

তাৰোপৰি আমাৰ কাৰ্য্যকালত বিভিন্ন সময়ত বিভিন্ন প্ৰকাৰে সহায় কৰাৰ বাবে চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ কৰ্মচাৰীবৃন্দলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো।

অৱশেষত আলোচনীখন সুন্দৰকৈ প্ৰকাশ কৰি দিয়াৰ বাবে প্ৰিন্টৱৰ্কস্‌ৰ স্বত্বাধিকাৰ প্ৰমুখ্যে ছপাশালৰ সমূহ কৰ্মচাৰীলৈ ধন্যবাদ থাকিল ।

পূৰ্ণিমা দত্ত

-- *সম্পাদিকা* --

সূচীপত্ৰ

শিৱসাগৰ ছোৱালী কলেজ আলোচনী ঃ ১৯৯৮-৯৯ বৰ্ষ

প্ৰৱন্ধাৱলী ।।

		পৃষ্ঠা নং
সামাজিক প্ৰগতিত আধুনিক নাৰীৰ ভূমিকা	পিংকী দাস	১-২
পৰিৱেশ সচেতনতাত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ভূমিকা	ইলাক্ষী দুৱাৰা	৩-৪
সাহিত্যাচাৰ্য্য ড° সত্যেন্দ্ৰ নাথ শৰ্মা	প্ৰণীতা দিহিঙীয়া	৫
আমাৰ পৰিচয় কি ?	ৰূপামণি বেজবৰুৱা	৬-৭
ইন্দ্ৰধনু কবি সাহিত্যিক ডিম্বেশ্বৰ নেওগ	শ্যামলীমা বৰুৱা	৮-৯
আহোম যুগৰ নাৰী মহিয়সী, গৰীয়সী, বৰেণ্যা ইত্যাদি ইত্যাদি	অধ্যাপিকা যমুনা বৰগোঁহাই	১২-১৫
সমাজ সংগঠনত নাৰীৰ ভূমিকা	প্ৰবাহিতা বৰুৱা	২৮-৩০
ব্লেকহ'ল আৰু ইয়াৰ সন্ধান	অধ্যাপক প্ৰাঞ্জল পঙ্কজ বৰুৱা	৩৮
জনসংখ্যা নিয়ন্ত্ৰণত মহিলাৰ ভূমিকা	অধ্যাপিকা অজন্তা বৰা বৰুৱা	৩৯-৪০
জাতীয় সংহতি ৰক্ষাত মহিলাৰ ভূমিকা	স্বস্তিব্ৰতা ভট্টাচাৰ্য্য	৪৪-৪৬
ৰোমাণ্টিচিজ্‌ম আৰু বাস্তৱবাদৰ সংজ্ঞা আৰু বৈশিষ্ট্য	উষা গগৈ	৪৭-৫০
আধুনিক যুগৰ নাৰীয়ে সহজতে হাতত লব পৰা ব্যৱসায়	ছাবিনা ইয়াচমিন আহমেদ	৫৪

কবিতা-কুঞ্জ ।। ১৯-২৫

অনুভৱৰ দুটি স্তৱক / অঞ্জুমণি বড়া ☯ উপলব্ধি / মৃদুলা দত্ত ☯ জীৱনলৈ আহে যদি বহু প্ৰতিঘাত / বন্দিতা স্কট ☯ প্ৰতীক্ষা / লুইচ লিমা বৰুৱা ☯ মোৰ ওপজা ঠাই / বিজয়ালক্ষ্মী দেউৰী ☯ হৃদয়ৰ বাটে বাটে গোন্ধ / বৰ্ণালি বড়া ☯ এটা দুঃস্বপ্ন / মমী শ্যাম ☯ সুগন্ধহে বাকী ৰ'ল মাথো / মৈত্ৰী গগৈ ☯ জ্বলি উঠিল লক্ষ তৰা / জিতামণি বড়া ☯ বিধবস্ত মানৰ / জীনামণি বৰগোঁহাই ☯ বীৰ জোৱান / ৰুণজুন মণি বড়া ☯ বন্দনা / দীপশিখা কোঁৱৰ ☯ ইয়াত এখন নদী আছিল / চৈয়দা ফৰিদা ৰহমান ☯ নতুন প্ৰভাত / ৰুমী দত্ত ☯ এটি দুঃস্বপ্নৰ সন্ধিক্ষণত / বীথিকা দত্ত ।

গল্প সম্ভাৰ ।।

এটি নতুন পুৱাৰ প্ৰতীক্ষাত	অঞ্জুমণি বড়া	১০-১১
এটা নতুন দিনৰ বাবে	কৰবী গগৈ	১৬-১৮
বোবা যন্ত্ৰনা	পাপৰি চাংমাই	২৬-২৭
মুহি মাষ্টৰৰ দৌৰ	মধুস্মিতা চেতিয়া	৩১-৩৩
হুমুনিয়াহৰ শেষত	জ্যোতিকা গগৈ	৩৪-৩৭
প্ৰয়োজন	জোনা মিলি	৪১
ৰন্ধা-বঢ়া	অশ্ৰুমণি দত্ত	৪২-৪৩

একাঙ্কিকা নাটক ।।

কিয় ? ?	চৈয়দা ফৰিদা ৰহমান	৫১-৫৩

• • • • • • • • • • • • • •

সামাজিক প্ৰগতিত আধুনিক নাৰীৰ ভূমিকা

পিংকী দাস
স্নাতক ১ম বাৰ্ষিক

াৰম্ভণি ঃ

মানুহ সামাজিক প্ৰাণী। মাজক বাদ দি কোনো মানুহেই জীয়াই কাৰ কল্পনা কৰিব নোৱাৰে, যিহেতু ৰ্তমান পৰিস্থিতিত মানুহে ৰবীনচন চো নাইবা আলেকজেণ্ডাৰ চেলকাৰ্ক হোৱাটো কেতিয়াও কামনা নকৰে। মাজ বন্ধনৰ পৰা মুক্ত হৈ, মুক্ত ৰিবেশত, সম্পূৰ্ণ মুক্ত জীৱন যাপন ৰিও আলেকজেণ্ডাৰ চেলকাৰ্কে শান্তি াৰা নাছিল। নিঃসঙ্গ জীৱনৰ ব্যথাৰ লোত, সমাজ লাভৰ তীব্ৰ আকাঙক্ষাত ওঁ চিঞৰি উঠিছিল। যিদৰে সমাজ বিহনে মানুহ জীয়াই থকা অৰ্থহীন, ক একেদৰে নাৰী অবিহনে সৃষ্টি ম্পূৰ্ণ অৰ্থহীন।

ী আৰু সমাজ ঃ

সমাজৰ এক বৃহৎ অংশ হ'ল ী। নাৰীক বাদ দি কোনো সমাজৰ হ'ব নোৱাৰে আৰু নাৰীয়েও াজক বাদ দি জীয়াই থকাৰ কল্পনা ব নোৱাৰে। নাৰী এক প্ৰবল আৰু ট শক্তি। নাৰীসকলৰ কল্পনাপ্ৰৱণ অসীম উচ্ছ্বাস আৰু মমতাৰে পূৰ। স্বাধীনতা, শান্তি, প্ৰগতিৰ াণময় আদৰ্শৰ জিলমিলনিয়ে সিকলৰ দৃষ্টিপটত জীৱন্তকৈ দাঙি একোটা সৰ্বাঙ্গসুন্দৰ, সুখ আৰু সমৃদ্ধিৰে ভৰা মধুৰ জীৱন তথা একোখন সমৃদ্ধিশালী সমাজ। সেয়েহে সমাজৰ অন্যায়, অসত্য দেখিলে তেওঁলোক হয় জ্বালামুখীৰ দৰে উদগ্ৰ আৰু তাৰ প্ৰতিকাৰ বিচাৰি তেওঁলোক হয় অতিশয় অস্থিৰ আৰু উত্তেজিত।

সামাজিক প্ৰগতিত আধুনিক নাৰীৰ ভূমিকা ঃ

সামাজিক প্ৰগতিত নাৰীয়ে যুগে যুগে অন্তৰ আত্মাৰে নিজকে উছৰ্গা কৰি আহিছে যদিও সাধাৰণতে নাৰী সমন্ধে সমাজত থকা ধাৰণাবোৰ হৈছে "পাতৰ তলৰ লাও" "সতী", "আশ্ৰয়হীনা", "পতিব্ৰতা", "অবলা", গৃহলক্ষ্মী" আদি। কেৱল আধুনিক যুগতে নহয়, সভ্যতাৰ আৰম্ভণিৰে পৰা এনেধৰণৰ নানান তাত্ত্বিক বিশেষণেৰে নাৰীসমাজ অলংকৃত হৈ আহিছে। কিন্তু নাৰীসমাজৰ বৃহৎ অংশ এই "অলংকাৰ" বিলাকৰ ভয়াবহ ব্যৱহাৰিক পৰিণতি সম্পৰ্কে এতিয়াও অজ্ঞাত। অথচ এই অলংকাৰবোৰকে নাৰীৰ গৌৰৱ বুলি ভাবিবলৈ শাৰিৰীক আৰু মানসিকভাৱে নাৰীসমাজক প্ৰস্তুত কৰি তোলাৰ যোগেদি, পিতৃপ্ৰধান সমাজত নাৰীৰ সকলো সামাজিক আৰু মানসিক মূল্যবোধ কাঢ়ি লৈ, নাৰীক "ঘৰুৱা লিগিৰী"লৈ পৰিণত কৰাত পুৰুষৰ দপ্দপ্নি বৰ্তি আছে। "নাৰী" সমাজৰ বৃহৎ অংশ যদিও তেওঁলোকৰ ওপৰত চলি থকা এই অন্যায়, উৎপীড়ন, অত্যাচাৰ সম্পৰ্কে অজ্ঞাত, তথাপি ইতিহাস এই বিষয়ত নীৰৱ নহয়।

এইটো সত্য যে বৰ্হিজগতখন সৃষ্টিৰ আদিতে যেনেদৰে আছিল, ই সেইদৰে থকা নাই। বিশ্বৰ প্ৰত্যেকটো বস্তুৰেই গতিশীলতা আৰু পৰিবৰ্তনশীলতাৰ মাজেদি উত্থান নাইবা পতন আৰু বিকাশ নাইবা বিনাশ ঘটিছে। এই পৰিবৰ্তনৰ মূৰ্ত প্ৰতিফলন মানৱ সমাজৰ গাঁথনিতো পৰিছে। সৃষ্টিৰ পাতনিৰে পৰা বৰ্তমান সময়লৈকে "নাৰী"ৰ গুণ-দোষ, প্ৰতিভা আদিৰ সহস্ৰগুণ বিকাশ ঘটিছে। বৰ্তমান প্ৰতিটো মূহুৰ্ততে যেন নাৰী-ব্যক্তিত্বৰ ন-ন দিশ উদ্ভাসিত হৈয়ে আছে। নাৰীসকল আজি সামাজিক প্ৰগতিৰ প্ৰতি সজাগ হৈ উঠিছে।

অতীতৰ পৰা বৰ্তমান কাললৈকে সমাজ তথা দেশৰ অগ্ৰগতিত নাৰীয়ে যথেষ্ট বৰঙণি আগবঢ়াই আহিছে। ইতিহাসৰ পাতত চকু ফুৰালে নাৰীয়ে শিক্ষা-দীক্ষাৰ উপৰিও সাহিত্য-সংস্কৃতি, ৰাজনীতি আদি সমাজিক বিষয়ত অংশ গ্ৰহণ কৰাৰ জলন্ত প্ৰমাণ দেখিবলৈ পোৱা যায়। সেয়ে হয়তু সংবিধানে পুৰুষ আৰু নাৰীক

সমঅধিকাৰ প্ৰদান কৰি নাৰী শক্তিক আগবাঢ়ি যোৱাত উৎসাহ প্ৰদান কৰিলে। পুৰুষ আৰু নাৰীৰ মাজত থকা ভেদাভেদসমূহ দূৰ কৰাৰ উদ্দেশ্যৰে চৰকাৰী কাৰ্যালয়সমূহত মহিলাৰ বাবে আছুতীয়াকৈ পদ সংৰক্ষিত কৰি ৰখাৰ ব্যৱস্থা কৰিলে।

স্বভাৱত দয়া, প্ৰেম আৰু ক্ষমাৰ অধিকাৰিণী তথা কোমল আৰু মৰমীয়াল এই নাৰীসকল। সমাজখন সৰ্বতোপ্ৰকাৰে আগবঢ়াই নিবলৈ হ'লে সকলো নাৰীয়েই সমাজ সংগঠন আৰু উন্নয়নমূলক কামত আত্মনিয়োগ কৰি কথাৰে নহয়, কাৰ্য্যৰে নিজৰ পৰিচয় দাঙি ধৰা উচিত। সাম্প্ৰতিক পৰিস্থিতিত নাৰীসকলৰ মাজত এক অভূতপূৰ্ব জাগৰণৰ অত্যন্ত প্ৰয়োজন। আত্মবিশ্বাস আৰু আত্মপ্ৰত্যয়ৰে নাৰী শক্তি বলীয়ান হৈ নিজ ব্যক্তিত্বৰ উপলব্ধিৰে তেওঁলোকৰ আত্মমৰ্যাদাবোধ জগাই তোলাটো আৱশ্যক হৈ পৰিছে। যিহেতু নাৰীসকল যিমানেই শক্তিশালী নহওক কিয়, তেওঁলোকে আদিম যুগৰে পৰা বৰ্তমানলৈকে "পতিব্ৰতা" ধৰ্ম ৰক্ষা কৰি পুৰুষৰ বশ্যতা স্বীকাৰ কৰি আহিছে। কিন্তু এইটো সকলোৰে দৃষ্টিগোচৰ হোৱা উচিত যে নাৰী কেৱল পণ্য সামগ্ৰী নহয় -- নাৰীৰো এক সুকীয়া সত্বা, এক সুকীয়া ব্যক্তিত্ব আছে।

নাৰী এনে এক শক্তি যাক উলংঘা কৰাটো কঠিন। সমাজৰ অগ্ৰগতিত আধুনিক নাৰীৰ ভূমিকা বিশেষভাৱে উল্লেখনীয়। সকলো মানুহেই, নাৰীসমাজে কিদৰে নিজৰ স্পষ্টবাদী শক্তিৰ সহায়ত সমাজখন আগুৱাই নিব পাৰে, সেই বিষয়ে চিন্তা কৰা প্ৰয়োজন। যিহেতু বৰ্তমান ৰাজনৈতিক সংগঠনৰ লগতে আন বহুতো সংগঠনে স্বাৰ্থপৰভাৱে সমাজখন বিপথে পৰিচালিত কৰিছে। এই কথা সকলো মহিলাই উপলব্ধি কৰা উচিত।

সমাজত প্ৰচলিত বিভিন্ন কু-প্ৰথা, কু-সংস্কাৰ বন্ধ কৰা, নিচাযুক্ত দ্ৰব্য দূৰীকৰণ আদি আঁচনি প্ৰস্তুত কৰি নাৰীসকলে সক্ৰিয় ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিব লাগে, যিহেতু অধুনিক নাৰীসকল স্পষ্টবাদী আৰু শিক্ষিতা। সেইবাবে দৃঢ় পদক্ষেপেৰে থিয় হৈ সমাজিক প্ৰগতিৰ সন্ধান দিব পাৰে।

নাৰীসকল "মাতৃ"। মাতৃসমাজ অজেয় আৰু এই সমাজৰ যি ঐক্যবদ্ধ শক্তি তাৰ তুলনা ক'তো নাই। এইখন সমাজে যেতিয়া বিৰাট সমাজলৈ সাংগঠনিক দৃষ্টিভংগী লৈ আগবাঢ়ি আহিব, তেতিয়া ই সুন্দৰ নহৈ নোৱাৰে। নাৰীশক্তি একত্ৰিত হৈ প্ৰবল উৎসাহ, উদ্দীপনা, প্ৰেৰণা লৈ সমাজৰ সংগঠনমূলক কামত আগুৱান হ'ব লাগে। নিজ সন্তানক উপযুক্ত শিক্ষাৰে শিক্ষিত কৰি এজন সুনাগৰিক হিচাপে গঢ় দিয়াটো প্ৰত্যেক গৰাকী নাৰীৰে কৰ্তব্য।

সাম্প্ৰতিক কালত দেখা গৈছে আধুনিক নাৰীসকলে নিজ নিজ সংস্কৃতি এৰি পশ্চিমীয়া সংস্কৃতি অকোঁৱালি লৈছে। প্ৰায়সংখ্যক নাৰীয়েই পশ্চিমীয়া সংস্কৃতিৰ মেৰপাকত পৰি নিজৰ সংস্কৃতিক পাহৰি পেলাইছে। উন্নতিশীল জাতি এটাৰ ক্ষেত্ৰত ই সভ্যতা সংস্কৃতিৰ এক বিৰাট অপচয় আৰু অপুৰণীয় ক্ষতি। অৱশ্যে এইটো কথাও সঁচা যে যুগৰ পৰিবৰ্তনে নাৰীসমাজৰো বহু পৰিবৰ্তন আনিছে। তথাপি বৰ্তমান নাৰীসকলৰ পৰা সমাজে বহুখিনি আশা কৰে। সেইবাবে এইবিষয়ে নাৰীসকলে চিন্তা কৰা উচিত।

আজি, সমাজ আৰু জাতিৰ যি সংকটময় অৱস্থা, এই অৱস্থাৰ উপশম ঘটাবলৈ নাৰীসমাজ আগবাঢ়ি অহা উচিত। তেতিয়াহে সমাজক নতুন গতিবেগ দিয়াত সফল হ'ব পাৰিব।

সামৰণি ঃ-

বৰ্তমান সময়ত সমাজৰ সৰ্বাংগীন উন্নতিৰ বিষয়ে চিন্তা কৰিবলৈ হ'লে নাৰীসকলে একত্ৰিত হৈ সজাগ হোৱা উচিত। যুগে যুগে নাৰীয়ে বিভিন্ন ৰূপেৰে সজ্জিত হৈ আহিছে। পৃথিৱী আৰু নাৰীক মাতৃজ্ঞান কৰি আহিছে। অৱশ্যে এই মাতৃ আৰু মাতৃভূমিক ৰক্ষা কৰাটো সমাজৰ প্ৰতিজন সদস্যৰে দায়িত্ব আৰু কৰ্তব্য। মাতৃসকলেও তেওঁলোকৰ সন্তানক স্বাৱলম্বী কৰি তুলিব লাগিব। তেতিয়াহে সমাজ এখন সফল হোৱা বুলি কব পাৰিব। যিহেতু --

নাৰী সৃষ্টি কাৰিণী,
নাৰী শক্তি দায়িনী,
নাৰী অৰ্দ্ধাঙ্গিনী ।।

* * * *

পৰিৱেশ সচেতনতাত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ভূমিকা

ইলাক্ষী দুৱৰী
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

ছাত্ৰানাং অধ্যয়নং তপঃ বুলি স্কৃতত এষাৰ কথা আছে। ইয়াৰ অৰ্থ ছে ছাত্ৰসকলে অধ্যয়নকেই তপস্যা গপে লব লাগে অৰ্থাৎ অধ্যয়নত কনিষ্ঠ ভাৱে ব্যস্ত থাকিব লাগে। কিন্তু জিৰ শিক্ষাবিদ্‌সকলে এইটো নুমোদন নকৰে। কথিত আছে যে All work and no play makes ck a dull boy" অৰ্থাৎ খেলা-ধূলা ৰাকৈ বা অৱসৰ বিনোদনৰ প্ৰতি ঠি দি কেৱল কিতাপতে মূৰ গুজি কিলে ছাত্ৰৰ বুদ্ধি-বৃত্তি ভোটা হয়। তিকে ছাত্ৰৰ শাৰীৰিক, মানসিক, মাজিক আদি কৰি সৰ্বপ্ৰকাৰ বিকাশৰ পৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিব লাগে। ৰ্থাৎ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে সমাজ ল্যাণমূলক কাৰ্য্য তথা পৰিৱেশ উন্নয়নৰ শত মনোযোগ দিয়া একান্ত প্ৰয়োজন।

পৰিৱেশ বুলিলে আমাৰ ৰিওফালে বিৰাজ কৰা প্ৰাকৃতিক, মাজিক, ৰাজনৈতিক আৰু শৈক্ষিক ৰিবেশকে বুজায় বা বুজা যায়। উক্ত কইপ্ৰকাৰ পৰিৱেশ উন্নতি কৰাত ছাত্ৰ-ত্ৰীৰ অগ্ৰণী ভূমিকা আছে। ভূগোলৰ শৰ পৰা চাবলৈ গলে পৰিৱেশক মি প্ৰধানকৈ দুটা ভাগত পাওঁ।

) প্ৰাকৃতিক পৰিৱেশ (Natural Enviroment)

) মানৱ পৰিৱেশ (Human Environment)

কোনো এটা অঞ্চলৰ ভৌগলিক অৱস্থান, ভূপ্ৰকৃতি, নদ-নদী, উপকূল, জলবায়ু, মৃত্তিকা, উদ্ভিদ, জীৱ-জন্তু, খনিজ সম্পদ আদি উপকৰণ সমূহকে একত্ৰিতভাৱে প্ৰাকৃতিক পৰিৱেশ বোলে। মানৱ পৰিৱেশৰ মূল উপকৰণ হৈছে -- জনসংখ্যা, জাতি, ধৰ্ম, চৰকাৰ, শাৰীৰিক আৰু মানসিক বৈশিষ্ট্য আদি।

বৰ্তমান যুগত বিভিন্ন কাৰণত প্ৰাকৃতিক পৰিৱেশ বিনষ্ট হোৱা দেখা যায়। অতিমাত্ৰা লোভৰ বশৱৰ্ত্তী হৈ উদ্ভিদ আৰু জীৱ-জন্তু ধ্বংস কৰি মানুহে প্ৰাকৃতিক ভাৰসাম্য বিনষ্ট কৰিছে। খেতি মাটি উলিয়াবৰ কাৰণে উন্মাদৰ দৰে হাবি কাটি শেষ কৰিছে । কাগজ উদ্যোগৰ কাৰণেও বিশ্বৰ বহুতো হাবি-বননি ধ্বংস হৈছে। কল-কাৰখানা আৰু মটৰ গাড়ী আদিয়ে বৃহৎ পৰিমানৰ চালফাৰ-ডাই-অক্সাইড, কাৰ্বন-ডাই-অক্সাইড আৰু সীহ আদি বিষাক্ত গেছ ধাতৱ পদাৰ্থ আমাৰ বায়ু মণ্ডলত এৰি দিয়ে। এইবিলাকে মানুহ আৰু পশু-পক্ষীৰ শৰীৰৰ স্নায়ু, হাওঁফাওঁ উশাহনলী আদি আক্ৰান্ত কৰে। গছ-গছনি বৃদ্ধি আৰু উৎপাদনৰ ক্ষমতাও হ্ৰাস কৰে। এই বৰ্দ্ধিত পৰিমাণৰ কাৰ্বন-ডাই-অক্সাইড গ্ৰহন কৰিবলৈ সেই অনুপাতে কিন্তু গছ-গছনিৰ সংখ্যা বঢ়া নাই, বৰঞ্চ কমিহে গৈছে।

সেইদৰে বনাঞ্চলৰ পৰিমান হ্ৰাস হোৱাৰ ফলত বিশেষকৈ অসমত গড়া-খহনীয়া আৰু বানপানীয়ে তাণ্ডৱ ৰূপ ধাৰণ কৰিছে। ই এটা ভয়াবহ সমস্যা। গছ-গছনি নোহোৱাৰ ফলত পাহাৰত মাটি ধৰি ৰাখিব পৰা ক্ষমতা শেষ হৈ গৈছে আৰু ভূমিস্খলন আদি প্ৰাকৃতিক সমস্যাসমূহ বৃদ্ধি হৈছে।

ওপৰোক্ত সমস্যাসমুহৰ পৰা পৰিত্ৰাণ পাবৰ বাবে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ যথেষ্ট কৰণীয় আছে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে জনসাধাৰণৰ মাজত বিভিন্ন প্ৰকাৰে প্ৰচাৰ কৰিব লাগিব যে জধে-মধে গছ-বন কটাটো মানৱ জাতিৰ বাবে অভিশাপ স্বৰূপ। এইটো কেৱল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ দ্বাৰাহে সম্ভৱ। বিদ্যালয়ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক শিক্ষকে অন্যান্য কামৰ লগত গছ-পুলি ৰোৱা কাৰ্য্য গ্ৰহণ কৰিব লাগে। এই ক্ষেত্ৰত সকলো দিশত সচেতন হৈ বনানীকৰণৰ যোগেদি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে প্ৰাকৃতিক পৰিৱেশ উন্নতিকৰণত অৰিহণা যোগাব পাৰে। আমাৰ দেশত বহুতো অঞ্চল গ্ৰাম্য হোৱাৰ ফলত সেই অঞ্চলৰ মানুহে পৰিৱেশ সংৰক্ষণত গুৰুত্ব আৰোপ নকৰে। গতিকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে তেনেকুৱা ভিতৰুৱা অঞ্চল সমূহলৈ গৈ মানুহৰ মাজত গছ-গছনি নাকাটিবৰ বাবে দিহা পৰামৰ্শ দিব লাগে।

আগতে উল্লেখ কৰা হৈছে যে বিভিন্ন কল-কাৰখানা; যান-বাহন আদিৰ ধোঁৱা, শব্দ আদিৰ ফলতো প্ৰাকৃতিক পৰিবেশ বিনষ্ট তথা প্ৰদূষিত হৈছে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে বিভিন্ন ধৰণে সমাজৰ প্ৰতিজন নাগৰিকক সচেতন কৰি তুলি কল-কাৰখানাৰ ধোঁৱা নিবাৰণৰ বাবে চৰকাৰৰ ওচৰত দাবী জনাব লাগে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসমাজে এনে কাৰ্য্যৰ দ্বাৰা প্ৰাকৃতিক পৰিবেশ উন্নীত কৰিব পাৰে।

সামাজিক পৰিবেশ ঃ- বিভিন্ন কাৰণত বৰ্তমান সামাজিক পৰিবেশ বিনষ্ট হৈছে। ৰাগীয়াল দ্ৰব্য, যেনে মদ, ড্ৰাগছ, ব্ৰাউন চুগাৰ, কুকেইন আদি সেৱন কৰাৰ ফলত সামাজিক পৰিবেশ অতিপাত নিম্নগ্ৰামী হৈছে।

পশ্চিমীয়া সংস্কৃতি অনুকৰণৰ নামত নিম্ন মানদণ্ডৰ, বিকৃত যৌন আচৰণ আদি প্ৰচলনৰ ফলত সামাজিক পৰিবেশ বিনষ্ট হৈছে। কিছুমান অমাৰ্জিত বোলছবি, কিতাপ আদি প্ৰচলনৰ ফলস্বৰূপে পৰিবেশৰ মানদণ্ড বিনষ্ট হৈছে।

উক্ত সমস্যাবিলাক আঁতৰোৱাত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে বিশেষ ভূমিকা গ্ৰহন কৰিব পাৰে। তেওঁলোকে ৰাগীয়াল দ্ৰব্য সেৱনৰ বিৰুদ্ধে অভিযান চলাই সমাজৰ পৰা এই কু-অভ্যাসবোৰ আঁতৰাব পাৰে। ইয়াৰ ওপৰিও ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে একগোট হৈ ইয়াৰ বিপক্ষে থিয় দিব পাৰে। অন্যান্য বদ আচৰণবিলাক বিকৃত বুলি সৰ্বসাধাৰণক বুজাই দি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে এই অনাকাংশিত বিপদৰ পৰা আমাৰ সমাজখনক পৰিত্ৰাণ কৰিব পাৰে। গতিকে পৰিবেশ উন্নত কৰিবৰ বাবে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে যথেষ্ট আগবাঢ়িব পাৰিব।

শৈক্ষিক পৰিবেশ ঃ- বৰ্তমান সমাজত শৈক্ষিক বাতাবৰণ বিনষ্ট হোৱাত সমাজ সচেতন ব্যক্তিসকল তথা শিক্ষাবিদসকল চিন্তিত হৈ পৰিছে। নকলৰ প্ৰাৰ্দুভাৱৰ ফলত শৈক্ষিক পৰিবেশ বিনষ্ট হৈছে। বৰ্তমান প্ৰায় বিলাক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে এই কু-অভ্যাসটো প্ৰয়োগ কৰে। ফলস্বৰূপে প্ৰকৃত শিক্ষাৰ প্ৰতি ধাউতি কমি গৈছে। বিশেষকৈ অনুন্নত ৰাজ্যসমূহত সাক্ষৰ লোকৰ পৰিমান কম। সৰহসংখ্যক লোকেই নিৰক্ষৰ। গতিকে নিৰক্ষৰ লোকৰ মাজত পৰিবেশ বিনষ্ট হোৱাটো স্বাভাৱিক।

শিক্ষাৰ প্ৰতি বৰ্তমান ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ আগ্ৰহ কমি আহিছে। আমাৰ দেশৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাটো প্ৰায়োগিক নোহোৱাৰ বাবে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল সমস্যাত পৰিছে। ফলস্বৰূপে নিৰনুৱা সমস্যাই দেখা দিছে।

ছাত্ৰ সমাজৰ প্ৰচেষ্টাই নকল আদিৰ দৰে বদ অভ্যাসৰ পৰা বিৰত থাকি শৈক্ষিক বাতাবৰণ উন্নত কৰিব পাৰে। নিৰক্ষৰ সমাজৰ সাক্ষৰতা অভিযান বিভিন্ন নাটক, সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠান প্ৰদৰ্শন আদিৰ যোগেদি নিৰক্ষৰ লোকসকলক শিক্ষিত কৰি তুলিব পাৰে।

ৰাজনৈতিক পৰিবেশ ঃ- সমাজৰ প্ৰতিটো শ্ৰেণীৰ লোক পৰোক্ষভাৱে হলেও ৰাজনীতিৰ সৈতে জড়িত। গতিকে ৰাজনীতি সমাজৰ অবিচ্ছেদ্য অঙ্গ। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে বিভিন্ন প্ৰকাৰে জনসাধাৰণক সচেতন কৰি তুলি উপযুক্ত নেতা নিৰ্বাচন কৰিব পাৰে। জ্ঞানী শাসকৰ পৰাহে সুশাসন লাভ কৰিব পাৰি। গতিকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে নিৰক্ষৰ লোকসকলক এই বিষয়ে অৱগত কৰি উপযুক্ত শাসনকৰ্তা নিৰ্ব্বাচনৰ বাবে ব্যৱস্থা কৰিব পাৰে।

ভাৰতবৰ্ষৰ স্বাধীনতা আন্দোলনত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ অগ্ৰণী ভূমিকা আছিল। তেওঁলোকে একগোট হৈ স্বাধীনতা আন্দোলনত সকলো জপিয়াই পৰিছিল আৰু তেওঁলোকৰ সহযোগত ভাৰতবৰ্ষত ইংৰাজ শাসনৰ ওৰ পেলাই শান্তি স্থাপন কৰিছিল।

তেনেদৰে ছাত্ৰসমাজৰ দ্বাৰা ৰাজনৈতিক শান্তি প্ৰতিষ্ঠা কৰাৰ উদাহৰণ বিশ্বৰ বুৰঞ্জীত অলেখ। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে দলবদ্ধ আৰু প্ৰণালীবদ্ধ ভাৱে জনসাধাৰণৰ মাজত পৰিবেশ সচেতনতা জগাই তুলি সকলো প্ৰকাৰ পৰিবেশ উন্নতি কৰাত অগ্ৰণী ভূমিকা গ্ৰহন কৰা উচিত।

* * * *

সাহিত্যাচাৰ্য্য ড° সত্যেন্দ্ৰ নাথ শৰ্মা

প্ৰণীতা দিহিঙীয়া
স্নাতক ১ম বৰ্ষ

অসমীয়া ভাষা সাহিত্যত লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ উত্তৰসুৰী বুলি খ্যাত ভাষা-সাহিত্যৰ প্ৰতিটো শাখাৰে পণ্ডিত ড° সত্যেন্দ্ৰ নাথ শৰ্মাদেৱ। গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ আধুনিক ভাষা সাহিত্যৰ প্ৰতিষ্ঠাপক অধ্যাপক ড° শৰ্মাদেৱৰ জন্ম হৈছিল ১৯১৭ চনৰ ১০ ছেপ্তেম্বৰত শিৱসাগৰ জিলাৰ জাঁজীত। ১৯৬৭ চনত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ত সৃষ্টি কৰা ৰবীন্দ্ৰনাথ ঠাকুৰ অধ্যাপক পদটি ড° শৰ্মাই প্ৰথম অলংকৃত কৰিছিল। মৃত্যুৰ সময়লৈকে ড° শৰ্মাৰ তত্বাবধানত একুৰি গবেষকে পি. এইচ. ডি. উপাধি লাভ কৰে।

প্ৰাচ্যতত্বৰ অধ্যয়নত প্ৰায় সমগ্ৰ জীৱনটো নিৰৱচ্ছিন্নভাৱে জড়িত থকা ড° শৰ্মাই প্ৰথমে কটন কলেজৰ সহকাৰী প্ৰবক্তা হিচাপে কৰ্মজীৱন আৰম্ভ কৰে। পিছত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ত যোগদান কৰি বিশ্ববিদ্যালয়খনৰ আধুনিক ভাৰতীয় ভাষা বিভাগৰ প্ৰতিষ্ঠাপক আৰু প্ৰথম ৰবীন্দ্ৰ ঠাকুৰ অধ্যাপক আসনত উপাধিষ্ট হয়। ইয়াৰ উপৰিও তেওঁ বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগ আৰু ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অসমীয়া বিভাগৰ ভিজিটিং অধ্যাপক, অনুদান আয়োগৰ জাতীয় প্ৰবক্তা অসম সাহিত্য সভাৰ কোষাধ্যক্ষ আদি ৰূপে কাৰ্য্য-নিৰ্বাহ কৰা ড° শৰ্মা ১৯৭৫ চনত অসম সাহিত্য সভাৰ সভাপতি হয়।

মৃত্যুৰ সময়লৈকে বিদগ্ধ পণ্ডিতজনে বিভিন্ন পুৰস্কাৰ আৰু সন্মান লাভ কৰে। ইয়াৰ ভিতৰত ১৯৭৫ চনত অসম সাহিত্য সভাৰ মোহন চন্দ্ৰ শৰ্মা বঁটা, সভাৰ দুৰ্গাধৰ বৰকটকী বঁটা, অসম চৰকাৰৰ সাহিত্যিক পেঞ্চন, গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অসমীয়া বিষয়ৰ এমেৰিটাছ অধ্যাপকৰ পদ ১৯৮৯ চনত, অসম সাহিত্য সভাৰ সাহিত্যাচাৰ্য্য উপাধি ১৯৯৫ চনত সভাৰ সদস্য মহীয়ান আৰু ১৯৯৮ চনত আনন্দৰাম বৰুৱা বঁটা লাভ কৰিছিল। এই বিশাল ৰচনাৰাজিৰে ড° শৰ্মাই অসমীয়া সাহিত্যৰ ভঁৰাললৈ বৃহৎ বৰঙণি আগবঢ়াই গৈছে। ইয়াৰ ভিতৰত অন্যতম অসমীয়া সাহিত্যৰ ইতিবৃত্ত, অসমীয়া নাট্য সাহিত্য, অসমীয়া উপন্যাসৰ ভূমিকা, ৰামায়ণৰ ইতিবৃত্ত, বিশ্বমহাকাব্যৰ পৰিচয় আদি উল্লেখযোগ্য।

অসমীয়া ভাষা সাহিত্য সংস্কৃতিৰ জগতলৈ সমগ্ৰ জীৱনব্যাপী মহৎ বৰঙণি আগবঢ়োৱা ড° সত্যেন্দ্ৰ নাথ শৰ্মাৰ পৰলোক প্ৰাপ্তিত অসমবাসী সম্পূৰ্ণ মৰ্মাহত হ'ল। তেওঁৰ পাণ্ডিত্যৰ বিশালতাই কেইবাটাও জেনেৰেশ্যন ধৰি অসমৰ বিদ্বৎ সমাজক মুগ্ধ কৰিছিল। সাহিত্য সমালোচনাৰ পৰ্য্যায়ত তেওঁ আছিল এগৰাকী আইনজ্ঞৰ দৰে বিচক্ষণ ব্যক্তি। প্ৰাচীন ভাৰতীয় সাহিত্য, অসমৰ বৈষ্ণৱ সাহিত্য, আৰু আধুনিক অসমীয়া সাহিত্য সম্পৰ্কে তেওঁৰ ধ্যান ধাৰণাই আমাৰ সাহিত্যত এটা যুগৰ সৃষ্টি কৰিছিল। সাহিত্যৰ চিন্তা আৰু দৃষ্টিত তেওঁ আছিল লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা ঐতিহ্যৰে গৌৰৱান্বিত। "ৰামায়ণৰ ইতিবৃত্তি" নামৰ গ্ৰন্থত আন্তৰ্জাতিক আৰু ভাৰতীয় বিভিন্ন ভাষাত ৰামায়ণ সম্পৰ্কে হোৱা ব্যাপক আলোচনাৰ তেওঁৰ তাত্বিক আৰু নন্দন তাত্বিক ব্যাখ্যাই আমাক অভিভূত কৰে। কেৱল সেয়ে নহয়, প্ৰাচীনৰ লগতে আধুনিক অসমীয়া সাহিত্যৰ বিষয়েও তেওঁৰ সমালোচনা অতি তাৎপৰ্য্যপূৰ্ণ। আধুনিক অসমীয়া নবীন লেখক লেখিকাৰ ক্ষেত্ৰত তেওঁৰ দৃষ্টি আছিল অতীৱ সহানুভূতিশীল আৰু অনুপ্ৰেৰণাদায়ক। তেওঁৰ অসমীয়া সাহিত্যৰ ইতিহাসত তাৰ বিস্তৃত উদাহৰণ পাব পাৰি।

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ৰবীন্দ্ৰ অধ্যাপক ৰূপে, অসম সাহিত্য সভাৰ সভাপতি হিচাপে তেওঁৰ অৱদান অসামান্য। ব্যক্তিৰূপে তেওঁ আছিল অমায়িক, সৰল, সহজ আছিল তেওঁৰ জীৱন যাত্ৰা। অসমীয়াৰ অনেকৰ বাবে আছিল তেওঁ পৰম আদৰ্শ ব্যক্তি। ৰবীন্দ্ৰনাথৰ ভাষাৰেই কব পাৰি, সুদীৰ্ঘ কাল বাণীৰ সাধনা কৰি তেওঁ এক মৃত্যুহীন প্ৰাণৰ অধিকাৰী হ'ব পাৰিছিল আৰু মৃত্যুৰ পিছত তেওঁ সেই মৃতুহীন প্ৰাণকে অসমীয়া ভাষাক দান দি গ'ল।

এই গৰাকী মহান আধুনিক ভাষা সাহিত্যৰ প্ৰতিস্থাপক অধ্যাপক ড° সত্যেন্দ্ৰনাথ শৰ্মা আজি আৰু নাই। ১৯৯৯ চনৰ ১১ আগষ্ট তাৰিখে পুৱা প্ৰায় ৭-৫৫ বজাত এইগৰাকী পণ্ডিতে ইহলীলা সম্বৰণ কৰাৰ লগে লগে অসমীয়া ভাষা সাহিত্যৰ এটা যুগৰ অৱসান ঘটিল। তেওঁ পত্নী, চাৰিজন পুত্ৰ আৰু এগৰাকী কন্যা এৰি থৈ গৈছে ; লগতে এৰি থৈ গৈছে তেওঁৰ গুণমুগ্ধ বিদ্বৎ সমাজক। মৃত্যুৰ সময়ত তেওঁৰ বয়স আছিল ৮২ বছৰ ।

* * * *

আমাৰ পৰিচয় কি ?

ৰূপামণি বেজবৰুৱা

আলিটোৰ সিপাৰে থকা নদীখনৰ এক গভীৰ নীৰৱতা। যাৰ সান্নিধ্যই বাস্তৱ জগতখনৰ পৰা এখন্তেকৰ বাবে হলেও কল্পনাৰ ৰঙীন ৰাজ্যৰ সীমা চুবলৈ নাপাহৰায়। সেই মূহুৰ্ত্ততে এটা কোলাহল শুনা গ'ল। সেইয়া আন একো নহয়, নীলা আকাশখনত নীৰৱতা ভঙ্গ কৰা এজাক চৰাইৰ কোলাহল। বাস্তৱ জগতখনলৈ ঘূৰি আহি কিয় জানো সিহঁতৰ পৰিচয় জানিবৰ মন গল; কিন্তু সিহঁতৰ পৰিচয়? নাম, ঠিকনা, শিক্ষা, ধৰ্ম, সম্প্ৰদায় এইবোৰ সিহঁতৰ একো নাই, তেন্তে সিহঁতৰ পৰিচয় কি? — এখন নিঃস্বাৰ্থ হৃদয়, এটা মুকলিমূৰীয়া মন আৰু এখন মুক্ত সমাজ য'ত সিহঁতে অহৰহ নিজৰ কৰ্ত্তব্যহে কৰি যয়। হঠাৎ মানুহৰ সমাজখনলৈ মনত পৰিল, — যিখন সমাজত নাম, ঠিকনা, শিক্ষা, ধৰ্ম সম্প্ৰদায় এই সকলোবোৰ আছে কিন্তু চৰাইবোৰৰ দৰে হৃদয়, মন, এখন মুক্ত সমাজ নাই। তেন্তে আমি জীৱশ্ৰেষ্ঠ হৈ জীয়াই আছো কেনেকৈ ? কি'বা এটা লিখিবলৈ মন গ'লেও লিখিম কি ? হঠাৎ ৰবাৰ্ট লীণ্ডৰ মন্তব্যটোৱে কিবা এটা লিখিবলৈ অনুপ্ৰেৰণা যোগালে।

"লিখাৰ বিষয়ে আটাইতকৈ নিৰাপদ নিয়ম হ'ল এইটোৱেই যে তুমি ঠিক যিটো কথা ক'ব খোজা ঠিক তাকেই লিখিবা। তাৰ দ্বাৰা যদি বাক্যৰ চেহেৰাটো দেখনীয়াৰ হৈ নুঠেও, তাৈলে ভ্ৰূক্ষেপ নকৰিবা। যদি অৰ্থই বাক্যক তাৰ সুষমা নিদিয়ে, অভিধানৰ আটাইবোৰ ধ্বনিমুখৰ শব্দয়ো তাক সেই সুষমা দিব নোৱাৰে" — ৰবাৰ্ট লীণ্ড

মন্তব্যটো প্ৰত্যক্ষ কৰি আমাৰ সমাজখনৰ প্ৰতিচ্ছবিখন চাই সমাজত আমাৰ পৰিচয় বিচাৰি চাওঁ আহক।

'পৰিচয়' — যাৰ অবিহনে সমাজত আমাৰ স্থান বিকলাংগ কিন্তু বৰ্ত্তমান সমাজত আমি দিয়া পৰিচয়বোৰ আমাৰ প্ৰকৃত পৰিচয় হয় জানো ? আজি অসমত অসমীয়াৰ অস্তিত্ব নাথাকিলেও অসমবাসীৰ পৰিচয় বিচাৰিলে অসমীয়া বুলিয়েই পৰিচয় দিব। এজন ব্যক্তিৰ পৰিচয় বিচাৰিলে ব্যক্তিজনে তেওঁৰ নাম, ঠিকনা, শিক্ষা, ধৰ্ম-সম্প্ৰদায় ইত্যাদিৰে এটা সঙ্কিপ্ত পৰিচয় দিব কিন্তু সেইয়া জানো আমাৰ পৰিচয় ? যদি নহয় আমাৰ পৰিচয়েই বা কি ?

আত্মকেন্দ্ৰিকতাৰ বাবেই হওঁক বা আন কিবা কাৰণতেই হওঁক, বৰ্ত্তমান সমাজত আমাক যে এটা ভুল পৰিচয়ে অলংকৃত কৰিছে, ই ধ্ৰুৱ সত্য। আজি আমাৰ দম্ভ, গৌৰৱ, অহংকাৰ ইত্যাদিৰ উপকৰণ হল — আমাৰ ঐশ্বৰ্য্য, শিক্ষা, ধৰ্ম, সম্প্ৰদায়। কিন্তু আমি কোনেও এবাৰো চিন্তা কৰা নাই যে কৰ্ত্তব্যৰ তুলনাত সেইবোৰৰ মূল্য কিমান। আজি আমি অসমত সকলোৱে একেলগে অসমীয়া বুলি আমাৰ পৰিচয় দিছো কিন্তু এইখন অসমতেই অসমীয়াই সম্প্ৰদায়ক সাঁৰথি কৰি উচ্চ নীচৰ ভেদাভেদ ৰাখিছো। ধৰ্মক লৈ মৰামৰি, কটাকটি। কিন্তু আমি পাহৰি গৈছো যে কৰ্মইহে আমাৰ ধৰ্ম। আজি আমাৰ চাৰিওফালে হত্যা, ধৰ্ষণ, অপহৰণ আদি কাৰ্য্যই সমাজখনত অৰাজকতাৰ সৃষ্টি কৰিছে। এইখন সমাজত আজি আমাৰ পৰিচয় ৰোগাক্ৰান্ত ।

বৰ্ত্তমান আমাৰ সমাজখনৰ প্ৰত্যেকটো দিশেই ৰোগাক্ৰান্ত অৱস্থাত। আমাৰ শিক্ষানুষ্ঠান সমূহলৈ লক্ষ্য কৰিলে বহুতো অ-মানৱীয় ঘটনা দৃষ্টিগোচৰ হয়। উদাহৰণ স্বৰূপে — বিদ্যালয় সমূহত প্ৰায়বোৰ ছাত্ৰই শিক্ষকক "অ' ছাৰ' বুলি সম্বোধন কৰে। কিন্তু এই সম্বোধনৰ সুবিধা কেনেকৈ পোৱা যায় সেইটোহে চিন্তাৰ বিষয়। এনেধৰণৰ কথাবোৰত শিক্ষক আৰু ছাত্ৰৰ সমন্ধটো শেষ হৈ যোৱা যেনহে লাগে। 'ক্লাছ' চলি থকা সময়ত ছাত্ৰ বাহিৰলৈ ওলাই আহি কাজিয়া কৰা, চিনেমা চোৱা, ইত্যাদিবোৰ

কাৰ্য্য কেৱল নৈতিকতাৰ ভিতৰত ধৰিলে হব জানো ? যদিহে ই আমাৰ পৰিচয় হয় তেন্তে এনেবোৰ শিষ্টাচাৰ নথকা কামত আমাৰ ছাত্ৰৰ লগতে বিদ্যালয়-খনৰো নিশ্চয় পৰিচয় পোৱা যায়। আমাৰ মহাবিদ্যালয়, বিশ্ববিদ্যালয় সমূহত বৰ্ত্তমান "ৰেগিং" শব্দটো এটা মহামাৰী ব্যাধিত পৰিণত হৈছে, 'ৰেগিং' কৰাজন অথবা কৰোতাজন এজনেও ইয়াৰ অৰ্থ ভাৱিবলৈ যত্ন কৰা নাই; কৰাহেতেঁন ই নিশ্চয় মহামাৰী ব্যাধিত পৰিণত নহলহেতেঁন। বৰ্ত্তমান আমি আমাৰ পৰিচয়কলৈ সজাগ হোৱাৰ সময় আহি পৰিছে। বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা এটা শৈক্ষিক 'কেৰিয়াৰ' লৈ ওলাই আহি সীমাবদ্ধতাৰ মাজত পৰিচয় দিয়াটো প্ৰকৃত পৰিচয় কেতিয়াও হব নোৱাৰে।

আমাৰ যাত্ৰীসকলে অহা যোৱা কৰা প্ৰত্যেকখন বাছতেই লিখা থাকে -- "ধূমপান নিষেধ", "আপোনাৰ ব্যৱহাৰেই আপোনাৰ পৰিচয়" ইত্যাদি, --- এতিয়া কথা হল, আমাৰ যাত্ৰীসকলৰ মাজত এই আৰ্দশনীয় কথাবোৰ কাৰ কিমান দৃষ্টিগোচৰ হৈছে, নিশ্চয় কাৰোৱেই হোৱা নাই। হোৱাহেতেঁন কিছুমান বিকৃত মানসিকতাৰ ৰুচিৰে ঘটা অঘটনবোৰ নঘটিলেহেতেঁন। বাছসমূহত আমি এনেকুৱা যাত্ৰীক লগ পাওঁ যি জনে আনৰ সুবিধা অসুবিধালৈ লক্ষ্য নকৰি আৰামত 'চিটত'বহি ভৰিৰ ওপৰত ভৰি তুলি তৃপ্তিৰে চিগাৰেটৰ ধোঁৱা উৰুৱাই যায়। যদি তেওঁৰ ওচৰত এজন বৃদ্ধই বহিবলৈ নাপাই কোনোমতে থিয় হৈ যায় তেতিয়াও যাত্ৰীজনে বৃদ্ধযাত্ৰীজনক মানবীয়তাৰ চকুৰে নাচাই আগতকৈ বেছি আৰামত বহি চিগাৰেট পৰিৱেশন কৰাত তৃপ্ত হয়। এইক্ষেত্ৰত অৱশ্যে যাত্ৰীজনৰ পৰিচয় নোসোধাকৈয়ে পোৱা যায়।

শিষ্টাচাৰৰ অভাৱতেই হওঁক বা আন কিবা কাৰণতেই হওঁক এনেধৰণৰ ঘটনাবোৰ আমাৰ প্ৰায়েই দৃষ্টিগোচৰ হয়। বৰ্ত্তমান সমাজত ভণ্ড নৈতিকতাৰে কিছুমান ব্যক্তিয়ে পিঠিত সন্মানীয় লেবেল মাৰি সমাজৰ চকুত ধূলি দি নিজৰ পৰিচয় দাঙি ধৰিছে কিন্তু প্ৰকৃততে সেইয়া তেওঁলোকৰ পৰিচয় হয় নে নহয় আজি কোনে বিচাৰ কৰিব।

বৰ্ত্তমান সমাজত তথা আমাৰ মাজত মানৱতা পুৰি ছাৰখাৰ হৈ গৈছে, মানৱতাৰ শ্মশান থলীত এতিয়া পশুত্ব আৰু দানৱতাই ৰাজত্ব কৰিছে। আমি আজি যিমানেই সভ্যতাৰ উচ্চ শিখৰলৈ উঠি গৈছো সিমানেই আমি আমাৰ মাজৰ পৰা মানৱতাক বিদায় দিছো। গতিকে আমি আমাৰ প্ৰকৃত পৰিচয় বিচাৰি চোৱাৰ সময় পাৰ হৈ গৈছে। আমি প্ৰত্যেকেই লক্ষ্য কৰা উচিত প্ৰকৃততে আমাৰ পৰিচয় কি ?

আমি সকলোৱে উপলব্ধি কৰা উচিত হব যে আমাৰ পৰিচয় কেৱল নাম ঠিকনাত, সম্প্ৰদায়, ধৰ্ম, শিক্ষাৰ মাজত সীমাবদ্ধ নহয়। আমাৰ পৰিচয় হ'ল -- আমাৰ ব্যক্তিত্ব, আমাৰ চিন্তাচৰ্চা, আমাৰ আচৰণ, মানুহৰ মানসিক আৰু আধ্যাত্মিক জ্ঞানৰ ভৰাঁললৈ আমাৰ অৱদান কিমান -- এই সকলোবোৰৰ হিচাপ আমি যিদিনা দিব পাৰিম সেইদিনাই আমি প্ৰত্যেকেই আমাৰ পৰিচয়ক সীমাবদ্ধতাৰ মাজত নাৰাখি সুস্থ মানসিকতাৰ দৃষ্টিভংগীৰে দিবলৈ চেষ্টা কৰাটো একান্তই প্ৰয়োজন ।

গতিকে আমি আমাৰ ৰোগাক্ৰান্ত পৰিচয়ক উন্নত চিকিৎসাৰ দ্বাৰা সুস্থ কৰোঁ আহক। * *

"আমি যিটো জানো সেইটো যে জানো তাক জনা আৰু যিটো নাজানো তাক যে নাজানো সেইটো জনাটোৱেই প্ৰকৃত জ্ঞান ।"

-- কনফুচিয়াচ

ইন্দ্ৰধনু কবি সাহিত্যিক ডিম্বেশ্বৰ নেওগ

শ্যামলীমা বৰুৱা
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

যি গৰাকী সাহিত্যিকৰ বিষয়ে লিখিব খুজিছোঁ সেই সাহিত্যিক গৰাকী আমাৰ শিৱসাগৰৰে হ'লেও আজি বহুতে তেওঁৰ বিষয়ে নাজানে। সেই কবি সাহিত্যিকজনৰ বিষয়ে মোৰ সীমিত জ্ঞানেৰে যিখিনি জানো তাকে চমুকৈ এটি আভাসৰূপে আগবঢ়ালো।

একেধাৰে কবি, সাহিত্যিক, নিৰ্ভীক সমালোচক, ভাষাতত্ববিদ আৰু অসমীয়া ভাষা সাহিত্যৰ বুৰঞ্জী প্ৰণেতা ডিম্বেশ্বৰ নেওগদেৰৰ জন্ম হৈছিল শিৱসাগৰ নগৰৰ নগৰমহল মৌজাৰ কমাৰফদীয়া গাঁৱত ১৮২১ শকৰ ২২ শাওন (ইংৰাজী ১৮৯৯ খ্ৰীঃৰ ৭ আগষ্ট) তাৰিখে। তেখেতৰ পিতৃ মাণিক চন্দ্ৰ নেওগে ১৯০৩-০৪ খ্ৰীঃত তেখেতৰ বাৰীৰে এটা অংশত এখনি নিম্ন প্ৰাথমিক বিদ্যালয় প্ৰতিষ্ঠা কৰি গাঁৱৰ অন্যান্য ল'ৰা-ছোৱালীৰ লগতে ডিম্বেশ্বৰ নেওগদেৰকো বিদ্যা শিক্ষা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰি দিছিল। এই বিদ্যালয়খনেই বৰ্তমান ১১৩ নং কমাৰফদীয়া নিম্ন প্ৰাথমিক বিদ্যালয় নামে জনাজাত। নেওগদেৰৰ প্ৰথম বিদ্যাৰম্ভ হৈছিল তেখেতৰ পিতৃৰ ওচৰত। তাৰ পাছত নিজৰ বাৰীৰ চুকৰ কমাৰফাদীয়া নিম্ন প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত শিক্ষা জীৱন আৰম্ভ কৰে আৰু ১৯১০ খ্ৰীঃত শিৱসাগৰ চৰকাৰী উচ্চ ইংৰাজী বিদ্যালয়ত নাম লগায়। নেওগদেৰ আছিল সৰুকালৰ পৰাই নিৰ্জনতাপ্ৰিয় আৰু ভাবুক প্ৰকৃতিৰ।

নেওগদেৰৰ পিতৃ মাণিক চন্দ্ৰ নেওগ এজন নামজ্বলা জ্যোতিষী আছিল। পিতৃদেৰতা আৰু পিতৃদেৰৰ লগৰীয়া পণ্ডিতসকলৰ সান্নিধ্যৰ পৰাও তেখেতে বহুতো জ্ঞান আহৰণ কৰিবলৈ সুবিধা পাইছিল। ১৯১১ চনত নেওগদেৰে দুজন সহপাঠীৰ লগ হৈ 'ভূমিক' নামৰ এখন হাতে লিখা আলোচনী উলিয়ায়। তেখেতে সেই আলোচনীখনতে বহুতো গদ্য পদ্য লিখিবলৈ আৰম্ভ কৰে। এনেদৰে তেখেতে শিৱসাগৰ চৰকাৰী উচ্চ ইংৰাজী বিদ্যালয়ত নাম লগোৱাৰ পাছৰ পৰাই তেওঁৰ কাব্যিক মনটোৱে ক্ৰমান্বয়ে বিকশিত হবলৈ এক সুন্দৰ পথ পালে। নেওগদেৰৰ সাহিত্যসেৱা প্ৰথম ১৯১৪ খ্ৰীঃৰ পৰা ১৯১৮ খ্ৰীঃলৈ শিৱসাগৰৰ নিজৰ জন্মস্থলী কমাৰফদীয়াক কেন্দ্ৰ আছিল। নেওগদেৰৰ চিৰ পূজনীয়া মাতৃদেৰী আছিল স্বভাৱতে কবিপ্ৰিয় আৰু সাধ্বী তিৰোতা।

১৯১৭ চনত নেওগদেৰে সতী জয়মতী কবিতা লিখি জয়মতী উৎসৱত প্ৰথম স্থান লাভ কৰি পুৰস্কাৰ পায়। ১৯১৮ খ্ৰীঃত শিৱসাগৰৰ চৰকাৰী উচ্চ ইংৰাজী বিদ্যালয়ৰ পৰা সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ কবি আৰু গদ্য লিখক হিচাপে তেখেতে সন্মানসূচক প্ৰথম পুৰস্কাৰ লাভ কৰে। এই কবি গৰাকীয়ে ১৯১৯ খ্ৰীঃত দক্ষতাৰে প্ৰথম বিভাগত প্ৰৱেশিকা পৰীক্ষাত উত্তীণ হৈ কটন কলেজৰ বিজ্ঞান শাখাত নামভৰ্তি কৰে। তাৰ পাছৰ পৰাই এই কবিজনাৰ সাহিত্যসেৱাৰ দ্বিতীয় স্তৰটো গুৱাহাটীত আৰম্ভ হৈছিল। ১৯২১ খ্ৰীঃত তেখেত কটন কলেজৰ পৰা সুখ্যাতিৰে আই, এছ, ছি, পৰীক্ষাত উত্তীণ হয়। তেখেতে অৰ্পন কৰিছিল 'মালিকা' পুথি মাতৃ দেৱীৰ বাবে। এই পুথিখনৰ ভূয়সী প্ৰশংসা কৰিছিল ৰসৰাজ বেজবৰুৱা আৰু স্বৰ্গীয় ভগৱতী প্ৰসাদ বৰুৱাই। ১৯২২-২৩ খ্ৰীঃৰ ভিতৰত তেখেতক অসম ছাত্ৰ সন্মিলনৰ সাহিত্য শাখাৰ সাধাৰণ সম্পাদক ৰূপে নিৰ্বাচিত কৰা হয়। ১৯২২-২৩ খ্ৰীঃৰ ভিতৰতে তেখেতে কেইবাখনো গীত আৰু বনগীতৰ পুথি প্ৰনয়ন আৰু সংকলন কৰি উলিয়ায়। তাৰে কেইখনমান হ'ল 'বিহুৰতী', 'আকুল পথিক', 'ফাগুনী', 'নামতী'। ১৯২২ চনত 'ডাক চৰিত' আৰু 'ডাক ভণিতা' নামৰ দুখনি গ্ৰন্থ সম্পদনা কৰি উলিয়ায়। মনোৰম 'গীতাৱলী' পুথি 'সঁফুৰা' ১৯২৩ চনত প্ৰথম প্ৰকাশ হয়। ইয়াৰ মাজতো

তেখেতে পঢ়া-শুনা বিষয়তো সমানেই গুৰুত্ব দিছিল। ১৯২৪ চনত তেওঁ কটন কলেজৰ পৰা বি, এছ, ছি, পৰীক্ষাত সুখ্যাতিৰে উত্তীৰ্ণ হয়। কেৱল সেয়াই নহয়, ১৯২৬ চনত অসমীয়া আৰু ইংৰাজী উভয় বিষয়ত সন্মানসহ বি.এ. পৰীক্ষাতো উত্তীৰ্ণ হয়। ১৯২৩ চনৰ পৰা ১৯২৬ চনলৈকে অসম ছাত্ৰ সন্মিলনৰ মুখপত্ৰ 'মিলন'ৰো মুখ্য সম্পাদক আছিল। 'কুণ্ডিল কুঁৱৰী' নামৰ এখন পৌৰাণিক নাটকো তেওঁ ৰচনা কৰিছিল। ১৯২৪ চনৰ অক্টোবৰ মাহত তেওঁৰ চিৰযুগমীয়া 'মোৰ গাঁও' কবিতাটো লিখে। ১৯২৪-২৬ চনলৈকে নেওগ ডাঙৰীয়া 'বাঁহীৰ' সম্পাদক আছিল।

১৯২৭ চনটো ডিম্বেশ্বৰ নেওগদেৱৰ সাহিত্যিক জীৱনৰ প্ৰতি গৌৰৱময় বছৰ। কাৰণ এই বছৰতে তিনিখন বহুমূলীয়া গ্ৰন্থ প্ৰকাশ হয়। তেখেতৰ 'ভক্তি সন্ততি', 'শান্তি,' 'তৃপ্তি', 'সৃষ্টি' আৰু 'নীতি' শীৰ্ষক ছয়টি ভিন ভিন ভাৱৰ মুঠ ডেৰকুৰি কবিতাৰ পুথি 'মালতী' প্ৰকাশ হয়। আন এখন পুথি 'পাৰিজাত' এই বছৰতে প্ৰকাশ পায়। সেই একে বছৰতে কণমানি ওমলোৱা গীত 'পুতলি' প্ৰকাশ হয়, ভক্তি ৰাগৰ কবিতা পুথি 'থুপিতৰা' ১৯২৫ চনত প্ৰকাশ কৰে। ১৯২৫ চনতে তেখেতৰ পৌৰাণিক নাটক 'অকাল বসন্ত' প্ৰকাশ পায়। ১৯২৬ চনত মনোৰম দৃশ্যকাব্য 'মদনভস্ম' প্ৰকাশ হয়। ১৯২৭ চনত 'অসমীয়া সাহিত্যৰ বুৰঞ্জী ' শীৰ্ষক ৰচনাৰ বাবদ তেখেতে 'স্বৰ্গীয় কৃষ্ণ খাউণ্ড সোঁৱৰণী পদক লাভ কৰে।

কবি সাহিত্যিক গৰাকীৰ জিৰাবলৈ সময় নাই । তেখেতে ইখনৰ পিছত সিখনকৈ কবিতাৰ পুথি, নাটক, বনঘোষা, বিহুগীত আদি উলিয়াই গৈছিল। সাহিত্যসেৱা আৰু কৰ্মস্থানে তেখেতক আঁতৰাই জন্মস্থানৰ পৰা নিছিল সঁচা কিন্তু জগতখনক প্ৰাণভৰি চাবলৈ কবি গৰাকীয়ে নিজ জন্ম ঠাইৰ সৰলতাখিনিক দুচকুত ধৰি ৰাখিবলৈ আপ্ৰাণ চেষ্টা কৰিছিল। কবি নেওগ দেৱৰ সমালোচনা সাহিত্যলৈও অৱদান কম নাছিল, তেখেতে চন্দ্ৰকুমাৰ আগৰৱালাদেৱৰ 'প্ৰতিমা' আৰু 'বীণবৰাগী,' বেজবৰুৱাদেৱৰ 'কদমকলি' আদি সমালোচনা কৰা দেখা যায়। ১৯২৮ চনত ছকুৰি তিনিটা পদৰ আই তুতিৰ সংকলন 'ভোগজৰা' প্ৰকাশ কৰে।

ভৰযৌৱন কালত তেখেতৰ সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ অনুৰাগ কবিতাৰ পুথি "ইন্দ্ৰধনু" প্ৰকাশ পায় ১৯২৯ চনত। ৰসৰাজ বেজবৰুৱাৰ মতে, — "গ্ৰন্থকাৰ কবিয়ে আন আন যিবোৰ কবিতা গ্ৰন্থ লিখিছে, সেইবোৰৰ মাজত এই 'ইন্দ্ৰধনু' নিশ্চয় জিলিকি থাকিব।"

'ইন্দ্ৰধনু' কবিৰ মনৰ কথা ঃ-

"জীৱনৰ য'ত আশা ফুলৰ ৰহন
ফুলি উঠে আবেগ বাঢ়িলে;
জঁই পৰে সাগৰৰ আদৰ মালতী
নিৰাশাৰ পৰাশ লাগিলে।"

এই গৰাকী কবিৰ শক্তিয়ে "বস্তুক সুন্দৰ কৰিয়েই নেৰে, তাক বিপুলতাও দিয়ে।" তেওঁৰ নিজস্ব কেইটামান বৈশিষ্ট আছিল, তেওঁ যিটোক সত্য বুলি জানিছিল, বিশ্বাস কৰিছিল আৰু যি যুক্তিত পতিয়ন গৈছিল সেই কথাত কবি গৰাকী আছিল অটল। প্ৰকৃততে নেওগদেৱে ১৮৩০ খ্ৰীঃৰ পৰা ১৯৩০খ্ৰীঃৰ ভিতৰৰ এই পাঁচকুৰি বছৰত অসমীয়া সাহিত্যৰ ভঁৰাললৈ যিমান ডাঙৰি সোমাল তাক ,একত্ৰিত কৰি পঢ়ুৱৈ সমাজলৈ আগবঢ়োৱাই ডাঙৰীয়াৰ প্ৰধান উদ্দেশ্য আছিল। সেইবাবে ১৯৩৪ খ্ৰীঃত "আধুনিক অসমীয়া কাব্য প্ৰতিভা" সঙ্কলনটি প্ৰকাশ কৰে আৰু বহুত কষ্ট কৰি 'আধুনিক অসমীয়া সাহিত্যৰ বুৰঞ্জী' ৰচনা কৰিছিল।

কবি গৰাকীৰ দৈহিক জীৱনৰ কাৰ্য্যসূচীয়ে কৰ্মময় জীৱনৰ কাৰ্য্যসূচী অতিক্ৰমি আগবাঢ়ি গ'ল। সি প্ৰকৃততে অসমীয়া জাতি তথা অসমীয়া ভাষা সাহিত্যৰ বাবে অশেষ ক্ষতিকাৰক হ'ল। কবিগৰাকীৰ কৰ্মময় জীৱনৰ আঁচনিবোৰ সম্পূৰ্ণ হ'বলৈ নাপালে, বহুতো কাম আধৰুৱা হৈ ৰ'ল। জীৱনৰ পৰিসমাপ্তিয়ে আধৰুৱা কামবিলাক সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈ নিয়তিয়ে তেওঁক সময় নিদিলে।

১৯৬৫ খ্ৰীঃত দ্বাত্ৰিংশৎ নলবাৰী অধিবেশনত সাহিত্য সভাৰ সভাপতি ৰূপে কবি গৰাকীয়ে দিয়া অভিভাষণখনি আধাৰত যদি আজি আমাৰ অসমীয়া জাতিয়ে অসমীয়া লিপিসমূহ উদ্ধাৰৰ চেষ্টা কৰে তেতিয়াহলে অসমীয়া ভাষাই বহুখিনি উন্নতি সাধন কৰিব পাৰিব। তেখেতে দিয়া অভিভাষণখনি হৈছে "অসমীয়া ভাষা, লিপি আৰু সাহিত্যৰ বাবে এখন বহুমূলীয়া দলিল"।

শেষত কবিৰ মতে, —

"মৰে অসম জীয়ে কোন ?
জীয়ে অসম মৰে কোন ?

* * * *

(সহায়লৈ) —

গল্প

এটি নতুন পুৱাৰ প্ৰতীক্ষাত

অঞ্জুমণি বড়া
স্নাতক দ্বিতীয় বাৰ্ষিক
কলা শাখা

নৰেন্দ্ৰৰ মাহৰ এটা নিৰিবিলি সন্ধিয়া। পশ্চিম দিগন্তত অস্ত যোৱা সূৰ্য্যৰ লগে লগে হিমৰ টোপালত পৃথিৱীলৈ নামি আহিছে গভীৰ ৰাতিৰ নিস্তব্ধতা। চৰাই চিৰিকতিবোৰেও নিজ বাঁহলৈ গতি কৰিছে। বাৰান্দাত চকী এখনত বহি মামুৰে থৰ লাগি চাই আছে চৰাইচিৰিকতিবোৰলৈ। আজি চাৰিটা বছৰে তাই এই চকীখনতে বহি কটাই দিছে প্ৰতিটো সন্ধিয়া। জাৰ জহ প্ৰতিটো সন্ধিয়াই তাইৰ বাবে এতিয়া ক্ৰমে ক্ৰমে অসহনীয় হৈ পৰিছে। তাই ক'ব নোৱাৰে আৰু কিমান দিন যাব এনেদৰে। ভনীয়েকে দি যোৱা বাতৰিখনৰ আখৰবোৰ এটা উত্তৰ নোলোৱা অংকৰ দৰে লাগিল। বহুত অংকৰ উত্তৰ উলিয়ালে তাই। কিন্তু জীৱনৰ নিমিলা অংকৰ উত্তৰ তাই উলিয়াব পৰা নাই। চাৰিবছৰৰ আগত তাই যেতিয়া গণিতত প্ৰথম শ্ৰেণীৰ দ্বিতীয় স্থান অধিকাৰ কৰি এম,এছ,ছি, পাছ কৰিছিল তেতিয়া তাই কেতিয়াও ভবা নাছিল এনেদৰে তাই জীৱনৰ পৰীক্ষাত হাৰি যাব লাগিব বুলি। নিজকে তাই ঘৰখনৰ এক বোজাৰ দৰে অনুভৱ হৈছে।

তাইৰ লগতে এজনী ভনীয়েক আৰু এটা ভায়েকৰ সতে মাক দেউতাকৰ পাঁচজনীয়া পৰিয়ালটোত এটা চাকৰিৰ খুবেই প্ৰয়োজন। দেউতাকে কৰা খেতিৰ পৰা পোৱা ধানেৰে ছমাহ খাবলৈকে নোজোৰে। তাইৰ পঢ়াৰ বাবেই অলপ অলপকৈ বেচোতে ৰোৱতী মাটিখিনিৰ আধা শেষ হ'ল। এতিয়া ভনীয়েকৰ কলেজৰ খৰচ আৰু ভায়েকৰ হাইস্কুলৰ খৰচ দিবলৈ যেতিয়া দেউতাকে হাজিৰা কৰিবলৈ ওলাই যায় তেতিয়া তাইৰ নিজকে ধ্বংস কৰি দিবলৈ মন যায়।

ভনীয়েক ৰাজুৱে মামুৰ পৰা বাতৰিখন লৈ ডাঙৰকৈ পঢ়ি শুনাইছিল এটা 'ফেমিলি প্লেনিং অফিচাৰ' পোষ্টৰ বিজ্ঞাপন। মামুৱে একো শব্দই নুশুনি চিঞৰি উঠিল-- 'আৰু নপঢ়িবি'। এটা শব্দও উচ্চাৰণ নকৰি ভনীয়েক কঁপি উঠিছিল। এন্ধাৰে গোটেই পৃথিৱীখন গ্ৰাস কৰি পেলাইছে। থুকা-থুকি মাতেৰে ভনীয়েকে তাইক কৈ উঠিল ..

ঃ তই এইদৰে বহি থাকিলে কোনেও তোক এটা চাকৰি নিদিয়েহি। অন্ততঃ ঘৰখনৰ কাৰণে তই কিবা এটা কৰিবই লাগিব বাইদেউ।

ভনীয়েকৰ সেমেকা মুখখন দেখি তাইৰ অন্তৰখন হাজাৰ দুখত ভাগি পৰিল। চাকৰি পোৱা নোপোৱাৰ প্ৰশ্নই তাইক ভাৰাক্ৰান্ত কৰি তুলিলে। কাৰণ বহুবাৰ অফিচৰ দুৱাৰে দুৱাৰে তাই ঘূৰিছে। একমাত্ৰ ৰাজুৰ কথাতহে তাই

আকৌ ইন্টাৰভিউ দিবলৈ সাজু হৈছে। বিজ্ঞাপন অনুসৰি আবেদন পত্ৰ দাখিল কৰিলে। যথাসময়ত তাইক ইন্টাৰভিউ লবৰ বাবে মতা হ'ল। তাই ইন্টাৰভিউ দিলে। একেই গতানুগতিক প্ৰক্ৰিয়া। গধূৰ অন্তৰেৰে ঘূৰি আহোতে তাই মাত্ৰ ভনীয়েকৰ কথাই ভাবি আহিছে। বৰ আশা কৰিছিল তাই। অৱশ্যে তাইও আশা নকৰাকৈ থকা নাছিল। সকলো ফালৰ পৰাই উপযুক্ত আছিল তাই। মাত্ৰ ঘোঁচ দিব পৰা ক্ষমতাটোৰ বাহিৰে। এক বুজাব নোৱাৰা দুখত ভাগিপৰা মামুৰ চকুহাল দেখি ভনীয়েকৰ বুজিবলৈ আৰু বাকী নাথাকিল।

ঃ ৬০.০০০ টকা লাগে বুজিছ। তাই চিঞৰি চিঞৰি কৈ উঠিল, চাকৰিত যদি টকাৰেই প্ৰয়োজন তেন্তে প্ৰকৃত শিক্ষাৰ প্ৰয়োজন কি? আৰু একো ক'ব নোৱাৰি স্তব্ধ হৈ গ'ল তাইৰ কণ্ঠ।

শোলেওচোন টোপনি নাহে তাইৰ। লাহে লাহে বেছি অভাৱগ্ৰস্ত হৈ আহিছে সিহঁতৰ সংসাৰখন। ভনীয়েকে পঢ়া-শুনা বাদ দিবলৈ সিদ্ধান্ত কৰিছে। ভনীয়েকৰ সিদ্ধান্ত নিজৰ ওপৰতে ঘৃণা জন্মিল তাইৰ; বিতৃষ্ণাৰে ভৰি পৰিল তাইৰ মন চৰকাৰখন তথা সেই সুবিধাবাদী শ্ৰেণীটোৰ ওপৰত। থিৰেৰে ৰ'ব নোৱাৰি সমাজৰ দুৰ্নীতিবোৰ নিৰ্মূল কৰিবলৈ সংকল্প ললে। কিন্তু কেনেকৈ? তাই যে নিৰুপায়। আৱেগক কেতিয়াও তাই আৰু প্ৰশ্ৰয় নিদিয়ে। ব্যৰ্থতাৰ মাজতেই তাইৰ জীৱনৰ ৰঙীন দিনবোৰ উটুৱাই দিলে। হাজাৰটা প্ৰশ্নই মামুক ব্যতিব্যস্ত কৰি তুলিছে। সমাজ ব্যৱস্থাৰ এই দুৰ্নীতিবোৰ পৰিৱৰ্তন কৰি নতুনক প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ বাৰে বাৰে আঁচনি প্ৰস্তুত কৰি আছে। উপায় উলিয়াবলৈ চেষ্টা কৰিছে। কিন্তু আছে জানো উপায়? এখন দেশ সংস্কাৰ কৰিবলৈ হ'লে, এখন সমাজ সংস্কাৰ কৰিবলৈ হ'লে সমাজখনৰ প্ৰতিজন ব্যক্তিক সংস্কাৰ কৰিব লাগিব। তাই জানো নিজকে সংস্কাৰ কৰিব পাৰিছে? বিশ্ববিদ্যালয়ৰ শিক্ষাৰ সৰ্বোচ্চ ডিগ্ৰী লৈ তাই আজি জানো সাধাৰণ মানুহৰ পৰা আঁতৰি অহা নাই? শিক্ষাই যদি মানুহক মানুহৰ পৰা আঁতৰলৈ লৈ যায় তেন্তে সেই শিক্ষাক জানো শিক্ষা বুলিব পাৰি? তাই কিয় মাকৰ দৰে আনৰ ঘৰত হাজিৰালৈ ধান দাব নোৱাৰে, মাটি ৰুৱ নোৱাৰে, পোহাৰী বাইৰ দৰে তাই কিয় পুখুৰীত থকা মাছ কেইটা বজাৰত বিক্ৰী কৰিব নোৱাৰে, বাৰীৰ তামোল-পান কেইটা বেচাত তাই কিয় বৃদ্ধ দেউতাকক সহায় কৰিব নোৱাৰে? আজিৰ পৰা তাই সকলো কৰিব। মাক-দেউতাকক সহায় কৰিব, ভনীয়েকহতঁৰ পঢ়াৰ খৰচ যোগাৰ কৰিবলৈ, ঘৰ চলাবলৈ। তাই সিহঁতক পঢ়াব। প্ৰয়োজন হলে হাতত হাতুৰি লৈ শিলো ভাঙিব। তথাপি ভনীয়েকক তাই পঢ়া এৰিবলৈ নিদেয়ে। তাই চকুহাল জোৰেৰে মুদি ধৰিলে। টোপনি আহক। এটি নতুন পুৱাক আঁদৰিবলৈ টোপনিৰ খুবেই প্ৰয়োজন। যিটো পুৱাই তাইৰ অলেখ উজাগৰি নিশাৰ ওৰ পেলাব ।

* * * *

> "যুক্তিবাদী মানুহে নিজকে পৃথিৱীৰ লগত খাপ খুৱাই ল'বলৈ চেষ্টা কৰে। যুক্তি মানিব নোখোজা মানুহে অনবৰত চেষ্টা কৰি থাকে পৃথিৱীখনক তেওঁৰ লগত খাপ খুৱাই লবলৈ। গতিকে মানুহৰ সকলো প্ৰকাৰৰ প্ৰগতি নিৰ্ভৰ কৰে যুক্তি মানিব নোখোজা মানুহবোৰৰ ওপৰত ।"
>
> — জৰ্জ বাৰ্ণাৰ্ড শ্ব

আহোম যুগৰ নাৰী –
মহিয়সী, গৰীয়সী, বৰেণ্যা ইত্যাদি, ইত্যাদি

অধ্যাপিকা যমুনা বৰগোঁহাই

১২২৯ খৃঃত আহোমসকল পাটকাই পাৰ হৈ অসমলৈ আহিছিল। তেতিয়া এই দেশ এই জাতি সম্পূৰ্ণ সুকীয়া। তেওঁলোক অহাৰ পিচত দেশ আৰু জাতি নতুন নামেৰে নামাংকিত হ'ল। আহোমসকল এই দেশলৈ আঁহোতে লগত তিৰোতা অনা নাছিল। এই দেশৰ থানগিৰি সকলক হয় যুদ্ধত জিনি বা মিত্ৰতাসূত্ৰে বান্ধখাই তেওঁলোকৰ অধিকাৰ নিজৰ হাতলৈ আনি এইসকল আহোমেই এদিন 'সাতৰাজ মাৰি একৰাজ' কৰিলে। এনেকৈয়ে এই দেশ অধিকাৰ কৰি ছশ বছৰৰ সুদীৰ্ঘ কাল ৰাজ্য শাসন কৰাৰ দৃষ্টান্ত ৰাখি থৈ গ'ল। তেওঁলোকৰ উদাৰ মনোভাৱে তেওঁলোকক এনেদৰে পৰিচালনা কৰিছিল যে প্ৰজাৰ ভাষাহে ৰাজভাষা হৈছিল। সেয়ে নিজৰ ভাষা, সংস্কৃতি, ধৰ্ম বিসৰ্জন দি তেওঁলোক হৈ পৰিল খাটি অসমীয়া। দেশখনৰ নামো হ'ল অসম, জাতিটো অসমীয়া আৰু ভাষাইও নাম পালে চিৰ চেনেহী 'অসমীয়া।' তেওঁলোকে সবিস্তাৰে ৰাজ্য চলাওঁতে তেওঁলোকক যিসকল নাৰীয়ে অকুণ্ঠ সমৰ্থন আৰু নিজৰ সহায়-সাহচৰ্য আগবঢ়াইছিল তেওঁলোকো কমগুণে বৰেণ্যা নহয়। ছশবছৰীয়া ৰাজত্ব কালত বহুতো আহোম ৰমণীয়ে নিজৰ মহিমাৰে নিজৰ গৰিমাৰে, নিজৰ ৰণনীতি-কূটনীতিৰে আৰু হয়তো কেতিয়াবা পতন-অঘটনো ঘটাই থৈ হৈছে। আহোমসকলৰ সেই বিজয়ী পৰ্যটক দলৰ পৰা নিৰ্বাচিত হোৱা প্ৰথমজন আহোম স্বৰ্গদেও চুকাফাই চৰাইদেউত ৰাজধানী স্থাপন কৰে।

চুক্লেমুং গড়গঞা ৰজাৰ পত্নী হ'ল চাওচিং কুঁৱৰী। গড়গঞা ৰজালৈ এইজনা কুঁৱৰীক দিছিল নৰাৰজাই। এওঁ নিজৰ পাণ্ডিত্য আৰু গৰিমাৰে বুৰঞ্জীত নাম ৰাখি থৈ গৈছে। তেওঁ হেনো ভৰিৰেই আহোম আখৰ লিখি নিজৰ পাণ্ডিত্যপূৰ্ণ পাৰদৰ্শিতা দেখুৱাব পাৰিছিল। ৰাজ্যগঠনতো তেওঁ ৰজাৰ পৰামৰ্শদাতা আছিল। তেওঁৰ পৰামৰ্শ মতেই গড়গঞা ৰজাই গড়গাঁৱত নগৰৰ চাৰিওফালে দুৰ্জেয় গড় মৰাইছিল। সেই গড় আৰু গড়খাৱৈৰ বাবে আজিও গড়গাওঁ সুৰক্ষিত ।

অসমৰ নাৰীমণ্ডলীৰ মাজৰ আন এটি মহিয়সী নাৰী হ'ল জয়মতী কুঁৱৰী। জয়মতী এটি নাৰী নামেই নহয়, ই নাৰী সমাজৰ এক আদৰ্শ। ষোড়শ শতিকাৰ শেষভাগৰ পৰা সপ্তদশ শতিকাৰ প্ৰাৰম্ভলৈ আহোম ৰাজ্যৰ ভিতৰত এক ভয়ঙ্কৰ বিপ্লৱ হৈছিল। দেশত ৰজা ভঙা-পতাৰ যি নাৰকীয় ঘটনা ঘটিছিল তাত বহুতো যোগ্য কোঁৱৰ ষড়যন্ত্ৰৰ বলি হৈছিল। চুলিকফা বা ল'ৰাৰজাই ৰজা হ'বৰ যোগ্য কোঁৱৰসকলক ধৰি অনাই অঙ্গক্ষত কৰি নিজে নিষ্কণ্টক হবলৈ বুধি পাঙিছিল। কাৰণ আহোম দস্তুৰ মতে অঙ্গত ঘূণ থকা কোঁৱৰ ৰজা হ'ব নোৱাৰে। কিন্তু তুংখুঙীয়া ফৈদৰ বাহুবলী কোঁৱৰ গদাপাণিক অঙ্গক্ষত কৰা বাদেই তেওঁৰ কাষ চাপিবলৈ কোনেও সাহেই কৰিব নোৱাৰে। ল'ৰাৰজাই এই গদাপাণি কোঁৱৰক ধৰি আনিবলৈ মানুহ পাচিলে। জয়মতী কুঁৱৰী এই গদাপাণিৰে প্ৰিয়া ভাৰ্য্যা। জয়মতীয়ে গদাপাণিক পলাই সাৰিবলৈ উপদেশ দিলে। গদাপাণিয়ে যদিও প্ৰথমতে ৰাজী নহৈছিল কিন্তু জয়মতীৰ কাতৰ অনুৰোধ এৰাব নোৱাৰি পুত্ৰভাৰ্য্যা এৰি পলৰীয়া হ'ল। ল'ৰাৰজাৰ মানুহে গদাপাণিক ঘৰত নাপাই তেওঁ পলোৱাৰ বাতৰি ৰজাক জনালে। গদাপাণিক ধৰিবৰ একো উপায় নেদেখি তেওঁৰ ভাৰ্য্যা জয়মতীক ধৰি আনিবলৈ সেনা পাচিলে। সেনাবিলাকে ৰাজ আজ্ঞামতে জয়মতীক ৰজাৰ ওচৰলৈ ধৰি আনিলে। জয়মতীৰ মুখৰ পৰা তেওঁৰ স্বামী ক'ত আছে এনে বাতৰি পাবলৈ ৰজাই বৃথা চেষ্টা কৰি হতাশ হৈ শাস্তি দি হলেও গদাপাণিৰ বাতৰি যাতে জয়মতীয়ে দিয়ে -- এই ভাবি সকলো ভাৰ চাওদাঙক অৰ্পণ কৰে। নানান শাস্তি দিও জয়মতীৰ পৰা গদাপাণিৰ বাতৰি উলিয়াব পৰা নগ'ল। জেৰেঙা পথাৰত জয়মতীয়ে নীৰৱে যাতনা ভোগ কৰিলে। পলৰীয়া গদাপাণিয়ে নগাপৰ্বতৰ পৰা ছদ্মবেশেৰে আহি জয়মতীক প্ৰকৃত কথা কৈ দিবলৈও অনুৰোধ জনাইছিল। জয়মতীয়ে ইঙ্গিতময় ভাষাৰে তেওঁকো আঁতৰাই পঠালে। এই শাস্তিতে এদিন জয়মতীয়ে চিৰদিনলৈ চকু

মুদিলে। জয়মতীৰ এই আত্মদানৰ কাহিনী এটি ৰূপকথা নহয়। প্ৰামাণ্য সহকাৰে আজিৰ বুৰঞ্জীবিদে জয়মতী যে এগৰাকী সত্যাগ্ৰহী ছহিদ তাক প্ৰতিপন্ন কৰিছে। জয়মতীৰ এই আত্মত্যাগ এখন দেশ, এটা জাতি তথা বিশ্বৰ বাবেই এক আদৰ্শ। জয়মতীৰ জীৱনীয়ে আমাৰ সন্মুখত গুৰুত্বপূৰ্ণ অধ্যায় কেইটামানৰ দিশ মুকলি কৰি দিয়ে। তেওঁ স্বামীক জীৱন দান দিয়াৰ মহৎ অৰ্থ আছে। জয়মতীয়ে অন্তৰেৰে বুজিছিল দেশৰক্ষা কৰা নাগৰিকৰ কৰ্তব্য, পতিক ৰক্ষা কৰা সতীৰ ধৰ্ম আৰু বংশৰক্ষা কৰা নাৰীৰ কৰ্ত্তব্য । জয়মতী জানো কেৱল মহাসতী ? নহয়, জয়মতী প্ৰকৃততে দেশপ্ৰেমিকা, অমৰ ছহিদ। তেতিয়াই অসম ৰাজ্যৰ ভাগ্য ৰবি মাৰ যোৱা হ'লে গদাধৰ সিংহ নাম লৈ গদাপাণিয়ে অসম দেশত ৰাজত্ব কৰিবলৈ নাপালেহেতেঁন। জয়মতীৰ অমৰ আত্মাই চিৰ শান্তি লাভ কৰক ।

অকল ৰাজদ্ৰোহ নিৰ্বাপিত কৰাই নহয়, ৰণক্ষেত্ৰতো আহোম ৰমণীৰ কৃতিত্ব স্মৰণযোগ্য। তেনে এগৰাকী আহোম ৰমণী হ'ল মূলাগাভৰু। মূলাগাভৰুৰে তেওঁৰ স্বামী ফ্ৰাচেনমুং বৰগোঁহাইক মোগলৰ সৈতে যুঁজিবলৈ যাওঁতে ৰক্ষাবন্ধন স্বৰূপ 'কবচ' কাপোৰ বৈ দিব নোৱাৰিলে বিশেষ কথাত। যুদ্ধত বৰগোঁহাই ৰণত পৰিল। এইকথাত মূলাগাভৰু বিষণ্ণ হ'ল যদিও ভাগি নপৰিল। হাতত খোলা তৰোৱাল লৈ পুৰুষৰ সাজত ঘোঁৰাত উঠি তেওঁ তুৰ্বকৰ বিৰুদ্ধে যুদ্ধ দি প্ৰাণত্যাগ কৰিলে। ধন্যা মূলা। দেশৰ হকে আত্মবলিদান ---- ইও ছহিদৰে কাম ।

কেতিয়াবা পিতা আৰু দেশৰ মান ৰাখিবলৈ আহোম ৰমণীয়ে মোগলৰ হেৰেমত কটাইছিল নিদ্ৰাবিহীন ৰজনী। জয়ধ্বজসিংহই ঘিলাধাৰি ঘাটৰ চুক্তিৰ লগতে ৰমণী গাভৰু -- একেটি মাত্ৰ কন্যাৰত্নক দিল্লীৰ মোগল বাদছাহ ঔৰঙ্গজেৱলৈ বিয়া দি মহামিত্ৰ হৈছিল।

আহোম ৰাজকুঁৱৰীয়ে হাতত ৰাজদণ্ডলৈ ৰাজ্যশাসন কৰাৰ দৃষ্টান্তও আছে। এওঁ অৰ্থাৎ প্ৰথম গৰাকী হ'ল বৰৰজা ফুলেশ্বৰী কুঁৱৰী। তেওঁ বিভিন্ন গুণ-দোষৰ সমাহাৰ। শিৱসিংহ ৰজা অসমৰ প্ৰথম শাক্তপন্থী ৰজা। শক্তিৰ সাধনমাৰ্গত গতি কৰোতে এওঁ নাৰীক বাৰুকৈয়ে আসৈ দিছিল। এসময়ৰ চিনাতলীয়া নটৰ জীয়াৰী নৰ্ত্তকী ফুলমতীক এওঁ ভাৰ্য্যা ৰূপে গ্ৰহণ কৰে। এওঁৰ আন এটা নাম ৰাণী প্ৰমথেশ্বৰী। ৰজা শিৱসিংহৰ ছত্ৰভঙ্গ যুগ পৰাত এইজনা ৰাণী 'বৰৰজা' নাম লৈ ৰাজপাটত বহিল। তেওঁ শাসনৰ বাঘজৰী হাতত লৈয়ে মূৰে ভৰি কাঢ়িল। ভায়েকক বৰপাত্ৰ পাতিল। এজন দদায়েকক পাতিল তিপমীয়া ফুকন আৰু আনজনক পাতিলে ঢেকীয়াল বৰুৱা। তিৰোতাই হৈও তেওঁ হাতীত উঠি চফৰ কৰিবলৈ গৈছিল। আহোমৰ মৈদামত কবৰ দিয়া ৰীতি গুচাই মৰাক চিতাত তুলি দাহ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিলে। অকল এয়ে নহয়। তেওঁ ধৰ্মতো হাত দিলে। তেওঁ সিদ্ধান্ত কৰিলে যে ৰজাৰ ধৰ্মই প্ৰজাৰো ধৰ্ম। ৰজাৰ যদি শাক্ত ধৰ্ম তেন্তে প্ৰজাৰ কিয় বৈষ্ণৱ ধৰ্ম হ'ব? এই আদৰ্শকে অনুসৰণ কৰি মোৱামৰীয়া মহন্তসকলৰ ওপৰত কৰা অত্যাচাৰেই হ'ল তেওঁৰ আৰু দেশৰ কাল। তিৰোতাই দেশ পৰিচালনাৰ শক্তি সৎৰূপে পৰিচালনা কৰিব নোৱাৰিলে ই কালাগ্নি হ'বই ।

আন এগৰাকী প্ৰত্যুৎপন্নমতি সম্পনা নাৰী হ'ল কুৰঙ্গনয়নী। এওঁ হ'ল মগলৌ কুঁৱৰী। অৰ্থাৎ মণিপুৰৰ কুঁৱৰী। মণিপুৰৰ ৰজা জয়সিংহৰ কন্যা। মণিপুৰৰ ৰজাৰ লগত স্থায়ী বন্ধুত্ব গঢ়ি তুলিবৰ কাৰণে ৰজা জয়সিংহৰ অনুৰোধক্ৰমে কীৰ্তিচন্দ্ৰ বৰুৱাই আহোম ৰজা ৰাজেশ্বৰ সিংহৰ ওচৰত এইদৰে প্ৰস্তাৱ দিলে — 'মণিপুৰীয়া ৰজাৰ জীয়েক এটি আছে, নাম কুৰঙ্গনয়নী; পূৰ্বৰো মণিপুৰীয়া ৰজা বভ্ৰুবাহনৰ সন্তান, ক্ষত্ৰিয় তাত সংশয় নাই। এতেকে স্বৰ্গদেৱে যেন বিবাহ কৰাব'। ভাবিচিন্তি চাই ৰজাই এই বিয়াত সন্মতি প্ৰকাশ কৰিলে। বিবাহৰ পিচত দুয়োখন ৰাজ্যৰ মাজত মিত্ৰতা স্থাপন হ'ল। মণিপুৰীয়া কুঁৱৰী কুৰঙ্গনয়নী বৰজনা আইদেউ কুঁৱৰী হ'ল। তেওঁ ৰাজকাৰ্যত কোনো হস্তক্ষেপ কৰা নাছিল। ৰাজেশ্বৰ সিংহৰ মৃত্যুৰ পাচত ভায়েক লক্ষ্মীসিংহ কোঁৱৰ ৰজা হ'ল। এই সময়তে মোৱামৰীয়া বিদ্ৰোহো আৰম্ভ হ'ল।

ফুলেশ্বৰী কুঁৱৰীৰ দিনতে উমি উমি জ্বলি উঠা মোৱামৰীয়া বিদ্ৰোহে এতিয়া কালজিভা মেলি খেদি আহিল। বিদ্ৰোহী মোৱামৰীয়াসকলে লক্ষ্মীসিংহক জয়দৌলত বন্দী কৰি থৈ নাহৰখোৱাৰ পুতেক ৰমাকান্তক ৰজা পাতিলে। ৰমাকান্তৰ ভাতৃ ৰাঘৱ বৰবৰুৱা হ'ল। আচলতে এওঁহে হ'ল উঠি ৰজা বহিৰজা। এওঁৰ প্ৰথম উল্লেখযোগ্য কুকৰ্ম হ'ল মগলৌ কুঁৱৰী কুৰঙ্গনয়নীক ধৰি আনি পত্নীৰূপে গ্ৰহণ কৰাটো। অকল এয়ে নহয়, আহোমৰ ফুকন, বৰুৱা আদি ডাঙৰীয়াসকলৰ ৰূপৱতী কন্যাসকলৰ বছা বছা এশ গৰাকীক আনি নিজ পত্নীৰূপে গ্ৰহণ কৰিলে। ৰাঘৱ মৰাণৰ এই কুকৰ্মত আহোম ডা-ডাঙৰীয়াসকল হাতসাৰটি বহি থকা নাছিল। প্ৰতিশোধপৰায়ণা ৰাণী কুৰঙ্গনয়নীৰ সহায়ত এটা পূৰ্ণাঙ্গ ষড়যন্ত্ৰ তৈয়াৰ হৈ উঠিল। মোৱামৰীয়া মহন্তৰ আগত মূৰ নোদোঁৱাত এদিন ৰাঘৱমৰাণে বন্দী লক্ষ্মীসিংহক প্ৰহাৰ কৰিলে। আনকি মোৱামৰীয়াসকলৰো জনদিয়েকক আনি তেওঁৰ কামত হকাবধা কৰা বুলি বন্দী কৰি থলে আৰু তেওঁলোকৰ সা-সম্পত্তি হস্তগত কৰিলে। চতুৰ্ভুজ মহন্তই

মুখেৰে কিবা আপত্তি দৰ্শোৱাত তেওঁকো বঢ়া বচন বুলিলে। তেতিয়া চতুৰ্ভূজ মহন্তই বোলে এনেদৰে শাপ দি কৈছিল -- "বাছা, এই বিহুতে তোৰ বিহু মিলিব যা" -- যিটো অৱশ্যেই বাস্তৱত সত্যৰূপে প্ৰতিপন্ন হ'ল। ৰাঘৰ মৰাণ বৰবৰুৱাই সুন্দৰী ৰাণী কুৰঙ্গনয়নীক তেওঁৰ অন্তেষপুৰত বলেৰে নি স্থান দিলে। কুৰঙ্গনয়নী সাধাৰণ নাৰী নহয়। সন্ধিৰ বাঁহ বুদ্ধিৰে কাটিব জনা চতুৰা। তেওঁৰ এজনী বিশ্বাসী লিগিৰী আছিল, নাম সোণাই। তেওঁ ৰূপহী সোণাইক সজাই পৰাই আৰু সোণৰ পুতলা কৰি তুলিলে। আনকি বৰবৰুৱাকো চলাহী ভাষাত পতিয়ন নিয়ালে বোলে ৰাতি চাকি লগাই শোৱা নাপায়, ঘৰৰ লক্ষ্মী যায়। এইদৰে বৰবৰুৱাক পতিয়ন নিয়াই বৰবৰুৱাই পাটীত পৰিলে সোণাইক তেওঁৰ কাষত শুৱাই থৈ মনে মনে খোটালিৰ পৰা ওলাই অন্য কোঠালিত আশ্ৰয় লৈ নিজ সতীত্ব ৰক্ষা কৰি থাকিল। ৰাণী কুৰঙ্গনয়নীৰ অশান্তিৰ কথা জানি মোৱামৰীয়াসকলৰ বিৰোধী বিদ্ৰোহী প্ৰজা আৰু বিষয়াসকলে ৰাঘ-বধৰ ষড়য়ন্ত্ৰ কৰিবলৈ ধৰিলে। তেওঁলোকে তাহানি ৰাণী কুৰঙ্গনয়নীৰ বিশ্বাসী কৰ্মচাৰী কেকেৰু কলিতা, হাজৰিকাক সাধাৰণ লগুৱাৰ সাজত ৰাণীৰ ওচৰলৈ পঠিয়ালে। এই কলিতাৰ লগত কুৰঙ্গনয়নীয়ে মন্ত্ৰণা কৰিলে। সেই মন্ত্ৰণামতে চ'তৰ গৰু বিহুৰ দিনা প্ৰজাসকলে দেশৰ দস্তুৰ অনুযায়ী চেকনিকোবোৱা আশীৰ্বদীয়া হৈ বৰবৰুৱাৰ ঘৰলৈ ভাৰ-ভেটি লৈ আহিব। নাচনিয়াৰ চেকনিকোবোৱা সকলে কাপোৰৰ তলে তলে লুকুৱাই দা আদি আনিব। কিছুমানে টোকোনৰ দৰে বাঁহৰ শেল আনিব। কেতিয়া কি কৰিব লাগিব ৰাণীয়ে কলিতাক কৈ পঠিয়াব ।

অৱশ্যে এদিন কলিতাক ৰাঘৰে অন্তেষপুৰত দেখি সি ক'ৰ মানুহক, কি কথা সোধোতে ৰাণীয়ে তেওঁৰ পুৰণি বিশ্বাসী লগুৱা বুলি কলে। ইয়াকে শুনি ৰাঘৰে তাকেই পুনৰ লগুৱা পাতক বুলি সাদৰেৰে সন্মতি জনালে। টেঙৰী ৰাণীৰ বাবে ইয়াতকৈ আৰু কি লাগিছে। গৰু বিহুও পালেহি। প্ৰজাসকলেও চেকনিৰে চেৰেপ্ চেৰেপ্ কৰি কোবাই গীত গাই গাই আগবাঢ়ি আহিল। ৰাণীয়েও নানান ফুচুলনিৰে ৰাঘমৰাণক প্ৰজাসকলক বিহুৰ দিনা আদৰি সাদৰি সন্মান দেখুৱাবলৈ ৰাজী কৰিলে। যথাসময়ত প্ৰজাসকলে গৈ ভাৰ-ভেটিৰে বৰবৰুৱাৰ ঘৰত উপস্থিত হ'ল। কুঁৱৰীয়েও ৰাঘৰক নিজহাতে পিঠা-পৰমান্ন আদি খুৱাই চোতালৰ কাষত চ'ৰাঘৰৰ দুৱাৰমুখতে সুন্দৰকৈ আসন পাৰি বহুৱালে। বৰবৰুৱাৰ হাতত থকা দাখনিও থৈ দিবলৈ সানুনয়ে অনুৰোধ জনালে। কাৰণ বাপ সকলক দালৈ গোহাৰি কৰিলে বিষম বুজিব। আনহাতে এনে উৎসৱমুখৰ পৰিবেশত ই শোভা নাপায়। ৰাঘমৰাণ বৰ সন্তুষ্ট হ'ল আৰু এই বুলি কুঁৱৰীক ক'লে -- 'ৰজাৰ জীয়েক দেখিহে তোমাৰ এন হিতবুদ্ধি ওলাল' -- বুলি দাখন ভিতৰতে থৈ আহিল। ইয়াৰ কি পৰিণতি হ'ল বুৰঞ্জীৰ ছাত্ৰ মাত্ৰৰে অবিদিত নহয়। চেকনি কোবোৱা আৰ্শীবাদ দিয়া সকল পালেহি। তেতিয়া প্ৰায় মাজনিশা হৈছিল। ৰাঘই কৃতাঞ্জলি হৈ তেওঁলোকক বিনয় বচনেৰে সম্ভাষণ জনালে। ৰাণীৰ আজ্ঞাত লগুৱা সকলে চাৰিখন শৰাইত ৰূপ, তামোল পাণ, কাপোৰৰ মাননি দি ৰাইজৰ আগত থোৱালে। ৰাণীৰ ইঙ্গিতমতে ৰাঘইও লাহে লাহে সেৱা ধৰিবলৈ শৰাইৰ ওচৰলৈ গতি কৰিলে। আনহাতে ৰাণীৰ টিপনিমতেই ভাৰ্য্যা কৰি ৰখা বৰুৱা, বৰফুকনৰ বছা বছা জীয়েক কেইগৰাকী মানেও কাপোৰৰ তলত একো একোখন দা লৈ হাজিৰ হ'ল। চকুৰ পচাৰতে ৰাণী কুৰঙ্গনয়নীয়ে পিছফালৰ পৰা ৰাঘৰ কলাফুলৰ তলত তীক্ষ্ন দা এখনেৰে জোৰেৰে কোব বহুৱালে। ৰাঘ পৰিব খোজোতেই চাৰিওফালৰ পৰা দা-যাঠী আদিৰে যেয়ে যেনেকৈ পাৰে তেওঁক প্ৰহাৰ কৰি সিপুৰীলৈ পঠালে। লক্ষ্মীসিংহ পুনৰ ৰজা হ'ল। এগৰাকী নাৰীয়ে এই বিদ্ৰোহৰ জন্ম দিছিল আৰু আনগৰাকী দৃঢ়সঙ্কল্প পৰায়ণা নাৰীয়ে তাক নিজহাতে নিৰ্বাপিত কৰিলে।

আৰু বহুতো অখ্যাত অসমীয়া নাৰীয়ে নিজৰ বহুমূলীয়া বৰঙণিৰে বুৰঞ্জীত নাম ৰাখি থৈ গৈছে। তেনে এগৰাকী নাৰী হ'ল মঙ্গলাদেৱী। আহোম ৰজাসকলে এই দেশত ৰাজত্ব কৰোতে বহুতো নীতি আৰু কূটকৌশল প্ৰয়োগ কৰিছিল। ইয়াৰ ভিতৰতে এটা হ'ল বিভিন্ন ৰজাৰ কন্যা বিবাহ কৰাই মহামিত্ৰ হৈছিল। সেইসকল নাৰীয়েও দুয়োখন ৰাজ্যৰ মাজত মিত্ৰতা স্থাপন কৰাত আগভাগ লৈছিল। প্ৰতাপসিংহ ৰজাই দৰঙ্গী ৰাজকন্যা মঙ্গলাদেৱী বা মঙ্গলদৈক মহিষীৰূপে লাভ কৰিছিল। এই মঙ্গলাদেৱীয়েও দৰং আৰু আহোমৰাজ্যৰ মাজত মিত্ৰতা স্থাপন কৰিবলৈ দেহে -কেহে যত্ন কৰিছিল। মঙ্গলাদেৱীৰ দৰে পদ্মাৱতীও ৰজাৰ মহিষী হ'ব লগা হৈছিল। পদ্মাৱতী বেঙেনাআটী সত্ৰৰ এজন ভকতৰ জীয়াৰী আছিল। তেওঁ বৰ ৰূপৱতী আছিল। ৰজা চন্দ্ৰকান্ত তেওঁৰ সখি সৎৰামৰ লগত চফৰ ফুৰিবলৈ যাওঁতে এই ছোৱালীজনীত চকু পৰে। প্ৰথমে তেওঁলোকে পদ্মাৱতীক ৰাজচ'ৰাৰ নাচনিয়াৰ পাতিলে। পদ্মাৱতীৰ পিতাকেও তাত আপত্তি নকৰিলে। পদ্মাৱতী ডাঙৰ হ'লত নাচনী বা নৰ্ত্তকী হৈ থাকিব নোৱাৰে। সেইবাবে চন্দ্ৰকান্তই লগৰীয়া সমনীয়াৰ লগত গোপনে আলোচনা কৰি লিগিৰী পাতিলে। কেনেকৈ এওঁক কুঁৱৰী পাতিব পাৰি তাৰো গোপন আলোচনা চলালে। এইখন বিয়াৰ প্ৰস্তাৱ উঠাত পূৰ্ণানন্দ

বুঢ়াগোঁহায়ে ৰজা চন্দ্ৰকান্ত সিংহক স্পষ্টকথাত জনাই দিলে যে ৰজাই কুঁৱৰী পাতিব খুজিলে গোঁহাইপৰীয়া আহোমৰ অথবা চাৰিঘৰীয়া বা লাহন বা সন্দিকৈ, দুৱৰা বা আহোমৰ ছোৱালী আনি কুঁৱৰী পতা নিয়ম। ৰজাৰ বিয়াখনৰ কন্যা গৰাকীৰ লগত ভবিষ্যত বংশ-মৰ্যদা আৰু ৰাজ্যৰ দূৰ ভবিষ্যত নিৰ্ভৰ কৰে। চন্দ্ৰকান্তক বুঢ়াগোঁহায়ে ইয়াকো ক'লে যে অগত্যাই যদি কুঁৱৰী পাতিব খুজিছে তেন্তে চমুৱা কুঁৱৰীকে পাতক। চন্দ্ৰকান্তই বুঢ়াগোঁহাইৰ পৰামৰ্শলৈ ভ্ৰূক্ষেপ নকৰি পদ্মাৱতীক বিয়া কৰালে আৰু বিয়া কৰাইয়ে পৰ্বতীয়া কুঁৱৰী পাতিলে। বিয়াৰ পাছত পতা উৎসৱত ৰীতিমতে ৰজাৰাণীক ডা-ডাঙৰীয়া সকলে সেৱা জনোৱা নিয়ম। পূৰ্ণানন্দ বুঢ়াগোঁহায়ে কিন্তু উৎসৱত পদ্মাৱতীক সেৱা নজনালে। তাতে পদ্মাৱতীয়ে লাজপাই তাৰ প্ৰতিশোধ লবলৈ ছল ছান্দিবলৈ ধৰিলে। কিবা অলপ কথাৰ হেৰফেৰ হলেই কুঁৱৰীয়ে চন্দ্ৰকান্তক ক'বলৈ নাপাহৰে - 'আপুনি নামতহে ৰজা, আচল ৰজা বুঢ়াগোঁহাইহে'। এই বিবাদ প্ৰায়ে চলি থাকিল। সৎৰামৰ উচতনি আৰু শেষত বদন চন্দ্ৰৰো হাত উজান -- এই আটাইবোৰ লগ লাগি অসম ৰাজ্যৰ বেলি মাৰ --- ইত্যাদি ।

আৰু এটা সৰু উদাহৰণে আহোম যুগৰ নাৰী কেনে সাহসী আৰু স্বাধীনচেতীয়া আছিল তাৰ প্ৰমাণ দাঙি ধৰো। চুখাম্‌ফা খোৰাৰজাৰ দিনত কোঁচৰজাৰ লগত সন্ধি হৈছিল। কোঁচৰজাই এই সন্ধিৰ পাচতো পুনৰ অসম আক্ৰমণ কৰিবলৈ মন মেলিলে আৰু সসৈন্যে খেদি আহিল। আহোম ৰজাই তিষ্ঠিব নোৱাৰি পুনৰ সন্ধিৰ প্ৰস্তাৱ দিলে। এই সন্ধিমতে যিসকল বিষয়াৰ পুতেকক কোঁচলৈ দিয়া হৈছিল তাৰ ভিতৰৰে খামচেনৰ পুতেকক সৰু ল'ৰা বুলি ওলোটাই দিলে আৰু বৰগোঁহাইৰ পুতেকক দিয়াৰ সিদ্ধান্ত ললে। তেতিয়া দিহিঙ্গীয়া ৰজাৰ জীয়েক, খোৰাৰজাৰ পেহীয়েক, বৰগোঁহাইৰ ঘৈণী নাংব্লক গাভৰুৱে পুতেকৰ লগত আহি বুলিলে, -- 'মোৰ পোক ভাটী ৰাজ্যলৈ কেলৈ দিম, নিদিওঁ । ডাঙ্গৰীয়ানো কি ?" গিৰিয়েকক বোলে, "তুমিনো কিহৰ বৰগোঁহাই ? ভাল, তহঁতে যে ৰণত হাৰিলি, মই যুদ্ধ কৰি চাওঁ। তহঁতৰ টুপী, চোলা, কুন্‌বিন্-কুন্‌খা মঞ্জি পিন্ধি কোঁচক যুদ্ধ কৰোঁ। তিৰুতানে পুতাপু এতেকে মোক জানিবি। তহঁতে মোৰ সাজ পিন্ধিবি"। কিন্তু বৰগোঁহাই নাচোৰবান্দা। তেওঁ ক'লে "ৰাজ্যৰ নিমিত্তে মোৰ পোক দিলোঁ য'ক"। তেতিয়া নাংব্লক গাভৰুৱে দৃঢ়কণ্ঠে ক'লে, "মোৰ লৰাক কেনে দিব পাৰে? দিখৌ নৈক ওলোটাই বোৱাব পাৰিলেহে মোৰ লৰাক দিব পাৰে"। ৰজাই এইগৰাকী নাৰীক একো কৰিব নোৱাৰি তেওঁৰ ভায়েক চুগাম কোঁৱৰক পঠালে। ধন্যা নাংব্লক।

আহোম ৰজাৰ কোঁৱৰসকলৰ ধাইমাতৃবিলাকেও তেওঁলোকৰ জীৱনত প্ৰভুত প্ৰভাৱ পেলাইছে। ৰজাইও ধাইসকলৰ যুগমীয়া স্মৃতিৰ বাবে ধাইআলি বন্ধাই দিছিল। জয়মতীক চাওদাঙে শাস্তি দিয়া কালছোৱাত লাইলেচাইক তেনে ধায়ে ডাঙৰ দীঘল কৰিছিল।

সামান্য এজনী পোহাৰীয়েও জয়ধ্বজ সিংহ স্বৰ্গদেওক মূল্যবান কথা ক'ব লগা হৈছিল -- ৰজা যেতিয়া যুদ্ধত হাৰি নামৰূপলৈ পলাই গৈছিল তেতিয়া এগৰাকী পোহাৰীয়ে দুখৰ দিনত সকলোকে এৰি থৈ পলাইছে বুলি এইদৰে ককৰ্থনা কৰিছিল যে ৰজাৰ ৰাজত্বৰ পোন্ধৰবছৰীয়া কালছোৱাত পোন্ধৰ চপৰা মাটিদিয়া হলেও এটা ঘৰৰ ভেটিকে হয় কিন্তু তেওঁ একোৱেই নকৰিলে।

গদাপাণি কোঁৱৰ পলাই ফুৰোতে ৰহাৰ ৰহদৈ, তিপামৰ ভাদৈ, শলগুৰিৰ আঘোণী বাইৰ কথা বুৰঞ্জীৰ ৰসজ্ঞ পাঠক মাত্ৰৰে জ্ঞাত ।

অকল এয়ে নহয়, দেশ শাসনত ৰাজমাও সকলৰো ভূমিকা অসীম ।

০ ০ ০

গল্প

।। এটা নতুন দিনৰ বাবে ।।

কৰবী গগৈ
স্নাতক ২য় বাৰ্ষিক

আবেলিৰ খিড়িকীয়েদি সোমাই অহা ৰ'দৰ পোহৰ পৰি সুলোচনাৰ মুখখন উদ্ভাসিত হৈ পৰিল। কিয় জানো তাইৰ আজি নিজকে দিগ্বীজয় কৰি অহা বিজয়ী সৈনিকৰ দৰে লাগিছিল। তাই আজি বহুদিনৰ মূৰত আনন্দেৰে হাঁহিব পাৰিছে। কাৰণ বহু আকাংক্ষিত বস্তু এটা যেন আজি তাইৰ হাতলৈ আহিছে। বিগত দুটা বছৰৰ মধুৰ স্মৃতিয়ে তাইৰ স্মৃতিপটত এটা এটাকৈ ভুমুকি মাৰিলেহি। যেন এই কথাবিলাক কালিৰ কথাহে আছিল।

আজি প্ৰায় আঢ়ৈবছৰৰ আগৰ কথা। সুলোচনাই তেতিয়া স্থানীয় কলেজ এখনৰ পৰা বি,এ, পাছ কৰি বিশ্ববিদ্যালয়ত নামভৰ্ত্তি কৰিছে। সুলোচনা অভিযন্তা দেউতাকৰ একেজনী মাত্ৰ ছোৱালী। মাক-দেউতাকৰ মৰম তথা লাহ-বিলাহত ডাঙৰ হোৱা সুলোচনাই মানুহৰ দুখ-দৈন্য কি বস্তু কোনো দিনেই অনুভৱ কৰিব পৰা নাছিল। মাক-দেউতাকেও তাই যাতে কোনো কথাতে দুখ নাপায় তাৰ বাবে সদা তৎপৰ আছিল। সুলোচনাৰ বাবে মাক-দেউতাকেই আটাইতকৈ আপোন। আন কাৰোবাক আপোন বুলি ভাবিবলৈ তাইৰ ঘৰৰ কাষত তেনে কোনো মানুহো নাছিল। সিহঁত আছিল গড়কাপ্তানী বিভাগৰ চৰকাৰী বাসগৃহত। সিহঁতৰ ঘৰৰ কাষৰ মানুহবোৰৰ মাজত আহ-যাহ কিছু কম আছিল। কাৰণ সকলোবোৰ মানুহেই আছিল আত্মকেন্দ্ৰিক আৰু কিছু পৰিমাণে যান্ত্ৰিক। অৱশ্যে সুলোচনাহঁতৰ ঘৰখন ইয়াৰ ব্যতিক্ৰম আছিল। সকলোবোৰ মানুহেই যেন নিতৌ আভিজাত্য, ষ্টেণ্ডাৰ্ড আদিৰ পিছে পিছে দৌৰি ফুৰে, তাইৰ তেনে অনুভৱ হৈছিল। কেতিয়াবা সপ্তাহে পষেকে তাই দেউতাকৰ লগত সিহঁতৰ ক্লাবলৈ যায়। তাতো তাই বিচৰাৰ দৰে সমাজ নাপায়। বিৰক্তিবোধ নকৰিলেও তাই তাত একেবাৰে হিয়া উজাৰি আনন্দ উপভোগ কৰিব নোৱাৰে। প্ৰাণ খুলি হাঁহিব নোৱাৰে। কিয় তাইৰ তেনে হয় কব নোৱাৰে। তেতিয়াই তাই দেউতাকক কৈ ঘৰলৈ গুচি আহে।

তাই প্ৰথম বিশ্ববিদ্যালয়লৈ যোৱাৰ দিনা তাইক দেউতাকে থৈ আহিছিল। সেইদিনাই তাই লগৰ প্ৰায়বোৰৰ লগতে চিনাকি হোৱা হৈ গৈছিল। ভাল লাগিছিল তাইৰ এই বহুল পৰিসৰৰ পৰিবেশ। মহাবিদ্যালয়ৰ ঠেক পৰিবেশৰ পৰা বিশ্বদ্যিালয়ৰ বিশেষকৈ সিহঁতৰ ইতিহাস বিভাগৰ বিল্ডিংটোৰ সন্মুখত থকা ল'নখন লগতে নানা তৰহৰ চিজন ফুলেৰে জকমকাই থকা ফুলনিখন তাইৰ বৰ ভাল লাগিছিল। তাই ফুলনিখনলৈ বহুসময় বিমুগ্ধ নয়নেৰে চাই ৰ'ল। তেনেতে কেতিয়া আহি দেউতাকে "মাজনী, নাযাৱ নেকি" বুলি ক'লে তাই গমকে নাপালে। দেউতাকৰ মাতত সম্বিত ঘূৰাই পাই তাই 'অ' ব'লা' বুলি কৈ অনতিদূৰত থকা সিহঁতৰ বগা মাৰুতি ভানখনৰ ফালে খোজ ললে। বাটত আহি থাকোতে তাই দেউতাকৰ সৈতে ইটো সিটো বহুতো কথা পাতিলে। বিশেষকৈ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ নতুন পৰিবেশ যে তাইৰ ভালেই লাগিছে তাকো ক'লে। দেউতাক তাইৰ বন্ধুৰ দৰে। সকলো কথাই তাই দেউতাকৰ আগত নিৰ্বিঘ্নে ক'ব পাৰে। কাৰণ দেউতাকৰ সততা আৰু সাধুতাই তাইক মোহিত কৰে। তাই দেউতাকৰ আগত কোনো দিনে মিছা কথা কোৱা নাই আৰু তাইৰ বোধেৰে দেউতাকেও তাইক আজিলৈকে কোৱা নাই। কথা-বাৰ্তাৰ মাজে মাজে হাঁহি-স্ফূৰ্ত্তি কৰি আহোঁতে কেতিয়া সিহঁত আহি ঘৰ পালেহি তাই তৰ্কিবই নোৱাৰিলে।

পিছদিনা সুলোচনা অকলেই ক্লাছলৈ ওলাল। দেউতাক লগত যাব খুজিছিল কিন্তু তাই বাধা দি কলে "তুমি আৰু যাব নালাগে। মই চিটি বাছতে যাম, তোমাৰটো এতিয়া ডিউটি আছে কিবা অসুবিধাত পৰিলে মই ফোন কৰি ঘৰলৈ জনাম" এই বুলি কৈ সুলোচনাই বঙলাটোৰ প্ৰকাণ্ড লোহাৰ গেটখন খুলি চিটিবাছ অভিমুখে ৰাষ্টাত উঠিলহি।

সেইদিনা তাই নিৰ্দ্দিষ্ট সময়তকৈ কিছু আগতেই ক্লাছৰোম পালেগৈ। ক্লাছ আৰম্ভ হবলৈ অলপ সময় বাকী থকাৰ বাবেই তাই ওপৰলৈ উঠি যোৱা চিড়িতে কিছুসময়ৰ বাবে বহি ৰ'ল। তাই তাত বহি থাকোতেই তাইৰ বিপৰীত দিশৰ পৰা এটা ল'ৰা তাইৰ ফালে আগুৱাই অহা চকুত পৰিল। তাই মুৰ তুলি ল'ৰাটোৰ ফালে চোৱাত দুয়োৰে চকুৰে চকুৰে পৰাত তাই চকু আঁতৰাই আনিলে। শান্ত ধীৰ গতিত আহি থকা ল'ৰাটো যেন খুব গম্ভীৰ তাইৰ তেনে অনুমান হ'ল। এইদৰে ক্লাছলৈ গ'লে, তাই প্ৰায়ে ল'ৰাটোক লগ পোৱা হ'ল। কাৰণ সিহঁতৰ ডিপাৰ্টমেণ্টলৈ যাবলৈ হলে ল'ৰাজনৰ ডিপাৰ্টমেণ্টৰ বিপৰীত দিশৰ বিল্ডিংটোলৈ যাব লাগে। তেতিয়াই ওপৰলৈ উঠোতে প্ৰায়ে বাটত সিহঁতৰ ভেটা-ভেটি হয়। সুলোচনাই লক্ষ্য কৰিছে গহীন গম্ভীৰ ল'ৰাজনৰ মুখখনত যেন অনবৰতে এক বিষাদে বিৰাজ কৰি থাকে। বন্ধুসকলৰ লগত হাঁহিলেও যেন নিজৰ এই হাঁহিৰে তাৰ দুখ ঢকাত ব্যৰ্থ হয় তাইৰ এনে অনুমান হয়। ক্লাছলৈ গ'লে দুয়োৰে দৃষ্টি বিনিময় হয়। কিন্তু কোনেও কাকো মাত-বোল নকৰে। এইদৰে কিছুদিন পাৰ হ'ল। সুলোচনাৰ কিন্তু ল'ৰাজনৰ লগত চিনাকী হবৰ খুব মন গ'ল। কিন্তু তাই কিদৰে চিনাকী হব পাৰে ? তাই বৰ লাজকুৰীয়া স্বভাৱৰ বুলি তাইৰ বন্ধুমহলত সৰ্বজন বিদিত। হয়তো ল'ৰাজনৰো একেই অৱস্থাই হৈছিল। কাৰণ সিও অপলক দৃষ্টিৰে তাইৰ ফালে চাই ৰোৱা তাইৰ কেইবাদিনো চকুত পৰিছে। এদিনাখনৰ কথা- ল'ৰাজনৰ নিৰ্দ্দিষ্ট সেই বিশেষ পেপাৰৰ ক্লাছটোৰ ছাৰজন নথকাৰ বাবে সি ওপৰলৈ উঠা চিড়িতে সামান্য আঁৰ হৈ তললৈ মুখ কৰি তন্ময় হৈ কিবা এটা পঢ়ি আছিল। তেনেতে ক্লাছলৈ দেৰি হোৱা সুলোচনাই খৰখেদাকৈ আহোঁতে অসাৱধানবশতঃ ল'ৰাজনক খুন্দা মাৰি দিলে। লগে লগে ল'ৰাজনৰ হাতৰ পৰা কিতাপখন খহি চিড়িৰ একেবাৰে শেষৰ ষ্টেপত পৰিলগৈ। সামান্য ইতস্ততঃ বোধ কৰি সুলোচনাই কিতাপখন দাঙি ল'ৰাজনৰ হাতত গুজি দি 'ক্ষমা কৰিব' বুলি কৈ ওপৰলৈ খোজ ল'লে। কথমপিহে তাই পাঠ আৰম্ভ হোৱাৰ আগতে শ্ৰেণী কোঠা পাইছিলগৈ। সেইদিনা ক্লাছত বিশ্ববুৰঞ্জীৰ নেপোলিয়ানৰ বিষয়ে দাস ছাৰে কি কি ক'লে তাইৰ কাণত একো নোসোমাল। তাই মাথো ক্লাছ শেষ হোৱালৈ অপেক্ষা কৰিলে। শেষ হলেই তাই ল'ৰাজনৰ ওচৰত ক্ষমা খুজিব। কাৰণ কিতাপখনৰ সলনি তাইৰ খুন্দাত ল'ৰাজন তলত পৰা হলেতো বহুত দুখ পালেহেঁতেন। এইবোৰ ভাবি থাকোতেই সিহঁতৰ ক্লাছ শেষ কৰি দাস ছাৰ কেতিয়া ওলাই গ'ল তাই গমকে নাপালে।

তাই ওলাই আহি পোনে পোনে চিড়িৰ ফালে গ'ল। কিজানি ল'ৰাজনক আকৌ লগ পায়। হয় তাইক আচৰিত কৰি সি তেতিয়াও তাতেই একেই তন্ময়তাৰে কিতাপ পঢ়াত মগ্ন হৈ আছে। তাই পিছফালৰ পৰা ক্ষমা কৰিব বুলি কোৱাত সি ঘূৰি চালে। সি ঘপহকৰে বহাৰ পৰা উঠিল আৰু ক'লে "ক্লাছ শেষ হ'ল নেকি?" তাই 'হয় বুলি কৈ তাই যে খুব লৰালৰিকৈ আহিছিল আৰু খৰধৰৰ কোবত যে তাক খুন্দা মাৰিছিল সেই বাবে বেয়া নাপাবলৈ অনুৰোধ কৰিলে। ল'ৰাজনে "একো নাই" বুলি কৈ সুলোচনাৰ নাম কি আৰু ডিপাৰ্টমেণ্টৰ বিষয়ে জানিব খুজিলে। সুলোচনাইও তাৰ চাবজেক্ট আৰু নাম সুধিলে। তাৰ নাম অনুপম বৰুৱা আৰু বিষয় Chemistry বুলি ক'লে। সুলোচনাই পঢ়া 'ইতিহাস' বিষয়টো যে অনুপমৰ খুব প্ৰিয় সেই কথা কবলৈ সি নাপাহৰিলে। এইদৰে প্ৰায়ে দুয়ো দুয়োকে লগ পায়। কেতিয়াবা সময় পালে দুই এষাৰ কথা পাতে। লাহে লাহে সিহঁতৰ বন্ধুত্ব গাঢ় হৈ আহিবলৈ ধৰিলে। মাজে মাজে কেণ্টিনত একেলগে বহি চাহ খায়। দেশৰ সাম্প্ৰতিক পৰিস্থিতিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰে। নিতৌ দেশত হৈ থকা হত্যা, ধৰ্ষণ, লুণ্ঠন আদি সমস্যাবোৰৰ সমাধানৰ উপায় কেনে হব লাগে সেই বিষয়ে আলোচনা কৰে। মুঠতে দেশৰ লগে লগে সিহঁতৰ নিজৰ নিজৰ ব্যক্তিগত সুখ-দুখৰ কথাও পাতিবলৈ আৰম্ভ কৰিলে। এইদৰে দুয়োৰে মাজত নিবিড় বন্ধুত্ব গঢ় লৈ উঠিল। কথাৰ মাজে মাজে সুলোচনাই অনুপমক অন্যমনস্ক হৈ যোৱা বহুবাৰ দেখিছে আৰু তাই এইটোও লক্ষ্য কৰিছে যে হাঁহিৰ মাজতো যেন অনুপমৰ মুখত কিবা এক বেদনাৰ ছাপ পৰিস্ফুট হৈ থাকে। তাই ভাবে ইমান সুন্দৰ চেহেৰাৰ, সকলো থকা, সুন্দৰ গল্প-প্ৰবন্ধ লেখিব পৰা এজন সম্ভাৱনাপূৰ্ণ লেখকৰ কি দুখ থাকিব পাৰে যাৰ বাবে অনবৰতে তাৰ মুখত দুখৰ ছায়াই বিৰাজ কৰি থাকে। তাই তাক তাৰ সৃষ্টিৰ বাবে প্ৰেৰণা যোগায়। তাৰ কলমৰ পৰা যাতে সদায় প্ৰগতিৰ মহামন্ত্ৰ নিগৰে তাৰ বাবে তাক সাহস দিয়ে। তাৰ সকলো লেখা প্ৰকাশৰ আগতে সি সুলোচনাক দেখুৱায়। ভাল-বেয়া মতামত লয়। এই ক্ষেত্ৰত

সুলোচনাও একেবাৰে অজ্ঞ নহয়। মাজে মাজে তাইও ভাল গল্প-প্ৰৱন্ধ একোটাইঁত লিখে। সুলোচনাই অনুপমক তাৰ বিষাদৰ কাৰণ কি সদায় সুধিব খোজে। কিন্তু তাৰ ওচৰ পোৱাৰ লগে লগে তাইৰ কণ্ঠ ৰুদ্ধ হৈ যায়। ক'ম বুলি ভবাটো কোৱা নহয় আৰু সুধিম বুলি ভবাটো সোধা নহয়। তাই লাহে লাহে নিজকে অনুপমৰ ওচৰত দুৰ্বল অনুভৱ কৰিবলৈ ধৰিলে। এইদৰে সিহঁতৰ সম্পৰ্ক সিহঁতৰ অজ্ঞাতে বন্ধুত্বৰ পৰা প্ৰেমলৈ ৰূপান্তৰিত হ'ল। এতিয়াও তাই আগৰদৰে তাক উৎসাহিত কৰে লেখিবলৈ। সুলোচনাৰ সান্নিধ্যত যেন অনুপমৰ কলম স্থবিৰ হব নোখোজে। এতিয়া চাৰিওফালে নবীন সুগল্পকাৰ হিচাপে অনুপম পৰিচিত। তাৰ এইৰ খ্যাতিৰ অংশ সি সুলোচনাকো দিব খোজে। কাৰণ সি মনে মনে ভাবে সুলোচনাৰ দৰে সঙ্গী নোহোৱা হ'লে বা তাইৰ প্ৰেৰণা নোহোৱা হলে হয়তো তাৰ এই বিষাদগ্ৰস্ত ছবিৰ মাজত তাৰ ভিতৰৰ সম্ভাৱনাপূৰ্ণ এই লেখকৰ প্ৰতিচ্ছবি কেতিয়াবাই মোহাৰ খালেহেতেন। এই ছবিক জীয়াই ৰাখিছে মাত্ৰ সুলোচনাই। মাজে মাজে অনুপম শংকিত হৈ পৰে। জানোচা তাৰ জীৱনৰ পৰা তাক সদায় উজ্জ্বল কৰি ৰখা এই সুলোচনা নামৰ বন্তিগছি নুমাই যায়। তেতিয়া হয়তো চিৰদিনৰ বাবে তাৰ কলম ৰুদ্ধ হৈ যাব। তেতিয়া সি তাৰ দুখ-দৈন্য প্ৰকাশৰ মাধ্যম হিচাপে কি বিচাৰি লব ???

এদিন দুয়োটাই নাৰী-পুৰুষৰ সম অধিকাৰৰ প্ৰসঙ্গত কিবা এটা আলোচনা কৰি থাকোতেই হঠাৎ অসাৱধানবশতঃ অনুপমৰ মুখৰ পৰা ওলাই আহিল "তুমি যদি আজীৱন মোৰ কাষত থাকিলাহেঁতেন ..." তাৰ কথাষাৰ শেষ হবলৈ নৌপাওঁতেই সুলোচনাই, "কিয় মই তোমাৰ আজীৱন সঙ্গী হব নোৱাৰিম নেকি" বুলি কৈ চলচলীয়া চকুৰে তাৰ ফালে চাই ৰ'ল। এতিয়া অনুপমে কি ক'ব ভাবি নেপালে। অনুপমে লাহে লাহে ব্যক্ত কৰিলে তাৰ বিষাদগ্ৰস্ততাৰ আঁৰৰ কাহিনী। সি ক'লে, "মই তোমাৰ সান্নিধ্য হেৰুওৱাৰ ভয়ত মোৰ জীৱনৰ গোপন অথচ এটা ভয়ঙ্কৰ কথা তোমাৰ পৰা লুকুৱাই ৰাখিছো। মোৰ ভাব হৈছিল কথাটো কোৱাৰ লগে লগে কিজানি তুমি মোৰ পৰা আঁতৰি যোৱা, মোৰ অলক্ষিতে মোক ঘৃণা কৰা। মই ইয়াকো জানিছিলো যে মই তোমাৰ প্ৰেৰণাতহে লিখিব পাৰিছো। মই জানো মোৰ সৃষ্টিৰ আঁৰৰ মানুহ তুমি। গতিকে তোমাক কথাষাৰ ক'বলৈ ললেই অজান আশংকাত মোৰ হিয়া কপি মই স্বাসৰুদ্ধ হৈ যায়। কোৱাৰ লগে লগে মোৰ ভিতৰৰ মানুহটো মৰি যোৱাৰ ভয়ত মই মুখ খুলিব পৰা নাছিলো। কিন্তু আজি সকলো কম।" এইবুলি সি নিজকে কিছু চম্ভালি লৈ অলপ কঠোৰভাৱে ক'লে, "মই এজন কুষ্ঠ ৰোগী। পাৰিবা তুমি মোৰ সতে আজীৱন কটাব? মই তোমাক বিয়া কৰাব নোৱাৰো। ই মোৰ স্থিৰ সিদ্ধান্ত"। কথাকেইষাৰ কৈ অনুপম ঘামি গৈছিল। মুখখন বিবৰ্ণ হৈ গৈছিল। শেষলৈ মাতবোৰ থুকাথুকি হৈ পৰিছিল। অনুপমৰ কথা শুনি সুলোচনাই কান্দি কান্দি ক'লে, "তুমি মোক কি বুলি ভাবিছা? তোমাৰ এই কথা শুনি তোমাৰ প্ৰতি থকা মোৰ অপৰিসীম শ্ৰদ্ধা, ভক্তি, মৰম ভালপোৱাৰ শেষ হৈ যাব, তোমাৰ সৃষ্টিৰ উৎস হেৰাই যাব, সেই বুলি যদি ভাবিছা তেন্তে তুমি মোক ভুল বুজিছা"। তাই দৃঢ়প্ৰতিজ্ঞ হ'ল তাইৰ যি সান্নিধ্যৰ বাবে তাৰ এই বিশাল সৃষ্টি, সেই সৃষ্টিক তাই স্থবিৰ হবলৈ নিদিয়ে, বৰং আৰু নতুনকৈ গঢ় দিব। প্ৰতিভাৰ অপমৃত্যু হবলৈ নিদিয়ে। তাই তাৰ মনৰ মানুহটোক জীয়াই ৰাখিব তাইৰ মৰম আৰু প্ৰেৰণাৰে। কোনো দিনেই তাক তাইৰ পৰা বিছিন্ন হবলৈ নিদিয়ে।

সুলোচনাৰ কথা শুনি অনুপম কিছুপৰ মনে মনে ৰ'ল আৰু কলে, "এই কথাটোতটো কেৱল তোমাৰ মতেই যথেষ্ট নহয়, মাৰ-দেউতাৰ ৰায় শুনাটোওটো সমানে প্ৰয়োজন।" সেইদিনা সুলোচনাই মাক-দেউতাকৰ আগত তাই আৰু অনুপমৰ সম্পৰ্কৰ কথা আদিৰ পৰা অন্তলৈকে সকলো বিবৰি ক'লে। মাক-দেউতাকে তাইৰ মুখে অনুপমৰ কথা শুনিছে, কেৱল দেখাৰ সৌভাগ্যহে হোৱা নাই। তাইৰ আগত অনুপমক সিহঁতৰ ঘৰলৈ মাতি পঠালে। তাইৰ সৈতে অনুপম সিহঁতৰ ঘৰলৈ গ'ল। তাৰ লগত মাক-দেউতাকে চা-চিনাকি হৈ বহুত কথা পাতিলে। প্ৰথমদিনাই তাক মাক-দেউতাকৰ ভাল লাগিল। লাহে লাহে মাকে সুলোচনাই কোৱা কথাষাৰ উলিয়ালে। সুলোচনাৰ মতকে সমৰ্থন কৰি মাকে ক'লে "শৰীৰৰ ব্যাধিতকৈ মনৰ ব্যাধিহে বেছি ভয়াবহ, অনুপম। তুমি সুলোচনাৰ প্ৰস্তাৱত সন্মত হোৱা। নহলে তাই আজীৱন অসুখী হৈ ৰব।" মাকৰ কথাকেইষাৰ শুনি অনুপমৰ মুখখন পূৰ্ণিমাৰ জোনৰ দৰেই উজ্জ্বল হৈ পৰিল। তাৰ চকুত কেৱল তেতিয়া প্ৰতিবিম্বিত হৈ উঠিল নিষ্পাপ হাঁহিৰে ত্যাগৰ মূৰ্ত্তি সুলোচনাৰ দীৰ্ঘকায় শৰীৰ।।

* * * *

কবিতা

অনুভৱৰ দুটি স্তৱক

অঞ্জুমণি বড়া
স্নাতক দ্বিতীয় বর্ষ

(১)

বয়ঃসন্ধিৰ দোমোজাত
এই যেন তুমি হৈ আহিছিলা মোৰ প্ৰিয়তম পখী
আমি বুটলি ভৰাইছিলো বুকুত
মুঠি মুঠি আশা
ক্ৰমশঃ
মই হেৰুৱাইছিলো
তোমাৰ মাজত মোক
মোৰ মাজত তোমাক ।।

(২)

তুমি যি বাটেৰে গ'লা
সেই বাটেৰেই আহিছিল ধুমুহা
বালি ঘৰৰ দৰেই খহিছিল
মোৰ বুকুৰ সেউজ স্বপ্ন ।।
এতিয়াতো মই তেনেই নিঃস্ব
জীৱনৰ যত কল্পনা
সেইয়া স্মৃতিৰ ৰেঙণি
এটি দুটি স্নেপ্ শ্বট ।
সাক্ষী মাথো উৰঁলি যোৱা
নীলা আখৰৰ নীলা চিঠি ।।
তোমাৰ স্মৃতি কঢ়িয়াবলৈ
মোৰ যে ক্লান্ত শৰীৰ । ০ ০

উপলব্ধি

মৃদুলা দত্ত
স্নাতক ৩য় বৰ্ষ

নিসংগতাই ডেউকা মেলি
আজিকালি প্ৰতিটো
মূহুৰ্ত্ত আৱৰি ৰাখে,
আমনি কৰে উদ্বাউল ঢৌ
আৰু অলেখ ভাৱৰ জোৱাৰত
এৰি থৈ অহা মোৰ
প্ৰেমৰ ঘৰখনে,
নিৰৱতা আৰু গোপনীয়তাক
কঁপাই তোলে ভগ্ন হৃদয়ৰ
কৰুণ গুঞ্জনে .... ?
অশ্ৰুৰ মেঘত একো নাছিল
হয়তো এৰিছিলো
কোনোবা দিনতে,
কিন্তু এতিয়া কিদৰে বুজাওঁ
অশ্ৰুসিক্ত দুচকু আৰু
বেদনাবোৰ কিমান
গভীৰ .... ।

জীৱনলৈ আহে যদি বহু প্ৰতিঘাত

বন্দিতা স্কট
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

জীৱনলৈ আহে যদি
বহু প্ৰতিঘাত ।।
নহ'ব ই সংঘাত
ৰজা আৰু মকৰাৰ জালে
দিব দুগুণ উৎসাহ ।
লাগ বুলি পালে যেন
একোতে নাথাকে ৰাপ
আহিলে আহক জীৱনলৈ
যত ঘাত-প্ৰতিঘাত,
তেতিয়াহে হব জীৱন
কাঁইটৰ বাট, নহবা হতাশ ।
সুগন্ধি গোলাপৰ ঘ্ৰাণ পাবা বন্ধু
কেতিয়াও নহব ই অভিশাপ
হ'বগৈ মাথো তোমালৈ ই এক আৰ্শীবাদ।

প্ৰতীক্ষা

লুইচ লিমা বৰুৱা
স্নাতক ৩য় বৰ্ষ

তুমি আহিলে ওমলিম বুলিয়ে সাজিছিলো
এটা-দুটাকৈ বহুত বালিঘৰ।
তুমি কিন্তু নাহিলা .... ।
বালিঘৰ ভাগি গ'ল কেতিয়াবাই ।
এতিয়া আকৌ
মৰমৰ তুলিকাৰে কেইখনমান
ছবি আঁকিছো দিম বুলি
তোমাক উপহাৰ
তুমি জানো নাহিবা ? .... ।

•••••••

মোৰ ওপজা ঠাই

বিজয়ালক্ষ্মী দেউৰী
স্নাতক প্ৰথম বাৰ্ষিক

নেলাগে চহৰ গাঁৱেই ভাল
জীৱন মাধুৰী ইয়াতেই পাওঁ,
পৃথিৱীত আৰু ক'তো যে নেপাওঁ
এনে চেনেহৰ এখনি গাওঁ।
তৃণ-তৰু-লতা সকলো চিনাকি
সকলো মোৰ প্ৰাণতকৈ প্ৰিয়,
শান্তিৰ নিজৰা ইয়াতেই পাইছোঁ
চহৰ মোক লাগিছে কিয় ?
নেথাকক লাগে বিজুলী চাকি
ৰূপহী জোনাকীৰ পোহৰ আছে,
জোন নেথাকিলেও থাকিব সদায়
নীল আকাশত তৰাই নাচে।
নিবিচাৰো মই বিজুলী পাঙ্খা
আত্মাক মোৰ শান্তি দিবলৈ,
নৈ কাষৰৰ বিৰিণাৰ তলতে
সদায় বহিম গধূলি গৈ ।
নেলাগে মোক ৰাজ আলিবাট
গা ঘেলাবলৈ গধূলি পুৱা,
আছে নদীৰ ঘাট দুৱৰি দলিছা
প্ৰকৃতিয়ে সদায় সজাই থোৱা।
ৰেডিঅ' টেপ চিনেমা মটৰ গাড়ী
জীৱনৰ লগৰীয়া নহয় মোৰ,
পকা ধাননিৰ সোণালী বৰণে
হৃদয় মোৰ কৰিব জুৰ ।
সহজ সৰল গাঁৱলীয়া জীৱন
ভাল লাগে মোৰ চাই,
জীৱনত মই কেনেকৈ পাহৰো
ই যে মোৰ ওপজা ঠাই।

"হৃদয়ৰ বাটে বাটে জীৱনৰ গোন্ধ"

বৰ্ণালি বড়া
প্ৰথম বৰ্ষ

বতাহৰ কণিকাবোৰত
লাগি থকা মৰমবোৰ
কেতিয়াবা মই বিচাৰি আনো
নিসংগতাৰ বিশাল আকাশখনত
উৰুৱাই দিবলৈ ।
হেমন্তৰ শেষ নিশা
শেৱালিৰ পাহিত লাগি থকা ,
নিয়ঁৰৰ কণা মই দুচকুত চটিয়াই লওঁ ।
কাৰণ, তুমি যে আহিবা এদিন মোৰ জীৱনলৈ
প্ৰেমৰ শিহৰণ সনা এটি মধুৰ বাস্তৱ হৈ ।
ফুলনিত ফুল ফুলিব ..
তোমাৰ হৃদয় জুৰাই ।
আকাশত তৰা ওলাব ...
জীৱনৰ সুগন্ধি বিলায় ।
মই হাঁহিম
তোমাৰ সতে ।
তুমি যে এতিয়া মোৰ সাৰথি
হৃদয়ৰ বাটে বাটে ।।।

এটা দুঃস্বপ্ন

মমী শ্যাম
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

সাগৰৰ পাৰত সাজিছিলো
আশাৰ বালিঘৰ
কিন্তু ভবা নাছিলো
জোৱাৰ আহিব বুলি ।

নৈৰ তীৰত থাকিও
তৃষা নপলাল
নাজানিলো মৰীচিকা বুলি ।

প্ৰেমৰ ফুলপাহি ফুলি
মৰহি গ'ল
নোৱাৰিলে সৌন্দৰ্য বিলাব ।

ময়ুৰ বুলি ভবা চৰাইজনীও
পাখি সোলোকাই
কাউৰীহে হ'ল। ।

কাঁচৰ কাৰেং ভাগি
যেতিয়া শব্দ হ'ল
তেতিয়া সাৰ পালো
ই এটা দুঃস্বপ্ন আছিল। ০ ০

সুগন্ধহে বাকী ৰ'ল মাথো

মৈত্ৰী গগৈ
স্নাতক দ্বিতীয় বাৰ্ষিক

ধুনীয়া মৰমলগা ফুলপাহিলৈ
হাত মেলোতেই যে থমকি ৰ'ব লগা হ'ল
কিয় বাৰু .... ?

বাগিছাত আছিল অসংখ্য ফুল ।
কিয় বাৰু পৰিল চকু সেইপাহৰ ওপৰত
হৃদয়ৰ মৰমখিনি দিম বুলিও যে
থমকি ৰ'ব লগা হ'ল .... ।
ওঁঠৰ কোণত হাঁহিটি বুলাম বুলিও
সেই হাঁহি কিয় নাইকিয়া হ'ল ?

ফুলিছিলে যিদিনা সেই ফুলপাহি
ভাবিছিলো আপোন কৰি ল'ম
তাৰ সুগন্ধ জীৱনত বিয়পাবলৈ ।
কিন্তু .... ।

কোনো অজান পূজাৰীয়ে যে,
নিলে চিঙি সেইপাহক
নিজৰ পূজাৰ বেদী
শুৱনি কৰিবলৈ

নিবিচাৰো আজি মই কাঢ়ি ল'ব
সেই ফুলপাহি তোমাৰ
থাকিবলৈ দিয়া মাথো মোক
সেই সুগন্ধতে তোমাৰ ।।

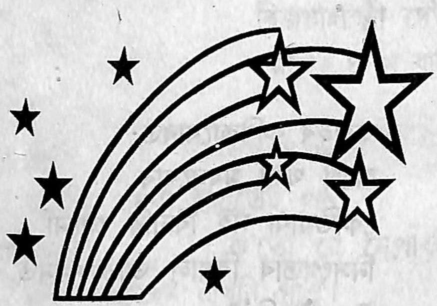

জ্বলি উঠিল লক্ষ তৰা

জিতামণি বড়া
স্নাতক দ্বিতীয় বাৰ্ষিক

মৰমৰ বন্ধুলৈ ....
সৌ সিদিনা .... ।
তুমি যিদিনা হাতত ললা অস্ত্ৰ
সিদিনা কাৰো নাছিল আনন্দ
সকলো নিস্তব্ধ ।
দিগন্তেদি জ্বলি উঠিল
উত্তপ্ত তেজৰ চেকুৰা
ভীষণ উদ্দীপনা
তুমি যিদিনা হাতত ললা অস্ত্ৰ
তোমাৰ বাৰুদৰ শব্দত
কঁপি উঠিল বিশাল পৃথিৱী
নাছিল ক'তো ভূমিৰ ৰেখা।
বিপ্লৱী বন্ধু তোমাৰ প্ৰেৰণাত
জ্বলি উঠিল লক্ষ তৰা
জন্ম দিলা তুমি
প্ৰভাতৰ তেজগোৰা বেলিটোত
নতুন সুৰৰ, নতুন কথা, নতুন সৃষ্টি কণা।

বিধ্বস্ত মানৱ

জীনামণি বৰগোঁহাই
স্নাতক দ্বিতীয় বাৰ্ষিক

বিংশ শতিকাৰ শেষ প্ৰান্তত
ৰচিছো কবিতা মই এই কাগজত
কি হ'ল বাৰু আজিৰ এই মানুহবোৰৰ
অভাৱ হৈছে যে আজি ভাতৃত্ববোধৰ ।
দুৰ্নীতিৰ ৰাজত্ব আৰু দুষ্কৃতিৰ তাণ্ডৱলীলা
এয়ে নেকি আজিৰ যুগৰ মানৱৰ মূলকথা?
আজিৰ যুগত মানৱৰ আদৰ্শৰ কোনো পূজা নাই
নাই নাই নাই কোনো গুণৰো আদৰ নাই ।
অৰ্থই হৈছে আজিৰ যুগৰ মানৱৰ জীৱন সৰ্বস্ব ।
অৰ্থৰ বিনে কোনোৱে নোৱাৰে জীয়াই থাকিব
সকলোতে বাজি উঠে কেৱল দাবানল হুঙ্কাৰ
নাইনে বাৰু ইয়াৰ কোনো পৰিত্ৰাণৰ উপায় ?
মাজে মাজে মনতে উদয় হয় এই প্ৰশ্নৰ
কোনে বাৰু দিব ইয়াৰ সঠিক উত্তৰ !!

****

বীৰ জোৱান

ৰুণজুন মণি বড়া
স্নাতক তৃতীয় বাৰ্ষিক

তোমাৰ চকুত যেতিয়া চকু থওঁ
দেখা পাওঁ নীলিম সাগৰ,
আৰু সমুদ্ৰৰ এক নতুন জোৱাৰ ।।

তোমাৰ খোজত যেতিয়া খোজ মিলাওঁ
শুনো মই ৰিণি ৰিণি বাজি উঠে দুৰণিত,
তোমাৰ দুৰন্ত সাহস ।

তোমাৰ হাতত যেতিয়া হাত দিওঁ
ভাঁহি আহে চকুৰ আগত ,
অলেখ ভগ্নীৰ ৰাখী বন্ধন ।।

তোমাৰ সতে যেতিয়া আগবাঢ়োঁ
বতাহৰ তৰঙ্গত উটি আহে তেতিয়া
অনেক মাতৃৰ হৃদয়ৰ কৰুণ বিননি ।।

তোমাক লৈ যেতিয়া সপোন ৰচো
অনেক বিধৱাৰ কপালত
সূৰ্য্যৰ দৰে জিলিকি উঠে অমৰ সেন্দুৰ ।। ০ ০

বন্দনা

দীপশিখা কোঁৱৰ
স্নাতক দ্বিতীয় বাৰ্ষিক

সাগৰ নীলাভ চকুৰে নাহাঁহিবা
মৰমসনা মাতেৰে মোক তুমি
কেতিয়াও নামাতিবা ।
বিহুৰে বতৰা অনা প্ৰাণ উতলা
কৰা কথাৰে মোক নুসুধিবা
কৃষ্ণচূড়াৰ ডালে ডালে ৰঙা ফুল ফুলে
যৌৱনভৰা আকাশ মেঘে মোক ছাটি ধৰে,
ঝিৰ ঝিৰ বৰ্ষৰ ৰাতি
তোমালৈ মোৰ মনত পৰে ।
বৰষাই দি যায় মায়াৰ সীমাহীন কল্পনা,
বিজুলীয়ে আহি আঁকি যায় প্ৰেমৰে আল্পনা .....
এই পৃথিৱীত সুৰৰ মূৰ্চ্চনাই
মোৰ প্ৰাণত তোমাৰ এই বন্দনা ।

ইয়াত এখন নদী আছিল

চৈয়দা ফৰিদা ৰহমান
স্নাতক দ্বিতীয় বাৰ্ষিক

নাছিল জানো নদী এখন ইয়াত ?
দুয়োপাৰে অমিয়া বিলাই,
বৈছিল যে ইয়াত শান্তিৰ মিলনৰ সোঁত।
পাৰৰ নল খাগৰিবোৰে হালি জালি,
দিছিল যে শান্তিৰ বতৰা।
কুলিজনীয়ে যে তুলিছিল গীতৰ ৰাগিণী।
কিন্তু চকুচৰহা ধুমুহাজাকে,
সকলো কৰি দিছিল নিঃশেষ ।
নল খাগৰিবোৰ যে হৈছিল ৰক্তাক্ত ।
কলৈ গ'ল সিহঁতৰ,
শিশুসুলভ মধুৰ হাঁহি ।
কোনে শিকালে কুটিল বক্ৰ হাঁহি সিহঁতক,
কোনে নিলে নদীখন কাঢ়ি ?
কোনে ক'লে সিহঁত হিংস্ৰ বুলি,
সিহঁত অজলা ছাগলী পোৱালীহে আছিল ।
বিচাৰিছিল সিহঁতে কোমল দুবৰিহে,
কোনে দিলে সিহঁতক ৰক্ত ৰঞ্জিত মাংস ।
নাজানা নেকি সিহঁতে জপিয়াবও জানে,
পাহৰিলে নেকি সিহঁতে জপিয়াবলৈ ?
নোৱাৰে পাহৰিব সেয়া যে
সিহঁতৰ সহজাত প্ৰবৃত্তি ।
পাহৰিলেও জপিয়াবলৈ আকৌ শিকিব ।
জপিয়াই জপিয়াই সিহঁতে ,
নদীখন বিচাৰি যাব ।
অহিংসাৰ নদীখন আকৌ ঘূৰাই আনিব ।
পাৰিবনে সিহঁতে ?
নহয় পাৰিব, পাৰিবই লাগিব ।
নদীখন ইয়াত আকৌ ব'ব ।
কাৰণ সিহঁতে যে জপিয়াব জানে ।

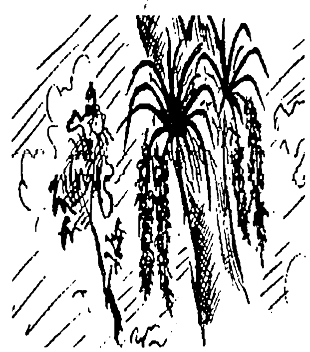

নতুন প্ৰভাত

ৰুমী দত্ত
স্নাতক প্ৰথম বাৰ্ষিক

নৱসৃষ্টিৰ নতুন প্ৰভাতক
জনাওঁ স্বাগতম
সন্মুখতে ৰণৰ প্ৰতিধ্বনি
মুক্তিকামী সমাজৰ বাবে।

ৰক্ত ৰঞ্জিত উত্তপ্ত ৰশ্মিৰে
সমাজৰ চেতনাবিহীন বীজাণুবোৰ
ধ্বংস কৰা আৰু গঢ় দিয়া
মাতৃভূমিক নতুন ৰূপত ।

শক্তি দিয়া প্ৰেৰণা দিয়া
আকুলিত কৰা দেশ মাতৃৰ বাবে ,
উজাগৰি হৈ ওলাই আহা
ভুৱা সমাজৰ ইতিহাস ভঙাৰ বাবে।

পুব-প্ৰান্তৰ দুৱাৰ খুলি
সু-সজ্জিত হৈ ওলাই আহা
নাগৰবাগী দিয়া গুণ্ডা বাহিনীৰ বৰ্বৰতাক
নিমিষতে ধূলিস্যাৎ কৰা
তোমাৰ সজ্জিত বেশেৰে ।

এটি দুঃস্বপ্নৰ সন্ধিক্ষণত

ৰীথিকা দত্ত
স্নাতক প্ৰথম বাৰ্ষিক

যোৱা ৰাতি ....
তোমাৰ আগমনৰ
বতৰা পাই
জানা মোৰ সোণ

উজাগৰে কটালো
গোটেই নিশা,
কিজানিবা তুমি আঁহাই ।

যোৱা ৰাতি ....
আৰু কি হ'ল জানা ?
জয়াল আন্ধাৰত
মাতাল হওঁ,

এটি দুঃস্বপ্নৰ সন্ধিক্ষণত ।
বন্দুকৰ নলীৰে বিন্ধা
মোৰ তেজৰ প্ৰতিটো
কণাই কণাই
সিচঁৰিত হোৱা
চেকাবোৰ,

শুকাব ধৰিছে ....
যোৱা ৰাতি ....
যোৱা ৰাতি,
বন্দীশালৰ শিলৰ শিকলিডাল পিছলৈ টানিছে
কোনোবা এক অজান পথিকে ।

হিংসা পৰিহাৰ কৰি
মই মাথো অগ্ৰসৰ হৈছোঁ
তোমাৰ আগমনৰ বাবে ।

জানা ?
জানা মোৰ সোণ
যোৱাৰাতি, প্ৰলোভিত হওঁ
সিহঁতৰ কথোপকথনত,
তুমি হেনো সেনাপতি সিহতঁৰ ।

যোৱা ৰাতি ....
আচম্বিতে কি হ'ল জানো,
মাজ নিশা
সাৰ পাই
খিড়িকী খুলি
শুনিবলৈ পাওঁ ৰাৰুদৰ শব্দ,

আৰু গিৰিপ - গাৰাপ
প্ৰতিধ্বনিত হয়,
খোজৰ শব্দ
এপলক দৃষ্টিৰে চাই ৰওঁ
কিজানিবা তুমিয়েই আহিছা ।।

গল্প

বোবা যন্ত্রনা

পাপৰি চাংমাই
স্নাতক তৃতীয় বাৰ্ষিক

এইকেইদিন মানুহৰ সমাগমেৰে ভৰি থকা ঘৰখন আজি একেবাৰে নিজম পৰিল। আলহী অতিথিবোৰো গৈ শেষ হ'ল। আগফাল পাছফালৰ ৰভাখনো ইতিমধ্যে ভঙা হ'ল। কেৱল চোতালৰ একোণত ৰভা দিয়া বাঁহবোৰ গোটাই থৈ দিয়া হৈছে। কাম কৰা ল'ৰা ৰতনে ঘৰৰ চুক কোণবোৰ ছাফা কৰি ফুৰিছে। ঘৰৰ সকলোবোৰে ভিতৰত জিৰণি লৈছে। হয়তো এই কেইদিন কোনেও ভালদৰে শুবলৈ পোৱা নাই। আগফালৰ বাৰাণ্ডাখনতে বহি পদ্মকান্ত বৰুৱাই অলস ভাৱে আকাশেদি নিজ নিজ বাসস্থানলৈ ঘূৰি যোৱা চৰাইবোৰলৈ চাই আছে। চাৰিওফালৰ নীৰৱতাই তেওঁৰ মনটোক ভাৱাক্ৰান্ত কৰি তুলিছে। আজিহে তেওঁৰ অনুভৱ হৈছে ঘৰখনত আচলতে এইয়া কি হৈ গ'ল। তেনেহলে অকণ সচাকৈয়ে গলগৈ, সি আৰু কেতিয়াও ঘূৰি নাহে নেকি তেওঁক দেউতা বুলি মাতিবলৈ। এই প্ৰশ্নবোৰে এতিয়াহে যেন তেওঁক জুমুৰি ধৰিছেহি।

সবাহৰ দিনা মানুহবোৰে কোৱা কথাবোৰ তেওঁৰ কাণতো আহি পৰিছিলহি ; দেউতাক বৰ ধৈৰ্য্যৰে আছে। তেওঁহে জানিছে ঘৰখনৰ ডাঙৰ পুতেকৰ মৃত্যুত অন্তৰত কিমান দুখ পাইছে। সঁচাকৈয়ে তেওঁ নিজেও ভাবিছে সেইদিনা যে তেওঁ কেনেকৈ ইমান ধৈৰ্য্য পাইছিল। কাউৰীজনীয়ে সেইদিনা ৰাতিপুৱাৰে পৰা চিঞৰি আছিল। বৰুৱাই বাৰে বাৰে আহি কাউৰীজনীক খেদিছে যদিও পুনৰ অলপ সময়ৰ পিছতে কাউৰীজনী আহি আকৌ চিঞৰিবলৈ আৰম্ভ কৰে। বৰুৱাৰ মনলৈ কিবাকিবি চিন্তা কিছুমান আহিছিল। সেয়েহে তেওঁ থিৰে থাকিব নোৱাৰি ভিতৰ বাহিৰ কৰি আছিল। তাতে তেওঁৰ পত্নীৰ কাঁহটোও কোনোবা এটা মূহুৰ্ত্তত ইমান জোৰকৈ আহে যে কাষতে বহি থকা জীয়েকহঁতে দেউতাকক চিঞৰি দিয়াৰ লগে লগে তেওঁৰ বুকুখন চিৰিং কৈ যায় পুতেক আহি পোৱাৰ আগতে যদি মালতীৰ কিবা এটা হয় ? দুৰাৰোগ্য কেন্সাৰ ৰোগত ভোগা তেওঁৰ পত্নীৰ মৃত্যুৰ সময় চমু চাপি অহাত বৰুৱাই পুতেকক মাতি পঠাইছে।

এইবোৰৰে চিন্তা কৰি থাকোতে হঠাতে জীপ এখন আহি পদূলিত ৰোৱাত তেতিয়াহে যেন তেওঁ সকাহ পালে। যি হওক পুতেক আহি পালেহি বুলি; কিন্তু অলপ সময়ৰ পিছত গাড়ীৰ পৰা যেতিয়া পুলিছ দুজনমান নামি আহিল আৰু তেওঁলোকৰ পাছত বগা কাপোৰেৰে মেৰিয়াই এটা শ নমাই অনা হ'ল, তেতিয়া বৰুৱাই একো বুজি নেপাই ওচৰ চাপি গ'লত এজন পুলিছ বিষয়াই তেওঁক বুজাই ক'লে যে কালি গুৱাহাটীত উগ্ৰপন্থীৰ লগত হোৱা এক সংঘৰ্ষত তেওঁৰ পুত্ৰ প্ৰদীপ বৰুৱাৰ মৃত্যু হৈছে। ইতিমধ্যে, ভিতৰত তেওঁৰ পত্নী আৰু জীয়েকহঁতৰ কান্দোনে গোটেই ঘৰ কঁপাই দিলে। কিন্তু বৰুৱাৰহে জানো হঠাৎ কি হ'ল তেওঁ অকণো কান্দিব পৰা নাই। এক বুজাব নোৱাৰা বোবা যন্ত্ৰনাত পদ্মকান্ত বৰুৱাই চট্‌ফটাই আছে। বাৰে বাৰে বৰুৱাৰ মনলৈ বেমাৰী পত্নীৰ মুখখনহে আহিবলৈ ধৰিলে। যি হয়তো আৰু দুটা দিন বেছিকৈ জীয়াই থাকিলহেঁতেন কিন্তু পুতেকৰ মৃত্যুৱে তেওঁৰ মৃত্যু আৰু ওচৰ চপাই আনিলে।

বৰুৱাৰ মনত পৰিল অকণ ওলাই যোৱাৰ আজি দুমাহৰ আগৰ দিনটোলৈ। দেউতাকৰ চাকৰি অৱসৰৰ পিছত মাকৰ অসুখৰ বাবেই সি আৰক্ষী

বিভাগত জইন কৰিবলৈ ওলাই গৈছিল। বৰুৱাই সেইদিনা পুতেকক দেশৰ পৰিস্থিতিলৈ চাই বাধা দিছিল। সি কিন্তু সেইদিনা দেউতাকক বুজাইছিল সি যদি কাৰো একো অপকাৰ নকৰে তেনেহ'লে তাৰো একো নহয়। কাকো একো অপকাৰ কৰিব নিবিচৰা এই ল'ৰাটোৱে সেই যি ওলাই গ'ল ঘৰখন চাবলৈও জীৱিত আৰস্থাত এবাৰো আহিবলৈ নাপালে।

অকণৰ মৃতদেহটো আহি পোৱাৰ লগে লগেই সেইদিনা ঘৰখন মানুহেৰে ভৰি পৰিছিল। স্কুলবোৰো প্ৰাক্তন কৃতী ছাত্ৰৰ মৃত্যুৰ বাবে সেইদিনা সোনকালেই ছুটী হৈ গৈছিল। ভিতৰত অকণৰ মাক কান্দি কাটি অস্থিৰ হৈ পৰিছিল। মাইকী মানুহবোৰে তেওঁক সান্তনা দিছিল। কেৱল বৰুৱাইহে সেইদিনা কান্দিব পৰা নাছিল; অকল সেইদিনাই নহয় আজি এইয়া অকণৰ শ্ৰাদ্ধ হৈ গ'ল। তথাপিও তেওঁ কান্দিব নোৱাৰিলে। ইতিমধ্যে ভিতৰৰ পৰা কাৰোবাৰ উচুপনি আহি তেওঁৰ কাণত পৰিলহি। সেয়া মালতীয়ে উচুপিছে। ডাঙৰ পুতেকৰ মৃত্যুৰ যন্ত্ৰনা কোন মাকে সহিব পাৰে ? বৰুৱাৰ বকুখন গধুৰ গধুৰ লাগিল, লাহেকৈ তেওঁ পদূলিৰ মূৰলৈ ওলাই গ'ল। বাৰীখনৰ ইটো মূৰে থকা অকণৰ মৰিশালিটোত তেওঁৰ দৃষ্টি ৰৈ গ'ল। লাহে লাহে তেওঁৰ বুকুখন বেছি গধুৰ হৈ আহিল। তেওঁৰ এনে লাগিল যে মালতী তেওঁতকৈ অজি বহুত সুখী, কাৰণ মালতীয়ে আজি পুতেকৰ মৃত্যুত কান্দিব পাৰিছে। কেৱল এই পদ্মকান্ত বৰুৱাইহে বোবা যন্ত্ৰনাত চট্‌ফটাব লাগিছে ।

* * * *

"আমি বিজ্ঞানক সামাজিক উন্নয়নৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰোঁ আৰু কৰা উচিৎ। কিন্তু এই লক্ষ্যলৈ আমাক বিজ্ঞানে লৈ নাযায় ; কাৰণ, আমি কোন বাটেদি যাব লাগিব, তাক বিজ্ঞানে কৈ নিদিয়ে। বিজ্ঞানক ভাল বা বেয়া উদ্দেশ্যত মানুহে প্ৰয়োগ কৰিব পাৰে। কিন্তু উদ্দেশ্য মানুহৰহে থাকে আৰু এই উদ্দেশ্যবোৰ তেওঁলোকে বিজ্ঞান অধ্যয়নৰ পৰা নিশিকে।"

– ৰবাৰ্ট এম্ হাচিন্‌জ –

সমাজ সংগঠনত নাৰীৰ ভূমিকা

প্ৰবাহিতা বৰুৱা
২য় বৰ্ষ, উঃ মাঃ (বিজ্ঞান)

পুৰুষ আৰু নাৰীৰ সমষ্টিয়েই সমাজ। পুৰুষৰ অবিহনে যিদৰে সমাজ জীৱন কল্পনা কৰা অসম্ভৱ তেনেদৰে নাৰীৰ অবিহনেও সমাজ জীৱন সম্পূৰ্ণ নহয়। গতিকে সমাজৰ সৰ্বাংগীন উন্নতিৰ বাবে পুৰুষ আৰু নাৰী উভয়েই আদৃত হোৱা উচিত। কিন্তু বাস্তৱ ক্ষেত্ৰত যি দেখা যায়, প্ৰাক-ঐতিহাসিক কালৰে পৰাই নাৰীতকৈ পুৰুষে সমাজত তুলনামূলকভাৱে প্ৰাধান্য লাভ কৰি আহিছে। আৰু পুৰুষপ্ৰধান সমাজ ব্যৱস্থাত বহুলাংশে নাৰী নিষ্পেষিতা আৰু নিৰ্য্যাতিতা হ'ব লগাত পৰিছে।

অৱশ্যে প্ৰাচীন ভাৰতীয় সমাজত বিশেষকৈ বৈদিক যুগত নাৰীসকলৰ সামাজিক মৰ্য্যদা পুৰুষতকৈ কোনোগুণে কম নাছিল। লোপামুদ্ৰা, গাৰ্গী, মৈত্ৰেয়ী আদি কেইবাগৰাকীও স্বনামধন্যা বিদূষী মহিলাই 'ঋকবেদ'ৰ মন্ত্ৰ ৰচনা কৰিছিল। বিবাহৰ সময়লৈকে বৈদিক যুগৰ মহিলাই বেদ মন্ত্ৰ আবৃত্তি কৰিছিল। বিবাহৰ সময়লৈকে বৈদিক যুগৰ নাৰীয়ে যজ্ঞাদিতো অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল। ব্ৰহ্মবাদিনী উপাধি বিশিষ্টা নাৰীসকলে আজীৱন বেদ আৰু বেদাংগ অধ্যয়ণ কৰাৰ প্ৰমাণ পোৱা যায়। সেই সময়ৰ উপযুক্তা নাৰীয়ে বেদ-বেদাংগৰ শিক্ষাও দিছিল। বৈদিক যজ্ঞানুষ্ঠানত পুৰুষ আৰু নাৰীৰ সম অধিকাৰ আছিল। নাৰীসকলে সেইসময়ত নিজ ইচ্ছামতে স্বামী নিৰ্বাচন কৰিব পাৰিছিল। তাহানিৰ সয়ম্বৰ অনুষ্ঠানৰ কথা এই প্ৰসংগতে উল্লেখ কৰিব পাৰি। তদুপৰি মাতৃ হিচাপে, ঘৰ সংসাৰৰ গুৰি ধৰোঁতা হিচাবে সমাজৰ মূল ভেটি গঢ়ি তোলাত নাৰীৰ ভূমিকা আছিল অতুলনীয়। বহুতো নাৰীৰ কৰ্ম আৰু সামাজিক অৱদান ইতিহাসৰ পাতত সোণালী আখৰেৰে লিখিত হৈ ৰৈছে। আধুনিক কালত দেশমাতৃৰ স্বাধীনতাৰ হকে আজীৱন যুঁজ দি প্ৰাণ আহুতি দিয়া ঝাঁসীৰ ৰাণী লক্ষ্মীবাই, কনকলতা, মূলাগাভৰু আদি নাৰীৰ নাম বিশেষভাৱে উল্লেখ কৰিব পাৰি। তেনেদৰে মানৱ সেৱাত সমাজৰ প্ৰতি বিশেষ আৰদান দি যোৱা মাদাৰ টেৰেছা, ভগ্নী নিবেদিতা, সৰোজিনী নাইডু, ইন্দিৰা গান্ধী আদি স্বনামধন্যা নাৰীৰ নাম নিশ্চয় চিৰযুগমীয়া হৈ ৰ'ব।

প্ৰাক্ ঐতিহাসিক কালৰেপৰা পুৰুষে নাৰীৰ ওপৰত নিজ অধিকাৰ সাব্যস্ত কৰি তেওঁলোকক পৰাধীন কৰি ৰখাৰ ব্যৱস্থা অব্যাহত ৰাখিছে। এই পৰাধীনতাৰ মূল কাৰণ প্ৰাকৃতিক নহয়, বৰং পুৰুষ প্ৰধান সমাজ ব্যৱস্থাহে। মাতৃ হিচাবে নাৰী সততে ঘৰ-সংসাৰত আৱদ্ধ থাকে আৰু আনহাতে পুৰুষে বৰ্দ্ধিত অৰ্থনীতি, ৰাজনীতি, ধৰ্ম, সংস্কৃতিৰ ভেটিত সমাজ গঢ়াত আগভাগ লয়। মাতৃ হিচাবে অথবা ঘৰ-সংসাৰৰ গুৰি ধৰোঁতা হিচাবে সমাজৰ মূল ভেটি গঢ়ি তোলাত অপৰিসীম কষ্ট স্বীকাৰ কৰিব লগা হ'লেও নাৰীৰ সেই অৱদান তল পৰি থাকে। সেয়েহে ধৰ্ম, ৰাজনীতি, সংস্কৃতি আদি সকলো দিশতে নাৰীৰ অধীনতাহে পৰিস্ফুত কৰি তোলা হয়। ইও বহুলাংশে পুৰুষ প্ৰধান সমাজ ব্যৱস্থাৰেই ফল মাথোন। যাহওঁক, যুগৰ পৰিৱৰ্ত্তন ঘটিছে, লগে লগে মানুহৰ ধ্যান-ধাৰণাৰ ক্ষেত্ৰতো পৰিৱৰ্তন অৱশ্যে পৰিলক্ষিত হৈছে। নাৰীয়ে সকলো ক্ষেত্ৰতে নিজ প্ৰতিভাৰ জৰিয়তে পুৰুষৰ সৈতে সমানে ফেৰ মাৰিব পৰা হৈছে।

সামাজিক পৰিৱৰ্ত্তনৰ লগে লগে, বিশেষকৈ যুৰোপত ১৮ শ শতিকাত গঢ়ি উঠা শিল্প বিপ্লৱৰ ফলস্বৰূপে সমাজত গণতান্ত্ৰিক ধাৰণাসমূহ বিয়পি পৰে আৰু ই প্ৰথম প্ৰকাশ পায় ফৰাছী বিপ্লৱত অনুৰণিত

হৈ উঠা স্বাধীনতা, সাম্য, আৰু মৈত্ৰীৰ (Liberty, Equality and Teratermity) ধ্বনিত। নাৰীৰ মাজতো চেতনা আহে যে ঘৰ-সংসাৰৰ বাহিৰেও তেওঁলোকে শিক্ষা, সামাজিক উৎপাদন, বৃত্তি, সাহিত্য, ৰাজনীতি, সংস্কৃতিৰ দৰে সকলো ক্ষেত্ৰতেই পুৰুষৰ সৈতে সমানে সমানে অংশ গ্ৰহণ কৰিব পাৰে। পশ্চিমৰ ঔদ্যোগিক দেশসমূহত মহিলাই ক্ৰমাৎ সম্পত্তিৰ অধিকাৰ স্বত্ব, বিবাহ বিচ্ছেদৰ অধিকাৰ, শিক্ষাৰ অধিকাৰ, ডাক্তৰী, আইন আদি বৃত্তিত যোগ দিয়াৰ অধিকাৰ আৰু ভোটাধিকাৰৰ লগতে ৰাজনৈতিক অধিকাৰ লাভৰ বাবে অশেষ সংগ্ৰাম কৰি নিজৰ স্থান পুৰুষৰ সমানে নিশ্চিত কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। বিভিন্ন মহিলা সংগঠনৰ জৰিয়তে সভা-সমিতি পাতি ৰাইজৰ মত সলনি কৰি, পিছলৈ নাৰীসকলে তেওঁলোকৰ দীঘলীয়া মুক্তি সংগ্ৰামত যথেষ্ট ত্যাগ ও কষ্ট স্বীকাৰ কৰিবলগা হৈছে। ৰুছ আৰু গণতান্ত্ৰিক চীন আদি দেশত হোৱা সমাজবাদী বিপ্লৱত মহিলাই পুৰুষৰ সৈতে সমানে সংগ্ৰাম কৰাৰ স্বীকৃতি স্বৰূপে এইবোৰ দেশত মহিলাক ৰাজনৈতিক, অৰ্থনৈতিক, সমাজিক আদি সকলো ক্ষেত্ৰতে আইনগত সম অধিকাৰ দিয়া হৈছে। ভাৰতবৰ্ষৰ দৰে দেশসমূহত ঔপনিৱেশিক শোষণ শাসনৰ পৰা মুক্তি পাবলৈ গঢ়ি তোলা স্বাধীনতা সংগ্ৰামত মহিলাৰ আংশগ্ৰহণ সম্পৰ্কে ইতিমধ্যে ওপৰত উনুকিওৱা হৈছে।

পৰিয়াল পৰিকল্পনাৰ ক্ষেত্ৰতো নাৰীৰ বিশেষ প্ৰয়োজন আছে। এগৰাকী শিক্ষিতা গৃহিনী নিজৰ ও পৰিয়ালৰ স্বাৰ্থ সম্পৰ্কে আধিক সচেতন হোৱাটো সহজেই পৰিলক্ষিত হয়। পৰিয়ালৰ সকলোৰে বাবে পুষ্টিকৰ আহাৰ যোগান ধৰা, পৰিষ্কাৰ পৰিচ্ছন্ন পৰিবেশ সৃষ্টি কৰা, আওপুৰণি কু-সংস্কাৰৰ পৰা মুক্ত হোৱা, ৰোগৰ প্ৰতিষেধক ব্যৱস্থা লোৱা আৰু যথাসময়ত চিকিৎসাৰ ওচৰ চপাকে ধৰি স্বাস্থ্য সম্পৰ্কীয় মূলনীতিসমূহ তেওঁ (নাৰীয়ে) মানি চলা ইত্যাদি বিভিন্ন প্ৰয়োজনীয় বিষয়ৰ প্ৰতি নাৰীয়ে চকু দিব লগাত পৰে। শিশুক স্বাস্থ্য সম্পৰ্কে শিক্ষা দিয়াৰ ক্ষেত্ৰতো এগৰাকী শিক্ষিতা মাতৃহে প্ৰকৃতপক্ষে নিৰ্ভৰযোগ্য শিক্ষক।

আজিকালি শিক্ষাবিদে আনুষ্ঠানিক শিক্ষাৰ উপৰিও বিশেষকৈ কম বয়সীয়া শিশুৰ বাবে ঘৰুৱা পৰিবেশত আনুষ্ঠানিক শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা উপলব্ধি কৰিছে। তদুপৰি আজিকালি দেখা গৈছে যে পৰীক্ষাত সুফল পাবলৈ ঘৰত উদগনিদায়ক শৈক্ষিক পৰিবেশ থকাটো অত্যন্ত আৰশ্যকীয়। সময়মতে তথা নিয়মীয়াকৈ শিশুক বিদ্যালয়লৈ পঠোৱা, উপযুক্ত আৰু পুষ্টিকৰ আহাৰ যোগান ধৰা, ঘৰত অনুশীলনৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় সা-সুবিধা প্ৰদান কৰা এই সকলো কাম এগৰাকী দায়িত্বশীলা মাতৃৰ দ্বাৰাহে নিয়াৰিকৈ কৰা সম্ভৱ ।

সামাজিক প্ৰগতিৰ বাবে পুৰুষৰ লগতে নাৰীয়েও বৰ্ত্তমান উৎপাদনমূলক কাৰ্য্যত যোগদান কৰাটো অত্যন্ত প্ৰয়োজনীয় হৈ পৰিছে। আকৌ, প্ৰকৃত গণতন্ত্ৰ প্ৰতিষ্ঠিত হ'বলৈ হ'লে পুৰুষ আৰু নাৰীৰ সকলো নাগৰিকেই নিজৰ ৰাজনৈতিক অধিকাৰ আৰু দায়িত্ব সম্পৰ্কে সচেতন হোৱাটো অত্যাৰশ্যকীয়। তদুপৰি দুৰ্নীতিগ্ৰস্ত ভ্ৰষ্টাচাৰী, শোষণমুখী ৰাজনৈতিক বাতাবৰণৰ বিৰুদ্ধে থিয় দিবলৈ ৰাজনীতিত সুদক্ষ নাৰীৰ অৱশ্যে প্ৰয়োজন।

সম্প্ৰতি আমাৰ দেশত, বিশেষকৈ অসমত যি অশান্তময় পৰিস্থিতি বিৰাজ কৰিছে তাৰ মাজত শান্তিৰে অকণমান উশাহ নিশাহ ল'বলৈ, সুনিৰ্মল অলপমান সেৱা বতাহ পাবলৈও শান্তি সমদল গঠন কৰি বিশ্বৰ জনগনে নানান ধৰণেৰে, ন ন প্ৰক্ৰিয়াৰে জন-জাগৰণৰ সৃষ্টি কৰিব লগা হৈছে , অনাকাংক্ষিত আলোড়নত জপিয়াই পৰিব লগা হৈছে। এই ক্ষেত্ৰত একালত 'বৰপেৰাৰ জপা কাপোৰ' আখ্যা দিয়া কোমলাংগী নাৰীও আনকি বাদ পৰা নাই। অৱশ্যে এই কথা স্বীকাৰ কৰিবই লাগিব যে হিয়া মন, প্ৰেম-প্ৰীতি, দয়া-দাক্ষিণ্য, সদা হাস্যময় অন্তৰ খোলা আবেদন আৰু সুশিষ্টাচাৰৰ জৰিয়তে এটা পৰিয়াল কিয়, সমগ্ৰ মানৱ সমাজৰে হৃদয়তন্ত্ৰী কঁপাই তুলিব পৰা ক্ষমতা পুৰুষতকৈ নাৰীৰ অধিক। সেয়েহে বিশ্বাস হয় নাৰীয়ে মাতৃ, পত্নী বা ভগ্নী যি ৰূপেৰেই নহওক কিয়, সকলো অৱস্থাতেই সমাজত শৃংখলা আৰু সম্প্ৰীতি সঞ্চাৰিত কৰিব পাৰে কিয়নো তেওঁলোকৰ আবেদন অস্বীকাৰ কৰিব পৰা শক্তি পতি, ভাতৃ অথবা পুত্ৰ কাৰোৰেই নাই। সমাজত তেনে মংগলময় প্ৰভাৱ পেলাবলৈ হ'লে নাৰী হ'ব লাগিব আদৰ্শ নাৰী। তেনে আদৰ্শ নাৰীয়েহে জন্ম দিব পাৰে অসাধাৰণ প্ৰতিভা, মনীষা তথা সৰ্বগুণাকৰ পণ্ডিত লোকৰ। সকলোবোৰ সজ গুণৰ বিকাশ ও প্ৰকাশ হয় একান্তই সুপৰিকল্পিত, বাঞ্চিত তথা সৌহাৰ্দ্যময় পৰিবেশতহে! এনে আশাপ্ৰদ পৰিবেশ সৃষ্টিত প্ৰেৰণা আৰু অৰিহনা যোগাই উপভোগ্য জীৱনৰ

পথ পোহৰাই তুলিব পাৰে নাৰীয়ে। নিকা, নৈষ্ঠিক মানৱীয় অনুভূতি, সহজ সৰল নিঃস্বাৰ্থবাদী মনোভংগী, দৃঢ়তা, একাগ্ৰতা, কৰ্ত্তব্যনিষ্ঠা, ধৰ্মপৰায়ণতা একান্ত ঐকান্তিকতা, কষ্ট-সহিষ্ণু আৰু পৰম ধৈৰ্য্যশীলা গুণসম্পন্না নাৰীয়ে আপোন অভীষ্ট সিদ্ধিত ফলৱতী হৈ মৰততে সৰগৰ ফুলনি সজাই তুলিব পাৰে, সসাগৰা পৃথিৱীত সুখ্যাতি ৰাখি যাব পাৰে।

মানৱ সমাজত সম্প্ৰীতিৰ এনাজৰীডাল নিঘূণীয়া কৰি ৰখাৰ বেলিকাও বহু পৰিমাণে নিৰ্ভৰ কৰে নাৰীৰ ওপৰত। নাৰী এখন সমাজৰ ভাগ্য নিৰ্ণয়িক আৰু এটা জাতিৰ কৃষ্টি সংস্কৃতিৰ পৰিচয় ব্যৱস্থাপকো হ'ব পাৰে। কিয়নো নাৰীয়ে ব্যৱহাৰিক জীৱনৰ সকলো ধৰণৰ আচাৰ নীতি, কৃষ্টি সভ্যতা, পৰম্পৰাদিৰ লগত অতি নিবিড়ভাৱে অহনিৰ্শে জড়িত হৈ থাকিব লগা হয়। নাৰী মনত উদাৰতা আৰু প্ৰকৃতিসূলভতা প্ৰকাশ ঘটিলেই মাতৃ হৃদয়ৰ প্ৰকৃত প্ৰৱণতা জাগৰিত হয়। তেতিয়াই মানৱ অন্তৰত সদ্ভাৱ, সম্প্ৰীতি, ভ্ৰাতৃত্ববোধৰ উন্মেষ ঘটে।

এগৰাকী নাৰী নৈতিক শিক্ষাত সবল আৰু নিষ্ঠাবান হ'ব পাৰিলে প্ৰায়বোৰ কুপ্ৰভাৱে পৰাভূত কৰিব পৰাটো তেনেই সহজসাধ্য নহয়। পৰিয়ালৰ নাৰীগৰাকী দূৰদৰ্শী ও সদাসতৰ্ক হ'লে বা নৈতিক আৰু আধ্যাত্মিক বলেৰে বলীয়ান হ'লে পৰিয়ালৰ মুৰব্বীজনৰ প্ৰমুখ্যে সতি-সন্তিতি, ভাই-ভাতৃ কোনো বিপথে পৰিচালিত হ'ব নোৱাৰে। বিপথগামী স্বামী বা ল'ৰা ছোৱালীক অসৎপথলৈ যাবলৈ নিদি তাৰ পৰিৱৰ্ত্তে মুক্তিৰ সন্ধান দিয়াত সৃষ্টিশীল প্ৰেৰণা, উদ্দীপনা বা সৎ সাহস যোগাব পাৰে মাথো এগৰাকী দায়িত্বশীলা আৰু আত্মচেতনাসম্পন্না দেৱীস্বৰূপা নাৰীয়েহে। গতিকে এযাৰি সত্য বচন সততে উচ্চাৰণ কৰা যায় যে এজন পুৰুষ সভ্য, শিক্ষিত হ'লে এখন ঘৰ বা সমাজৰ খুউব বেছি উপকাৰত আহে। কিন্তু এগৰাকী নাৰী বা মাতৃ শিক্ষিতা হোৱা মানে এটা জাতি জীৱন্ত হোৱা, উদ্ধাৰ হোৱা।

মহিলাৰ ওপৰত পুৰুষ প্ৰধান সমাজে অতদিনে চলাই অহা নিৰ্যাতনৰ ফলত স্বাভাৱিকতে তেওঁলোকৰ সামাজিক মৰ্য্যদা ক্ষুন্ন হৈছে। ইয়াৰ প্ৰতিক্ৰিয়া স্বৰূপে সমগ্ৰ বিশ্বতে বিভিন্ন মহিলা সংগঠনসমূহ গঢ় লৈ উঠিছে আৰু নাৰী মুক্তি আন্দোলনৰ জন্ম দিয়া দেখা গৈছে । ০ ০ ০

* *ত্যাগেহে ভোগৰ আনন্দ তীব্ৰতৰ কৰি তুলিব পাৰে ।*

— গ্যেটে

* *চিন্তা কৰাটোৱেই সম্ভৱতঃ আটাইতকৈ টান কাম, সেয়েহে হৱলা চিন্তা কৰা লোকৰ সংখ্যা তাকৰ ।*

— হেনৰী ফোৰ্ড

গল্প

মুহি মাষ্টৰৰ দৌৰ

মধুস্মিতা চেতিয়া
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

"চাল্লা, চোমনিখনত একো নাইকিয়া হ'ল; কাষৰ সৌখন দৰিকা, এতিয়া মাছৰ সলনি তাত এগাল এগাল খাৰুৱাতেলৰ চমৰা চমৰ ফেনৰ তাণ্ডৱ। হাতেৰে আঁজুৰি মুঠামুঠে নলটেঙা, কচুথুৰি বোটলা দিনবোৰ আৰু নাই। কিযে মহঙা দিন আহিল!"--- কথাযাৰ মুখৰ ভিতৰতে বিৰবিৰালে মুহি মাষ্টৰে। পিতৃ-পিতামহৰ দিনৰে পৰা দৰিকা নদী আৰু বৰঘূগোৰা জানৰ কাষৰ বিস্তীৰ্ণ সেউজ প্ৰান্তৰৰ চিৰপৰিচিত এই মূগা চোমনিখন মুহিৰ আজি কিবা নতুন নতুন লাগিল। পৰিৱৰ্তনৰ চাকনৈয়া আৰু সমস্যাৰ কুটিল স্পৰ্শত বিধ্বস্তপ্ৰায় এই ৰম্যভূমিৰ চাৰিওফালে দৃষ্টি নিক্ষেপ কৰি মুহি মাষ্টৰ থৰ হৈ পৰিল। এক অনামী শিহৰণে ল'ৰালি কালত দেউতাকৰ সৈতে সেইখন চোমনিতে মূগা ৰখিবলৈ অহা মধুৰ স্মৃতিয়ে ক্ষন্তেকৰ বাবে তেওঁক তন্ময় কৰি তুলিলে। বয়সে গৰকা দৰিকাৰ নীৰৱ গতিয়ে ইয়াৰ বুকুত সকলো স্মৃতি সামৰি আগবাঢ়িবলৈ চেষ্টা কৰিছে। বাস্তৱৰ কি কৰুণ পৰিহাস! বহাগৰ ন-পানী ফুটাৰ লগে লগে আগৰদৰে দৰিকাইদি উঠি অহা সেই জাক জাক কুঁড়ি-বৰালিও নাই আৰু তাৰ পাৰৰ হাজাৰ-বিজাৰ আজাৰ সোণাৰুৰ আকাশ পৰশা সৌন্দৰ্য্যও নাই। চাৰিওফালে কেৱল গৰাখহনীয়া। দৰিকা আজি আমাৰ বাবে অভিশাপ। কথাবোৰ ভাৱি ভাৱি আহি মুহিমাষ্টৰ কেতিয়ানো ঘৰ পালেহি তলকিবই নোৱাৰিলে।

ঘৰৰ ভিতৰত ধিমিক-ধামাক চাকিৰ পোহৰ। আঠ টকা লিটাৰৰ কেৰাচিনৰ অভাৱেও ধোঁৱা-কোঁৱা দেখুৱাইছে। ঘৰত নৱবিবাহিতা পত্নী ৰীতাই অধীৰ আগ্ৰহেৰে মুহিমাষ্টৰৰ হাতলৈ চাইছে। পত্নীলৈ নোচোৱাকৈয়ে মুহিয়ে মাত লগালে, " বানে ধোৱা বামুণৰ শলাত এইবাৰ ন-খাবলৈও এমুঠি নৰল। বোলো ৰীতা, বহুদিনৰ মূৰত নলটেঙা আৰু কচুথুৰি আনিছো, জিতুল দাৰ ঘৰৰ পৰা দিয়া মাছকেইটাৰে ভালকৈ বনাবা।" আজি দুবছৰে ঘৰখন কেনেকৈ চলিছে একমাত্ৰ ৰীতা আৰু ভগৱানে জানে। স্কুল শিক্ষকৰ পত্নী হৈ কাৰোবাৰ ঘৰত ধান-চাউল জাৰি দুপইচা অৰ্জন কৰিবলৈও মান-মৰ্য্যাদাৰ কথা আহে। বছৰটোৰ বাৰ মাহেই চাউলৰ পৰা গেছলৈকে সমস্ত কিনা বস্তুৰে পৰিয়াল চলোৱাটো যে কিমান কষ্টৰ সেই সমস্যাত নোসোমালে উপলব্ধি কৰা টান। কথাখিনি ভাৱি থাকোতেই দুদিনৰ আগৰ পৰা আহি থকা ৰীতাৰ একমাত্ৰ ভনীয়েক কৰবীয়ে কাষৰ পৰা মাত লগালে, "বাইদেউ, এইমাহত মোক যেনেতেনে টকা দুশমান দিবা। কলেজৰ মাহেকীয়া ফিজ দিব লাগে।" এইবুলি কৈয়ে বায়েকৰ সঁহাৰিৰ বাবে মুখলৈ চাই কৰবী থৰ হৈ গল। "আৰে বাইদেউ, তোমাৰ কাণফুলি আৰু সোণৰ চেইনডাল নাই দেখা যে, খুলি থৈছা নেকি ?" প্ৰশ্নটো শুনি ৰীতাই ভনীয়েকলৈ চাই মাথো হুমুনিয়াহ কাঢ়িলে। তাইৰ দুঃখৰ কথাটো ভনীয়েকে নাজানে। এৰা, সেইটো ৰীতাৰ সন্তান-সম্ভৱা সময় আছিল। শিৱসাগৰৰ হস্পিতেলত ডাক্তৰে আৰোগ্য নহব বুলি কৈ বেচৰকাৰী চিকিৎসালয়লৈ নিয়াৰ পৰামৰ্শ দিলে। ইফালে মুহিমাষ্টৰৰ ওঠৰমাহৰ দৰমহাবিহীন চাকৰি। নাৰীৰ স্বাভাৱিক সচেতনতাৰে সতৰ্ক, মাত্ৰ ডেৰবছৰৰ নৱবিবাহিতা ৰীতাই অৱশেষত উপায়বিহীন হৈ নাৰীৰ শেষ সম্বল আৰু যুগ্ম-জীৱনৰ চিনস্বৰূপ একমাত্ৰ আ-অলংকাৰ সকলোখিনি কাষৰ বৰুৱানীৰ ঘৰত বন্ধকীত থলে। এইকথা ৰীতা আৰু বৰুৱানীৰ বাদে হয়তো আন কোনেও গম নাপায়। নিজৰ স্বামী মুহিয়ে প্ৰেমৰ চিনস্বৰূপে দিয়া আঙুঠিটোও ...... । নাই, নাই ৰীতাই আৰু ভাবিব নোৱাৰে। মুহিৰ অজানিতে কৰা এই কাৰ্য্যৰ কথা ৰীতাই আৰু ভাবিব নোৱাৰে। মুহিৰ অজানিতে কৰা এই কাৰ্যই তাইক মানসিকভাৱে জুৰুলা কৰি পেলাইছে। এফালে সত্য আৰু আনফালে আদৰ্শ, এফালে জীয়াই থকাৰ

তাড়না আনফালে সমাজে গঢ়ি দিয়া আত্মমৰ্য্যদা, এফালে প্ৰেমৰ পৱিত্ৰতা আৰু আনফালে অপৰাধ প্ৰৱণতা; বাস্তৱ জগতখনত তাই এটাকো এৰি চলিব নোৱাৰে ।

আজিকালি মুহিমাষ্টৰ স্কুললৈ যাওঁতে বাঁহগড়েদি সিংহদুৱাৰ হৈ নাযায়। ৰেলৰ আলিৰে হাৰিপাৰা হৈ খেলুৱাত ওলাইগৈ। কাৰণটো সহজ। একমাত্ৰ চাইকেলখন ভাল কৰাৰ বাবদ টায়াৰ টিউবৰ ডেৰশ টকা কামাল আলিক আজি ছয়মাহে পৰিশোধ কৰিব পৰা নাই। এদিন কেইটামান সৰু সৰু স্কুলীয়া লৰা-ছোৱালীৰ সন্মুখতে কামাল দাইতীয়ে "হেৰা মাষ্টৰ, তোমাৰ টকা কেইটা দিবা আকৌ। তোমালোক মাষ্টৰ মানুহ হৈ এইকণ নুবুজিলে লৰা কেনেকৈ পঢ়াবা।" কথাষাৰ শুনি মুহিৰ "ফাট দিয়া বসুমতী, পাতালে লুকাওঁ" অৱস্থা হৈছিল। এৰা, একমাত্ৰ চাইকেল দোকানখনেৰেই কামাল আলিয়ে ছয়জনীয়া এটা পৰিয়াল চলাইছে। নক'বই বা কিয়। কথাবোৰ ভাৰি ভাৰি মুহিমাষ্টৰে পুৰণা চাইকেলখন খাৰোচকৈ বেকমাৰি হাৰিপাৰা আলিৰ আগতে পোৱা ৰেল আলিৰ দলংখন পাৰ হওঁ বুলি নামি দিলে; ওপৰৰ জেপত থকা পঞ্চাশটকা পইচা পুনৰ হাতেৰে খেপিয়াই চালে। পকা মিস্ত্ৰী কৰা ধৰ্ম্মেশ্বৰৰ পৰা ধাৰ কৰি আনিছে। দৈনিক চাহখোৱাৰ বাবদ খেলুৱা ব্লকৰ অকণৰ হোটেলত দিবলৈ থকা আঢ়ৈশ টকাৰ পঞ্চাশ টকা দি মুখখন মাৰিম বুলি ভাৱি পুনৰ চাইকেলত লাপ দিলে। এনেতে কাষৰ পৰা কেইটামান চিনাকি শব্দ ভাঁহি আহিল, "চাৰ অলপ ৰবচোন।" ছয় সাতটামান ল'ৰা, হাতে হাতে ৰচীদ বহী। "ৰখোৱাৰ বাবে বেয়া নাপাব চাৰ। আমি, মানে ৰঙজুলি আৰু বেতবাৰী মৌজা লগ হৈ কেন্দ্ৰীয়ভাৱে বিহু সন্মিলন পাতিবলৈ লৈছো। সেয়েহে মানে চাৰ, প্ৰতিজন চাকৰিয়ালৰ পৰা এশ টকাকৈ ডনেশ্বন বিচাৰিছো। ৰমেন, চাৰক কুপনটো দি দে।" হতভম্ব মুহিমাষ্টৰে, "এহঃ মোক নধৰিবা হে" বুলি গা-এৰা দিব বিচাৰিলে। "হব চাৰ, পাৰিব, আপোনালোক শিক্ষক মানুহ, আমাৰ কৃষ্টি-সংস্কৃতি জীয়াই ৰখাত আপোনালোকে প্ৰেৰণা নোযোগালে কেনেকৈ হব চাৰ?" কোনোবা এটাই তপৰাই ক'লে। "এঃ তোমালোকে নুবুজাহে, 'মোৰ ওচৰত এতিয়া মাথো পঞ্চাশ টকাহে আছে।" "হব চাৰ, বাকী পঞ্চাশ টকা কালিলৈ দি গলেও হ'ব।" "চেঃ বৰ আহুকালত পৰিলো। এৰা সমাজখনো লাগে নহয়।" মুখৰ ভিতৰতে কথাষাৰ বিৰবিৰাই মুহিমাষ্টৰে পুনৰ চাইকেলত লাপ দিলে।

স্কুললৈ ওলাই যাওঁতে মুহিমাষ্টৰে সদায় যথেষ্ট আনন্দৰে ওলাই যায়। জানোছা আজি কিবা ভাল খবৰ পায়েই। কিন্তু ঘৰমুৱা মুহিমাষ্টৰৰ বিষণ্ণ আৰু নিৰপ্ন শেতা মুখমণ্ডলে ৰীতাৰ ধাৰণাকেই প্ৰতিপন্ন কৰে।-- "আজিও নহ'ল।" প্লেন, ননপ্লেন, ৰিটেনশ্বন, এলট্‌মেণ্ট আদি সমস্যা আহিছে। ৰাজকোষত ধন নাই বোলে। শিক্ষকৰ বাবে আবণ্টিত সমুদায় ধন প্ৰতিৰক্ষাৰ শিতানত খৰছ কৰা হৈছে। বহাগ বিহুৰ আগে আগে গাইপতি ছশমান টকাকৈ মুকলি কৰি দিব বুলি শিক্ষামন্ত্ৰীয়ে আন্দোলনকাৰীসকলক আশ্বাস দিছে। "এৰা, দোকানৰ বাকীয়েই চাৰিহাজাৰমান হ'লগৈ ছাগে।" কথাবোৰ ভাৰি থাকোতেই পুনৰ মুহিৰ মাতত তাইৰ তন্ময় ভাগিল। "চেঃ কেৰাচিনো নাইকিয়া হ'ল; ৰীতা, অ' ৰীতা, তুমি বাৰু আজিৰ বাবে জ্যোতিহঁতৰ ঘৰৰ পৰা কেৰাচিন অকণমান আনিব নোৱাৰিলানে?"

"এঃ কৈছেহে আকৌ; সদায় সদায় সিহঁতৰ ঘৰৰ পৰা আজি বোলে কেৰাচিন, কালি বোলে তামোল এটা খুজিবলৈ মোৰ কি লাজ চৰম নালাগে নেকি?" ৰীতাই যথেষ্ট ক্ষোভেৰেই কথাখিনি ক'লে। ৰীতাৰ কথাবোৰত মুহিয়ে হয়ভৰ দিব নোৱাৰিলে যদিও অস্বীকাৰো কৰিব নোৱাৰিলে। সেয়েহে অৰুণদাৰ দোকানৰ পৰাই কেৰাচিন অকণমান আনোগৈ বুলি পদুলিমুখ পালেগৈ যদিও যোৱা ন-মাহৰ অনাদায় বাকীৰ কথা মনত পৰাত পুনৰ ওভতি আহিল। প্ৰচণ্ড ক্ষোভ আৰু হতাশাত মুখেৰে ভোৰ ভোৰাই মুহিমাষ্টৰে বাৰণ্ডাৰ বেতৰ চকীখনতে বহি পৰিল আন্ধাৰে মুন্ধাৰে। চোতালত কাৰোবাৰ পদধ্বনি; "বোলো মাষ্টৰ বোপা শোলাই নেকি? বৰ আন্ধাৰ-মুন্ধাৰ দেখিছো; সাত বাজিছেহে। মই আকৌ বোলো আমাৰ ঘৰত তামোল নাইকিয়া হ'ল, মুখ শুদ্ধি তোমাৰ ঘৰতে কৰোঁ" বুলি ওলাই আহিলো। চাওঁ বোৱাৰী তামোল এখন দিয়া। তামোলৰো যিহে জুইচাই দাম"। স্বাভাৱিক ভাৱেই সোণাৰাম দাইতীয়ে কথাকেইষাৰ কৈ গল। ৰীতাই কিং কৰ্তব্য বিমূঢ় হৈ মুহিৰ মুখলৈ চালে। উপায়ান্তৰ হৈ জ্যোতিহঁতৰ ঘৰৰ পৰাই তামোল এটা বিচাৰি অনাৰ মানসেৰে থেৰুগেৰু কৰি মুহিমাষ্টৰ উঠি গল। অসমীয়া সমাজত তামোল এখন যাচিব নোৱাৰাটো বৰ চৰমৰ কথা। তাতে আকৌ শিক্ষক মানুহ। "এৰা চাৰিওফালৰ

সমাজখনে শিক্ষকখিনিৰ দোষহে বেছিকৈ দেখে। নেদেখিব কিয়? শিক্ষকসকলেইতো নতুন প্ৰজন্মক মানুহ কৰিব লাগে। সেয়ে শিক্ষকে ফটা চেন্দেল পিন্ধাটো, হাজিৰা কৰাটো, ৰাস্তাত ডাঙৰকৈ হহাঁটোও মৰ্য্যদা হানিকৰ, পাৰ্টটাইম তামোল-পাণৰ দোকান দিয়াটো, বজাৰলৈ শাকপাছলি নিয়াটোও লজ্জাজনক। মুঠতে শিক্ষক সকলে পৰিস্কাৰ পৰিচ্ছন্ন হৈ বিদ্যালয়লৈ যাব লাগে আৰু "ক্লাছ" কৰিব লাগে, বচ; বাকীবিলাক শিক্ষকৰ বাবে কোনো সমস্যাই নহয়। শিক্ষকবিলাকে হাৰা খাইও জীয়াই থাকিব পাৰেতো।" কথাবোৰ ভাৰি মুহিমাষ্টৰৰ কিবা আঁত নোহোৰা যেন লাগিল। "আচলতে দু-শ্ৰেণী পঢ়ি ভাল বেয়া বিচাৰ কৰিব পৰাটোৰেই ডাঙৰ কাল হ'ল। নহ'লে চুৰ ডকাইত কৰি .... ধেৎ তেৰি কি চিন্তাবোৰ যে মনলৈ আহিছে।" মনৰ এই দুদোল্যমান অৱস্থাত কিমান বেগেৰে মুহিমাষ্টৰে পাম্প নাইকিয়া চাইকেলখন চলাইছে কব পৰা নাই। যথেষ্ট জোৰেৰ গৈ সন্মুখৰ "স্প্ৰিডবেকাৰ" টোত তুলিদিয়াত আগচকাৰ ৰিম বেকা হৈ গ'ল। স্কুললৈ যোৱাৰ আশাকণ মুদামৰাত চাইকেলখন কিমান বেয়া হ'ল লিৰিকি বিদাৰি থাকোতেই, কাষৰ দোকান এখনৰ পৰা অলপ অস্পষ্ট ভাষাত ভাঁহি আহিল, "সৌজন মুহিমাষ্টৰ নহয়েনে ? পইচা দিবলৈ পাওঁ বুলি এইফালে মূৰেই নকৰা হ'ল। এই মাষ্টৰবোৰক বাকী দিবলৈও ভয় হ'ল জানা। দৰমহা নাইপোৱা আমিও বুজোঁ কিন্তু তেওঁলোককেই বাৰু বস্তুবোৰ যোগান ধৰো কেনেকৈ?" কাষত ঠিয় হৈ থকা আন এজনে মাত লগালে, "নন্-প্লেনগালে পাইছে বোলে, প্লেন গালেহে পোৱা নাই।" "কিনো প্লেন-নন্প্লেনহে ?" "জানো দেও, ময়ো সেইবোৰ একো মাঠামুণ্ড বুজি নাপাওঁ। মুঠতে নন্প্লেনখিনিয়ে দৰমহা পায় আৰু প্লেনখিনিয়ে নাপায়।" কথাবোৰ শুনি মুহিমাষ্টৰৰ মগজ গৰম হৈ গ'ল। মানুহ কেইটাৰ ওচৰত গৈ প্লেন নন্প্লেনৰ অৰ্থকেইটা বুজাই দিওঁ বুলি ভাবিও থমকি ৰৈ গল। "এৰা, উৰহী গছৰ ওৰ লবলৈতো এইসকল লোকৰ কোনো প্ৰয়োজন নাই। মইহে ভুল কৰিছোনেকি?" মনৰ মাজতে মুহিমাষ্টৰে কথাবিলাক পাগুলিবলৈ ধৰিলে।

****

" সহিত + ষঞ তদ্ধিত প্ৰয়োগত সাহিত্য শব্দ সিদ্ধ হৈছে -- যাৰ অৰ্থই হ'ল বৈচিত্ৰৰ মাজেৰে ঐক্য স্থাপন কৰা। এই সাহিত্য মানৱ সমাজ জীৱনৰ কেৱল প্ৰতিকৃতিয়েই নহয়, সু-সাহিত্য হৈছে মানৱ জীৱনৰ প্ৰাণ স্বৰূপ, চিৰন্তিনী শান্তিৰ প্ৰতীক স্বৰূপ -- আনন্দ ৰূপং যদ্বিভাতি সচ্চিদানন্দ স্বৰূপ।"

--- বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভা

গল্প

।। হুমুনিয়াহৰ শেষত ।।

জ্যোতিকা গগৈ
স্নাতক ১ম বৰ্ষ

দেওবাৰ । তেতিয়াও দিনৰ ১২ বাজিবলৈ ৫ মিনিট বাকী। পৰী আৰু পাপৰিয়ে ৰেডিঅ'টো লৈ বিচনাত পৰিছিল। ইতিমধ্যে পাপৰিৰ টোপনি আহিছিল। বতৰটো ডাৱৰীয়া। ৰাতিপুৱা ঠিক সাতমান বজাৰ পৰাই বৰষুণ দিছে । ৰাতিপুৱা সূৰ্য্যৰ কিৰণক ক'ৰপৰা জানো ক'লা ডাৱৰবোৰে আহি ঢাকি ধৰিলেহি। গোটেই দিনটোকে সেমেকা কৰি পেলালে। ঠিক তেনেদৰে হঠাৎ পৰীৰ জীৱনলৈ কলীয়া ডাৱৰবোৰ আহি জীৱনৰ গতিকে সলনি কৰি পেলালে। পুনৰ জানো তাইৰ দুৰ্ভগীয়া জীৱনে পোহৰৰ ৰেঙনি দেখিব? তাইৰ মাক, ভনীয়েক আৰু ভায়েকহঁতৰ মুখলৈ চালে দুখ লাগে। তাইৰ বাবেই আজি ইহঁতে প্ৰাণ খুলি হাঁহিব পৰা নাই। প্ৰত্যেকৰে মুখত মাত্ৰ বুজাব নোৱাৰা হুমুনিয়াহ । কিয় বাৰু আজি তাইক পাৰ হৈ যোৱা দিনবোৰে হাত বাউল দি মাতিছে ?

মাক, দেউতাক, মাধু, পাপৰি আৰু পৰী। এইয়াই সিহঁতৰ পৰিয়াল। দেউতাকে ওচৰৰ M.E. স্কুলখনতে শিক্ষকতা কৰিছিল। সম্পত্তি বুলি ক'বলৈ ঘৰৰ ভেটিটোৰ বাহিৰে অন্য নাই। দেউতাকৰ কম দৰমহাৰে সিহঁতৰ পাঁচজনীয়া পৰিয়ালটো কোনোমতেহে চলিছিল। তেনেদৰেই দৰিদ্ৰতাৰ সৈতে যুঁজিযুঁজি সিহঁতৰ ঘৰখন আগবাঢ়িছিল ভৱিষ্যতৰ ফালে। কিন্তু হঠাৎ যেন যতি পৰিল।

সেইদিনা আছিল সোমবাৰ। পৰীৰ দেউতাকৰ গাটো বৰ ভাল নাছিল। নিশা প্ৰায় ১১ বজা মানৰ পৰাই ভীষণ জ্বৰ উঠিছিল। ডাক্তৰৰ ওচৰলৈ নিবলৈও সিহঁতৰ পইচা নাছিল। মাকৰ সাঁচতীয়া পইচা কেইটা মাত্ৰ দুই এটা দৰৱ কিনোতেই শেষ হৈছিল। ওচৰৰ মানুহক বিচাৰিলে কি হ'ব ? আজিকালি দুখীয়া মানুহৰ স্থান সমাজত তেনেই নগণ্য। সেয়ে পৰীহঁতেনো ক'ৰপৰা পইচা ঘূৰাই দিব বুলি ভাবি কোনেও সহায় আগনবঢ়ালে। ইফালে মাকৰ কোলাতেই পৰীৰ দেউতাক নিথৰ হৈ পৰিছিল। পৰীহঁতে উপায়বিহীন হৈ মাত্ৰ কান্দিছিল। দেউতাকৰ মৃত্যুত সিহঁতৰ এনে লাগিছিল যেন এইমৃত্যুৰ বাবে ওচৰৰ মানুহবোৰেই দায়ী। তেওঁলোকে যদি অলপ পইচা দি সহায় কৰিলেহেঁতেন, দেউতাক নিশ্চয় বহুত দিন জীয়াই থাকিলহেঁতেন। দেউতাকৰ মৃত্যু পাছত মাক একেবাৰে ভাগি পৰিছিল। সিহঁতে সদায় চেষ্টা কৰিছিল মাকক আনন্দৰ মাজত ৰাখিবলৈ আৰু সেই চেষ্টা বহুখিনি সফলো হৈছিল।

দেউতাক ঢুকুৱাৰ পাছত মাধুৱে প্ৰৱেশিকা পৰীক্ষা পাছ কৰিছিল। সাধাৰণ পাণ দোকান এখন দি মাধুৱে ঘৰখন চলাৰ লগাত পৰিছিল। পৰী তেতিয়া স্নাতক মহলাৰ 'ফাইনেল' দি ঘৰতে আছিল। এদিন সিহঁতৰ সম্বন্ধীয় ককায়েক এজনে যোৰহাটৰ ল'ৰা এজনলৈ মাকৰ আগত পৰীৰ বিয়াৰ প্ৰস্তাৱ আগবঢ়ালে। ল'ৰাজনে ৰেঞ্জাৰ কাম কৰিছিল। নাম প্ৰৱাল। বেচ সুন্দৰ ল'ৰা। মাকে ল'ৰাটো দেখি পৰীৰ বিয়াৰ প্ৰস্তাৱ মানি ললে। পৰীৰো প্ৰথম দেখাতে ভাল লাগিল প্ৰৱালক। ওখ, শকত, গহীন-গম্ভীৰ, আধুনিকতাৰ চাপ থকা ফ্ৰেন্সকাট দাড়িয়ে পৰীক হঠাৎ মুহি পেলাইছিল। ঠিক তেনেদৰে প্ৰৱালৰো পৰীক ভাল লাগি গৈছিল। দুয়ো ঘৰৰ মিলা-মিচাত প্ৰৱাল আৰু পৰীৰ বিয়াৰ দিন ধাৰ্য্য কৰা হৈছিল। সেইদিনা পাপৰিয়ে পৰীৰ গাত ধৰি জোকাইছিল, "বাইদেউ, তোমাৰহে ভাগ্য দেই। ইমান ধুনীয়া দৰা পাইছা, ইমান ভাল ভিনিদেউক পাই ময়ো অৱশ্যে বেচ আনন্দিত। ভিনিদেউক পাই আমাক আকৌ পাহৰি নেযাবা।" পৰীয়ে পাপৰি কথাত "ধেৎ পাগলী জনী" বুলি লাজত ৰঙা-চঙা পৰি ভিতৰলৈ সোমাই গৈছিল।

এদিন সুকলমেই পৰী আৰু প্ৰৱালৰ বিয়া হৈ গৈছিল। পৰীহঁত দুখীয়া দেখিয়ে প্ৰৱালহঁতৰ ঘৰখনে বিয়াত যৌতুক হিচাপে একো বিচৰা নাছিল। তথাপিও পৰীৰ মাকে বহু

আগতে লৈ থোৱা কাঁহৰ বাচন-বৰ্ত্তন কেইপদ আৰু কেইটামান অতি লাগতিয়াল বস্তু দি পঠাইছিল পৰীৰ লগত। পৰীয়ে বোৱাৰী জীৱনৰ পাতনি মেলিছিল। শহুৰ-শাহুৰ অপত্য স্নেহত, প্ৰৱালৰ অকৃত্ৰিম মৰমত পৰীয়ে বিচাৰি পাইছিল জীৱনৰ মৌ-কোঁহ । পৰীয়ে তাইৰ সহজ-সৰল আচৰণেৰে সকলোকে মুহি পেলাইছিল। প্ৰৱালৰ ভায়েক সমীৰণকো পৰীয়ে খু-উ-ৰ মৰম কৰিছিল। পৰীৰ ভায়েক মাধুৰ অনুপস্থিতি সমীৰণেই পূৰণ কৰিছিল। সমীযন এটা সৰু ল'ৰাহে -- 'নবৌ, 'নবৌ, বুলি প্ৰায় তাইৰ লগতে লাগি ফুৰিছিল, সি যেন বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ নহয়হে ।

এনেদৰে ডেৰবছৰ অতিক্ৰম কৰাৰ পাছত পৰীৰ কোলালৈ নামি আহিল 'সোণটি। কিন্তু লাহে লাহে তাই অনুভৱ কৰিলে মাক আৰু প্ৰৱালে তাইক যেন ভাল নোপোৱা হৈ আহিছে। পৰীক অলপ কথাতে প্ৰৱালে খং কৰে। পিচত জানিব পাৰিলে যে সমীৰণক খুউৰ মৰম কৰা আৰু তাৰ লগত কথাপতাৰ বাবে পৰীক সন্দেহৰ চকুৰে চায়। আগতে যি গৰাকী শাহুৱেকে পৰীক লখিমী বোৱাৰী বুলি আনৰ আগত কৈ ফুৰিছিল; সেই বোৱাৰী কালসৰ্পিনী হ'ল আৰু লাহেলাহে পৰীৰ জীৱনৰ চকৰি কেনিবা ঘূৰিল। প্ৰৱালে ৰাতি এঘাৰ বাৰ বজাত মদ খাই আহি ঘৰ সোমাই পৰীৰ ওপৰত অত্যাচাৰ চলায়, আৰু কয়, "সোণটি মোৰ ল'ৰা নহয়। কাৰ সোণটি, অতি সোনকালে মোৰ ওচৰৰ পৰা লৈ যা।" পৰীয়ে মাত্ৰ নীৰৱে বিচনাত সোণটিক লৈ বহি থাকে প্ৰৱালৰ অপেক্ষাত। প্ৰৱালে মদৰ জালত পৰীক বিচনাৰ পৰা মাৰ-ধৰ কৰি পেলায় দিয়ে। "মাৰৰ ঘৰৰ পৰা কি আনিছিলি, ইয়াত আৰামত খাবলৈ, শুবলৈ আৰু পিন্ধিবলৈ পাই নিজকে পাহৰি পেলাইছ, নহয়নে ?" পৰীয়ে তেতিয়া প্ৰতিবাদৰ সুৰত কৈ উঠিছিল, "প্ৰৱাল, তুমি ইমান নিষ্ঠুৰ, তুমি মোক বিশ্বাস নকৰা। সন্দেহৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি মোক মিছাতে শাস্তি দিছা। তোমালোকে যৌতুক নেলাগে বুলি নিজেই কৈছিলা। তোমালোকে যদি দৃঢ়তাৰে নকলাহেঁতেন, তেতিয়া হয়তো মোৰ মায়ে যেনেতেনে দিলেহেঁতেন। তুমি ধনী মানুহ হৈ দুখন মূখা পিন্ধা। দিনত হলে ভদ্ৰতাৰ মূখা পিন্ধি ফুৰা আৰু ৰাতি হ'লে ভদ্ৰতাৰ মূখা খুলি হৈ পৰা পশুৰ দৰে। তোমাক মই ঘিণ কৰো প্ৰৱাল।" ইমান দিন বন্ধ হৈ থকা মূখখন সেইদিনাই খুলি দিছিল পৰীয়ে। তাৰ প্ৰত্যুত্তৰত তাইৰ ওপৰত শাৰীৰিক অত্যাচাৰ বঢ়াইছিল প্ৰৱালে। ইফালে সোণটিৰো এষাৰ-দুষাৰ মাত ফুটিছিল। "দেউতা" বুলি মাতিলে সেই নিষ্পাপ সহজ-সৰল সোণটিৰ গালত কিমান যে চৰ পৰিছিল ! শাহুৱেকক মাতিলে ইফালে মুখ ঘূৰাইছিল। এইদৰে এদিন পৰীক প্ৰৱালে মাকৰ ঘৰলৈ খেদি পঠাইছিল। অত্যাচাৰৰ তাড়নাত পৰি পৰীয়ে ঠিক কৰিলে ঘৰলৈ ঘূৰি যোৱাটোকে। সোণটিক কোলাত তুলি শহুৰ-শাহুৱেকৰ পৰা বিদায় লৈ ঘৰৰ ফালে খোজ দিছিল। অহাৰ সময়ত তাই শাহুৱেকৰ চকুত চকুপানী দেখিছিল। সেয়া হয়তো ঘৰিয়ালৰ চকুপানীহে আছিল। বাটত আহি থাকোতে হঠাৎ কাৰোবাৰ চিনাকী মাতত পিচলৈ ঘূৰি চাই মৰমৰ দেউৰেক সমীৰণক দেখিছিল। তাক দেখি পৰীৰ বুকুৰ ভিতৰখনে হাঁহাকাৰ কৰি উঠিছিল। সি নবৌয়েকৰ কাষ চাপি কৈছিল, "নবৌ, মানুহে মানুহৰ লগত হাঁহি মাতি কথা পাতিলে পাপ হয় এই এলান্ধুকলীয়া সমাজত। মই এই সমাজক ঘিণ কৰো। মই এই সমাজৰ পৰা আঁতৰি যাম কৰবাৰলৈ। জীয়াই যদি থাকো তোমাৰ খবৰ লৈ থাকিম। মোক তুমি ক্ষমা কৰা নবৌ। মোৰ বাবে তোমাৰ আজি এই অৱস্থা। ধুলি-বালি লৈ ওমলা দাদাই মোক বিশ্বাস নকৰিলে। জন্ম দিয়া মায়ে মোক মিছা অপবাদ দিলে। ভগৱান ইমান নিষ্ঠুৰ কিয়? তোমাৰ দৰে এগৰাকী নিৰ্দোষী দেৱী স্বৰূপা মাতৃক এনে অৱস্থা কৰিলে? তোমাৰ দৰে কত মাতৃ চাগে এনে ষড়যন্ত্ৰৰ বলি হ'ব লগা হৈছে। যি নাৰীক যিখন দেশত মাতৃ মহীয়সী নাৰী মহিমাময়ী মাতৃ স্বৰূপে পূজা কৰা হয়, সেই দেশতে পৰীৰ প্ৰতি এনে অবিচাৰ অত্যাচাৰ কিয়? কিয় নবৌ, নাৰীক ইমান দুৰ্বল, অসহায় কৰি সৃষ্টি কৰিলে? সঁচাই কৈছো নবৌ, ঈশ্বৰৰ প্ৰতি থকা শ্ৰদ্ধা, ভক্তি সকলো হেৰাই যাব ধৰিছে।" পৰীয়ে সমীৰণক বাধা দি কৈছিল -- "নহয় সমী, তেনে কথা মুখলৈ নানিবা। এয়া হয়তো মোৰেই কৰ্ম্মৰ ফল। তুমি ভগৱানৰ ওপৰত বিশ্বাস ৰাখি ধৈৰ্য্য আৰু একাগ্ৰতাৰে নিজৰ আচল পথে আগুৱাই যোৱা। ধৈৰ্য্যই হ'ল কৃতকাৰ্য্যতাৰ চাবিকাঠি।"

এটা সময়ত সমীৰ গুৱাহাটী অভিমুখে বাচত উঠিছিল লক্ষ্যহীন ভাৱে। যাবৰ পৰত চকুৰ পানীৰে বাট নেদেখা হৈ বাৰে বাৰে কৈছিল সোণটিক মানুহ কৰিবলৈ। পৰীয়ে প্ৰতিজ্ঞা কৰিছিল সমীৰণৰ অনুৰোধ ৰক্ষা কৰিম বুলি।

সমীৰ কথা ভাবি পৰীয়ে প্ৰৱাললৈ মনত পেলাইছিল। দুয়ো একে মাতৃৰ সন্তান তথাপিও .... ।

পৰীয়ে যিদিনা ঘৰলৈ ঘূৰি আহিছিল মাঁকহঁতে সুধিছিল ঘৰৰ কথা, প্ৰৱাল, সমীৰৰ কথা। পৰীয়েও উত্তৰ দিছিল সঁচা মিছা। তেনেদৰে তাই মাকৰ ঘৰত থকা বহুত দিন হৈছিল। এদিন হঠাৎ পাপৰিয়ে সুধি পেলাইছিল, "বাইদেউ, অন্য দিনা তুমি আহিলে দুদিন থাকিয়ে যোৱাগৈ। দেৰী হলে ভিনিদেউহঁতে লৈ যায়হি। কিন্তু এইবাৰ দেখুন কাৰো দেখা-দেখিয়ে নাই।" "কিয়, মই বেছিদিন থাকিলে তহঁতে বেয়া পাৱ নেকি ?" আৰু লাহে লাহে পৰীয়ে পাতনি মেলিছিল। মেলিছিল তাইৰ জীৱন বৃত্তান্তৰ। পৰীৰ কথা শুনি পাপৰিহঁতৰ এনে লাগিল সংসাৰৰ সকলো দুখ আহি যেন সিহঁতৰ ঘৰতে থুপ খালেহি। মনবোৰ গধুৰ হৈ পৰিছিল হুমুনিয়াই। "নাই, নাই মই হুমুনিয়াহ আঁতৰাম, মই পুনৰ হাঁহিম, কথা পাতিম।" হঠাৎ পৰীয়ে কথাবোৰ ভাবি আৰ্তনাদ কৰি উঠিছিল। " বাইদেউ, সপোন দেখিছিলা নেকি?" "নহয় পাপৰি মই বাস্তৱতহে চিঞৰিছোঁ, মোৰ বাবেই তহঁতৰ এই অৱস্থা মা, তহঁতৰ হাঁহিবোৰ কোনে কাঢ়ি নিলে? .... পাপৰি মই সোণটিক মানুহৰূপে গঢ় দিব লাগিব এজন সুনাগৰিক ৰূপে। তেতিয়াহে সমীৰক মই ক'ব পাৰিম তাক কথা দিয়া মতে। সেই সময়তে মাক আহি পৰীক ক'লে .... "পৰী, মই আজি বহুত সুখী হৈছো। মই সকলো ভিতৰৰ পৰা শুনি আছো। তোক প্ৰৱালে ইয়ালৈ পঠাই দিয়াত মোৰ যিমানখিনি দুখ লাগিছিল, তাতকৈ তই ভাগি পৰ বুলিহে মোৰ বেছি চিন্তা হৈছিল। সি যদি সঁচাই আজি পুৰুষ মোৰ দৃঢ় বিশ্বাস এদিন সি নিজৰ ভুল বুজি তোক নিবহি। মই খুউৱ সুখী। ভগৱানক মই কিদৰে ধন্যবাদ জনাওঁ।" মাক আৰু পাপৰিয়ে হাঁহিছিল, কান্দিছিল আনন্দতে। ওচৰতে শুই থকা সোণটিয়ে টোপনিতে হাঁহি দিছিল। সেই একে আনন্দতে যেন।

কলিংবেলৰ মাত শুনি পৰীয়ে দুৱাৰখন খুলি দিলে। দুৱাৰ খুলি যাক দেখিলে তাই নিজৰ চকুকে বিশ্বাস কৰিব নোৱাৰিলে। একেথৰে চাই থাকিল প্ৰবাললৈ। কিছুসময় নীৰৱ হৈ প্ৰৱালেও চাই ৰ'ল পৰীৰ মুখলৈ। হঠাৎ সম্বিৎ ঘূৰি অহাৰ দৰে সি ক'বলৈ ধৰিলে ...... "পৰী, মোক ক্ষমা কৰা। মই নিজৰ ভুল শুধৰাবলৈ আহিছো। মই তোমাক পুনৰ লৈ যাবলৈ আহিছো। মায়েও তোমাক দিয়া মিছা অপবাদৰ কথা সুঁৱৰি অনুতাপ কৰিছে।" পৰীৰ মাকে ভিতৰৰ পৰা আহি প্ৰৱালক বহিবলৈ ক'লে আৰু আনন্দৰ লোতক মচিলে। "পৰী, মোক এবাৰ সোণটিক দেখুৱাব পাৰিবানে? মই জানিছো তুমি মোক ঘিণ কৰা। মই পাপৰ ফল ভুগিবই লাগিব।" পৰীয়ে খঙেৰে কৈ উঠিল, "প্ৰৱাল তুমি মোৰ ওচৰলৈ কিয় আহিলা? ইমানখিনি অত্যাচাৰ কৰিও তোমাৰ হেপাহ পলোৱা নাই। পুনৰ মোৰ বুকুত জুই দিবলৈ আহিছা; I hate you. তোমালোক পুৰুষবোৰে যুগে যুগে অৱলাৰ ওপৰত অত্যাচাৰ চলাই আহিছা, তুমি পাপৰ ফল ভূগিবই লাগিব। তুমি ঘূৰি যোৱা।" "নহয় পৰী, মোক ক্ষমা কৰা। তোমাক মই কোনো দিন কষ্ট নিদিওঁ। মোৰ ভাইক বিচাৰি উলিয়াম। তাক যে মই কিমান কষ্ট দিলো।" প্ৰৱালে হুকহুকাই কান্দি উঠিল আৰু পৰীৰ মাকৰ ভৰিত ধৰি কৈ উঠিল, "মা, মোক ক্ষমা কৰক; কওঁক মা, ক্ষমা কৰিছো বুলি। পৰী, মোক এবাৰ সোণটিৰ ওচৰলৈ লৈ যোৱা। মই বুজিছো, মোৰ দৰে প্ৰতাৰকৰ হাতত পৱিত্ৰ সোণটিক তুলি দিব বিচৰা নাই । কিন্তু পৰী "দেউতা" বুলি মতা মাতটো শুনিবলৈ মোৰ মনে হাঁহাকাৰ কৰি উঠিছে। মই মদ খাবলৈ এৰিলো পৰী। যিখন হাতেৰে মই সোণটিক চৰ মাৰিছেলো, সেই হাত যেন কপিব লাগিছে। মোক আৰু তুমি মানসিক শান্তি নিদিবা। মোক ক্ষমা কৰা পৰী। মই অকলশৰে ঘৰলৈ উভতি নেযাওঁ।" পৰীৰ মাকে ক'লে, "পৰী, তই প্ৰৱালক ক্ষমা কৰি দে।" পৰীয়ে উত্তেজিত স্বৰে কৈ উঠিল, "মা তুমি এইবোৰ কি কৈছা?" "নহয় পৰী, মোৰেই শপত প্ৰৱালক ক্ষমা কৰি দে।" "মা তুমি এইবোৰ কি কৈছা?" নহয় পৰী, মোৰেই শপত, প্ৰৱালক ক্ষমা কৰি দে।" "মা" পৰীয়ে দুৰ্বল ভাৱে চিঞৰি উঠিল। আৰু ধীৰে ধীৰে ক'লে, "প্ৰৱাল, মই তোমাক ক্ষমা কৰি দিছো।" হঠাৎ প্ৰৱালে পৰীক সাৱতি ধৰিলে আৰু ক'বলৈ ধৰিলে, "আমাৰ এই পুনৰ মিলন চিৰদিন সজীৱ হৈ ৰব।" আনন্দত সকলো কান্দি উঠিল। পৰীয়ে কান্দি কান্দি ক'লে, "প্ৰৱাল, তোমাৰ ভুল পলমকৈ হলেও বুজি পালা। তাৰ বাবে মই তোমাৰ ওচৰত চিৰকৃতজ্ঞ আৰু প্ৰত্যেক-জন পুৰুষে যাতে নাৰীক সহজ ভাৱে লওঁক তাৰ বাবে ভগৱানৰ ওচৰত প্ৰাৰ্থনা কৰিছো।" পৰীয়ে দৌৰি গৈ শুই থকা সোণটিক আনি প্ৰৱালৰ কোলাত তুলি দিলে। প্ৰৱালে সোণটিক চুমাৰে ওপচাই পেলালে। সোণটিয়ে 'দেউতা' বুলি

প্ৰৱালৰ ডিঙিত সাৱতি ধৰিল। প্ৰৱাল আৰু পৰীয়ে দুয়ো দুয়ো চকুলৈ চাই ৰ'ল। সিহঁতে যেন প্ৰতিজ্ঞা কৰিছিল কোনোদিন যাতে সিহঁতৰ বিচ্ছেদ নহয়। "দেউতা তুমি ইমান দিন ক'ত আছিলা? ককা, আইতা বাৰু ঘৰত আছে নে?" "আহা সোণ, মই তোমাক আইতাৰ ওচৰলৈ লৈ যাম। কেতিয়াও মই তোমাৰ পৰা আঁতৰি নেযাওঁ।"

বহুত সময় বৰষুণ দিয়াৰ পাছত সেইদিনা বতৰ ফৰকাল হৈছিল। ক'লা ডাৱৰবোৰে যেন সুৰুযৰ পোহৰৰ পৰা আঁতৰি পলাব ধৰিছিল আৰু সেই সুৰুযৰ ৰেঙনিয়ে পৰী প্ৰৱালহতঁৰ মন, হৃদয় পোহৰাই তুলিছিল। ডাৱৰ আৰু নাই।।।

হিতোপদেশ

(ক) অন্তৰৰ পৰা বাহিৰ কৰা
— খং, লোভ আৰু অহংকাৰ ।

(খ) বাধা নিদিবা
— ধৰ্ম প্ৰচাৰ কৰোঁতাক, দান দিওঁতাক, শুশ্ৰূষাকাৰীক ।

(গ) তিনিজনৰ সংগ এৰা
— জুৱাৰী, মদাহী আৰু ব্যভিচাৰী ।

(ঘ) তিনিটা বস্তু নাচাবা
— নিজৰ গুণ, আনৰ দোষ আৰু দুষ্টৰ মহত্ব ।

(ঙ) নিজৰ কৰি লোৱা
— সত্য, ধৰ্ম আৰু সদাচাৰ ।

ব্লেকহ'ল আৰু ইয়াৰ সন্ধান

প্ৰাঞ্জল পঙ্কজ বৰুৱা
প্ৰৱক্তা, পদাৰ্থ বিজ্ঞান বিভাগ

আধুনিক বিজ্ঞানৰ অগ্ৰগতিৰ ইতিহাসত তাত্বিক আৰু পৰীক্ষাভিত্তিক বিজ্ঞান এই দুয়োটাই ইটোৱে সিটোৰ কান্ধত ধৰাধৰিকৈ আগবাঢ়ি গৈ আছে। কোনো এটা বিশেষ সময়ত বিশেষ একোটা উদ্দেশ্যৰে কৰা পৰীক্ষা-নিৰীক্ষাত অভাৱনীয় ভাৱে নতুন এটা পৰিঘটনা ধৰা পৰে। সেই ঘটনাটোৰ কাৰ্য্য কাৰণ ব্যাখ্যা কৰিবৰ বাবে একোটা তত্ব দাঙি ধৰা হয়। আন আন পৰিঘটনাকো সাঙুৰি লবৰ বাবে এই তত্বটো পৰিবৰ্ধিত কৰি ইয়াৰ প্ৰয়োগ ক্ষেত্ৰৰ নজৰ বৃদ্ধি কৰা হয়। তত্বটোৰে দাঙিধৰা কিছুমান সিদ্ধান্তৰ সত্যাসত্য বিশ্লেষণ কৰি ছোৱা হয় কিছুমান সুপৰিকল্পিত পৰীক্ষাৰ সহায়ত আৰু এই পৰীক্ষাৰ ফলাফলবোৰে যদি তত্বটোৰ মূল বক্তব্যটোক সমৰ্থন কৰে তেন্তে তত্বটো তেতিয়াই শুদ্ধ বুলি ধৰা হয়।

ব্লেকহ'লৰ সৃষ্টিৰ ধাৰণাটো আইনষ্টাইনৰ সাধাৰণ আপেক্ষিকতাবাদ তত্বৰ পৰাই উদ্ভূত। এই তত্ব মতে মহাকাশৰ তাৰকা এটাৰ ভৰ অতি বেছি হ'লে এটা সময়ত ইয়াৰ মহাকৰ্ষণ বলৰ ক্ৰিয়া অপ্ৰতিৰোধ্য হৈ পৰে আৰু ফলস্বৰূপে দ্ৰুত সংকোচনৰ ফলত ইয়াৰ ঘনত্ব আৰু চাপৰ মান অসীম হৈ পৰে। এনে অৱস্থাত ইয়াৰ মহাকৰ্ষণ বলৰ মাত্ৰা ইমানেই বেছি হৈ পৰে যে ভৰযুক্ত পদাৰ্থ কণিকাহে নেলাগে ভৰহীন পোহৰৰ কণিকাও ইয়াৰ পৰা বাহিৰ ওলাই যাব নোৱাৰে। সকলোবিলাক উক্ত তাৰকাটোৱে নিজৰ ফালে আকৰ্ষণ কৰে। তেনে অৱস্থাত তাৰকাটো ব্লেকহ'ললৈ পৰিবৰ্তিত হ'ল বুলি কোৱা হয়।

কিন্তু ব্লেকহ'লটো মহাকাশৰ আন নক্ষত্ৰৰ দৰে পোনপটিয়াকৈ নিৰীক্ষণ কৰিব পাৰিনে? আমি জানো যে আকাশৰ গ্ৰহ-নক্ষত্ৰবোৰৰ অৱস্থান আকৃতি আদি নিৰ্ণয় কৰা হয় দূৰবীনৰ সহায়ত। এই গ্ৰহ-নক্ষবোৰে বিকিৰণ কৰা পোহৰ, বা অন্য বিদ্যুত চুম্বকীয় তৰংগ (যেনে - × ৰশ্মি, গামা ৰশ্মি) বিভিন্ন ধৰণৰ দূৰবীনৰ সহায়ত নিৰীক্ষণ কৰি সেইবোৰৰ অৱস্থান নিৰ্ণয় কৰা হয়। কিন্তু ব্লেকহ'লৰ পৰা যিহেতু কোনোধৰণৰ তৰংগ বা কণিকা বিকিৰণ নহয় গতিকে প্ৰচলিত পদ্ধতিৰে পোনপটিয়াকৈ সেইবোৰ নিৰীক্ষণ কৰিব নোৱাৰি। ইয়াৰ প্ৰৱল মহাকৰ্ষণ শক্তিৰ ফলত থুপ খাই সৌৰজগত বা তাৰকা ৰাজ্যৰ ৰূপত গোটবান্ধি থাকে। নক্ষত্ৰ এটাৰ ভৰ যিমানেই বেছি হয় ইয়াৰ মহাকৰ্ষণ বলৰ ক্ৰিয়াৰ প্ৰাবল্যও সিমানেই বৃদ্ধি পায় আৰু ই ওচৰত থকা গ্ৰহ-নক্ষত্ৰবোৰৰ গতিবিধিৰ ওপৰতো সিমানেই বেছিকৈ প্ৰভাব পেলায়। ব্লেকহ'ল এটাই পোনপটিয়াকৈ আমাৰ চকুত ধৰা নিদিয়ে যদিও ইয়াৰ প্ৰৱল মহাকৰ্ষণ ক্ষেত্ৰৰ ক্ৰিয়া আমি লক্ষ্য কৰিব পাৰো। কেতিয়াবা কেতিয়াবা আমি নিৰীক্ষন কৰা একোটা নক্ষত্ৰ বা গ্ৰহৰ গতিবিধি এনে ধৰণৰ হয় যে সেই গতিবিধি ব্যাখ্যা কৰিবৰ বাবে নক্ষত্ৰটোৰ ওপৰত এক প্ৰৱল মহাকৰ্ষণ বলে ক্ৰিয়া কৰা বুলি ধৰি লব লগা হয়। কিন্তু তেনে বল প্ৰয়োগ কৰিবৰ বাবে ইয়াৰ ওচৰত দেখা-দেখিকৈ কোনো দৃশ্যমান তাৰকাও নাই। তেনে অৱস্থাত ইয়াৰ গতিবিধি এটা ব্লেকহ'লে নিয়ন্ত্ৰণ কৰিছে বুলি সন্দেহ কৰা হয় আৰু এই মহাকৰ্ষণ ক্ষেত্ৰৰ অধ্যয়নৰ সহায়ত ইয়াৰ সম্ভাব্য উৎস ব্লেক'হলটোৰ অস্তিত্ব আৰু অৱস্থান নিৰ্ণয় কৰা হয়। এনেধৰণৰ নক্ষত্ৰৰ গতিবিধিৰ উপৰিও ব্লেকহ'ল এটাৰ অস্তিত্ব ধৰা পেলোৱাত সহায় কৰে ইয়াৰ কাষত সৃষ্টি হোৱা × ৰশ্মিকে ধৰি বিভিন্ন ধৰণৰ তৰংগ দৈৰ্ঘৰ বিদ্যুত চুম্বকীয় ৰশ্মিয়ে। জ্যোতি পদাৰ্থবিদ সকলে ব্লেকহ'লবোৰৰ এটা সম্ভাব্য অৱস্থানৰ কথা ঘোষণা কৰিছে। সেইটো হ'ল, ব্লেকহ'ল এটাই অন্য এটা সাধাৰণ তাৰকাৰ লগত মহাকৰ্ষণ ক্ৰিয়াৰ ফলত সাঙুৰ খাই যুৰীয়া তৰাৰ (Binary star) ৰূপত থাকিব পাৰে বা ক্ৰিয়াশীল তাৰকা ৰাজ্য (৪০ পৃষ্ঠাত চাওক)

জনসংখ্যা নিয়ন্ত্ৰণত মহিলাৰ ভূমিকা

অজন্তা বৰা বৰুৱা
প্ৰৱক্তা, অৰ্থনীতি বিভাগ

পৃথিৱীৰ মানচিত্ৰত দ্বিতীয় জনবহুল দেশ ভাৰতৰ জনসংখ্যাই বৰ্তমান এশকোটি অতিক্ৰম কৰি গ'ল। World Watch নামৰ সংগঠনকে ধৰি অৰ্থনীতিবিদ্ বিশেষজ্ঞ আদিয়ে মত পোষণ কৰিছে যে ২০২৫ চনৰ ভিতৰত ভাৰতৰ জনসংখ্যাই চীনদেশৰ জনসংখ্যা অতিক্ৰম কৰি ভাৰত প্ৰথম জনবহুলদেশ হ'বগৈ। পৃথিৱীৰ মুঠ মাটিকালিৰ মাত্ৰ ২.৫% মাটিত ভাৰতে পৃথিৱীৰ প্ৰায় ১৫.৬% মানুহক আশ্ৰয় দিছে। ভাৰতৰ দৰে উন্নয়নশীল (?) দেশ এখনৰ বাবে এই বৃহৎ জনসংখ্যা বোজাস্বৰূপ হৈ পৰিছে। লগতে এই জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ বাবেই ভাৰতৰ উন্নয়ন প্ৰক্ৰিয়াও বাধাগ্ৰস্ত হৈছে বুলি একেষাৰতে ক'ব পাৰি। গতিকে এই জনসংখ্যা বৃদ্ধি ৰোধ কৰাটো অতিকে জৰুৰী হৈ পৰিছে। এইক্ষেত্ৰত চৰকাৰে পৰিয়াল পৰিকল্পনা আঁচনি গ্ৰহণ কৰিছে যদিও সুফল লাভত চৰকাৰ ব্যৰ্থ হৈছে। গতিকে জনসংখ্যা বৃদ্ধি ৰোধ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত মহিলাসকলে গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিব লাগিব। মহিলা সাক্ষৰতাৰ হাৰ বৃদ্ধিৰ দ্বাৰাই এই সমস্যা সমাধানৰ এক পথ বিচাৰি পাব পাৰে।

ভাৰতৰ মুঠ নিৰক্ষৰ মহিলাৰ সংখ্যা ১৯৯১ চনৰ লোকপিয়ল অনুসৰি ২০,০৫,১৭০০০ গৰাকী। ১৯৯১ চনৰ লোকপিয়ল অনুসৰি মহিলা সাক্ষৰতাৰ হাৰ মাত্ৰ ৩৯.৪% । আনহাতে গ্ৰাম্যাঞ্চলৰ মহিলাৰ সাক্ষৰতাৰ হাৰ আৰু কম। গতিকে মহিলাৰ সাক্ষৰতাৰ হাৰ বৃদ্ধি কৰাটো অতিকে প্ৰয়োজনীয়। সাধাৰণতে ভাৰতৰ প্ৰতি ১০ জনী ছোৱালীৰ ভিতৰত ৮ জনী ছোৱালীৰেই ১৫-২০ বছৰৰ ভিতৰত বিবাহ হয়। আনহাতে কিছুমান ঠাইত এতিয়াও বাল্যবিবাহৰো প্ৰচলন আছে। সেয়ে জন্মহাৰ অত্যন্ত বেছি হয়। যদিহে স্ত্ৰী-শিক্ষাৰ প্ৰসাৰ হয় তেতিয়া ছোৱালীৰ বিবাহৰ বয়স স্বাভাৱিক ভাবেই বৃদ্ধি পাব। ফলত জন্মহাৰ হ্ৰাস পাব।

যদিহে মহিলাসকলৰ বাবে নিয়োগ সুবিধা আগবঢ়োৱা হয় তেতিয়া তেওঁলোকৰ সামাজিক মৰ্য্যদাৰ লগতে আত্মসচেতনতা বৃদ্ধি পাব। ইয়ে তেওঁলোকৰ সন্মানজনক জীৱন যাপন কৰাত সহায়ক হ'ব। কিয়নো চাকৰিয়াল মহিলাসকলে সাধাৰণতে পৰিয়ালৰ সদস্য সংখ্যা অধিক হোৱাটো নিবিচাৰে। প্ৰায়েই সীমিত পৰিয়ালৰহে পোষকতা কৰে। আনহাতে গৃহিনী যিসকল কেৱল পাকঘৰতে ব্যস্ত থাকে সেইসকলৰ সন্তানৰ সংখ্যা অধিক হোৱা দেখা যায়। সেয়ে চাকৰিৰ ক্ষেত্ৰত মহিলাৰ বাবে সংৰক্ষনৰ হাৰ ৩৩% কৰাৰ সপক্ষে প্ৰবল জনমত গঢ়ি তুলিব লাগিব।

মহিলাসকল শিক্ষিত হ'লে স্ব-নিয়োজনৰ বাবে চৰকাৰে আগবঢ়োৱা বিভিন্ন সুবিধা গ্ৰহণ কৰিব পাৰিব। বৃত্তিমুখী প্ৰশিক্ষণ, আৰ্থিক সাহাৰ্য আদিৰ দ্বাৰাই মহিলা উদ্যোগীৰ সংখ্যা বৃদ্ধি কৰিব পৰা যায়। তেতিয়াও সচেতনতা বৃদ্ধি পাব যাৰ ফলত জন্মহাৰ হ্ৰাস পাব।

যেতিয়া মহিলাসকল শিক্ষিত হ'ব তেতিয়া অধিক সন্তান জন্মৰ ফলত কি কি অসুবিধাৰ সন্মুখীন হ'ব লাগিব তাক বুজি উঠিব। ফলত জন্মহাৰ স্বাভাৱিকতে নিম্ন হ'ব।

মহিলা শিক্ষা বা স্ত্ৰী শিক্ষাই কিছুসংখ্যক মহিলাক বিবাহৰ বাবে অনিচ্ছুক কৰি তুলিব; ফলত জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ হ্ৰাস পাব।

ভাৰতৰ সমাজত প্ৰচলিত হৈ থকা বহুবিবাহ প্ৰথা মহিলাসকলেই বন্ধ কৰিব লাগিব। এজন পুৰুষে যাতে এগৰাকী মহিলাতকৈ বেছি বিবাহ কৰিব নোৱাৰে তাৰ প্ৰতি মহিলাসকলেই সজাগ দৃষ্টি ৰাখিব লাগিব।

চৰকাৰে ছোৱালীৰ বিবাহৰ বাবে যি বয়স নিৰ্দ্ধাৰণ কৰি দিছে সেই বয়সতকৈ পাৰিলে অধিক বয়স অৰ্থাৎ ১৮ বছৰতকৈ বেছি বয়সতহে যাতে ছোৱালীৰ বিবাহ সম্পন্ন হয় তাৰ প্ৰতি মাতৃ অৰ্থাৎ মহিলাসকলেই লক্ষ্য ৰাখিব লাগিব।

নিৰক্ষৰ গ্ৰাম্য অঞ্চলৰ মহিলাসকলৰ মাজত প্ৰাপ্তবয়স্ক শিক্ষাৰ দ্বাৰাই সাক্ষৰতাৰ হাৰ বৃদ্ধিৰ লগতে সজাগতাৰ সৃষ্টি কৰিব লাগিব যাতে জন্মহাৰ নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব পৰা যায় ।

সাধাৰণতে দেখা যায় গ্ৰাম্য অঞ্চলৰ মহিলাতকৈ চহৰ অঞ্চলৰ মহিলা জন্মহাৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ ক্ষেত্ৰত অধিক সজাগ। কিয়নো চহৰ অঞ্চলত জীৱন নিৰ্বাহ পদ্ধতি গাঁৱতকৈ জটিল। পৰিয়াল পোহপাল দিবৰ বাবে স্বামী-স্ত্ৰী উভয়েই উপাৰ্জ্জন কৰিবৰ বাবে চেষ্টা কৰে। সেয়েহে অধিক সন্তান জন্ম দি জঞ্জাল চপাই লবলৈ কোনেও নিবিচাৰে। আনহাতে গ্ৰাম্যাঞ্চলৰ মহিলাই উপযুক্ত শিক্ষাৰ অভাৱত জনসংখ্যা নিয়ন্ত্ৰণৰ চৰকাৰী ব্যৱস্থাৱলী গ্ৰহন নকৰি অধিক সন্তান জন্ম দি নিজৰ লগতে সন্তানৰো স্বাস্থ্য হানি কৰে। গতিকে গ্ৰাম্য অঞ্চলৰ মহিলাসকলৰ মাজত স্বাস্থ্য আৰু পৰিয়াল সম্পৰ্কে সজাগতাৰ সৃষ্টি কৰিব লাগিব। তাৰ লগে লগে শিক্ষাৰ প্ৰসাৰো হ'ব লাগিব। এইক্ষেত্ৰত ৰেডি'অ, বাটৰ নাট, আদিৰ দ্বাৰাই সজাগতা বৃদ্ধি কৰিব লাগিব।

গতিকে পুৰুষশাসিত / পুৰুষৰ আধিপত্য থকা সমাজত মহিলাই নিজৰ প্ৰাপ্য অধিকাৰ, সন্মানজনক ভাৱে জীৱন নিৰ্বাহৰ অধিকাৰ, সন্তান জন্মৰ ক্ষেত্ৰত মাত মতাৰ অধিকাৰ আদি শিক্ষালাভৰ দ্বাৰাইহে যে লাভ কৰিব পাৰিব তাত সন্দেহ নাই ।

এখন দেশৰ মহিলাসকলে যেনেদৰে বিভিন্ন সমস্যা সমাধানৰ ক্ষেত্ৰত আগভাগ লৈছে, ঠিক তেনেদৰে জনসংখ্যা নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবেও স্বেচ্ছাই আগবাঢ়ি অহিব লাগিব। অৱশ্যে বৰ্তমানৰ বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতা, পৰীক্ষা আদিত মহিলাসকলে দেখুওৱা সফলতাই পুৰুষতকৈ বুদ্ধি-বৃত্তি মেধা সাহ আদিত মহিলাসকল যে হীন নহয় তাক প্ৰতিপন্ন কৰিছে। গতিকে এতিয়া জনসংখ্যা বৃদ্ধি নিয়ন্ত্ৰণতো যে মহিলাসকলেই অগ্ৰগামী ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিব পাৰে তাক প্ৰতিপন্ন কৰাৰ সময় অহি পৰিছে। ৭ মাৰ্চৰ নাৰী দিৱসত তাৰেই পণ লওঁ আহক ।

****

(৩৮ পৃষ্ঠাৰ পৰা)

একোখনৰ কেন্দ্ৰত থাকি ইয়াৰ বিবৰ্তনত সক্ৰিয় ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিব পাৰে।

এতিয়ালৈকে আৱিস্কৃত হোৱা ব্লেকহ'ল বুলি ধাৰণা কৰা তাৰকা কেইটা হৈছে - ১৯৭০ চনত আৱিস্কাৰ কৰা Cyg -x-I নামৰ তাৰকাটো; ১৯৭২ চনত চিলিৰ Cerrs Tolo International Observatory ৰ পৰা ঘোষণা কৰা LMC - x - 3 নামৰ ব্লেক'হলটো। ১৯৮৬ চনত আৱিস্কাৰ কৰা আন এটা ব্লেকহ'ল হল ASO 620 নামৰ সূৰ্য্যৰ ভৰৰ প্ৰায় ৩.২ গুণতকৈ বেছি ভৰৰ ব্লেকহ'লটো। ইয়াৰ বাহিৰেও CMC - X - 1, SS- 433 আদি যুৰীয়া তৰাবোৰকো ব্লেকহ'ল বুলি সন্দেহ কৰা হয়।

ব্লেকহ'লৰ বিষয়ে এতিয়ালৈকে বহুতখিনি পৰীক্ষা নিৰীক্ষা চলি গৈছে বা এতিয়াও চলি আছে যদিও বৰ্তমানলৈকে ব্লেকহ'লৰ অস্তিত্বৰ বিষয়ে উত্থাপিত প্ৰশ্নটোৰ এতিয়াও সন্দেহাতীত সমাধান পোৱা হোৱা নাই। ব্লেকহ'লৰ বিষয়ে উল্লেখিত নিৰীক্ষণ ভিত্তিক ফলাফলবোৰেও বহুত বিজ্ঞানীৰ মনত এতিয়াও এক সন্দেহৰ ডাৱৰ ৰাখি গৈছে কাৰণ এইবোৰে ইয়াৰ প্ৰত্যক্ষ অস্তিত্ব দাঙি ধৰিব পৰা নাই। বিখ্যাত ছোভিয়েট জ্যোতি পদাৰ্থবিজ্ঞানী জেলউভিৎছে এবাৰ কৈছিল, "There are blackholes wherever it has not been proved that they are not". গতিকে ব্লেকহ'ল আছে নে নাই বা ইয়াৰ অস্তিত্ব কি ইয়াৰ বিষয়ে এতিয়াও সন্দেহ আছে আৰু ইয়াৰ অধিক উত্তৰ বাবে হয়তো আমি আৰু কিছুদিন বাট চাব লাগিব।

চুটি গল্প

প্ৰয়োজন

জোনা মিলি
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

তাইৰ নাম চুমু। মাকে দিয়া নাম। তাই সৰু হৈ থাকোতেই দেউতাক এই পৃথিৱীৰ পৰা আঁতৰি গ'ল। মাকৰ মৰম পাইহে তাই ডাঙৰ হৈছে। মাকে আনৰ ঘৰে ঘৰে ইটো সিটো কৰি পোৱা সামান্য পাৰিশ্ৰমিকেৰে দুয়ো খাই বৈ জীয়াই আছে। মাকৰ এদিন অসুখ হলেই চুমু আৰু মাক দুয়োৰে বাবে বিপদ, দুয়ো অসহায় ভাৱে ক্ষণ গণিব লগা হয় ।

ঈশ্বৰেও যেন তাৰেই সন্ধানত আছিল। চুমুৰ মাকৰ নেৰা-নেপেৰা জ্বৰ। চুমুৱে কি কৰিব, কি নকৰিব ভাবি উপায় হেৰাল। বিদ্যালয়লৈ যোৱাটো বন্ধ কৰি মাকক প্ৰতিপাল কৰাত লাগিল। তাই ওচৰতে থকা চৰকাৰী চিকিৎস্যালয়লৈ গ'ল। ডাক্তৰে প্ৰেচ্ক্ৰিপচন এখন লিখি দিলে। দুটা ঔষধ সোনকালে কিনি আনি মাকক দিব লাগে, কিন্তু ঔষধ কিনিবলৈ তাই পইচা পাব ক'ত ? এই চিন্তাই চুমুক বেৰি ধৰিলে। মাকৰ এনে অৱস্থাত তাই মাকক পইচাৰ কথা কৈ কটা ঘাঁত চেঙাতেল দিবলৈ মন নগ'ল।

চুমু ওলাই গ'ল। বাটে বাটে চিন্তা কৰি গ'ল ক'ত পাব কেইটামান টকা। বাটত কোনোবা চিনাকী মানুহ পালে তেওঁৰ পৰাই মাকে কাম কৰি দিয়া চুক্তিত কেইটামান টকা লব। তাই সিদ্ধান্তটো মনৰ ভিতৰতে জুকিয়াই বৰ অন্য মনষ্কভাৱে আগবাঢ়িল। দীঘলীয়া হৰ্ণ বজাই গাড়ী এখন কাষেৰে পাৰহৈ যাওঁতে তাই বাটৰ একেবাৰে কাষলৈ চাপি গ'ল যদিও গাড়ীখনলৈ চাবলৈ অকনো মন নগল। তাইৰ মাত্ৰ এটা চিন্তা............... কেনেকৈ কেইটামান টকা যোগাৰ কৰিব পাৰি।

ভৰিখনেৰে চুমুৰে কিবা এটা উজুতিয়ালে। তাই মূৰ তল কৰি ৰৈ গ'ল । ভৰিখনৰ কাষতে মাণিবেগ এটা তাই দেখা পালে। এটা ভয় ভয় ভাৱেৰে চুমুৱে আগলৈ পিছলৈ চাই মাণিবেগটো তুলি ললে। কিন্তু গধূৰ যেন লগা মণিবেগটো লৈ তাই খৰ গতিৰে ফামচীলৈ খোজ ললে। তাইৰ মুখত আগৰ বিষন্নতা নাই। যেন সকলো সমস্যাৰ ইতিমধ্যে অন্ত পৰিলে।

ফামচীত তাই বৰ গৌৰৱেৰে হাতৰ প্ৰেচ্ক্ৰিপচনখন আগবঢ়াই দি ঔষধ দুটা ললে। তাৰ পিছত মাণিবেগটো খুলিলে, পইচা দিবলৈ। কিন্তু মাণি বেগটোত টকাৰ পৰিবৰ্তে এজাপ কাগজহে আছে। তাই লাজ আৰু অপমানেৰে কাগজখিনি উলিয়াই খুলি চালে। এজাপ প্ৰেচক্ৰিপচন। হয়তো চুমুৰ দৰে অন্য এজন ব্যক্তিৰো ঔষধৰ বাবে কেইটামান টকাৰেই প্ৰয়োজন ।

০ ০ ০

ৰন্ধা-বঢ়া

অশ্ৰুমণি দত্ত
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

১। **ঘৰতে কেনেকৈ পনীৰ প্ৰস্তুত কৰিব পাৰি ঃ-** (450 gm)
10 কাপ কেঁচা গাখীৰ
¼ কাপ নেমু ৰস
এটা পাত্ৰত গাখীৰখিনি উতলাওক, চামনি নপৰিবলৈ লাহে লাহে লৰাওক। নেমু ৰস্ দিয়ক আৰু দৈ নমৰালৈকে লৰাওক (গাখীৰৰ চানাখিনি পনীয়া অংশৰ পৰা বেলেগ হব)। পাত্ৰটো জুইৰপৰা আঁতৰাওক ।
খ) পাত্ৰৰ ওপৰত মখমলৰ কাপোৰখন ধৰক। দৈ কৰা গাখীৰখিনি মখমলৰ কাপোৰৰ ওপৰত ঢালক আৰু কাপোৰখন টানি ধৰক। মখমলৰ কাষকেইটা একেলগ কৰি দৈখিনিৰ প্ৰায় 5 ছেঃ মিঃ ওপৰত গাঁঠি দিয়ক। এইদৰে মোনাটো ½ ঘণ্টা ওলোমাই থওক ।
গ) মোনাটো সযত্নে চেপি দিয়ক আৰু দুখন বৰ্ডৰ মাজত থওক। বৰ্ডৰ ওপৰত 2½ কেঃ জিঃ ওজনৰ কিবা বস্তু থওক (পানীৰে পূৰ্ণ পাত্ৰ) প্ৰায় দুঘণ্টাৰ বাবে যেতিয়ালৈকে পনীৰখিনি 1 ছেঃ মিঃ ডাঠ নহয় । ওজন আঁতৰাওক। মোনাটো খোলক আৰু আঁতৰাই দিয়ক ।
ঘ) ইচ্ছামতে বা ৰন্ধন প্ৰকৰণৰ প্ৰয়োজন মতে টুকুৰা কৰক ।

২। **কাষ্টাৰ্ড চচ্ ঃ-** ¾ কাপ গাখীৰ, 2 টা কণীৰ কুহুম ফেনি লওক, ডাঙৰ চামোচৰে দুই চামোচ চেনি, অকণমান নিমখ, ¼ চাহচামোচ ভেনিলাৰ সুগন্ধি ।
ক) গাখীৰ উতলাই লৈ কুহুমীয়া হোৱালৈকে ঠাণ্ডা হবলৈ দিয়ক ।
খ) কণীৰ কুহুম, গাখীৰ, চেনি আৰু নিমখ এটা ডাব্‌ল বইলাৰৰ ওপৰত ফেনি লওক ।
গ) গৰম পানীৰ ওপৰত একেৰাহে লৰাই কাষ্টাৰ্ডখিনি গোটমৰালৈকে ৰান্ধক (প্ৰায় ৪ মিনিট)।
ঘ) তাপৰ পৰা আতঁৰাই ভেনিলা দি মিহলাই পুডিংৰ সৈতে খাবলৈ দিয়ক ।

৩। **আমৰ চাট্‌নি (2 কিলো) ঃ-** ¼ কাপ তেল, 1 চাহ চামোচ সৰিয়হ, ½ চাহচামোচ হালধি, 1¾ কিলো কেচা আম বাকলি গুচাই 2½ চেঃ মিঃ × 2½ চেঃ মিঃ × 1 চেঃ মিঃ ঘনৰ আকাৰত গুটিটো গুচাই কাটক, ½ চাহচামোচ নিমখ, 1 কাপ পানী, 5 কাপ চেনি
ক) কুকাৰত তেলখিনি প্ৰায় 2 মিনিট গৰম কৰি সৰিয়হ খিনি দি দিয়ক। যেতিয়া মচমচীয়া হব তাত হালধি, আম আৰু নিমখ দি ভালকৈ মিহলাই দিয়ক। এতিয়া পানীখিনি দি লৰাই দিয়ক।
খ) কুকাৰটো বন্ধ কৰি বেচি তাপত সম্পূৰ্ণ প্ৰেছাৰলৈ আনক। তাপ কমাই 5 মিনিট সময় ৰান্ধক ।
গ) কুকাৰটো তাপৰপৰা আঁতৰাই ভেণ্ট ৱেইটটো ওপৰলৈ উঠাই প্ৰেছাৰ উলিয়াওক ।
ঘ) কুকাৰটো খুলি আমখিনিৰ সৈতে বেচি তাপত ৰাখক। তাত চেনিখিনি মিহলাই গলি যোৱালৈকে আৰু চাটনি ডাঠ হোৱালৈকে লৰাই থাকক (প্ৰায় 3 মিনিট)।
ঙ) কুকাৰটো তাপৰপৰা আঁতৰাই চাটনিখিনি এখন প্লেটত ঢালি লৈ ঠাণ্ডা কৰি খাবলৈ দিয়ক ।

৪। পাইনএপ্‌ল জাম (4 কাপ (1.3 kg) উলিয়াই লওক)

5¼ কাপ মাটিকঠাল পিহি ৰসৰ সৈতে লওক, 2 কাপ আপেল বাকলি গুচাই পিহি লওক, ডাঙৰ চামোচেৰে 4 চামোচ নেমু ৰস, 8 কাপ চেনি গৰম কৰি লওক ।

ক) কুকাৰত মাটিকঠাল, আপেল আৰু নেমু ৰস লওক।

খ) কুকাৰটো বন্ধ কৰি বেচি তাপত সম্পূৰ্ণ প্ৰেছাৰলৈ আনি তাপ কমাই 5 মিনিট ৰান্ধক।

গ) কুকাৰটো তাপৰপৰা আঁতৰাই নিজে নিজে ঠাণ্ডা হবলৈ দিয়ক।

ঘ) কুকাৰটো খুলি তাত থকা বস্তুখিনি এটা ডাঙৰ চচ্‌পেনত ৰাখক ।

ঙ) চচ্‌পেনটো মজলীয়া তাপত ৰাখি লাহে লাহে চেনি ঢালি চেনিখিনি গলি যোৱালৈকে লৰাই থাকক। বেচি তাপত উতলাওক যাতে সঠিক মাত্ৰা পায়।

চ) চচ্‌পেনটো তাপৰ পৰা আঁতৰাই ওপৰৰ ফেনখিনি আঁতৰাই জামখিনি এটা তাপ সহিবপৰা জাৰত ঢালি লৈ সাফৰ মাৰি থওক ।

৫। স্কট্‌চ ব্ৰথ (৪ জনৰ বাবে) ঃ–

350 gm হাড় নথকা ছাগলী মাংস সৰুকৈ কাটি লওঁক, 3 টা মজলীয়া (225 gm) গাজৰ কাটি লওঁক, 3 টা মজলীয়া (350 gm) পিয়াঁজ কাটি লওঁক, 2 ঠাৰি চিলেৰী কাটি লওঁক, ¼ কাপ বাৰ্লি। ডাঙৰ চামোচেৰে এচামোচ নিমখ, চাহ চামোচেৰে ¼ চামোচ বগা জালুক, 4 কাপ পানী ।

ক) কুকাৰত সকলো উপকৰণ লওঁক ।

খ) কুকাৰটো বন্ধ কৰি বেচি তাপত সম্পূৰ্ণ প্ৰেছাৰলৈ আনি তাপ কমাই 7 মিনিট ৰান্ধক ।

গ) কুকাৰটো তাপৰপৰা নমাই নিজে নিজে ঠাণ্ডা হবলৈ দিয়ক ।

ঘ) কুকাৰটো খুলি গৰমে গৰমে খাবলৈ দিয়ক ।

সৌন্দৰ্য্য চৰ্চা (ঘৰুৱা উপায়)

এখনি সুন্দৰ নিমজ মিহি ছাল আৰু একোছা সুন্দৰ চুলিৰ অধিকাৰীনী হবলৈ সকলোৱে বিচাৰে। বহুসময়ত দেখা যায় বজাৰত পোৱা সস্তীয়া সামগ্ৰীৰ ব্যৱহাৰৰ ফলস্বৰূপে ছালৰ উজ্জ্বলতা হ্ৰাস পায় আৰু শালমইনাৰে মুখমণ্ডল কুৰূপ হৈ পৰে। এনে ক্ষেত্ৰত ইয়াৰ প্ৰতিকাৰৰ বাবে হাতে পোৱা ঘৰুৱা বিভিন্ন সামগ্ৰীৰে ছালখনত এক অপূৰ্ব সুন্দৰতা আনিব পাৰি। আপোনাৰ ছালখনৰ মসৃনতা আনিবৰ বাবে অকনমান মাত্ৰ যত্ন লওঁক, আৰু সদায় পৰিষ্কাৰ কৰি ৰাখিবলৈ চেষ্টা কৰক। তলত তাৰবাবে কেইটামান ঘৰুৱা উপায় দিয়া হ'ল। এই উপায়সমূহ অৱলম্বন কৰি আপুনি এখনি সুন্দৰ মুখ আৰু একোছা সুন্দৰ চুলিৰ গঢ় দিব পাৰে।

১। পকা আম গৰুৰ গাখীৰৰ লগত খালে ছাল উজ্জ্বল হয়।

২। চকুৰ উজ্জ্বলতা আৰু চুলিৰ সৌন্দৰ্য্য বৃদ্ধিৰ কাৰণে ৰাতিপুৱা ৫০ গ্ৰাম তিল খাই এগিলাচ ঠাণ্ডা পানী নিয়মীয়াকৈ খাব লাগে।

৩। শৰীৰ অতি শকত বা শৰীৰৰ ওজন বৃদ্ধি হলে আহাৰ খোৱাৰ পাছত নেমুৰ ৰস নিয়মীয়াকৈ খালে শৰীৰৰ গঠন স্বাভাৱিক হয় আৰু ওজন কমে ।

৪। মৌৰ লগত কণীৰ কুহুম আৰু পিঠাগুৰি মিহলাই মলমৰ দৰে মুখত ঘঁহি কিছুসময়ৰ পাছত মুখ ধুই পেলালে মুখৰ বিভিন্ন দাগ উঠি যায় আৰু মুখৰ ছাল অতি নিমজ হয়।

(৫০ পৃষ্ঠাত চাওক)

জাতীয় সংহতি ৰক্ষাত মহিলাৰ ভূমিকা

স্বস্তিব্ৰতা ভট্টাচাৰ্য্য
উচ্চতৰ মাধ্যমিক শ্ৰেণী

আৰম্ভণি ঃ- 'জাতি' শব্দই জন্ম বুজায়। এই জাতিৰ অৰ্থ ভিন্ন। বহল অৰ্থত আমি মানব জাতি, পশু জাতি আদি শব্দ ব্যৱহাৰ কৰোঁ। থকা ঠাই, কোৱা ভাষা, পালন কৰা ধৰ্ম আদিৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি মানুহৰ ক্ষেত্ৰত জাতি শব্দটো এনেদৰে ব্যৱহাৰ কৰা হয়। — হিন্দু জাতি, বড়ো জাতি ইত্যাদি নামাকৰণ কৰা হয় দেহৰ বৈশিষ্ট্য সমূহ উল্লেখ কৰি। এইদৰে পাৰ্থক্য বুজাবলৈ সচৰাচৰ আমি জাতি শব্দটো ব্যৱহাৰ কৰোঁ। কিন্তু জাতি বুজোৱা এই ভাগবোৰ নিকপকপীয়া নহয়। আধুনিক কালত ৰাজনৈতিক আৰু ভৌগোলিক ক্ষেত্ৰতহে বহল ভাবে এই জাতি শব্দটো ব্যৱহাৰ কৰা হয়। বিভিন্ন ভাষা-ভাষী, ধৰ্ম, দৈহিক গঠন বা ৰং এইবোৰৰ পাৰ্থক্য থকা সত্বেও কোনো ভৌগোলিক পৰিসৰৰ মানুহখিনিয়ে নিজকে যদি একে বুলি ভাবে তেতিয়াই তেওঁলোক জাতি হিচাপে পৰিগণিত হয়। উদাহৰণ স্বৰূপে বিভিন্ন ধৰ্মাৱলম্বী, ভাষা-ভাষীৰ সংমিশ্ৰণত আমি ভাৰতবাসী এক জাতি, তেহেলৈ ৰাজনৈতিক কাৰণতেই হওক বা সামাজিক কাৰণতেই হওক।

জাতীয় সংহতি ঃ- 'সংহতি' শব্দটো সংহত শব্দৰ বিশেষ্য ৰূপ। সংহতৰ অৰ্থ হ'ল একেলগে থকা, মিলি থকা, এক যেন হৈ থকা। গতিকে জাতীয় সংহতি হ'ল একোটা জাতিৰ লোকসকলৰ মাজত গঢ় লৈ উঠা এক সুদৃঢ় বান্ধোন। অনৈক্যৰ মাজত ঐক্য বুজাবলৈকে জন্ম হ'ল এই জাতীয় সংহতিৰ ধাৰণাটো। উদাহৰণ স্বৰূপে ভাৰতৰ পৰা বৃটিছ শাসন ওফৰাবলৈ ভাৰতীয় জাতিৰ মাজত এই জাতীয় সংহতিৰ ভাব জন্ম হৈছিল। স্বাধীনতা সংগ্ৰামে ভাৰতীয় লোকৰ মাজত জাতীয় চেতনাবোধ জগাই তুলি "এক জাতি এক প্ৰাণ"ৰ আদৰ্শৰে উদ্বুদ্ধ কৰি ভাৰতীয় মহাজাতি গঠনত সহায় কৰে। সেই সময়তে ভাৰতৰ আটাইবোৰ অঞ্চলৰ লোকে জাতি-ধৰ্ম-বৰ্ণ, ভাষা-সংস্কৃতিৰ ভেদাভেদ পাহৰি এক ভাৰতীয় জাতি হিচাপে একগোট হৈ ভাৰতৰ স্বাধীনতাৰ হকে থিয় দিছিল। তেতিয়াৰে পৰাই প্ৰকৃতাৰ্থত একাত্মবোধ ভাবেৰে ভাৰতবাসী লগ হৈ পৰে আৰু জাতীয় সংহতিৰ সৃষ্টি হয়।

জাতীয় সংহতিৰ অন্তৰায় ঃ- জাতীয় সংহতি ৰক্ষাত মহিলাই ল'ব পৰা ভূমিকাৰ কথা আলোচনা কৰাৰ আগতে জাতীয় সংহতিৰ অন্তৰায়নো কি তাক জানিব লাগিব আৰু সেই অন্তৰায় আঁতৰ কৰি সংহতি ৰক্ষা কৰাত মহিলাই কেনেদৰে ভূমিকা লৈ আহিছে আৰু ভবিষ্যতে ল'ব পৰা পদক্ষেপ কি হ'ব তাক ঠাৱৰ কৰিব পৰা হ'ব।

ভাৰত এক ধৰ্ম নিৰপেক্ষ বিশাল দেশ। অনৈক্যৰ মাজত ঐক্যই হ'ল এই দেশৰ বিশেষত্ব। ইংৰাজসকলে ভাৰতৰ স্বাধীনতাৰ সময়ত ভাৰতীয় সকলক দুৰ্বল কৰাৰ প্ৰয়াসেৰে ভাৰতৰ ভূখণ্ডৰ পৰা পাকিস্তান নামেৰে ধৰ্মভিত্তিক খণ্ড এটা সৃষ্টি কৰি দি থৈ যোৱাৰ পাছৰ পৰা পাৰ্থক্যৰ ধাৰণাটো বাঢ়ি আহিল। ভাৰতবৰ্ষত বৰ্ত্তমান কালত ধৰ্ম, ভাষা, আচাৰ-ব্যৱহাৰ বা দৈহিক অবয়ব আদিৰ পাৰ্থক্যৰ ওপৰত মাজে মাজে বহুতো লোকে বেছি গুৰুত্ব দিবলৈ লৈছে। তাৰ ফলত অনেক সংঘাত আৰু অমিল-অসূয়া সৃষ্টি হোৱা দেখা গৈছে। কেতিয়াবা ক্ষন্তেকীয়া আবেগিক অনুভূতিৰ বশবৰ্ত্তী হৈ ধৰ্মৰ প্ৰতি গোড়ামিও কৰা দেখা যায়। তাৰোপৰি ভাৰতৰ বিভিন্ন অঞ্চলত মূৰ ডাঙি উঠিছে আঞ্চলিকতাবাদে। এই সকলোবোৰে আজি জাতীয় সংহতিৰ বিকাশত প্ৰতিবন্ধকৰূপে থিয় দিছে। ইয়াৰ বাবে দেশীয় চৰকাৰো কম জগৰীয়া নহয়। কোনো কোনো অঞ্চলৰ প্ৰতি অবাঞ্চনীয় ভাবে কঠোৰ দৃষ্টিভংগীয়ে ভাৰতৰ অন্তৰ্গত বহুতো ৰাজ্যক আঞ্চলিকতাবাদ ভাব পোষণ কৰাত আৰু আনকি কেতিয়াবা ভাৰতীয় মূল সুঁতিৰ পৰা আঁতৰি অহা মনোভাবো পোষণ কৰাত উদগণি যোগাইছে। তাৰোপৰি অৰ্থনৈতিক বৈষম্যও জাতীয় সংহতিৰ অন্তৰায়। সংহতিৰ অন্য অন্তৰায়বোৰ হ'ল জাতিভেদ প্ৰথা, বিভিন্ন ভাষা আৰু ধৰ্ম। ভাষা ভিত্তিত তথা

সামাজিক ন্যায় বিচাৰি ভাৰতত ৰাজ্যবোৰ পুণৰ্গঠন কৰাৰ পৰিণতিত আঞ্চলিকতাবাদে গা কৰি উঠিছে আৰু ইয়েই জাতীয় সংহতিৰ বিকাশ আৰু প্ৰসাৰত অন্তৰায়ৰ সৃষ্টি কৰিছে। ধৈৰ্য্য, যুক্তি, সহিষ্ণুতাৰ অভাৱত ক্ষন্তেকীয়া আবেগৰ বশৱৰ্তী হৈ জাতীয় সংহতি বিনষ্ট কৰিবলৈ মানুহে কুণ্ঠাবোধ নকৰা হৈছে। ই দেশৰ উন্নতিৰ হেঙাৰ স্বৰূপ মাথোন ।

জাতীয় সংহতি ৰক্ষাৰ ব্যৱস্থা আৰু এই ক্ষেত্ৰত মহিলাই ল'ব পৰা ভূমিকা ঃ বৃটিছ যুগতে ভাৰতত যি জাতীয়তাবাদ আৰু সংহতি গঢ় লৈ উঠিল, পৰৱৰ্তী সময়ত বৃটিছে দেশ এৰি যোৱাৰ পিছত এই সংহতি যাতে অক্ষুণ্ণ থাকে, তাৰ বাবে ভাৰতীয় জাতীয় চৰকাৰে সংবিধান ৰচনা কৰি এই সংহতি আৰু বলিষ্ঠ কৰাৰ ব্যৱস্থা দি গৈছে। ভ্ৰাতৃত্ব আৰু পাৰস্পৰিক ভ্ৰাতৃত্বৰ ভাৱধাৰাৰে জাতীয় ঐক্য নাইবা সংহতি ৰক্ষা কৰাত গুৰুত্ব দিয়াৰ কথা সংবিধানৰ প্ৰস্তাৱনাত উল্লেখ কৰা হৈছে। তাৰোপৰি ৰাষ্টসংঘ, চাৰ্ক সন্মিলন আদিতো সংহতি ৰক্ষাৰ হকে চেষ্টা কৰা হৈছে। ভাৰতবাসীয়ে যাতে ভাষা-ধৰ্ম আদিৰ পাৰ্থক্যৰ কথা বেছি নাভাবি ভাৰতৰ ঐক্যৰ ওপৰতহে অধিক গুৰুত্ব দিয়ে সেই বাতাবৰণ সৃষ্টি কৰিবলৈ 'জাতীয় সংহতি'ৰ ধাৰণাটো প্ৰচাৰ কৰা হৈছে। কিন্তু আইন প্ৰণয়ণ, আলোচনা-বিলোচনা বা আবেগেৰে এই জাতীয় সংহতি নামৰ বন্ধনটো সুদৃঢ় কৰিব নোৱাৰি। আবেগ মানুহৰ শক্তিশালী মনোবৃত্তি হলেও ই স্বাভাৱিকতে ক্ষণস্থায়ী। কাৰণ আবেগ বিহ্বল হৈ মানুহে ঐক্যৰ কথাও ভাবিব পাৰে আৰু পাৰ্থক্যৰ কথাও ভাবিব পাৰে। অৰ্থনৈতিক ব্যৱস্থা টনকিয়াল কৰি অৰ্থনৈতিক অনৈক্যৰ তীব্ৰতা কমাব পাৰি। জাতীয় সংহতি ৰক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত নাগৰিক হিচাপে মহিলাৰ ভূমিকা উল্লেখযোগ্য। আমাৰ সংস্কৃতি, ধৰ্মনিৰপেক্ষতা, সামাজিক আৰু অৰ্থনৈতিক পুনৰ্গঠন, সহিষ্ণুতা আদি ব্যক্তিগত চাৰিত্ৰিক গুণৰ বিকাশ সাধনৰ ওপৰত জাতীয় সংহতি নিৰ্ভৰ কৰিছে আৰু এই ক্ষেত্ৰত মহিলাসকলে বিশিষ্ট ভূমিকা ল'ব পাৰে।

নাঁপোলেয় বোনাপাৰ্টে কৈছিল " GIVE ME GOOD MOTHERS AND I SHALL GIVE YOU A GOOD NATION" অৰ্থাৎ মোক সুযোগ্য মাতৃ দিয়া আৰু মই তোমালোকক এটা আদৰ্শ জাতি দিম। জাতিগঠন আৰু জাতীয় সংহতি ৰক্ষাত নাৰীৰ ভূমিকাৰ ক্ষেত্ৰত নাঁপোলেয়ৰ কথা আজিও প্ৰযোজ্য। কিন্তু জাতীয় সংহতি ৰক্ষাত ভূমিকা ল'ব পাৰিব সেই সকল নাৰীয়েহে যি পুৰুষৰ সমানে শিক্ষিত আৰু সমাজত আদৰণীয়। যোৱা পোন্ধৰটা বছৰৰ ইতিহাসৰ পাত লুটিয়ালে দেখা যায় যে নাৰী প্ৰায় সকলো ক্ষেত্ৰতে উপেক্ষিতা। এনে লাঞ্চিতা তথা উপেক্ষিতা নাৰী ককালত কোব খোৱা সাপৰ দৰে খঙাল, সংযমহীন তথা মানসিকভাৱে দুৰ্বল হ'ব পাৰে। এনে নাৰীয়ে যি প্ৰজন্ম দেশমাতৃলৈ আগবঢ়াব সি সংযমহীন হ'লেও কোনো আচৰিত হ'ব লগা নাই। আজিৰ ছাত্ৰ কাইলৈ নাগৰিক। এনে সংযমহীন ছাত্ৰই "দেশ বুলিলে নালাগে আদেশ" -- এই মৰ্মবাণীৰ সাৰ্থকতা আনিব নোৱাৰিব আৰু দেশৰ অমঙ্গল আঁতৰাই জাতীয় সংহতি অনাত সহায় কৰিব নোৱাৰিব। সেয়ে কোৱা হয়, "The hand that rocks the cradle rules the world."

আজি দেখা যায় ৰাগীয়াল বস্তু সেৱনৰ দ্বাৰা যুৱক-যুৱতীয়ে হিতাহিত জ্ঞান হেৰুৱাই ক্ষন্তেকীয়া আবেগৰ বশৱৰ্তী হৈ জাতীয় ঐক্য নষ্ট কৰে। চৰকাৰী বিজ্ঞাপনৰ দ্বাৰা তৰুণ-তৰুণীক এই দ্ৰব্য সেৱনৰ পৰা আঁতৰাব নোৱাৰি। এই ক্ষেত্ৰত ফলপ্ৰসূ হ'ব একমাত্ৰ অভিভাৱিকাস্বৰূপ মাতৃ গৰাকীহে। কিয়নো দহমাহ দহদিন গৰ্ভধাৰণ কৰি তুলি-তালি ডাঙৰ কৰা পুত্ৰ-কন্যাই কেতিয়াও মাকক কষ্ট দিব নোৱাৰে। মাতৃগৰাকীয়ে বুজাই বঢ়াই মৰম চেনেহেৰে নিজৰ সন্তানক এনে বিপথৰ পৰা ৰক্ষা কৰিব পাৰে।

অৰ্থনৈতিক বৈষম্যই জাতীয় সংহতি বিনষ্ট কৰে। নিবনুৱা সমস্যাও এইক্ষেত্ৰত উল্লেখযোগ্য। চাকৰিৰ অভাৱত শিক্ষিত দুখীয়া ঘৰৰ নিবনুৱাই উপায়ান্তৰ হতাশাত সমবেদনা জনোৱাৰ পৰিবৰ্ত্তে কেতিয়াবা পিতৃ-মাতৃয়ে কটু বাক্যবানেৰে ঠকা-সৰকা কৰা দেখা যায়, যাৰ ফলত ৰাজনৈতিক দুৰ্যোগ, হত্যা আৰু কেতিয়াবা গোষ্ঠীগত সংঘৰ্ষলৈ ৰূপান্তৰ হয়। এনে ক্ষেত্ৰত ধৈৰ্য্য, সহিষ্ণু মাতৃ গৰাকীয়ে ধৈৰ্য্যশীল, উদ্যমী সন্তানক ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগ আদিৰে ক্ৰমান্বয়ে নিজকে প্ৰতিষ্ঠা কৰোৱাত সহায় কৰিব পাৰে। পৰিশ্ৰমী মাতৃ গৰাকীয়ে সন্তানক নিজ বাহু বলেৰে সাতুৰিবলৈ শিকাব পাৰে যাৰ দ্বাৰা সন্তানে দেশৰ উন্নতিত হেঙাৰ স্বৰূপে থিয় দিব নোৱাৰে। ক্ষমাশীলতা, সহিষ্ণুতা আদিৰ দৰে সংহতি ৰক্ষাকাৰী গুণবোৰ সন্তানে অৰ্জন কৰিব পাৰে মাতৃগৰাকীৰ পৰা।

ঘোচ খোৱা, অসৎ উপায়েৰে অৰ্থ উপাৰ্জন কৰা আদিৰ ফলত আমাৰ

সমাজত অৰ্থনৈতিক বৈষম্যৰ সৃষ্টি হৈছে। শিক্ষিতা এগৰাকী নাৰীয়ে মানসিক সংকীৰ্ণতাৰ পৰা আঁতৰি আহি স্বকীয় সত্বাক উপলব্ধি কৰিব পাৰে। এনে নাৰীয়ে নিজৰ স্বামী-পুত্ৰক অসৎ উপায়েৰে ধন উপাৰ্জন কৰাক হেয়জ্ঞান কৰি বৈষম্য আঁতৰ কৰাত অৰিহণা আগবঢ়াব পাৰে। সুখ-দুখৰ লগত সন্তানক সহবাস কৰিবলৈ শিকাই অৰ্থনৈতিক হীনমন্যতাৰ ভাব দূৰ কৰাবলৈ শিকাব পাৰে মাতৃ গৰাকীয়ে। নিজৰ ঘৰখনত বা সমাজত নিৰ্যাতিতা নাৰীক চকুৰে প্ৰত্যক্ষ কৰা সন্তান উদণ্ড আৰু মানসিকভাবে বিকাৰগ্ৰস্ত হয়। এনে সন্তানে হত্যা, লুণ্ঠন, ধৰ্ষণ আদিৰ দৰে কাৰ্য্য সংঘটিত কৰি জাতীয় সংহতি ৰক্ষাত বাধা দিয়ে। এনে ক্ষেত্ৰত নাৰী আন্দোলনৰ যোগেদি নাৰীয়ে আত্মমৰ্য্যাদাত প্ৰতিষ্ঠিত হৈ এই ক্ষেত্ৰত সন্তানক সুনাগৰিক হিচাপে গঢ় দিয়াত সহায় সহযোগ আগবঢ়াব পাৰে যি দেশৰ সংহতিত অৰিহনা যোগাব।

জাতীয় সংহতিৰ ক্ষুদ্ৰ সংস্কৰণ হৈছে একোটা পৰিয়ালৰ সংহতি। একোটা পৰিয়ালৰ সংহতি নিৰ্ভৰ কৰে মাতৃগৰাকীৰ ওপৰত। পৰিয়াললৈ বোৱাৰী হিচাপে অহা নাৰীগৰাকী যদি মৰমিয়াল হয় তেন্তে তেওঁ পৰিয়ালৰ সদস্যসকলক নিজৰ বুলি আঁকোৱালি ল'ব পাৰে আৰু পৰিয়ালটিৰ সংহতি ৰক্ষা কৰি উন্নতিৰ পথত আগবাঢ়িব পাৰে। বিপৰীতক্ৰমে মৰমৰ অভাৱত এটি পৰিয়াল থান-বান হৈ পৰে আৰু সদস্যসকল মানসিকভাবে আহত হয়। যেনেকৈ নাৰীগৰাকীয়ে পৰিয়ালৰ সংহতি ৰক্ষা কৰিব পাৰে ঠিক তেনেকৈ জাতীয় সংহতি ৰক্ষাত নাৰীয়ে যথেষ্ট অবদান আগবঢ়াব পাৰে আৰু আগবঢ়াই আহিছেও। আনহাতেদি ওচৰ-চুবুৰীয়াৰ লগত বন্ধুত্বপূৰ্ণ সহযোগেৰে সদস্যসকলৰ মাজত সংহতিৰ ভাৱ ৰোপন কৰিব পাৰে মাতৃগৰাকীয়েই । কিয়নো মাতৃগৰাকীৰ যোগেদি পৰিয়ালৰ মাজত ভ্ৰাতৃত্ববোধ, মিতিৰ কুটুমৰ প্ৰতি সদ্ভাব আদি সত্বা জাগ্ৰত হয়।

বিভিন্ন ৰাজ্যৰ মাজত বন্ধুত্বপূৰ্ণ সম্পৰ্ক স্থাপন কৰাত আৰু বিশ্বশান্তিৰ মনোভাব সুদৃঢ় কৰাত মহিলাসকলে ক্ৰমবৰ্দ্ধমান গতিৰে আগবঢ়োৱা বৰঙনিৰ গুৰুত্ব স্বীকাৰ কৰি ১৯৭৫ চনত ৰাষ্ট্ৰসংঘই আন্তৰ্জাতিক নাৰী দিবস পালন কৰি জাতীয় সংহতিত নাৰীৰ ভূমিকা সম্বন্ধে এক গুৰুত্বপূৰ্ণ প্ৰস্তাৱ গ্ৰহণ কৰিছে।

সামৰণি ঃ বৰ্ত্তমান সময়ত ভাৰতৰ জাতীয় সংহতি ৰক্ষাই হৈছে ভাৰতৰ উন্নতিৰ মূল উপায়। ইয়াকে কৰিবলৈ যাওঁতে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা উপযুক্ত কাৰ্য্যব্যৱস্থা লোৱাৰ লগতে দেশৰ সকলোৰেই আগভাগ ল'ব লাগিব। ন্যায়, সত্য-পৰায়ণতা আৰু আন্তৰিকতা আদি ভাৱ ৰোপণ কৰাই পাৰস্পৰিক সম্পৰ্কৰ ভেটি সুদৃঢ় কৰি দেশৰ সংহতি ৰক্ষাত এক বুজন সহযোগ আগবঢ়াব পাৰে মহিলাই। এগৰাকী নাগৰিক হিচাপে জাতীয় সংহতি ৰক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত মহিলাৰ ভূমিকা নিঃসন্দেহে অত্যাৱশ্যকীয়। অন্যথা দেশৰ নিৰাপত্তা, স্বাধীনতা, শান্তি, প্ৰগতি আদি বিনষ্ট হোৱাৰ সম্ভাৱনাই অধিক ।

•••••••••••••••••••••••••••

ৰোমাণ্টিচিজ্‌ম আৰু বাস্তৱবাদৰ সংজ্ঞা আৰু বৈশিষ্ট্য

— উষা গগৈ
স্নাতক ৩য় বৰ্ষ

ৰোমাণ্টিচিজ্‌ম বোলা কলাধাৰণা বা কাব্য-আন্দোলনটোৰ প্ৰকৃত পৰিচয় কোনো সংজ্ঞাৰ দ্বাৰা বুজাব নোৱাৰি। বৰ্তমানলৈকে যিবোৰ সংজ্ঞাৰ অৱতাৰণা ঘটিছে সিবিলাকৰ কোনোটোৱেই কোনো স্পষ্ট অৰ্থ প্ৰকাশ কৰিব পৰা নাই। ই এক প্ৰকাৰ অন্ধৰ হস্তী দৰ্শনৰ দৰেহে হৈ পৰিছে। সেয়েহে ১৯৪১ চনত Kenyon Review ত ই, এম, বাৰগাম্ নামৰ সমালোচকজনে এটা প্ৰবন্ধত কৈছিল -- "যিসকলে ৰোমাণ্টিচিজ্‌ম সংজ্ঞাৰে বুজাবলৈ গৈছে তেওঁলোকে আচলতে এক বিপদসঙ্কুল পথত ভৰি দিছে ইতিমধ্যে যথেষ্ট সংখ্যক লোক এই বিপদৰ চিকাৰ হৈছে।" তথাপি সমালোচকসকলে বিভিন্ন সময়ত নিজস্ব মত অনুসৰি সংজ্ঞা নিৰূপণ কৰি গৈছে। প্ৰতিটো সংজ্ঞাই তেওঁলোকে নিতে উপলব্ধি কৰা একোটা দিশহে মাথোন পোহৰাই তুলিবলৈ সক্ষম হৈছে। ই, বাৰ্ণবাম নামৰ সমালোচকজনে "Guide Through the Romantic Movement" নামৰ গ্ৰন্থত বহু সংখ্যক এনে সংজ্ঞা থুপাই দিছে। উল্লেখযোগ্য যে এই বিচিত্ৰ সংজ্ঞা সমূহৰ কোনোটোৱেই ৰোমাণ্টিচিজমৰ চৰিত্ৰ আৰু তাৎপৰ্যৰ সম্যক পৰিচয় দাঙি ধৰিবলৈ সক্ষম হোৱা নাই। তলত বিভিন্ন সমালোচকে আগবঢ়াই যোৱা কেইটামান সংজ্ঞা উল্লেখ কৰা হ'ল ।

'ৰোমাণ্টিক' শব্দই মনত কিবা এটা আনন্দদায়ক বিশৃংখলতাৰ আভাস দিয়ে। ইয়াকে লক্ষ্য কৰি গ্যেটে কৈছিল -- "ৰোমাণ্টিচিজ্‌ম হ'ল এটি ৰোগ আৰু ক্লাছিচিজম্ হ'ল স্বাস্থ্য।" ব্ৰুনটিয়াৰৰ মতে, "ৰোমাণ্টিচিজম্ হ'ল কল্পনাৰ উশৃংখলতা' ভ্ৰান্তধাৰণাৰ ভয়ানক আলোড়ন ; সাহিত্যিকৰ অহংবাদৰ অন্ধ জোৱাৰ।" মু'ৰৰ মতে, "প্ৰকৃতি প্ৰৱাহৰ পৰা আঁতৰি নগৈ ইয়াৰ মাজতেই অসীমক আঁকোৱালি লোৱাৰ মায়া।" ফেলপছে কৈছে -- ই এক "ভাৱপ্ৰৱণ বিষণ্ণতা।" লুকাছৰ মতে -- "ৰোমাণ্টিজ্‌ম হ'ল মনৰ অল্পসচেতন স্তৰটোৰ মুক্তি; এক মতলীয়া সপোনৰ মোহ।" নেলচনৰ মতে, ৰোমাণ্টিচিজ্‌ম "যুক্তি আৰু বাস্তৱ চেতনাৰ বিপৰীতে কল্পনাৰ গতি।"

এই সংজ্ঞাবোৰৰ উপৰিও দিনে দিনে অধিক মনোগ্ৰাহী সংজ্ঞা সমালোচক -সকলে আগবঢ়াই আহিছে। ইছাহ বাৰ্লিনে ৰোমাণ্টিচিজমক "জীৱনৰ ওপৰত কলাৰ দৌৰাত্ম্য" বুলি অভিহিত কৰিছে। সেইদৰে ওৱেলেকে ধাৰণা কৰে "ই হ'ল এক বিশিষ্ট ৰীতিৰ যৌগিক সমাহাৰ মাত্ৰ।" এই বিভিন্ন সংজ্ঞাসমূহৰ মাজত নিশ্চয় বৈপৰীত্য আৰু বিসংগতি দেখা যাব। তেওঁলোকৰ প্ৰত্যেকেই ৰোমাণ্টিচিজ্‌ম আন্দোলনটোক যিদৰে বুজিছিল সেইদৰেই সংজ্ঞা আৰু বিশ্লেষণ আগবঢ়াইছে। এই ক্ষেত্ৰত সমালোচক সকলক দায়ী কৰিব নোৱাৰি; সেইটোৱেই হ'ল ইয়াৰ চাৰিত্ৰিক জটিলতা আৰু বৈচিত্ৰ্যৰ বিশালতা। কলাজগতত ৰোমাণ্টিচিজ্‌ম এটা সুগভীৰ, সুদীৰ্ঘ বাৰেৰহনীয়া আন্দোলন যাৰ প্ৰকাশ বিভিন্ন দিশত বিচিত্ৰ ৰূপত প্ৰতিফলিত হয়; আৰু সেইবাবেই সংজ্ঞা দিওঁতাসকল দোধোৰ মোধোৰ অৱস্থাত পৰিব লগা পৰে। নিজকে ৰোমাণ্টিক বুলি চিনাকি দিয়া অষ্টাদশ শতিকাৰ কবি, সাহিত্যিক-সকলো এই প্ৰচেষ্টাত ব্যৰ্থ হৈছিল। উনবিংশ শতিকাৰ আৰম্ভণিতে ফৰাচী দেশৰ কেইজনমান সমালোচকে বিভিন্ন ধৰণেৰে সংজ্ঞা আগবঢ়াইছিল। মে. ডি. ষ্টেইল, হুগো, ষ্টেনচল, বিজাৰে আদিৰ ব্যাখ্যা উল্লেখযোগ্য। তেওঁলোকে যিমানবোৰ সংজ্ঞা আন্দোলনটোৰ লগত জড়িত কৰিলে তাৰ পৰাও এটা সাধাৰণ সংজ্ঞা সজাব নোৱাৰি। গতিকে দেখা যায় যে বিভিন্ন সংজ্ঞাৰ যোগেদি ৰোমাণ্টিচিজ্‌মৰ বিভিন্ন গুণৰ কথা উল্লেখ কৰা হৈছে ; কিন্তু কোনোটো সংজ্ঞাই যথেষ্ট নহয়। প্ৰতিটো সংজ্ঞাতে অৱশ্যে

কিছু কিছু সত্যতা আছে।

ৰোমাণ্টিক সাহিত্য বুলিলে সাধাৰণতে আমি এক আতিশয্যৰ সাহিত্য বুলি জানো। ইয়াত কল্পনা প্ৰৱণতাৰ প্ৰাধান্য লক্ষ্য কৰা যায়। স্বৰূপতে ক'ব পাৰি --

The world of dreams is better far
Above the light of the morning
star.

ই স্বপ্নৰ মোহজাল গোঠে। ইয়াত আছে মুক্তিৰ প্ৰয়াস, প্ৰেম-বিৰহৰ জোৱাৰ, যৌৱনৰ অনন্ত উচ্ছাস।

ৰোমাণ্টিচিজ্‌মৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্য হৈছে-কবিসকলে আপোন মাধুৰী সানি, কল্পনাৰ সৌৰভ ঢালি, আবেগৰ মাদকতা সিঁচি কবিতাক সহৃদয় সংবাদী কৰি তোলা। ব্ৰাৰ্ট্ৰাণ্ড ৰাছেলে Romanticism ৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যলৈ আঙুলিয়াই কৈছে, "The romantic movement is characterised, as a whole, by the substitution of aestheti for utilitarian standards."

ৰোমাণ্টিচিজ্‌ম সম্পৰ্কে বিভিন্নজনে দিয়া বিভিন্ন সংজ্ঞাবোৰত সকলোবোৰ লক্ষণ প্ৰকাশ নাপালেও কিছু কিছু বিশেষত্ব প্ৰকাশ পাইছে। ইংৰাজী সাহিত্যৰ অন্যতম বুৰঞ্জীলেখক ক্ৰম্পটন ৰিকেটে ৰোমাণ্টিচিজ্‌মৰ তিনিটা লক্ষণ উল্লেখ কৰিছে -- (১) ৰহস্যৰ ভাবানুভূতি, (২) বৌদ্ধিক ঔৎসুক্যৰ আতিশয্য আৰু (৩) জীৱনৰ সহজাত সৰলতাৰ প্ৰতি প্ৰৱণতা। মুঠতে ক'বলৈ গলে ব্যক্তি-সত্বাৰ প্ৰাধান্য, প্ৰকৃতি প্ৰীতি, সাধাৰণ প্ৰাণী বা পদাৰ্থৰ প্ৰতি উদাৰ মনোভাৱ, বাস্তৱবিমুখীতা, অতীতৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধা আৰু ভবিষ্যতৰ ৰঙীন কল্পনা। কল্পলোকৰ সৃষ্টিৰ সহায়ত আত্মমুক্তিৰ প্ৰচেষ্টা, প্ৰেম আৰু সৌন্দৰ্য্যৰ পূজা, জাগতিক সৌন্দৰ্য্যৰ প্ৰতি বিস্ময়বিমূঢ় দৃষ্টি, প্ৰিয়াৰ ৰূপ আৰাধনা আৰু বিশ্ব প্ৰকৃতিত প্ৰিয়াৰ ৰূপ দৰ্শন, অতিন্দ্ৰীয়বাদ, সুদূৰৰ আকৰ্ষণ, জীৱনৰ ৰহস্যভেদৰ বৌদ্ধিক প্ৰচেষ্টা-- এইবোৰ ৰোমাণ্টিক সাহিত্যৰ প্ৰধান লক্ষণ। অকল কাব্য সাহিত্যতেই এই লক্ষণ সমূহ পৰিস্ফুট হোৱা নাছিল, কম-বেছি পৰিমাণে উপন্যাস, গল্প আদিতো ইয়াৰ অভিব্যক্তি দেখা যায়।

ৰোমাণ্টিক যুগৰ মূল মানসিকতাই আছিল বিষয়, ৰূপ আৰু ষ্টাইলৰ ক্ষেত্ৰত নব্যধ্ৰুপদী পৰম্পৰাবাদৰ বিপৰীতে নৱ উদ্ভাৱনাৰে সাহিত্য জগতসমৃদ্ধ কৰা। ধ্ৰুপদী সাহিত্যৰ প্ৰতি তেওঁলোকে কোনো আগ্ৰহ প্ৰকাশ কৰা নাছিল। জাৰ্মেনীত ৰোমাণ্টিচিজ্‌মে এক অভূতপূৰ্ব নৱ উল্লাসেৰে উখল-মাখল লগাইছিল আৰু ফৰাচী দেশত সুদৃঢ় নব্য ধ্ৰুপদী পৰম্পৰাৰ লগত কঠোৰ সংগ্ৰামত লিপ্ত হৈছিল। ইংলগুত কোনো সাংগঠনিক প্ৰচেষ্টাৰ মাজেৰে ৰোমাণ্টিচিজ্‌মৰ ঢল নমা নাছিল যদিও ৱৰ্ডছৱৰ্থৰ "লিৰিকেল বেলাড"ৰ দ্বিতীয় সংস্কৰণত সন্নিবিষ্ট Preface এক প্ৰকাৰৰ বৈপ্লৱিক দৃষ্টিভংগীৰ "মেনিফেষ্টো স্বৰূপ" আছিল। সৰ্বসাধাৰণৰ জীৱনৰ পৰা গ্ৰহণ কৰা বিষয়-বস্তুৰ ৰূপদান কৰাৰ দৃঢ় মানসিকতা প্ৰকাশ কৰি পূৰ্ব প্ৰচলিত কাব্যভাষা আৰু বিষয় ৰূপৰ প্ৰতি বিৰূপ মনোভাৱ ৱৰ্ডচৱৰ্থে প্ৰকট কৰি তুলিলে। ক'লৰিজ, কীটছ, শ্যেলী আদি "ভৱিষ্যতদৰ্শী কবিৰ ব্যক্তিত্বৰ ওপৰত গুৰুত্ব, ব্যক্তিসত্বা আৰু কল্পনা শক্তিৰ ৰহনীয়তা, সৃষ্টিৰ প্ৰাণ-প্ৰাচুৰ্য্যৰ প্ৰতি বিশেষ আসক্তি, প্ৰাণময় ৰূপত প্ৰকৃতিৰ অন্বেষণ আদি। ৰোমাণ্টিক আন্দোলনটোৰ মূল চাৰিত্ৰিক বৈশিষ্ট্য সম্পৰ্কে লিলিয়ান্ আৰ্, ফাষ্টে এইদৰে মন্তব্য কৰিছে -- This is not to deny, or to belittle the many fundamental recurrent qualities of Romantic art such as its individualism, its idealism, the primary creative imagination, the subjective conception of nature, the importance of feeling the use of symbolical imagry, etc" ৰোমাণ্টিক কবিসকলৰ ব্যক্তিবাদী আৰু ভাৱবাদী দৃষ্টিভংগীৰ মূল তাৎপৰ্য্যই হ'ল বিষয়ৰ যথাযথ বৰ্ণনাৰ পৰিৱৰ্তে কবিতাত এক কল্প দৃষ্টিৰ গুৰুত্বহে। লগতে কবিতাত চিত্ৰ কল্প দৃষ্টিৰ গুৰুত্বহে। লগতে কবিতাত চিত্ৰকল্পৰো ব্যৱহাৰ বাঢ়ি গ'ল। ব্লেক আৰু শ্যেলীৰ কবিতাত প্ৰতীক আৰু চিত্ৰকল্পই বিশেষ তাৎপৰ্য্য লাভ কৰিলে। এই প্ৰতীক চিত্ৰকল্পৰ ব্যৱহাৰৰ মূল তাৎপৰ্য্যই হ'ল বিশ্বজগতৰ প্ৰতি তেওঁলোকৰ নৱদীপ্ত চেতনা।

ৰোমাণ্টিচিজ্‌মে "মিমেটিক" ধাৰণাৰ ঠাইত ব্যক্তিনিষ্ঠ ধাৰণাক সুপ্ৰতিস্থিত কৰিলে। এই ধাৰণাৰ দ্বাৰা এফালেদি কবিতাৰ বিষয় হিচাবে কবিৰ নিজস্ব ভাৱ অনুভূতিৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰা হ'ল আৰু আনহাতেদি ৰচনা-প্ৰক্ৰিয়াৰ ক্ষেত্ৰত "স্বতঃস্ফুৰ্ত্ত" শব্দটোৱে নব্যধ্ৰুপদী কাব্য ধাৰণাত আঘাত সানিলে। গতিকে নব্যধ্ৰুপদী পৰম্পৰাবাদী, বস্তুনিষ্ঠ আৰু অনুশীলন ধৰ্মী আৰু ৰীতি সৰ্বস্ব ধাৰণাৰ বিপৰীতে ব্যক্তিনিষ্ঠ নব্য সৃষ্টিৰ প্ৰেৰণাৰে মুখৰ ৰোমাণ্টিক ধাৰণাক প্ৰতিস্থিত কৰা হ'ল।

ৰোমাণ্টিক কবিতাত গছ-লতা, ফুল-চৰাই, নদী-নিজৰা সমন্বিতে পৰিপূৰ্ণ দৃশ্যপটৰ মাজেদি বাহ্যিক প্ৰকৃতিৰ

সৌন্দৰ্যৰ বৰ্ণনা এক সাধাৰণ বৈশিষ্ট্য হৈ পৰিছিল। তথাপি ৰোমাণ্টিক কবিসকলক প্ৰকৃতিকবি বুলিব নোৱাৰি। প্ৰধান ৰোমাণ্টিক কবিসকলৰ বহুতো কবিতাত কবিৰ যাত্ৰা প্ৰকৃতিৰ দৃশ্যপটৰ বৰ্ণনাৰ মাজেদি আৰম্ভ হৈ এক পৰিৰ্বতন প্ৰক্ৰিয়াৰ মাজে প্ৰকৃতিলৈ পুনৰ্গমন কৰাটো লক্ষ্য কৰা যায়। প্ৰাকৃতিক জগতত ঘটা এনে পৰিৰ্বতনৰ তাৎপৰ্য্য হ'ল তেওঁলোকে বাহ্যিক প্ৰকৃতিৰ দৃশ্যপট কেৱল যথাযথভাৱে দাঙি ধৰিবলৈকে অৱতাৰণা কৰা নাই, সেইবোৰক কবিৰ ভাৱজগতৰ উদ্বোধনী শক্তিহিচাপে অৱতীৰ্ণ কৰাইছে। গুৰুত্বপূৰ্ণ ৰোমাণ্টিক কবিতাখিনি আচলতে মানৱীয় সমস্যাৰে এক অনুভূতিশীল ধ্যান মানৱ মনৰ অভিব্যক্তিক ৰোমাণ্টিক কবিয়ে প্ৰকৃতিৰ মাজেৰে বিকশাই তুলিব বিচাৰিছিল। ৰোমাণ্টিক কবিয়ে প্ৰকৃতিক মানৱীয়কৰণ কৰিলে। অৰ্থাৎ প্ৰকৃতিৰ চিন্ময় সত্বাক আৱিস্কাৰ কৰি মানৱ প্ৰকৃতিৰ আত্মিক মিলন ঘটালে। অনুভূতিধৰ্মই ধোৱাই যোৱা নিসৰ্গ জগতক ৰোমাণ্টিক লোকত্তৰ দৰ্শনৰ স্পৰ্শই অচিনাকী মায়াৰ সূচনা ঘটালে। ৰোমাণ্টিক কবিতাৰ মূল সুৰটোৰেই আত্মনিষ্ঠ আৰু ব্যক্তিগত। এই আত্মনিষ্ঠ সুৰটো কেৱল কবিতাতেই প্ৰকট নহয়, চাৰ্লচ লেম্ব আৰু হেজলিট, ডি কুইচীৰ ৰচনাসমূহৰ মাজতো দেখা পোৱা যায়। ৰোমাণ্টিক যুগৰ সমস্ত লিৰিক আৰু বৰ্ণনাত্মক সাহিত্যত এই ৰোমাণ্টিক আত্মনিষ্ঠ সুৰটোৰেই সোচ্চাৰ হৈ পৰিছে।

ৰোমাণ্টিকসকলে সসীমৰ মাজেৰে অসীমক বিচাৰিলে। সৃষ্টিধৰ্মী কল্পনা শক্তিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিয়ে তেওঁলোকে মানুহৰ বাবে ন-ভৱিষ্যতৰ অসীম সপোন ফুলাই তোলাত ৰত হ'ল। তেওঁলোকে সীমাৰ মাজেদি অসীমলৈ জয়যাত্ৰা আৰম্ভ কৰিলে।

বাস্তৱবাদ ঃ

ক্লাছিচিজম্ বা ধ্ৰুৱবাদৰ পিছত ৰোমাণ্টিচিজ্ম বা ৰমন্যাসবাদ আৰু ৰমন্যবাদৰ পিছত ৰিয়েলিজম্ বা বাস্তৱবাদ বিশ্ব সাহিত্যৰ বোৱতী সুঁতিৰ তিনিটা তৰংগ। পিছৰ দুটা তৰংগ পূৰ্বতৰংগৰ প্ৰতিক্ৰিয়াত সৃষ্টি হোৱা ; ৰোমাণ্টিচিজ্মে নব্যধ্ৰুপদী কৃত্ৰিম বান্ধোনৰ বিৰুদ্ধে প্ৰতিক্ৰিয়া প্ৰকাশ কৰি সাহিত্যজগতত আত্মমুক্তিৰ সুৰ ধ্বনিত কৰিলে আৰু সেইদৰেই ৰিয়েলিজিম্ বা বাস্তৱবাদে ৰোমাণ্টিক ভাৱবাদৰ বিৰুদ্ধে প্ৰতিক্ৰিয়া প্ৰকাশ কৰি সাহিত্যত সামগ্ৰিক ভাৱে বাস্তৱ জীৱনৰ প্ৰতিফলন কৰিবলৈ বিচাৰিলে। অভিধা অৰ্থত ৰিয়েলিজ্ম শব্দৰ অৰ্থ হ'ল বিষয়বস্তুক যথাযথ ভাৱে দাঙি ধৰা। কলা জগতলৈ এই শব্দটোৰ আমদানিয়ে এনে অৰ্থ পৰিগ্ৰহণ কৰিলে যিটোৱে যিমানদূৰ পাৰি বিশ্বাসযোগ্যভাৱে আৰু বাস্তৱ সন্মতভাৱে জীৱনৰ সকলো দিশ ফুটাই তোলাটো বুজায়। ধাৰণা হিচাবে ই ভাৱবাদৰ সম্পূৰ্ণ বিপৰীত, বিশেষভাৱে ব্যক্তিনিষ্ঠ কল্পনাৰ যোগেদি বিষয়ৰ ৰূপান্তৰ ঘটোৱা ৰোমাণ্টিক মানসিকতাৰ ই বিৰোধী। এই দুই তৰংগৰ বিৰোধী অৱস্থানৰ ফালৰ পৰা উনবিংশ শতিকাৰ আৰম্ভণিৰ কালছোৱাক ৰোমাণ্টিচিজ্ম কাল আৰু তাৰ পিছতে ৰিয়েলিজম বা বাস্তৱবাদৰ তৰংগই স্পৰ্শ কৰা হয় বুলি ভৱা হয়। অৱশ্যে এই ধাৰণাটো আংশিকভাৱেহে শুদ্ধ। এই কথা অৱশ্যে ঠিক যে প্ৰায় ১৮৩০ খৃষ্টাব্দমানৰ পৰা ৰোমাণ্টিক আন্দোলনটোৰ প্ৰভাৱ কমি আহিছিল। আৰু যুৱ লিখকসকলে বিশেষভাৱে বিকশি উঠা শিল্প সভ্যতাৰ পৰিমণ্ডলত জীপ লৈ উঠা মধ্যবিত্ত শ্ৰেণীটোৰ ৰুচিৰ লগত সংগতি ৰাখি নতুন পথৰ সন্ধান কৰিছিল। সমালোচনাৰ চৰ্ত্ত হিচাৰে ৰমন্যাসবাদ আৰু বাস্তৱবাদৰ মাজত পাথক্য থাকিলেও প্ৰায়োগিক দিশত কিন্তু এই পাৰ্থক্য সিমান স্পষ্ট নহয়। কেতিয়াবা কেতিয়াবা ৰোমাণ্টিচিজ্ম আৰু ৰিয়েলিজম্ যেন একেলগে প্ৰকাশিত হৈছে তেনে দেখা যায়।

তাত্বিকভাৱে "বাস্তৱবাদ"ৰ লগত পৰিচয় হওঁতে আৰু এক সাহিত্য সমালোচনাত ব্যৱহৃত সংজ্ঞাবাচক শব্দই সমালোচনাৰ বাটত আউল লগায় যাক কোৱা হয় "নেচাৰেলিজম্" বুলি। সেইবাবে ৰিয়েলিজম্ৰ বিষয়ে সম্যক পৰিচয় দাঙি ধৰোঁতে "নেচাৰিলিজম্"ৰ বিষয়টোও স্বাভাৱিকতে অৱতাৰণা কৰিব লগা হয়।

M.H. Abraham ৰ মতে "ৰিয়েলিজিম্" শব্দটোৰ ব্যৱহাৰৰ দিশ দুটা-এটাই উনবিংশ শতিকাৰ ভিতৰতে বিশেষভাৱে ইউৰোপৰ উপন্যাস সাহিত্যও হোৱা এটা আন্দোলনক বুজায়। ইয়াৰ প্ৰথম দ্বাৰ উন্মোচন কাৰীসকল হ'ল ফৰাচী দেশত বালজাক, ইংলণ্ডত জৰ্জ ইলিয়ট আৰু আমেৰিকাত উইলিয়াম ডিনহৱেলছ । আনটোৱে সাহিত্যৰ বুকুত জীৱনক দাঙিধৰা এক বিশেষ ভংগীক বুজায় যাৰ চৰিত্ৰৰ এক সুকীয়া বৈশিষ্ট্য আছে। তলত বাস্তৱবাদৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ উল্লেখ কৰা হ'ল ।

বাস্তৱবাদত জীৱনক প্ৰকৃত অনুকৰণৰ মাজেদি যথাৰ্থ ৰূপত দাঙি ধৰাৰ প্ৰচেষ্টা কৰা হয়। ৰিয়েলিষ্ট বা

বাস্তৱবাদী সকলে কলাক বাস্তৱ জীৱনৰ এক মায়াছন্ন প্ৰতিফলন হিচাৱে গণ্য কৰে । তেওঁলোকে পাঠকৰ মনত জীৱনৰ প্ৰতিফলনৰ যোগেদিয়েই এক ভ্ৰান্তিৰ সূচনা কৰিবলৈ বিচাৰে। ৰোমাণ্টিকতা আৰু প্ৰচলিত সমাজ ব্যৱস্থাৰ প্ৰতি বিদ্ৰোহী মানসিকতাৰেই তেওঁলোকে চহৰ, ৰাস্তা, ফেক্টৰী আদিত কাম কৰা অথবা সৰ্বসাধাৰণ লোকৰ চৰিত্ৰ নিৰ্বাচন কৰে। বাস্তৱবাদীসকলে ইচ্ছাকৃতভাৱেই সৰ্বসাধাৰণ আৰু ব্যৱহাৰিক জীৱনৰ পৰা বিষয়বস্তু গ্ৰহণ কৰে যদিও সমসাময়িক জীৱন ধাৰাৰ পৰা কিছুমান সচৰাচৰ চকুত পৰা বা বিচাৰি নোপোৱা দৃশ্য অথবা পৰিস্থিতিহে নিৰ্বাচন কৰি লয়।.তেওঁলোকৰ চৰিত্ৰবোৰ সাধাৰণতে নিম্ন মধ্যবিত্ত অথবা খাটিখোৱা শ্ৰেণীৰ পৰাই গ্ৰহণ কৰা হয় যিসকলৰ জীৱনত কোনো দুষ্প্ৰাপ্য গুণ বা ঐশ্চৰ্য্য নাথাকে; তেওঁলোকৰ শৈশৱ, কৈশোৰ, যৌৱন, প্ৰেম-বিবাহ, পিতৃত্ব-বা মাতৃত্ব সকলোৰে শেষ পৰিণতি কদৰ্যতা আৰু মৃত্যুৰ মাজত। তেওঁলোকৰ জীৱনৰ কোনো মহত্বই নাই, দুখ-দৈন্য আৰু কদৰ্যতাই জীৱনৰ সাধাৰণ অভিজ্ঞতা। তেওঁলোকৰ জীৱনৰ পাত্ৰ উকা, নীৰস আৰু অসুখী। তথাপি কেতিয়াবা তেওঁলোকৰ জীৱনৰ মহত্বকো কিছু ধীৰোচিত অভিব্যক্তিৰে উজ্বল কৰিবলৈ বিচৰা হয়।

এক প্ৰকৃত বাস্তৱবাদ ফুটাই তুলিবলৈ হ'লে যিদৰে উপযুক্ত বিষয়বস্তু নিৰ্বাচন জৰুৰী সেইদৰে এক বিশেষ ধৰণৰ ৰূপায়ণ পদ্ধতিৰো বিশেষ প্ৰয়োজন। ইয়াৰ বিষয়-বস্তুক এনেদৰে দাঙি ধৰা হ'ব যাতে তাৰ দ্বাৰা পাঠকৰ মনত বাস্তৱ অভিজ্ঞতাৰ এক ভ্ৰান্তিৰ উৎপন্ন হয়। বাস্তৱবাদী উপন্যাসৰ কাৰণে নিৰ্বাচনৰ দিশটো অত্যন্ত গুৰুত্বপূৰ্ণ। হেনৰী ফিল্ডিং আৰু জেন অষ্টিনক ৰিয়েলিষ্টিক ঔপন্যাসিক বুলি বহুতে কব খোজে। অষ্টিন আৰু ফিল্ডিংৰ কমিক অথবা শ্লেষাত্মক ভংগীটো প্ৰকৃত বাস্তৱবাদী উপন্যাসৰ বাবে উপযুক্ত নহয়। বাস্তৱবাদী উপন্যাসৰ মনোভংগী বাস্তৱৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল হ'লেও ই গভীৰ। প্ৰকৃতপক্ষে "বাস্তৱবাদী" -- এই টেকনিকেল বিশেষণটো এনেবোৰ ৰচনাৰ ক্ষেত্ৰত ব্যৱহাৰ কৰা উচিত যিবোৰৰ বিষয়বস্তু আৰু ৰূপায়ণ পদ্ধতি দুয়োটা দিশতেই বিশেষ নিৰ্বাচন-সচেতনভাৱে এই চেতনাৰ দ্বাৰা বিটৌত। এনেধৰণৰ ৰচনাৰ নিদৰ্শন হ'ল -- উইলিয়াম ডিন হৱেলছৰ The Rise of Silas, Lamphan, আৰ্ণল্ড বেনেটৰ Five Towns, দিনক্লেয়াৰ লিৱিছৰ Main street ইত্যাদি । ০ ০ ০

(৪৩ পৃষ্ঠাৰ পৰা)

৫। মুখৰ সৌন্দৰ্য্য বৃদ্ধি আৰু ছাল পৰিষ্কাৰ কৰি ৰাখিবলৈ একাপ দৈত ২ চামোচ নেমুৰ ৰস বা সুমথিৰা টেঙাৰ ৰস মিহলি কৰি মুখত ২ মিনিট প্ৰলেপ দি তিতা কাপোৰেৰে মোহাৰিব লাগে ।

৬। মুখৰ শালমইনাৰ দাগ উঠাবলৈ ৰাতি শোৱাৰ আগতে মুখত পদিনাৰ ৰস সানি ৰাতিপুৱা ঠাণ্ডা পানীৰে ধুব লাগে।

৭। আমলখি ৩ টা বা ৪টা থেতেলিয়াই মুৰত বান্ধি ৰাখি পিচ দিনা মূৰ ধুলে চুলি সৰা বন্ধ হয় ।

৮। অতিৰিক্ত উফি হোৱাৰ ফলত চুলি সৰিলে চোকা কল খাৰণিৰে মাটিমাহ সিজাই মূৰ ধুব লাগে।

৯। মচুৰ ডাইল ঘিঁউত ভাজি তাক বাটি এৱাঁ গাখীৰৰ লগত মিহলি কৰি মুখত কিছুসময় প্ৰলেপ দিলে শালমইনা ভাল হয়।

১০। সৰিয়হ ২০ গ্ৰাম মান বটি লগালে শালমইনা ভাল হয়।

১১। নিশা ওঁঠৰ লিপষ্টিক পৰিষ্কাৰ কৰি অলপমান গোলাপফুলৰ পাপৰি (ৰঙাহলে ভাল) বটি গাখীৰৰ সৰৰ লগত মিহলাই লগালে ওঁঠ দুখন কোমল হোৱাৰ উপৰিও ওঁঠৰ ক'লা দাগ উঠি যায় ।

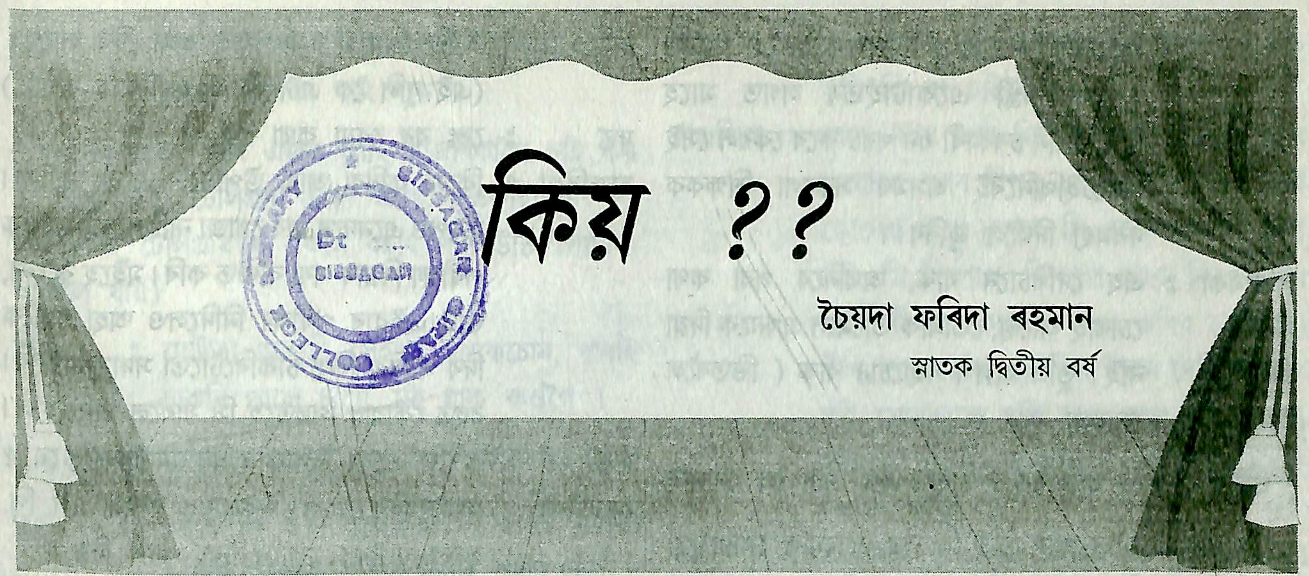

কিয় ??

চৈয়দা ফৰিদা ৰহমান
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

নাটকৰ চৰিত্ৰসমূহ ঃ

পুৰুষৰ চৰিত্ৰ --

১। দত্ত, এজন ৪৫ বছৰীয়া প্ৰাইমেৰী স্কুলৰ শিক্ষক
২। হাজৰিকা, ৫৫ বছৰীয়া আন এজন প্ৰাইমেৰী স্কুলৰ শিক্ষক
৩। পিয়ন

নাৰীৰ চৰিত্ৰ --

শিখা, (১৫/১৬ বছৰীয়া গাভৰু)

(মঞ্চসজ্জা) মঞ্চৰ এচুকত এটা খেৰ বাঁহৰ ঘৰ। ঘৰৰ সৰু বাৰাণ্ডাত দুখন সাধাৰণ চকী । আঁৰকাপোৰ উঠাৰ লগে লগে দত্তই 'হাজৰিকা দাদা ঘৰত আছেনে?' বুলি ঘৰটোৰ বাৰাণ্ডাত উঠি ৰ'ব। ভিতৰৰ পৰা হাজৰিকাই 'অ' দত্ত, আঁহা, আঁহা, বহাহি" বুলি ওলাই আহিব। দত্তই 'এহ্ ইয়াতে বহোঁ' বুলি চকী এখন টানি আনি বহিব। কাষৰ চকীখনত হাজৰিকা বহিব।

দত্ত ঃ ভাল নে দাদা ?

হাজৰিকা ঃ আছো আৰু কোনো ৰকম। (উদাস ভাৱ) পিছে কোনোবাফালে গৈছিলানে কি ?

দত্ত ঃ কেনিনো যাব আৰু, এই নীৰেনৰ দোকানৰ পৰা বস্তু কেইপদমান আনিলোগৈ । বেচেৰাটোকনো আৰু কিমান আমনি দি'ম, বাকীও বহুত হৈছেগৈ ।

হাজৰিকা ঃ নকবা আৰু বুজিছানে, মোৰো সেই একে দশা। দৰমহা নোপোৱা মাহৰ পৰাই বাকী খাই আছো। এতিয়াকৈকে এটকাও পৰিশোধ কৰিব পৰা নাই ।নীৰেন একালত মোৰ ছাত্ৰ আছিল বুলিহে অত দিনে বাকী দি আছে দেই ।

দত্ত ঃ আপুনি কিমান মাহৰ পোৱা নাই বাৰু ?

হাজৰিকা ঃ মাহ নহয়, এই মাহত যদি নাপাওঁ তেতিয়া বছৰত ভৰি দিব।

দত্ত ঃ মইও সেই সাত মাহেই পোৱা নাই। এতিয়া দেখিছো চৰকাৰখনে আমাক ভিক্ষাৰ জোলোঙা লোৱাইহে এৰিব।

হাজৰিকা ঃ পেটত ভোক, মূৰত দহোকুৰি চিন্তা লৈ জানো ভালদৰে লৰা-ছোৱালীক পঢ়াব পাৰি ? এই লৰা-ছোৱালী মখাৰ যে ভৱিষ্যৎ কি হ'ব কাৰোৰেই ভাবিলৈকে আহৰি নাই যেন দেখিছো।

দত্ত ঃ এই চৰকাৰখনৰ যে কি হ'ল। সিহঁতৰ আক' আমাৰ শিক্ষক কেইজনক দৰমহা কেইটা দিবলৈহে টকাই নাটে। ইফালে আকৌ বাকী

সকলোবোৰ দেখোন ঠিকমতেই হৈ থাকে। ইহঁতৰ মন্ত্ৰী একোটাহঁতৰ লগত মাহে যিমানখিনি চৰকাৰী ধন খৰচ কৰে কেৱল সেই গোটেইখিনিৰেই অসমৰ সকলো শিক্ষকক দৰমহা দিবলৈ জুৰিব ।

হাজৰিকা ঃ এহ দেখিচানে বাৰু, অথনিৰে পৰা কথা চোবাই আছো, তোমাক তামোল এখনকে দিয়া নাই। তুমি অলপ বহাচোন বাৰু (ভিতৰলৈ সোমায় যায়)

(অলপ পিছতে হাজৰিকাই হাতত বটা এটা লৈ সোমাই আহে আৰু দত্তলৈ আগবঢ়াই দি কয় 'তামোল খোৱা' ।)

দত্ত ঃ শিখা নাই নেকি দাদা? (বটাৰ পৰা তামোল এখন লৈ মুখত ভৰাই কয়) তাইক আজিচোন দেখাই নাই। অন্যদিনা মই আহিলে অ' ছাৰ আহিলে, আপুনি বহকচোন মই চাহ আনোগৈ বুলি চাহ আনেগৈ ।

হাজৰিকা ঃ আছে, ক'লৈনো যাব। পুৱাৰ পৰা কান্দি-কাটি বিচনাতে পৰি আছে, ইমান জোৰ কৰিও পানী এটোপাকে খুৱাব পৰা নাই।

দত্ত ঃ কন্দা-কটাখন কৰিবলৈ তাইৰনো আক' কি হ'ল? পৰীক্ষাও পালেহি নহয়, পঢ়িছেনে নাই তাই ? সকলোৰে তাইৰ ওপৰতে আশা, এইবাৰ অন্ততঃ গাওঁখনৰ নাম উজ্বলাব পাৰিব তাই।

হাজৰিকা ঃ তাইক এইবাৰ পৰীক্ষা দিবলৈ মানা কৰিছো, সেয়েহে তাই কন্দা-কটা কৰি আছে ।

দত্ত ঃ আৰে আপুনি কৈছে কি ? শিখাক পৰীক্ষা দিব মনা কৰিছে ? (অবাক বিস্ময়েৰে)।

হাজৰিকা ঃ তাৰ বাদে একো উপায় নাই দত্ত । তাই ফৰ্ম ফিলআপৰ বাবে অ'ৰ ত'ৰ পৰা যেনে তেনে টকা কেইটামান গোটাই থৈছিল। কিন্তু দীপে যে চাকৰিটোৰ বাবে ইন্টাৰভিউ দিছিল লিখিত পৰীক্ষাত উত্তীর্ণ হ'ল সেয়েহে সাক্ষাৎকাৰৰ বাবে গুৱাহাটীলৈ যাব লগা হ'ল। মোৰ হাতত ফুটা কড়ি এটাও নাই। উপায় নাপাই শিখাৰ টকা কেইটাকে দি তাক পঠাই দিলো। কিন্তু আজি শিখাৰ ফৰ্ম পূৰাই জমা দিব লাগে। (এই বুলি কৈ এটা দীঘল হুমুনিয়াহ কাঢ়ে)

দত্ত ঃ ছেঃ বৰ বেয়া কথা হ'ল ।

হাজৰিকা ঃ কিনো কৰিবা আৰু উপায়টো একো নাছিল। দীপেও এনেদৰে যাব খোজা নাছিল, ভনীয়েকক পৰীক্ষা দিয়াৰ পৰা বঞ্চিত কৰি। মইহে ক'লো, তাই এইবাৰ পৰীক্ষা নিদিলেও অহা বাৰকৈ দিব পাৰিব, কিন্তু চাকৰিটোতো সদায় নাপাবি। বহুত কোৱাৰ পিছতহে সি যাবলৈ মান্তি হ'ল।

দত্ত ঃ ক'তো একো উপায় কৰিব নোৱাৰিলে নে ?

হাজৰিকা ঃ কোনে দিব কোৱা? দৰমহা নোপোৱা এল. পি. স্কুলৰ মাষ্টৰক কোনে টকা ধাৰে দিব ?

দত্ত ঃ মই বাৰু কিবা এটা ব্যৱস্থা কৰিম। ছাগলী এজনী আছিল সেইজনীকে................ বাৰু তাইক এবাৰ মাতকচোন হাজৰিকা দা --

(হাজৰিকাই ঘৰৰ ভিতৰৰ ফালে চাই কয় "শিখা, মাজনী অ", এইফালে আহচোন, দত্ত ছাৰ আহিছে নহয়, মাত এযাৰ দেহি আক' ।
শিখা ওলাই আহে চকুত চকুপানীৰ স্পষ্ট দাগ।)

দত্ত ঃ শিখা, মই কথাবোৰ শুনিছো, তুমি সেইবোৰ চিন্তা কৰিব নালাগে, তুমি ভালদৰে পঢ়া-শুনা কৰা, পৰীক্ষা দিব লাগিব । মই কিবা এটা ব্যৱস্থা কৰিম ।

শিখা ঃ ছাৰ আপুনি মিছাতে কষ্ট কৰিব নালাগে, এইবাৰ পৰীক্ষা নিদিও আৰু । দাদাই চাকৰিটো পালে পৰীক্ষা দিব পাৰিম আৰু কলেজত পঢ়িবও পাৰিম ।

দত্ত ঃ একো নহয়, মই তোমাৰ দেউতাৰৰ দৰে নহয় জানো, মোৰো তোমাৰ প্ৰতি দায়িত্ব আছে। তুমি পঢ়া, পৰীক্ষালৈ আৰু বেছি দিন নাই নহয়।

দত্ত ঃ হাজৰিকা দা, মই এতিয়া যাওঁহে ; গধূলিকৈ এপাক আহিম কি কৰিব পাৰো জনামহি।
(এই বুলি কৈ দত্ত যাবলৈ উঠে ।)

শিখা ঃ ছাৰ, অকনমান বহকচোন, মই চাহ কৰোগৈ। চাহ খাই যাব ।

দত্ত : নালাগে শিখা, এতিয়া নাখাওঁ, গধূলিকে আহিম নহয়, তেতিয়া খাম বাৰু ।

(তেনেকুৱাতে পিয়ন এজন আহি হাজৰিকালৈ চাই কয় – 'ককাইদেউ, টেলিগ্ৰাম এখন আছে, লওকহিচোন।' হাজৰিকাই টেলিগ্ৰামখন লবলৈ বহাৰ পৰা উঠি পিয়নৰ ওচৰলৈ যায়)

শিখা : দেউতা আপুনি সেইখন লওকচোন, দাদাই চাকৰি পালে চাগে, মই মাক কওঁগে ।

(হাজৰিকাই টেলিগ্ৰামখন লৈ পঢ়ি সেইখিনিতে থৰ হয়)

দত্ত : আৰে কি হ'ল হাজৰিকা দা, লৰাই চাকৰি পাইছে আপুনি এতিয়া মিঠাই খুৱাব লাগে - তাকে নকৰি বৈহে আছে দেখুন ?

শিখা : দেউতা, মাই দাদাই চাকৰি পোৱা বুলি শুনি একেবাৰে বিচনাৰ পৰা নামি আহিবকে খুজিছিল কিন্তু নোৱাৰিলে (দুখ মনেৰে)। এতিয়া পিছে ভালেই হ'ল দেউতা, মাক ডাক্তৰক দেখুৱাব পাৰিম ।

দত্ত : হওঁক তেও, বেমাৰী মানুহগৰাকীয়ে অকণমান শান্তি পাব ।

শিখা : দেউতা, আপুনি একো মুখেৰে মতা নাই কিয়, দেউতা? আপুনি কিয় এনেকুৱা কৰিছে ?

(এইবুলি শিখা দেউতাকৰ ওচৰ চাপি যায় ।)

হাজৰিকা : শিখা, দাদাৰে আৰু চাকৰি নকৰে, সি গুচি গৈছে দূৰলৈ, বহু দূৰলৈ (হুক্-হুক্‌াই কান্দি উঠে)

শিখা : দেউতা আপুনি এইবোৰ কি কৈছে ? (দেউতাকক সাবটি ধৰি) আপুনি ভালদৰে নকয় কিয় দাদাৰ কি হৈছে? মোৰ বৰ ভয় লাগিছে দেউতা ।

হাজৰিকা : আইজনী, দীপ গুৱাহাটীৰ পৰা ওলটি আহি থকা বাছখন কোনোবা দুবৃত্তই বোমাৰে উৰাই দিলে। (হাজৰিকা আৰু শিখাই কান্দি থাকিব)

দত্ত : হে ভগৱান, তুমি এইবোৰ কি কৰিলা ? প্ৰভূ তুমি কি ৰং চাইচা ?

হাজৰিকা : নহয়, নহয় এয়া মিছা কথা, কেতিয়াও হ'ব নোৱাৰে, মোৰ দীপৰ একো হোৱা নাই। তাক কোনেও হত্যা নকৰে, সি একো অপৰাধ কৰা নাই, সি নিষ্পাপ, নিষ্পাপ আৰু নিৰপৰাধী। মোৰ দীপক কোনেও হত্যা কৰিব নোৱাৰে। দীপ, বাচা মোৰ, তই কিয় ইমান দেৰি কৰিছ? তই সোনকালে ঘূৰি আহ বাছা, সোনকালে আহ । (হাজৰিকাই বুকুত চপৰিয়াই চপৰিয়াই বিলাপ কৰিব ।)

দত্ত : হাজৰিকা দা, আপুনি অকনমান ধৈৰ্য্য ধৰকচোন। আপুনি এনেকুৱাখন কৰিলে ছোৱালীজনী আৰু বেমাৰী মাকজনীৰ কি হ'ব ?

এইবোৰ এতিয়া কেৱল আপোনাৰ মোৰ ব্যক্তিগত সমস্যা নহয়। এতিয়া গোটেই অসমখনেই ধ্বংস আৰু হত্যাৰ লীলাভূমিত পৰিণত হৈছে। বৰ্তমান অসমৰ ঘৰে ঘৰে কান্দোনৰ ৰোল উঠিছে ।

হাজৰিকা : এনেবোৰ হিংসাৰে কাৰ কি লাভ হৈছে ? নিৰপৰাধী মানুহবোৰক কাৰ স্বাৰ্থত হত্যা কৰা হৈছে ?

দত্ত : অপৰাধীয়েই হওক নিৰপৰাধীয়েই হওক, হত্যা কাৰোৰে কাম্য নহয়। এই হত্যালীলা কিয় চলাইছে এইটো এটা বিৰাট প্ৰশ্নবোধক ।

হাজৰিকা : তহঁতে দীপক কিয় হত্যা কৰিলি ? তাৰ বহু আশা আছিল, সি চাকৰি কৰিব, মাকৰ চিকৎসা কৰাব, ভনীয়েকক কলেজত পঢ়াব। তাৰ আশা ভংগ কৰিলে কিয় ? আমাক নিঠৰুৱা কৰিলি কিয় ? তহঁতে মোৰ দীপক হত্যা কৰিলি কিয়? মোক উত্তৰ দে তাৰ অপৰাধ কি ? কিয়? কিয় ?

(এইদৰে চিঞৰি চিঞৰি হাজৰিকা অচেতন হৈ পৰি যাব। দত্ত আৰু শিখাই হাজৰিকাক দৌৰি গৈ ধৰিবগৈ । 'কিয়' শব্দটো প্ৰতিধ্বনি হৈ থাকিব ? আঁৰকাপোৰ পৰিব ।)

****

আমাৰ কাৰ্যকালৰ উল্লেখযোগ্য দিশ ঃ-

১। চাইকেল গেৰেজটোৰ মেৰামতি সম্পূৰ্ণ হয় ।
২। দুটা শ্ৰেণীকোঠা নতুনকৈ নিৰ্মাণ কৰা হয় ।
৩। লাইব্ৰেৰী আৰু ছাত্ৰী জিৰণী কোঠা সম্পূৰ্ণ হোৱাৰ পথত ।
৪। ছাত্ৰী নিবাসলৈ ৰন্ধন গেছৰ যোগান ।
৫। ছাত্ৰী নিবাসৰ ওপৰ মহলালৈ পানী যোগানৰ ব্যৱস্থা কৰা হয় ।
৬। ছাত্ৰী একতা সভাৰ সংবিধান প্ৰস্তুতকৰণ ।
৭। ছাত্ৰী নিবাসৰ নতুনকৈ চাৰিটা কোঠা মুকলি কৰা হয়।
৮। কাৰগিলৰ শ্বহীদসকলৰ পৰিয়াললৈ ছাত্ৰী, শিক্ষক-শিক্ষয়ত্ৰী আৰু কৰ্মচাৰীসকলৰ ফালৰ পৰা ৫৩০০ টকা সাহাৰ্য আগবঢ়োৱা হয় ।

আমাৰ গৌৰৱ ঃ–

১। ১৯৯৮-৯৯ বৰ্ষত স্নাতক চূড়ান্ত পৰীক্ষাত আমাৰ কলেজৰ পাঁচ গৰাকী ছাত্ৰীয়ে প্ৰথম শ্ৰেণীৰ বিভিন্ন স্থান লাভ কৰি কলেজখনলৈ গৌৰৱ কঢ়িয়াই আনিছে। তেওঁলোক হ'ল ভূগোল বিভাগৰ ৰেৱতীৰেখা দত্ত, স্মিতা ভূঞা, শিক্ষা-তত্ব বিভাগৰ পূৰবী নাথ আৰু উৰ্বশী সন্দিকৈ, আৰু অৰ্থনীতি বিভাগৰ জুলি বৰগোঁহাই ।

২। ১০৯৮-৯৯ বৰ্ষত আমাৰ কলেজৰ বিজ্ঞান শাখাত উঃ মাঃ পৰীক্ষাত ১০০% ছাত্ৰী উত্তীৰ্ণ হোৱাৰ লগতে তিনিগৰাকী ছাত্ৰীয়ে Star marks লাভ কৰে। কলা শাখাত শ্ৰীমতী প্ৰণমিতা বৰুৱাই অসমৰ ভিতৰতে নৱম স্থান লাভ কৰে ।

৩। ১৯৯৮-৯৯ বৰ্ষত উঃ পূঃ ভাৰত টেবুল টেনিছ প্ৰতিযোগিতাত চেম্পিয়নশ্বিপ লাভ কৰে মৃগাক্ষী বৰদলৈয়ে।

শ্ৰদ্ধাঞ্জলি ঃ- ১৯৯৮-৯৯ বৰ্ষটোত আমাৰ মাজৰ পৰা হেৰাই যোৱা জ্ঞাত-অজ্ঞাত ব্যক্তিসকললৈ আমাৰ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি যাঁচিছোঁ।

কৃতজ্ঞতা ঃ- আমাৰ কাৰ্যকালত বিভিন্ন কাৰ্যসূচীৰ সফল ৰূপায়নত সহায়-সহযোগ তথা দিহা-পৰামৰ্শ দি সহায় কৰা অধ্যক্ষ মহোদয় শ্ৰীযুত বীৰেন্দ্ৰ কুমাৰ তালুকদাৰ, অধ্যাপক শ্ৰীযুত অৰুণ বৈৰাগী, ইনামূল হুছেইন, শ্ৰীযুত সমৰজিৎ চৌধুৰী, বিজ্ঞান শাখাৰ শিক্ষকবৃন্দ, কাৰ্যালয়ৰ মুখ্য সহায়ক শ্ৰীযুত ৰোহিত চন্দ্ৰ বড়াদেৱ, কনচেংদাদা, গীতাঞ্জলী বাইদেউ, বীৰেণ দাদা, চতুৰ্থ-শ্ৰেণীৰ কৰ্মচাৰী বৃন্দ আৰু ছাত্ৰী একতা সভাৰ সদস্যাসকললৈ মই কৃতজ্ঞতাৰ শৰাই যাঁচিছোঁ । লগতে বিভিন্ন কাৰ্যসূচীত অংশগ্ৰহণ কৰি কাৰ্যসূচীসমূহ সু-পৰিচালনা কৰাত সহায় কৰা ছাত্ৰী বান্ধৱীসকললৈ কৃতজ্ঞতা জনাইছোঁ ।

শেষত আমাৰ কাৰ্যকালত জ্ঞাত-অজ্ঞাত অনেক ভুলৰ বাবে ছাত্ৰীবান্ধৱীসকলৰ পৰা ক্ষমা বিচাৰিছোঁ আৰু কলেজখনৰ সবাংগীন উন্নতি কামনাৰে প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিছোঁ ।

জয়তু শিৱসাগৰ ছোৱালী কলেজ ।

জয়তু ছাত্ৰী একতা সভা ।

ৰেখা বৰগোহাঁই
সাধাৰণ সম্পাদিকা
ছাত্ৰী একতা সভা
শিৱসাগৰ ছোৱালী কলেজ

সহকাৰী সাধাৰণ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

সহকাৰী সাধাৰণ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে সেইসকল বীৰ শ্বহীদলৈ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি জ্ঞাপন কৰিছো, যিসকলে দেশ মাতৃৰ স্বাৰ্থ আৰু গৌৰৱ ৰক্ষা কৰিবলৈ নিজৰ জীৱনক তুচ্ছ জ্ঞান কৰি প্ৰাণ আহুতি দিলে।

ইতিহাসে গৰকা আজি এই শিৱসাগৰ, অতীতৰ ৰংপুৰ। বুৰঞ্জী প্ৰসিদ্ধ শিৱসাগৰ নগৰৰ প্ৰাণকেন্দ্ৰত অৱস্থিত নাৰী শিক্ষাৰ একমাত্ৰ শিক্ষানুষ্ঠান এই মহাবিদ্যালয়খনত শিক্ষালাভৰ কালছোৱাতেই মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰীসকলৰ মৰম আৰু সহযোগিতাত ১৯৯৮-৯৯ চনৰ ছাত্ৰী একতা সভাৰ নিৰ্বাচনত সহকাৰী সাধাৰণ সম্পাদিকাৰূপে নিৰ্বাচিত হওঁ। এই সুযোগতে মই ছাত্ৰীসকললৈ মোৰ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলে ।

১৯৯৮-৯৯ চনৰ ছাত্ৰী একতা সভাই মহাবিদ্যালয়ত সম্পাদন কৰা কাৰ্য্যাৱলীসমূহৰ এটি আভাস ঃ-

বিগত বছৰৰ দৰে এই বছৰো মহাবিদ্যালয়ত বাৰ্ষিক কলেজ সপ্তাহ সুকলমে পালন কৰা হয়। শ্ৰীশ্ৰী সৰস্বতী দেৱীৰ পূজা অতি উলহমালহেৰে পালন কৰা হয়। আন বছৰৰ দৰে এই বছৰো মহাবিদ্যালয়ত শিক্ষা লাভৰ বাবে অহা নৱাগতা ছাত্ৰীসকলক আদৰি লবলৈ এখনি নৱাগতা আদৰণী সভা অনুষ্ঠিত কৰা হয়।

এই বছৰতে গাৰ্হস্থ্য বিজ্ঞান বিভাগৰ অধ্যাপিকা ড° মণিদীপা বৰঠাকুৰ চক্ৰৱৰ্ত্তী বাইদেউৰ সম্বৰ্দ্ধনা সভা অনুষ্ঠিত কৰা হয়। সেইদিনাখন একে বিভাগৰে অধ্যাপিকা শ্ৰীযুতা গিৰিকুমাৰী বাইদেউৰ এখনি বিদায় সম্বৰ্দ্ধনা সভা অনুষ্ঠিত কৰা হয় ।

মোৰ এবছৰীয়া কাৰ্য্যকালত বিভিন্ন দিশত দিহা পৰামৰ্শ সহায় সহযোগিতা আগবঢ়োৱা মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় শ্ৰীযুত বীৰেন্দ্ৰ কুমাৰ তালুকদাৰদেৱ, সন্মানীয় শিক্ষাগুৰুসকল, কলেজৰ সমূহ কৰ্মচাৰী আৰু ছাত্ৰী বান্ধৱী সকললৈ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো।

সদৌশেষত মোৰ এবছৰীয়া কাৰ্য্যকালত অজানিতে হোৱা ভুলবোৰৰ বাবে মই সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা বিচাৰিছো। শিৱসাগৰৰ মাজ মজিয়াত অৱস্থিত এই মহাবিদ্যালয়ৰ সবাংগীন উন্নতিৰ কামনা কৰি পুনৰ সকলোলৈকে মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ আৰু অনাগত দিনলৈ অন্তৰভৰা শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰি মোৰ এই সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদন সামৰিলো।

"জয়তু শিৱসাগৰ ছোৱালী কলেজ"

চানু বৰুৱা

সহকাৰী সাধাৰণ সম্পাদিকা

তৰ্ক বিভাগৰ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে তৰ্ক বিভাগৰ সম্পাদিকা পদৰ বাবে নিৰ্বাচিত কৰি সেৱা আগবঢ়োৱাৰ সুবিধা দিয়াৰ বাবে শিৱসাগৰ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰী-বান্ধবীলৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো। তৰ্ক বিভাগত কিমান সফলতাঅৰ্জন কৰিলো, সেইয়া ছাত্ৰী-বান্ধবী সকলে নিজে বিচাৰ কৰি চাব ।

১৯৯৮-৯৯ বৰ্ষৰ কলেজ সপ্তাহৰ লগত সঙ্গতি ৰাখি এই বিভাগত তৰ্ক, আকস্মিক বক্তৃতা, কবিতা আবৃত্তি আৰু কুইজ প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰা হয়। বাৰ্ষিক কলেজ সপ্তাহত অনুষ্ঠিত প্ৰতিযোগিতা সমূহৰ ভিতৰত তৰ্ক প্ৰতিযোগিতাই আটাইতকৈ নিম্নমানৰ আছিল। এই প্ৰতিযোগিতাত অংশ গ্ৰহণ কৰা ছাত্ৰীৰ সংখ্যাও যথেষ্ট কম আছিল আৰু অতি পৰিতাপৰ কথা যে এই প্ৰতিযোগিতাৰ প্ৰতিযোগীসকলে নিচুকণী বঁটা পাবলৈও সক্ষম নহ'ল। এই ক্ষেত্ৰত সমূহ ছাত্ৰী-বান্ধৱী সকললৈ মোৰ এটা অনুৰোধ তেওঁলোকে যেন অন্য প্ৰতিযোগিতা সমূহৰ দৰে তৰ্ক প্ৰতিযোগিতাতো অংশ গ্ৰহণ কৰি পূৰ্বৰ মানদণ্ড অক্ষুন্ন ৰাখে ।

মোৰ কাৰ্য্যকালৰ ভিতৰত স্থানীয় নাট্যমন্দিৰত শিৱসাগৰ প্ৰেছ ক্লাবৰ সৌজন্যত ঁকমলা শইকীয়া সোঁৱৰণী তৰ্ক প্ৰতিযোগিতাত আমাৰ কলেজৰ দুগৰাকী ছাত্ৰী চয়নিকা গগৈ আৰু মৌচুমী মহন্তই যোগদান কৰে। ডিব্ৰুগড়ৰ ডি, এইচ, এচ, কানৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সৌজন্যত ঁ প্ৰফুল্ল চন্দ্ৰ ভট্টাচাৰ্য্য সোঁৱৰণী সদৌ অসম ভিত্তিত অনুষ্ঠিত তৰ্ক প্ৰতিযোগিতাত আমাৰ কলেজৰ দুগৰাকী ছাত্ৰী মন্দাকিনী চেতিয়া আৰু উচলা দেউৰীয়ে যোগদান কৰে। ইয়াৰ উপৰিও সদৌ শিৱসাগৰ জিলা ছাত্ৰ একতা সভাৰ বাৰ্ষিক অধিবেশনত অনুষ্ঠিত কবিতা আবৃত্তি প্ৰতিযোগিতাত লক্ষ্মীছায়া লাহনে প্ৰথম স্থান আৰু চুমি দত্তই তৃতীয় স্থান অধিকাৰ কৰি সুনাম অৰ্জন কৰিছিল।

তৰ্ক বিভাগৰ সম্পাদিকা হিচাপে মোৰ কাৰ্য্যকালৰ বিভিন্ন কাৰ্য্যসূচী সমূহত মোক বিশেষ ভাৱে পৰামৰ্শ আৰু সহযোগিতাৰে সহায় কৰা মোৰ বিভাগীয় উপদেষ্টা শ্ৰীযুতা দীপজোনালী ভূঞা বাইদেউলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো । তৰ্ক বিভাগৰ প্ৰতিযোগিতা সমূহত বিচাৰকৰ আসনত বহা কলেজৰে ছাৰ বাইদেউ সকললৈ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো। ইয়াৰ উপৰিও মৌচুমী বাইদেউ আৰু বৰ্ণালী বাইদেউলৈও আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো। মোৰ কাৰ্য্যকালত বিশেষ ভাৱে সহায় আগবঢ়োৱা মোৰ সহপাঠী বান্ধৱীসকললৈ আৰু ছাত্ৰী একতা সভাৰ ছাত্ৰী উৎপলা, চুমি, ৰেখা মনীষা, চানু, মধুস্মিতা, চাবিনা, পূৰ্ণিমা আৰু ৰাহানালৈ মোৰ কৃতজ্ঞতা জনালো। শেষত মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বতো প্ৰকাৰে উন্নতি কামনা কৰিলো।

গীতা সন্দিকৈ

সম্পাদিকা, তৰ্ক বিভাগ

Results of the different Competitions held under Debating & Symposia Section 1998-99

1. Recitation (Eng.)
   - 1st. Position : Gouri Borah.
   - 2nd Position : Nasrin Passia Hussain.
2. Recitation (As.)
   - 1st. Position : Monalisa Dutta
   - 2nd Position : Gouri Borah
   - 3rd Position : Mitali Saikia
3. Nobody was selected in the debating Competition .
4. Quiz .
   - 1st Position : Pranamita Baruah, Jyoti Virdi
   - 2nd Position : Moushumi Mahanta, Gouri Borah
   - 3rd Position : Nasrin Passia Hussian, Sangeeta Sarmah.
5. Extempore Speech :
   - 1st Position : Moushumi Mahanta
   - 2nd Position : Dipandita Bora
   - 3rd Position : Karobi Gogoi

জিৰণী কোঠা সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

ঐতিহ্যমণ্ডিত শিৱসাগৰ নগৰৰ মাজমজিয়াত এক পবিত্ৰ স্থানত অৱস্থিত শিৱসাগৰৰ একমাত্ৰ মহিলা শিক্ষানুষ্ঠান "শিৱসাগৰ ছোৱালী কলেজ"।

এই শিৱসাগৰ ছোৱালী কলেজৰ ১৯৯৮-৯৯ বৰ্ষৰ ছাত্ৰী একতা সভাৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনত ছাত্ৰী জিৰণী কোঠাৰ সম্পাদিকা পদত বিজয়ী হৈ নিজকে ধন্য মানিছো আৰু ছাত্ৰীবৃন্দলৈ পৰম কৃতজ্ঞতা আৰু অন্তৰ ভৰা সস্নেহ শুভ ইচ্ছা যাচিছো ।

ছাত্ৰী একতা সভাৰ জিৰণী কোঠাৰ সম্পাদিকাৰ দায়িত্ব ভাৰ গ্ৰহণ কৰিয়েই কামবিলাক সুচাৰ ৰূপে পালন কৰিবৰ বাবে প্ৰতিজ্ঞাবদ্ধ হলো। অৱশ্য এই দায়িত্বভাৰ গ্ৰহণ কৰি কিমান দূৰ সফল হলো সেইয়া ছাত্ৰী সকলে নিজেই বিচাৰ কৰি চাব ।

বিগত বছৰ কেইটাৰ দৰে এইবাৰো মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ অন্তৰ্গত খেলসমূহ বহু সুবিধা-অসুবিধাৰ মাজেৰে পাৰ হৈ গ'ল । ছাত্ৰীসকলক যিমানখিনি সুবিধা দিব লাগিছিল সিমান সুবিধা দিব নোৱাৰাৰ বাবে মই দুঃখিত।

ছাত্ৰী জিৰণী কোঠাৰ সম্পাদিকা হিচাপে মোৰ কাৰ্য্যকালত সকলো সময়তে মোক সজ পৰামৰ্শ আৰু সহযোগিতাৰে বিশেষ ভাবে সহায় কৰা বিভাগীয় উপদেষ্টা শ্ৰীযুতা নাজৰিন বেগম বাইদেউলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা যাছিলো, লগতে আন ছাৰ-বাইদেউসকললৈও মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো। তাৰোপৰি মোক সকলো সময়তে সহায় কৰা মোৰ বান্ধৱী ৰুমি, মমী, সুলোচনা, মালবিকালৈ মোৰ কৃতজ্ঞতা যাচিলো।

"জয়তু শিৱসাগৰ ছোৱালী কলেজ"।।

কৃষ্ণা ৰাণী দাস
সম্পাদিকা, জিৰণী কোঠা ।

সমাজসেৱা বিভাগৰ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

জয় জয়তে শিৱসাগৰ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰী একতা সভাৰ সমাজ সেৱা বিভাগৰ সম্পাদিকাৰ পদত অধিষ্ঠিত হৈ সেৱা আগবঢ়াবৰ বাবে সুযোগ দিয়াৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ সমুহ ছাত্ৰীৰ প্ৰতি মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো।

আমি কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহন কৰাৰ ঠিক পিছতেই বাৰ্ষিক কলেজ সপ্তাহ অনুষ্ঠিত হয়। এই বাৰ্ষিক কলেজ সপ্তাহতে সমাজসেৱা বিভাগৰ সেই কেইদিনতে কলেজচৌহদ, অফিচ কোঠা, ছাত্ৰী জিৰণী কোঠা, ছাত্ৰী একতা সভাৰ কাৰ্য্যালয় চাফ-চিকুন কৰা হয়। ইয়াৰোপৰি কলেজ চৌহদৰ সৌন্দৰ্য্য বৰ্দ্ধনৰ হেতু ফুলৰ টাব কিছু সংগ্ৰহ

কৰি অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ কোঠাৰ আগত, কলেজ চৌহদলৈ সোমাই যোৱা পথৰ কাষত কৰা হয়। এই কাম সমূহত সকলো ছাত্ৰী বান্ধৱীয়ে কম বেছি পৰিমানে সহায় আগবঢ়াইছিল আৰু সেই কাৰ্য্যত পাৰদৰ্শিতা দেখুওৱা কেইগৰাকীমান ছাত্ৰীক পুৰস্কাৰ আৰু প্ৰশস্তি-পত্ৰ প্ৰদান কৰা হৈছিল।

সমাজ সেৱা বিভাগৰ সম্পাদিকা হিচাপে মোৰ কাৰ্য্যকালত বিভিন্ন কাৰ্য্যসূচী ৰূপায়নৰ সময়ত মোক সজ পৰামৰ্শ আৰু সহযোগিতাৰে বিশেষ ভাৱে সহায় কৰা মোৰ বিভাগীয় উপদেষ্টা শ্ৰীযুত অৰুণ বৈৰাগীদেৱ প্ৰমুখ্যে শ্ৰদ্ধেয় ছাৰ-বাইদেউসকলৰ লগতে কলেজৰ সকলো পৰ্য্যায়ৰ কৰ্ম্মচাৰীসকলৰ উৎসাহ আৰু সহযোগিতাৰ বাবে আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা যাচিলো। অজানিতে হ'বপৰা সকলো দোষ-ত্ৰুটিৰ মাৰ্জনা বিচাৰি প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলো ।

ছাবিনা ইয়াছমিন আহমেদ
সম্পাদিকা, সমাজসেৱা বিভাগ ।

ক্ৰীড়া বিভাগৰ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে মৃত্যুঞ্জয়ী জ্ঞাত-অজ্ঞাত শত শত সংগ্ৰামী শ্বহীদলৈ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধাঞ্জলি জনাইছো।

ঐতিহাসিক কালৰে পৰা ৰংপুৰে ক্ৰীড়াৰ ক্ষেত্ৰত সু-উচ্চস্থান অধিকাৰ কৰি আহিছে। ৰংপুৰৰ বুকুতে এছিয়া মহাদেশৰ ভিতৰত প্ৰথম পেভিলিয়ন নিৰ্মাণ কৰি আহোম স্বৰ্গদেওসকলে ক্ৰীড়াক ৰাজকীয় মৰ্য্যদা প্ৰদান কৰাৰ কথা পুনৰ দোহৰা নিষ্প্ৰয়োজন। আমাৰ শিক্ষানুষ্ঠানত অধ্যয়ন কৰাৰ লগতে ক্ৰীড়া বিভাগৰ সম্পাদিকাৰ দায়িত্ব লবলৈ পাই বাস্তৱিকতে নিজকে সৌভাগ্যৱতী বুলি ভাবো। অৱশ্যে মোৰ এই সৌভাগ্যৰ আঁৰত আছিল আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰীসকলৰ মোৰ প্ৰতি থকা সঁচা মৰম আৰু ভালপোৱা।

এই বিভাগৰ দায়িত্ব লৈ মহাবিদ্যালয়ৰ আৰু ছাত্ৰীসকলৰ উন্নয়নৰ বাবে এটা বিশেষ কিবা কৰিলো বুলি কোৱাৰ ধৃষ্টতা মোৰ নাই। গতানুগতিক ভাৱে সময় পাৰ হোৱাৰ মাজতে কিঞ্চিত কিবা এটা কৰাৰ প্ৰয়াস অৱশ্যে নকৰাকৈ থকা নাই। মোৰ কাৰ্য্যকালত প্ৰথমে কলেজৰ বাৰ্ষিক উৎসৱ উপলক্ষে ১২/১২/৯৮ তাৰিখৰ পৰা ১৮/১২/৯৮ তাৰিখলৈ প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰা হয়। পতাকা উত্তোলনেৰে এই প্ৰতিযোগিতা আনুষ্ঠানিক ভাৱে উদ্বোধন কৰে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ শ্ৰীবীৰেন তালুকদাৰদেৱে। ক্ৰীড়া বন্তি প্ৰজ্বলন কৰে আমাৰ কলেজৰ বাস্কেটবল খেলুৱৈ মিছ ৰাহানা বেগমে। মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষাগুৰুসকলৰ পৰা আৰম্ভ কৰি ছাত্ৰীসকলে যি সহায় সহযোগিতা আগবঢ়ালে তাৰ বাবে তেওঁলোকলৈ মোৰ গভীৰ শ্ৰদ্ধা আৰু কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো। অপ্ৰাসংগিক যেন লাগিলেও এই প্ৰতিবেদনত মহাবিদ্যালয়ৰ খেল পথাৰৰ অভাৱ অভিযোগ সামান্য উল্লেখ কৰাৰ প্ৰয়োজন বোধ কৰিলো। সকলোৰে জনা কথা শিক্ষাৰ লগত ক্ৰীড়াৰ এক এৰাব নোৱাৰা সম্পৰ্ক আছে। ইফালে খেলুৱৈৰ বাবে খেলপথাৰৰ প্ৰয়োজন অতিশয় গুৰুত্বপুৰ্ন। কিন্তু আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত এখনি উপযুক্ত খেলপথাৰ নথকাৰ বাবে ছাত্ৰীসকলে ব্যাপক সমস্যাৰ সন্মুখীন হব লগাত পৰিছে। হলেও মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্ত্তৃপক্ষই

বিভিন্ন অসুবিধাৰ বাবে নিজাববীয়াকৈ এখন খেল পথাৰ নিমান কৰিব নোৱাৰাটোৱেই স্বাভাৱিক। কিন্তু ইয়াৰ বিকল্প কি? ই শত সহস্ৰজনৰ দৰে মোকও এক প্ৰশ্ন ৰূপে মস্তিষ্কত খুণ্ডা মাৰিছে। চৰকাৰক এই কাম কৰিবলৈ আমাৰ শিক্ষক, ছাত্ৰী তথা অভিভাৱক সকলে হেঁচা দিয়াৰ প্ৰয়োজন আহি পৰিছে।

প্ৰতিবেদনৰ সামৰণিত ছাত্ৰী একতা সভাৰ সভাপতি ডাঙৰীয়া তথা অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত বীৰেন তালুকদাৰদেৰলৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদৰ লগতে ক্ৰীড়া বিভাগৰ উপদেষ্টা অধ্যাপক ফনীন্দ্ৰ চন্দ্ৰ মাউত আৰু প্ৰয়োজনীয় দিহা -পৰামৰ্শ তথা সহায় সহযোগ আগবঢ়োৱা অধ্যাপক-অধ্যাপিকালৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জনাইছো। মোৰ সহকাৰী সম্পাদিকা চুমী বৰুৱা আৰু লগতে মই মোৰ কাৰ্য্যকাল নিয়াৰিকৈ চলোৱাত প্ৰতিটো পদক্ষেপতে সহায় কৰা বাবে ৰুনী, দেমী, দীপজ্যোতি বাৰ ওচৰত মই ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো।

সদৌ শেষত শিৱসাগৰ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি কামনা কৰি মোৰ এই ক্ষুদ্ৰ প্ৰতিবেদনৰ মুখনি মাৰিছোঁ।

"জয় আই অসম"

ৰাহানা বেগম
সম্পাদিকা, ক্ৰিড়া বিভাগ।

সংগীত বিভাগৰ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

জীৱনৰ নিৰ্মল আনন্দোপলব্ধি আৰু কৰুণতম বেদনাক জীৱন্ত আৰু মূৰ্ত্তিমান কৰি তুলিব পৰা শ্ৰেষ্ঠতম কলা হ'ল সংগীত কলা। সংগীতৰ অপূৰ্ব মূৰ্চ্ছনাত মানুহৰ সু-কোমল অনুভূতিয়ে প্ৰাণ পাই উঠে। সেয়ে হয়তো সংগীতৰ সুৰধ্বনিয়ে বৰ্ণাঢ্য ৰূপত যুগ-যুগান্তৰ ধৰি বিশ্বৰ চৌদিশে মানবীয় উপলব্ধিক উন্মুক্ত আৰু মহীয়ান কৰি আহিছে।

ইতিহাসে গৰকা শিৱসাগৰ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰী একতা সভাৰ বিংশ শতিকাৰ অন্তিম বৰ্ষৰ (১৯৯৮-৯৯) সংগীত শাখাৰ সম্পাদিকা ৰূপে, যিসকল গুণমুগ্ধ ছাত্ৰীয়ে বিপুল ভোটত নিৰ্বাচিত কৰি মহাবিদ্যালয়লৈ সেৱা আগবঢ়াবলৈ সুবিধা দিলে সেই সকলোলৈকে একবিংশ শতিকাৰ বাবে আন্তৰিক শুভেচ্ছা আৰু কৃতজ্ঞতা জনাইছোঁ।

মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰী একতা সভাৰ এই চমু কাৰ্য্যকালৰ ভিতৰতেই আমাৰ সীমিত জ্ঞান আৰু অভিজ্ঞতাৰে, শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুৰুসকলৰ উপদেশ আৰু ছাত্ৰী বান্ধৱীসকলৰ সহযোগেৰে "মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ"ৰ সংগীত বিভাগৰ বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতাবোৰ সুকলমে অনুষ্ঠিত কৰাত বিশেষ অসুবিধা হোৱা নাছিল। আমাৰ কাৰ্য্যকালতেই পোন প্ৰথমবাৰৰ বাবে শ্ৰদ্ধাৰ বৈৰাগী চাৰৰ দ্বাৰা ৰচিত আৰু আমি নিজে সুৰ দি গাবলৈ চেষ্টা কৰা এটি সুন্দৰ কোৱাচেৰে মহাবিদ্যালয়ৰ "নৱাগতা আদৰণি সভা"ৰ শুভাৰম্ভণি আমাৰ মনত চিৰসেউজ হৈ ৰ'ব।

বিভিন্ন ধৰণেৰে সকলো সময়তে মোক সহায় কৰা সহকাৰী সঙ্গীত সম্পাদিকা মনীষালৈ মই অশেষ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো। কাৰ্য্যকালৰ শেষ পৰ্য্যন্ত প্ৰয়োজনীয় দিহা পৰামৰ্শ আগবঢ়াই মোক সকলো কাৰ্য্যক্ষেত্ৰতে উৎসাহিত কৰা বিভাগীয় উপদেষ্টা মাননীয় শ্ৰীযুত ভাস্কৰ দত্ত চাৰৰ লগতে মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় প্ৰমুখ্যে আন আন শিক্ষাগুৰুসকলৰ প্ৰতিও কৃতজ্ঞতা জনালো। কাৰ্য্যালয় সহায়ক কনচেংদাৰ লগতে চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ

কৰ্মচাৰীসকল আৰু কলেজ কেণ্টিনৰ কৰ্মচাৰীয়ে বিভিন্ন সময়ত যথাসাধ্যে আগবঢ়োৱা সহায়ৰ বাবে মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা প্ৰকাশিলো ।

লগতে মোৰ বান্ধৱী ববীতা, ৰীতা মঞ্জু, মমী, মালবিকা, মৌচুমী, গীতা, কৰবী, চুমি, উৎপলা, ৰেখা, চানু, চাবিনা, ৰাহানা, পূৰ্ণিমা, স্মৃতি, জ্যোতি, আইমণি, বিনীতা, দীপজ্যোতি বা, মামনী আৰু ভগ্নীসম টুটুমণি তথা হোষ্টেলৰ সমূহ আবাসীলৈ তেওঁলোকে আগবঢ়োৱা সহায়ৰ বাবে এই প্ৰতিবেদনৰ দ্বাৰাই ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো। কাৰ্য্যভাৰ পালনৰ সময়ত অজানিতে যদি কিবা ভুল কৰিছিলো তাৰ বাবে সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা বিচাৰিছোঁ। শেষত শিৱসাগৰ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ৰ উত্তৰোত্তৰ উন্নতি কামনা কৰি প্ৰতিবেদন সামৰণি মাৰিলো।

।। জয়তু শিৱসাগৰ ছোৱালী কলেজ ।।

মধুস্মিতা চেতিয়া
সম্পাদিকা, সঙ্গীত বিভাগ ।

সঙ্গীত বিভাগত অনুষ্ঠিত হোৱা বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতাৰ ফলাফল

১। বৰগীত ঃ
- প্ৰথম শ্ৰীমতী উষামণি বৰা ।
- দ্বিতীয় শ্ৰীমতী বিনীতা চিৰিং ফুকন ।
- তৃতীয় শ্ৰীমতী মুনমী বৰা ।

২। খেয়াল ঃ
- প্ৰথম বিবেচিত নহল ।
- দ্বিতীয় শ্ৰীমতী এনিশা ৰয় ।
- তৃতীয় (ক) শ্ৰীমতী বিচিত্ৰা বৰুৱা।
  (খ) শ্ৰীমতী ৰশ্মিৰেখা বৰা ।

৩। লোকগীত ঃ
- প্ৰথম শ্ৰীমতী মুনমী বৰা ।
- দ্বিতীয় শ্ৰীমতী বিচিত্ৰা বৰুৱা ।
- তৃতীয় শ্ৰীমতী পিংকী দাস ।

৪। গজল ঃ
- প্ৰথম শ্ৰীমতী বিনীতা চিৰিং ফুকন ।
- দ্বিতীয় শ্ৰীমতী দীপাঞ্জলী হাজৰীকা ।
- তৃতীয় শ্ৰীমতী নীলাঞ্জনা দুৱৰা ।

৫। ভজন ঃ
- প্ৰথম শ্ৰীমতী নীলাঞ্জনা দুৱৰা ।
- দ্বিতীয় শ্ৰীমতী এনিশা ৰয় ।
- তৃতীয় শ্ৰীমতী বিচিত্ৰা বৰুৱা।

৬। জ্যোতি সংগীত ঃ
- প্ৰথম শ্ৰীমতী দীপাঞ্জলি হাজৰীকা ।
- দ্বিতীয় শ্ৰীমতী এনিশা ৰয় ।
- তৃতীয় শ্ৰীমতী মৃণালী বেজবৰুৱা।

৭। ৰাভা সংগীত ঃ
- প্ৰথম বিবেচিত নহল ।
- দ্বিতীয় শ্ৰীমতী নিবেদিতা বৰা ।
- তৃতীয় (ক) শ্ৰীমতী এনিশা ৰয় ।
  (খ) শ্ৰীমতী মুনমী বৰা ।

৮। আধুনিক গীত ঃ
- প্ৰথম শ্ৰীমতী এনিশা ৰয় ।
- দ্বিতীয় শ্ৰীমতী বৰ্ণালী মেচ ।
- তৃতীয় শ্ৰীমতী নীলাঞ্জনা দুৱৰা ।

৯। সমবেত গীত ঃ
- প্ৰথম বিবেচিত নহল ।
- দ্বিতীয় শ্ৰীমতী শ্যামলী গগৈৰ দল ।
- তৃতীয় শ্ৰীমতী সংগীতা গগৈৰ দল।

১০। জিকিৰ ঃ
উদ্‌গনি বঁটা বৰ্ণালী মেচ আৰু তেওঁৰ সঙ্গীসকললৈ।

শ্ৰেষ্ঠ গায়িকা ঃ- শ্ৰীমতী এনিশা ৰয় ।

STUDENTS IN THE LIMELIGHT

SMITA BHUYAN
secured 1st Class
in Geography Major in
Digree Final Examination
of D. U., 1998

PRANAMITA BARUAH
who secured 9th Position in
order of merit in HSSLC
Examiantion (Arts) in 1999

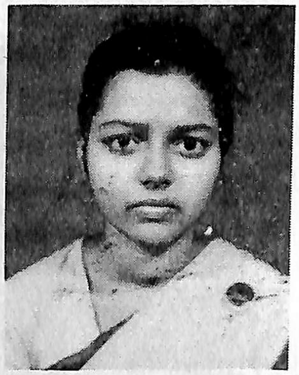

SABITA MAJUMDAR
secured 1st Class in
Geography Major in Degree
Final Examination
of D. U., 1999

MUSTAFIZA AHMED
secured Star Marks in
HSSLC Examination (Sc.)
in 1998

HAMIDA SULTANA AHMED
secured Star Marks in
HSSLC Examiantion (Sc.)
in 1999

SWASTIBRATA BHATTACHARYA
secured Star Marks in
HSSLC Examiantion (Sc.)
in 1999

MRIGAKSHI BORDOLOI
a top ranking Table-Tennis Player
of National Level has earned many
a laurels to this college.
⇦

JUNMONI BORA
a renowned Cyclist, Karatian and a
good runner from this college.
⇨

মহাবিদ্যালয়ৰ দুগৰাকী প্ৰবীণ শিক্ষকলৈ অৱসৰৰ মুহূৰ্ত্তত বিদায় সম্ভাষণ

এই মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিষ্ঠা কালৰে পৰা বুৰঞ্জী বিভাগৰ প্ৰবক্তা ৰূপে তিনি দশকৰো অধিক কাল সেৱা আগবঢ়াই অহা শ্ৰী জিতেন্দ্ৰ নাথ শৰ্মা বৰদলৈদেৱক ১৯৯৯ চনৰ ডিচেম্বৰ মাহত অৱসৰ গ্ৰহণ উপলক্ষত শিক্ষক-কৰ্মচাৰী-ছাত্ৰীসকলৰ ফালৰ পৰা আন্তৰিক বিদায় সম্ভাষণ জনোৱাৰ এটি দৃশ্য ।

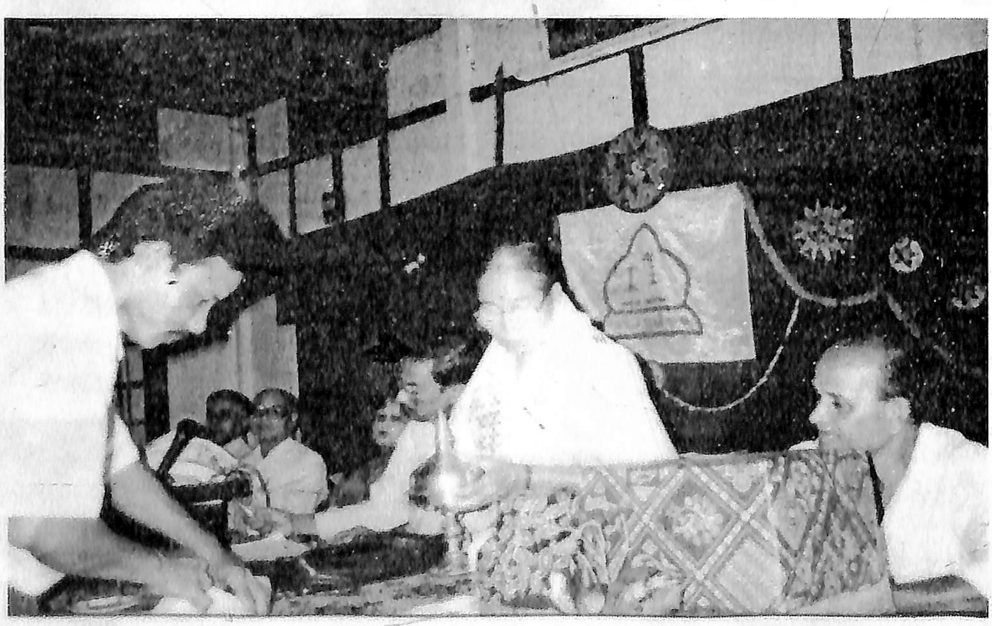

গাৰ্হস্থ্য বিজ্ঞান বিভাগত প্ৰায় তিনি দশক জুৰি এগৰাকী নিষ্ঠাবান শিক্ষয়িত্ৰীৰূপে কাম কৰি অহা শ্ৰীমতী গিৰি কুমাৰী গগৈলৈ বিদায় পৰত কলেজৰ শিক্ষক-কৰ্মচাৰী-ছাত্ৰীসকলৰ পৰা উপহাৰ সমন্বিতে বিদায় সম্ভাষণ জনোৱাৰ এটি অন্তৰঙ্গ মূহুৰ্ত্ত ।

কলেজ সপ্তাহৰ ৰেঙণি

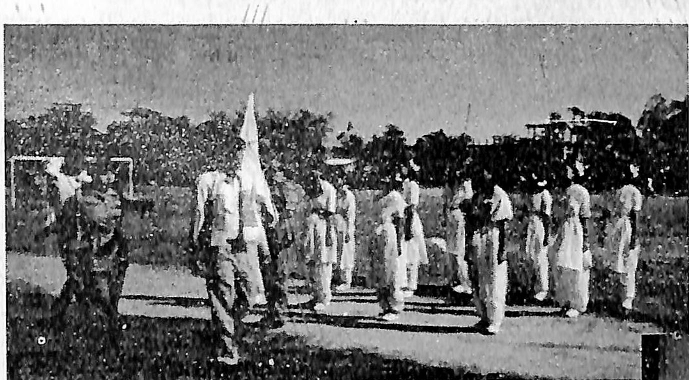

⇦ কলেজৰ বাৰ্ষিক উৎসৱ উপলক্ষে আয়োজিত মাৰ্চ পাষ্টৰ এটি দৃশ্য

কলেজৰ বাৰ্ষিক উৎসৱ উপলক্ষে উপাধ্যক্ষ শ্ৰী চাহাবুদ্দিন আহমেদে শ্বহীদ তৰ্পণ কৰাৰ এটি দৃশ্য ⇩

⇦ কলেজৰ প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা 'প্ৰবাহিনী' উন্মোচন কৰিছে প্ৰবীণ শিক্ষক, ভূগোল বিভাগৰ মূৰব্বী অধ্যাপক শ্ৰী অৰুণ বৈৰাগীয়ে ।

⇧ কলেজৰ বাৰ্ষিক উৎসৱ চলি থকা অৱস্থাতে কলেজৰ প্ৰাক্তন অধ্যক্ষ মঃ হাফিজুৰ ৰহমানৰ পৰলোক প্ৰাপ্তি ঘটে । মৃতকৰ প্ৰতি শেষ শ্ৰদ্ধা জনাবৰ বাবে প্ৰয়াত ৰহমানৰ মৃতদেহ কলেজ চৌহদলৈ অনাৰ এটি দৃশ্য ।

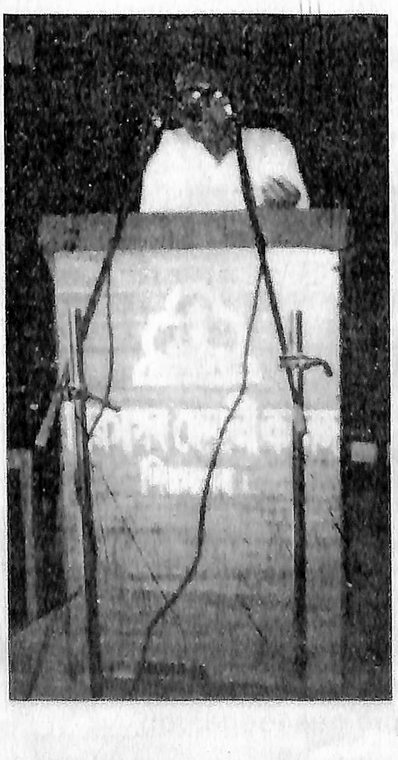

⇦ নৱাগতা আদৰণি সভাত ভাষণ দিছে শিৱসাগৰ ছোৱালী কলেজৰ প্ৰাক্তন অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত বীৰেণ বৰকটকীদেৱে ।

Dr. Manmohan Singh, Rajya Sabha M.P., inaugurates a building in the College premises built with fund provided from his Area Development Fund.

⇧ Dr. Manmohan Singh and local M.P. Sri B. K. Handique are in the auditorium along with the distinguished guests.

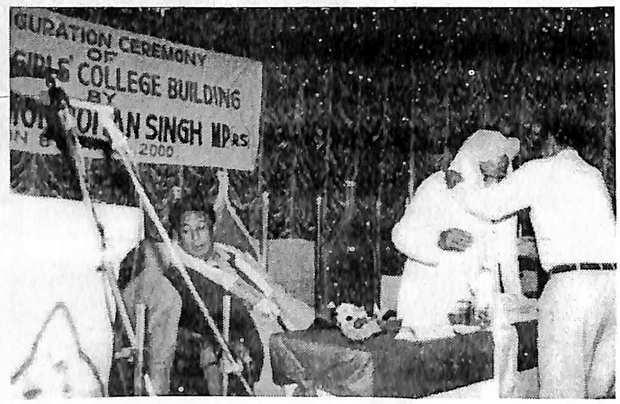

⇧ Dr. Manmohan Singh is felicitated by Principal Sri B. K. Talukdar.

⇧ Dr. Manmohan Singh is felicitated also by the students

⇧ Dr. Manmohan Singh is addressing the gathering on the auspicious occasion

Sibsagar Girls College Magazine

ENGLISH SECTION

Content

		Page
Education During the Ahom Period	--- Prof. Sonaram Barua ---	1-4
The Importance of Women Education	--- Pinki Das ---	5
William Shakespear	--- Modhumita Dutta ---	6
Poems Because I Could Not Stop for Death / Pompy Bora The Garden / Purnima Dutta I Had a Dream / Runa Laila		7-8
Working of Judiciary in Indian Polity	--- Banu Arfina Ahmed ---	9-10
Origin of Indian Music	--- Nivedita Borah ---	11-12
India of My Dream	--- Sayanika Dutta ---	12
The Oldest Non-Govt. Girls' L.P. School of Sivasagar	--- Prof. S. K. Bhattacharjya ---	13-14
The Child, Home, School and the Peer Group	--- Prof. Anita Barooah ---	15-16
E.M. Forster's Art of Fiction with Particular Reference to "Where Angels Fear to Tread".	--- Prof. A. Hamid ---	17-1
Pre-Primary Education and its Importance	--- Prof. Anu Sharma ---	20-21

Education During the Ahom Period

Prof. Sonaram Barua

The Ahoms not only ruled over Assam for nearly six centuries but also made out of their achievements in various spheres a tradition that enabled the Assamese people to identify themselves as a race worth reckoning. To rule a country uninterruptedly by a tribe for so many years is a rarity if not unprecedented in history. Naturally a curiosity arises to inquire into the nature of education prevailing in the Ahom period, because no people can hope to be in the seat of power for so long a period of time without the light of education and learning.

Curiously enough the historical records and other documents belonging to that period do not throw much hight on the nature of education prevailing at that time on the national level. In other words, whatsoever we can collect from those records is rather inadequate for proper appreciation of the subject. However, the religious movements and cultural activities that the period witnessed confirm one's speculation that the field of education and learning in that period was quite propitious with many a promising features.

Even during the pre-Ahom period reading and writing went on though in a limited circle. Reference to various writing implements such as kaap (pen), mahi (ink), sanchipat, bhojpatra, brass and copper plates etc. well testify the continuance of vedic culture and a traditional system of education. During the Ahom period, besides chronicles in Tai language and also in Assamese, a host of translation works from Sanskrit into Assamese came up. These were definitely the fruits of a prevailing atmosphere of education and learning. What's more encouraging, these translations were undertaken mostly under direct patronage of the king and the lords. Moreover the royal documents concerning land settlement and grants, census works, perakakat etc. and also the inscriptions on coins, writings on silver, brass and copper plates and stone inscriptions definitely throw encouraging light on this aspect of the Ahom regime.

By the time the Ahoms came to Assam and established their hegemony, the *gurukula system,* a vedic tradition was in vogue, and the Sanskrit scholars had their *tols* (private school in the old *ashrama* pattern). Srimanta Shankardeva, the great Vaishnava saint, also had his early education in such a tol run by Mahendra Kandali. Although the majority of the people in medieval Assam cared little for education, those who were really cultured and felt the need of the light of education made their way to these tols of the Sanskrit scholars. Youths of the royal families and also the sons of lords and nobles were sent to study philosophy, moral science and matters relating to state administration.

The Ahoms were invaders, no doubt, but they came to stay here. The rulers were wise enough to realise that only through a process of assimilation rather than that of confrontation they could achieve their goal. They gradually started speaking and learning the speech of the local people, and at a later stage, when they came under influence of Hinduism, they encouraged learning of Sanskrit as well. On their own, the Ahoms developed their *deohals* (place of worship) as centres of learning and religious preaching. Here in these deohals,

the priestly class of the Ahoms viz. Deodhai, Mohan and Bailung pundits used to impart lessons on history, religion and morality. At the time of coronation, the kings were given lessons on state administration and moral values which they had to adhere to in discharge of their duties as rulers of the land. Also for the officials connected with administration study and acquisition of historical knowledge was a pre-requisite. Besides, lessons in history, military training and general administration were impated to the people belonging to the aristocracy i.e. the seven distinguished families of the Ahoms. Obviously, the residences of the lords and nobles were also the seats of learning in the aforesaid spheres. Royal palace and court, replete with lively debate and deliberations of the scholars on various subjects, were of course, most propitious for growth of the spirit of learning.

In the wake of the Vaishnavite movement, another very important institution grew and started wielding great influence on the socio-religious life of the people. That institutioin came to be known as the satras, and the Ahom kings also liberally patronised these satras which worked not only for propagation of Vaishnavism but also laid the foundation of a composite culture by developing a unique standard in music, drama, painting and other fine arts. They also imparted knowledge on various cottage industries, The heads of the satras, known as *Satradhikars,* during their visits to the villages for personal contact with their disciples usually camped in the *namghars* for a couple of days and held discussion on various socio-religious aspects besides imparting spiritual teachings. In the Assamese society, as we know, the namghars till the other day used to play a pivotal role in educating the people about things, both earthly and divine.

Sukahpa, the founder of the Ahom kingdom here, on his first entrance into the land, directed the learned scholars to go on recording what they saw, what they heard other people saying about the land and people, dead or alive. It implies that reading and writing was already known to the people. The two tamralipis one relating to the land donated by Suhungmung Dehingiaraja to the Pingaleswar Devalaya at Kamrup and the other containing the terms which the Missing along the Dibong river had to follow in paying revenues and other taxes to the Dehingiaraja -- amply prove that the art of writing had already existed even before 15th century since these inscriptions dated prior to the reign of king Pratap Singha. At a later stage the job of keeping record of incidents and decisions, revenues and expenses etc. was assigned upon the Barkakotis, Kakotis, Chalihas etc. These people must have been educated under some prevailing system, and the medium of teaching was either Tai Assamese or Sanskrit or both.

In fine, coins and inscriptions, tamralipis, perakakats of the Ahom age give ample evidence of Assamese, Tai and Sanskrit language being read and used during that period, and it makes no difficulty in surmising that there was an education system which helped in running the administrative affairs of the country in a smooth manner. Even though no formal educational institutions such as schools and colleges as of today are said to have existed, the royal palaces and the court, the residence of the lords and nobles, Deosals, Satrasabha, namghars, Sanskrit tols etc. served as centres of learning. Acquisition of knowledge in history was almost compulsory for the youths coming of the royal families and of the seven distinguished families (called the Satgharia Ahoms), and this part of their education they had to do in the schools run by the priestly classes i.e. the Deodhai, Bailung and Mohan pundits. The medium of instruction, for obvious reasons, was Tai Assamese. Anyone desirous of leaning Tai language was supposed to know the alphabets first and immediately thereafter he or she had to take by heart what is called 'amra' ie. the Tai dictionary. Only after that, study of religious scriptures, his-

tory and other subjects could be undertaken.

Vocational education was also imparted to the people taking into consideration their aptitude and traditional occupation. Right from the time of Sukapha, the people were given names after their respective trades or vocations. The paiks had to undergo training in their respective trade before being enlisted on the rolls. As we know, during the time of Ahom rule, villages were also set up khel or vocationwise. Such village names as Japihajia, Somdar, Hiloidari, Sonari, Sonowal, Rupowal etc. can be cited as examples. From the records in Rashendra Banshawali, it can be well surmised that Medical Science, Chemistry, Engineering etc. were also not unknown to the people in those days. Under patronage of the Ahom kings, one Aniruddhadev of the Rashendra family used to prepare medicines with mercury iron and other chemicals. Changrung Phukon being incharge of the engineering departments had to supervise construction works of roads and embankments, ramparts, temples and devalayas, culverts and bridges. The ancient monuments at Gargaon, Rangpur and other historical places, the stone bridge over Namdang river are definitely unassailable testimony of the high standard of their construction works. Sonowals and Rupuwals used to collect particles of gold and silver respectively from the riverbeds of Dhunsiri, Jagalu, Subansiri, Dibang etc. The Lunpurias found themselves engaged in collection of salt from as many as twenty one ores, mostly bordering Nagaland.

Weaving and handloom was a popular cottage industry in which most of the womenfolk were found to be engaged. "Women of all castes, from the queen downward," observes Hamilton, "weave the four kinds of silk that are produced in the country. There may be one loom for every two women and in great families, there are eight to ten." In those days, to keep able-bodied proficient women without any occupation was considered an offence of high degree.

Perhaps it was king Pratap Singha who first took initiative for imparting primary education on a national level in a formal way. According to Gunabhiram Baruah, during the reign of king Pratap Singha, a primary school was first set up and lessons in Sanskrit were imparted there. Many more such Sanskrit medium primary schools came up subsequently in different parts of the country . Beside general education, lessons in moral science were imparted to pupils in these primary schools. In king Kamaleswar Singha's time, *Nitilatanchu* was transtated from Sanskrit to Assamese. Kabiraj Chakravarty's translation of *Bhaswati,* also from Sanskrit to Assamese,was expected to impart knowledge on astrology and moral science. Yet how far these Sanskrit medium schools could benefit the common people is doubtful.

The school education initiated by king Pratap Singha got a boost in the days of king Rudra Singha, the most illustrious of the Ahom rulers. He was a great patron of learning. King Rudra Singha sent young enthusiasts to Kashi and Navadeep for higher studies. Queen Fuleswari Kunwari was also known to have been greatly interested in the spread of education. Historical records establish the fact that king Rudra Singha and Queen Fuleswari had set up a good number of schools for the benefit of the common people. Queen Fuleswari is known to have given instruction to many a women in the art of handloom and weaving. Chao Ching Kunwari, Pramada Kunwari, Ambika Kunwari and a few others were some of those women who were genuinely devoted to the cause of popular education.

The fact that translations into vernacular of books of noble proportion such as Bishnu Purana, Kalki Purana, Brahma-baibarta Purana, Kamasutra, Sakuntala Kavya, Mahabharata, Ramayana, etc. were made under direct patronage of the Ahom kings illustrates royalty's deep commitment to education and learning. Hastividyarnava and Ghora Nidana are two very important

treatises on animal husbandary. A host of dramas were written and *acted* for entertainment of the people. *Kumarharan, Rukminiharan, Sangkhasuda Badha, Ravanabadha, Padmawatiharan, Akrur Gaman* etc. were some of those plays. Mention is to be made also of such notable works as Geet Govinda, Dharmapurana, Ananda Lahari, the two chronicles by Atan Buragohain and Srimanta Baruah, and also the controversial *Chakari pheti buranji* by Numali Borgohain.

A period which could prove propitious for growth of such varied literature and also for advancement of professional and vocational proficiency of the people could not go without a genuine passion for education and learning. And it is primarily in academic interest that the Ahom rulers, right from the days of king Rudra Singha, made allotment of landed estates to all those who could help the cause of spiritual, moral, general as well as technical education. The kings patronised the four main satras in Majuli in the same spirit which they displayed in developing the institutions initiated by the followers of Pir Ghiyasuddin at Hajo, Anwar Fakir at Darang, Fakir Azan Pir at Saraguri. It is also to be noted in this connection that the Ahom kings extended full patronage to the Doulla family at Sibsagar for their remarkable proficiency in instrumental music which they were supposed to display in the Shiv Dol premises. These and such like accounts substantially prove that the Ahom period in Assam history was never a 'dark age' in the field of education and learning as alleged by some interested circles. * * *

* * * * * * * *

LAUGH -A- WHILE

A teacher conducted a test. In the test, one boy wrote the correct spelling of butter and the other boy wrote 'buter' - which is wrong.

When the first boy asked the teacher about this, the teacher said, "In winter butter does not met; so the spelling is "butter" but in summer it melts; so the spelling is 'buter'. Both are correct."

The Importance of Women Education

Pinky Das
T.D.C. 2nd Year

It is true that people cannot think of social success without the help of women, because women are of vital importance in human society. Women have to play defferent roles in different stages of their life. They are know as a mother, sister, daughter and grand mother and so on. Gone are the days when the dictum *"Man for the field and women for the kitchen"* was universally accepted. Today women have started taking part in the affairs of society as equally as men. Every enlightened person believes in the equality of men and women. Everyone would agree that education is as much a need for women as for men .

Women are an indispensable part of the society. No nation can tread the path of progress if this part remains undeveloped. Women have to play a crucial role in bringing up the new generation. If they remain ignorant, the chances of social upliftment would also remain very grim. We talk about social and economic emancipation of women. But it is impossible without the education of the women folk.

People have debated over the type of education to be provided to women. Someone believes that women should be given a different type of education. Usually most of women are required to serve as housewives So they need to have special knowledge of home science. As a mother, women should be well versed in her baby care. But there are no reasons why women should not receive the same kind of education as men. One important function of education is the liberalisation of the human mind. Education puts our minds in touch with the world at large and enlightens them. This enlightenment of the mind is as much a necessity for women as for men. Both men and women can specialise in various branches of knowledge according to their aptitudes, abilities and needs. Thus it may be useful for a woman to be able to sew well, but it will be absolutely wrong to think that she has no other life than just rearing a family.

Liberty of women is a new movement. In the West, the movement has gained great momentum. The evolution of modern societies in the west has been possible largely because of women's education, In India we must pay serious attention to this aspect of education, because the percentage of literacy among women is still very low. * *

William Shakespeare

Modhumita Dutta
T.D.C. 2nd year

William Shakespeare has been admired in every age and in every country for the beauty and excellence of his literary creations. It is not only English literature but also world literature that is incomplete without Shakespeare. In his dramatic career that lasted for 24 years, Shakespeare wrote more than thirty plays which include some of the world's most well-known tragedies and comedies. Shakespeare's famous tragedies are: Romeo and Juliet, Julius Caesar, Antony and Cleopatra, Hamlet, Othello, Macbeth and King Lear, and Shakespeare's best known comedies are Much Ado About Nothing, As You Like It, Twelfth Night, Midsummer's Night Dream, The Taming of the Shrew, and The Merchant of Venice. However, Hamet is considered his greatest work. It is worth noting here that while hereos and heroines of Shakespeare in comedies are mostly romantic youths, his tragedies mainly centre round middle aged persons.

William Shakespeare was born on 23rd April 1564, at Stratford-upon-Avon. At 18, he started making an independent living and married Anne Hathaway who was eight years older than him. Besides his business, he also acted in a London theatre. His first written piece of work was a long poem *Venus and Adonis* published in 1593. This poem became very popular. In 1611, he bade farewell to the stage and returned to Stratford where he died in April 1616.

So few facts are known about Shakespeare's life that many doubt whether he was the real author of the works attributed to him. Some names which have been put forward as the probable real author of his works are: the Earl of Oxford, Beaumont, Fletcher and Christopher Marlowe. Whatever be the substance of truth in these conjectures, it is an incontrovertible fact that a person called Shakespeare lived, who was admired for his works and liked for his qualities.

POEMS

Because I could not stop for death

Pompy Bora
H.S. 1st year

Because I could not stop for death,
But .... He kindly stopped for me,
The carriage held but just ourselves
And immortality.

We slowly drove, he knew no haste,
And, I had put away
My labour, and my leisure too,
For his civility.

We passed the school where children played
Their lesson scarcely done ;
We passed the field of gazing grain,
We passed the setting sun.

We passed before a house that seemed
A swelling on the ground ;
The roof was scarcely visible,
The cornice but a mound.

Since then' lis centuries but each
Feels shorter than the day
I first surmised the horses' heads
Were toward eternity.

The Garden

Purnima Dutta
T.D.C. 2nd year

You are clear,
O, Rose, cut in rock
I could scrape the colour
From the petals
Like spilt dye from a rock

If I could break a tree
If I could break a stir
I could break a tree
I could break you

O, wind! rend open the heart
Cut apart the heat
Slit it to tallers
Cut the heat
Plough through it

Turning it on either side
of your path .

****

" I Had a Dream "

Runa Laila
T.D.C. 1st year

I had a dream every night & every day
"I can't sleep today too". I used to say.
If I had seen it full not half
But why I used to see in only half .

"Only half ?" what was the reason hehind it ?
I couldn't even sleep & eat.
"Go to bed early at night", was my thought,
To watch the dream full on the spot .
But the idea failed at last.
As I had spotted the dream from first
And the dream was not advancing any more.
And I was wet with sweat in horror.
I was approaching towards the end of the dream,
To watch it full I gave a loud scream
I was afraid to witness the fearful scene,
Because a girl stood in front
Of me with her horrowful skin.

****

Man make houses, Woman makes home. People who live in glass houses should not throw stones at others .

-- Herbet

Working of Judiciary in Indian Polity

Banu Arfina Ahmed
T.D.C. 2nd Year

The Constitution of India establishes a federal type of polity in the country. So, the powers are distributed among the Centre and the States. There is every possibility of disputes between the Union Govt. and the State govt. over respective share of power. Hence, in a federation an independent and impartial judiciary is inevitable to decide the disputes between the different units and to interpret the Constitution. Therefore, the Constitution of India provides seperation of Judiciary that is called the Supreme court of India.

The Judiciary of India has so many powers regarding the jurisdiction. That is why, the judiciary of India plays the dominating role regarding the Indian politics. Now, let us see how far the Indian Judiciary is working in the field of Indian politics.

(1) **Regarding the Centre-State relation** :-- Under the original jurisdiction the Supreme Court of India can discuss the disputes arising between. --

(a) The Govt. of India and one/ more than one states; or

(b) The Union Govt. and any state or states on the one side and one/ more other one other states on the other, or

(c) Two or more states.

All disputes between the above parties involving questions of law or Act are brought directly to the Supreme Court of India. In this way, the Supreme Court of India has original jurisdiction in any question arising in the centre-state relation.

(2) **Regarding the fundamental rights** :-- We all know that, the Constitution of India provides the fundamental rights for the citizen of India. As a protector of the fundametal rights the SC of India give its judgement if any question is arising about these rights.

On the 28th April, 1976 the SC delivered a judgement by four to one majority which curtailed the personal liberties of the Indian citizens during the period of emergency. The case came to the Supreme Court in the shape of appeals against the judgement issued by the High Courts of Allahabad, Bombay, Delhi, Karnataka, Madhya Pradesh, Punjab and Rajasthan. This case deals with the Article 21. By this article "No person shall be deprived of life or personal liberty except according to procedure established by law" The Supreme Court of India delivered the judgement according to the Indian Constitution. The Supreme Court can issue writs in the nature of Mandamus, prohibitions, quo-warranto and certiorari for the enforcement of the rights curtailed.

(3) **Regarding the President's role**:- According to the Article 143, the constitution provides that if at any time it appears to the President that a question of law or fact has arisen or is likely to arise, which is of such nature and of such public importance that it is expedient to obtain the opinion of the Supreme Court upon it, the President of India refers such cases to the Supreme Court for consideration.

The President sought Supreme Court's opinion a number of times including one on the controversial Kerela Education Bill - 1959, on the Indo-Pakistan Agreement regarding cession of Berubari and certain other Indian territories to Pakistan, and on the conflict between the U.P. Assembly and the Allahabad High Court in 1964.

So, the Parliament of India takes interest in the constitutional

provisions in connection with that parlicular Bill. When the SC announced that particular Bill as unconstitutional then the Parliament cannot enforce such Bill for the country.

In the matter of parliamentary business the judiciary has also the right to interfere. In this way the Judiciary establishes a high position in the field of Indian politics.

Now, the question arises, whether actually the Indian Judiciary is functioning independently. No doubt that, unless the judiciary is able to function independently, it cannot claim a high position in the Indian politics. The Constitution of India provides for the independence of judiciary.

Although the Constitution provides independene of judiciary, in real practice it seems that the executive always dominates the judiciary indirectly. Therefore, the position of Judiciary is low in the field of India Polity.

As a student of political science, we cannot deny the position of Indian Judiciary. Apart from this, the Indian Judiciary is playing a great role in the field of Indian politics according to the constitutional frame-work.

****

QUIZ ON SPORTS

Sayanika Dutta
H.S. 1st year

1. Name the first Assamese to be the President of the Indian Football Association.
Ans : Nurul Amin .
2. A renowned footballer of Assam became a reputed film-director. Who is he ?
Ans : Nip Baruah .
3. In Ranji Trophy, who took more than 100 wickets for Assam ?
Ans : Arup Ghatak .
4. Who is the 'Father of Sports' in Assam ?
Ans : Late R.G. Baruah .
5. An Assamese person invented a game "Hold that person" which is now played in England. Who is he?
Ans : Shukdev Goswami .

****

Origin of Indian Music

Miss Nivedita Borah
T.D.C. 2nd Year

****

Different scholars have advanced different views about the origin of Indian music. But a concrete idea has yet to be achieved. This is because the different specific lines along which the different scholars have tried to postulate the origin of Indian music never meet with one another. Since long past the views as advocated by the teachers may be discussed as follows :---

1. Some scholars think that the art of music has been created by the gods in their heavenly abode. According to them, the Lord Brahma, the creator of this universe first taught it to Lord Shiva, the god of destruction. Lord Shiva gave this art to goddess Saraswati, who in her turn taught this art to the Gandharvas and Apsaras, the celebrated dancers of heaven. At last Bharata, Narada, Hanuman etc. also acquired this art of music and they handed it down to the people in the world later.

2. According to "Sangeet Darpana," an epoch making creation by Damoder Deva, it is easy to understand that Lord Brahma created the music. The sage Bharata played the music before Mahadeva for the first time. This may be called the 'Classical music.

3. Some teachers believe that music originated in nature in the cries of birds and beasts. e.g.

1. Saroj - Sa - from. Peacocks Scream.
2. Risabh - Re - from Lark's cry.
3. Gandhar - Ga - from Goat's bleat
4. Madhyam - Ma - from Crow's Caw.
5. Pancham - Pa - from Cuckoo's Coo
6. Dhaibat - Dha - from Frog's crook.
7. Nishad - Ni - From Elephant's trumpet

Whatever may be the view, now in modern music, this Saptaka (i.e. the combination of these seven notes) is commonly found. Amongst these notes 'Sa' and 'pa' these two are the significant. When these seven notes are arranged in different sequences different 'Ragas and 'Raginis' result. Now it is known that in the early days of sages and saints there was no common use of this 'Octave' or 'Saptaka'.

The great musicians opine that as soon as the 'Rigveda' came into existence the notes evolved to recite the verses of veda and as time passed on tune resulted in and music developed.

After people had evolved in this earth, sometimes when they were horrified with storm, earthquake, thunderbolt, flood etc. at one time they became overjoyed with what they had developed with all their vivid imagination and colours. The moment they made a 'historic event' when they uproared in great excitement out of their work and that was supposed to be music.

In later ages, as a result of dynamic thinking and researches of great scholars, the 'octave' Sa, Re, Gâ, Ma, Pa, Dha, Ni the most useful notes in modern music was discovered and now it has been widely used in the world of music in a definite scientific way.

'Shrutis' and 'Thatas :--

Music is related to vibration. Vibration results in sound. This sound of music is the 'shruti. The meaning of 'shruti' is 'to hear'. There are twenty two kinds of 'shrutis' as suggested by the teachers. The great thinkers demonstrated that today's 'octave' has been derived from these twenty two kinds of 'shrutis.'

From the years back these

twenty two kinds of 'shrutis has been admitted by the teachers.

Sa, Re, Ga, Ma, Pa, Dha, Ni these seven notes are collectively called 'octave i.e. 'Saptaka'.

There are twelve notes in an octave in all. Out of these, seven notes are 'pure' and the remaining five are 'flat' (i.e. not pure). 'Sa' and 'Pa' these two notes are considered to be perfectly pure of all (i.e. they have no derivatives). Since the 'Thatas' should be too enchanting like Ragas so both the two kinds of each note must exist just one after another in a regular manner.

The musicians accept ten 'Thatas' in Bhatkhande Hindustani Music and preach them.

****

India of My Dream

Sayanika Dutta

We all reside inside the boundaries of a culturally rich country i.e. India, practically called 'Bharat' in Hindi. India had a glorious past. Only the British domination in India is a black spot in the history of the country. With the coming of the British, India lost its glory. Though India, at present, is independent, yet it has not been able to touch even the fringe of ancient glory and glamour.

India has developed a lot, yet it is not to our expectations, because we dream of an India far advanced and much better than the India of today.

I, too, dream of an India where there is peace and a friendly atmosphere. I dream of a financially stronger India. It will be a country where material as well as human resources are properly utilised with the help of science. Woman should get equal status and job opportunities. Our India would be a country where girls are not considered as burdens. I dream of an India which is united and integrated. I want to implement thousands of my dreams to make India of my dream come true. But I alone cannot do this great job. For this, each and every citizen of India must come forward.

If we want to establish Gandhi's Ramrajya, we have to work together. We have to stand united so as to make India a country of Rabindranath Tagore's vision,

" Where the mind is without fear and
the head is held high
Where knowledge is free and where the
world has not been broken
Into fragments by narrow domestic
walls .... "

So let us all come together to
make a much stronger India .

JAI HIND

****

The Oldest Non-Govt. Girls' L.P. School of Sivasagar

Sirish Kr. Bhattacharjya
Deptt. of English

No specific information about the existence of girls institution in this part of India called Assam has been brought to light before the coming of the British. There is a casual reference to a Girls' School during the Ahom regime said to have been run by the Queen Phuleswari in her palace, but nothing has been reported about its syllabi or its continuation in the subsequent years. The first sixty years of the British rule in the upper Assam also did not witness the existence of any girls' educational institution either at government. initiative or from private enterprise. The women literacy figure of 1881 (.001%) also nullify the existence of any girls' school in the undivided Sivasagar dstrict. Dr. H. K. Barpujari referred to the setting up of a girls school by the Christian Missionary in 1860 but its whereabouts have not yet been traced. Public opinion regarding female education was also quite antagonistic, which was mainly responsible for the female education in its lowest key. A few letters and articles appeared in the Aroonodoi about the importance of female education and those were meant to mobilise public opinion, no doubt, but their appeal reached only a very limited few.

Last year of the eighth decade of the nineteenth century was a turning point not only for the local-self govt. in Assam and more particularly for Sivasagar but also of the introduction of educational amenities and intellectual pursuits. In the same year i.e. 1889-90, the first Girls L. P. school was established at Sivasagar at the initiative of a Bengali intellecual and lawyer named Babu Akshaya Kumar Ghose, who arrived Sivasagar by boat from Calcutta to join the Sivasagar Bar towards the latter part of 1879.

In his tribute to Late A. K. Ghose on 28.6.59 in the Bar Library of Sivasagar, Late Padmadhar Chaliha wrote -- "The cause of education was very dear to Akhay Babu's heart. In the year 1879-80, he started a girls' L. P. School which was perhaps the first L. P. School in the Sivsagar Sub-division. That school is still in existence in the vicinity of the residence of our esteemed friend, Sri Pitambar Hazarika. After managing the school for sometime, Akshaya Babu made it over to the Sibsagar Municipal Board (Station Committee.)"

The relevant records of the school since the time of its inception in 1879 are not available for perusal . The school is situated since its establishment by the side of the old Dikhow Bund near the Central Market and old buildings of Madrassa School. The School is known now as Girls' L. P. School No 3. Before 1916, when the Sibsagar Municipality was formed, the school was known as Town Girls' L. P. School. After running the school for about six years the school was under the maintenance of the Station Committee since 1885. Before that, it was Mr. A. K. Ghose who mobilised funds from local affluent citizens who contributed monthly for its maintenance. During the maintenance of the Station Committee and the Municipality the school was flourishing with buildings, residence of teachers and the chowkidars. Besides general education, the school

was the centre of weaving, knittng, embroidery and other handicraft items which were sold and the sale proceeds came to its exchequer.

The first teacher who imparted lessons was one Jadav Master, a Bengali gentleman till 1885. Since then, following were the Headmistresses of the school :

1. A. D. Thinsin (1885 - 1900), 2. Mrs. Thinsin (1900 - 1925) 3. Mrs Castle (1925 - 1940) 4. Mrs. Mercy Achou (1940 - 1961) 5. Patila Gohain (1961- 1973) 6. Binodini Dutta (1973 - 1084).

The founder of this historic girls' institution, Mr. A. K. Ghose was born in 1853 in an elite family of Calcutta. After taking his B.A. & B.L. Degree in 1877 and 1879 from Presidency College, he migrated to Sivasagar in 1879 and joined as Govt. pleader of the Districts of Sivasagar, Lakhimpur, Kamrup and Nowgong. He was also licentiated to train up lawyers by the Calcutta University. Most of the lawyers of Assam in the last three decades of the nineteenth century received training from him and shone as successful lawyers. He resigned as Govt. Lawyer in 1911 as a protest against the shifting of the District Headquarter from Sivasagar to Jorhat.

He was actively associated with almost all the social organisations of Sivasagar. For several occasions he was the Vice-Chairman of the Station Committee. He was also a member of the first Municipal Board formed in 1916.

Mr. Ghose was also the Chairman of the Fuleswari Institute since its inception in 1915 till his death on 19th June 1919.

The history of Town Girls' L. P. School is inseparably fraught with the zeal and philantropic inspiration of Late A. K. Ghose who being an immigrant lent yeomen's service to the cause of women education in Sivasagar . But it is sad to note that he has yet been ignored by the people of Sivasagar .

****

We will escape from school only to discover that the world is a bigger school, and that you are back again in the first form.

-- George Bernard Shaw.

THE CHILD, HOME, SCHOOL AND THE PEER GROUP

Mrs. Anita Barooah
Deptt. of Education

The total influence of the home, the school and the peer group can be described as the influence of environment on child development. The influence of family, in which the child is born and brought up, plays the initial part in child upbringing. Our Indian child is born in a family setting which in modern times consists of wife, husband and unmarried children. It is a group of persons who are united by ties of marriage, blood, adoption constituting a single household, interacting and inter communicating with each other in their respective social relationship of husband and wife, mother and father, brother, sister, creating and maintaining the common culture. It is the cradle of social virtues like love, affection, cooperation, sympathy, tolerance, obedience or discipline. The child very often picks up these positive and social qualities unconsciously in almost a spontaneous manner in family setting, the basic and primary agency of the socialisation of a child in a cultural group.

The parents are the primary agents in the transmission of the culture of the group to the child and the socialization of the child. In the 20th century, the psychoanalysts have stressed the importance of early family experience on child behaviour and attitudes. Freud as well as Adler has emphasized how 'overprotection' of the child by the parents predisposes the child to 'neurosis'. When the parents are very severe, the child tends to be rebellious, not only towards the parents but towards all adult authority. On the other hand, the recent studies on maternal deprivation - where the babies were separated from their mothers and institutionalized - have demonstrated the important part early family relationships play in the child's development.

The home sets the pattern for the child's attitudes toward people, things and institutions. Since the child loves his parents and other members of the family, he identifies himself with them, imitates their behaviour and learns to adjust to life as they do. The later influences, modify the child's behaviour and attitudes but do not completely eradicate these early influences.

The parental attitudes not only have a strong impact on relationship within the family but also affect the attitudes and behaviour of the children to persons outside the family and also to social institutions.

Studies have shown that most of those who become successful in life have come from homes where parental attitudes towards them were favourable and where a wholesome relationship existed between them and their parents that produces happy, friendly children who are constructive and affectionate members of the group. By contrast, those who are unsuccessful in life usually come from homes where the parent-child relationships are unfavourable. Thus there appears a relationship between ego-strength in the child and favourable parent-child relationships at home and ego weakness in the child and

unfavourable parent-child relationship at home. Generally those who come from homes without good parent-child relationships tend to be intolerent of others, impulsive, with weak intellectual control and characterised by social withdrawalness rather than social participation.

Influence of Home Setting

The pattern of family life differs from one social group to another. The kind of husband-wife relationship and parent-child relationship varies. Similarly the family values, the use of money and the type of home management will vary. In the same way differences arise with respect to social conformity attitudes towards child training and child discipline.

The occupation of the parents in developed societies, specially the father is a very important symbol of the social status of the family in our Indian context.

It is obvious that the other two variable of social status namely education and income, go closely with occupation (Kuppuswamy 1962). The families belonging to the middle class like the teachers, the doctors, the engineers, the lawyers and the service officers etc. place a high emphasis on personal cleanliness - bathing, wearing clean clothes etc. They also emphasize the control of emotions; they are averse to the expression of strong emotions and feel guilty or ashamed when they do so. They do not express their aggression either in the physical way or through loud abusive arguments, they may express them verbally in the form of gossip or sarcasm. They generally endorse moderation in all things. They also insist on clean and correct language. Above all they are firmly convinced that hard work and self discipline will bring success in life.

The middle class families believe in the cultivation of intellect. They firmly believe in education as a means to the acquisition and maintenance of wealth and thus of social status, namely, securing what one needs and preservation of what one has. This is why college education in the liberal arts or in professions is promoted in the middle class families.

On the other hand, it is a wellknown fact that 80 per cent of the population in India belong to the lower classes. What are the prevailing values in the families belonging to the lower class and how do they affect the development of the children belonging to this class who do not put any value on personal cleanliness? Though they are too poor to purchase multiple sets of clothing, they do not have the habit of bathing daily and putting on clean clothes after the bath. While personal cleanliness is given a top position in the heirarchy of values in the middle class, it has no position among lower class people. Another sad feature is that they do not have any faith in the future so that they do not plan for the future. This lack of faith in the future affects both the economic and the educational outlook. They merely live in the present. Since there are many competitors for the small quantity of food at home, each tries to grab as much as possible, there is no question of waiting for one's turn. Aggressiveness, fidgeting and violence are the means to acquire things at home. The virtues of reason and control of emotion are of little value. Neither the parents nor the children have any faith in education and preparation for future wellbeing. Nor do they have any faith in hard work and self discipline.

Thus the values of the lower class families do not help either individual development or social development. One of the main tasks of the society is to see that the values which promote individual development and social development are made widespread in the whole society.

The peer group, like the family group, is a primary group with immediate face to face association and interaction. As the child grows the norms of the peer group may largely determine what behaviour is accepted or rejected, approved or disapproved. The peer group provides a degree of emotional support for most children. They may get more understanding from the friends than even from the parents. Educated and conscious parents value and understand the impact of peer group interaction. One the other hand, the unhealthy presures are not to be ignored in child development and upbringing. * * *

E.M. FORSTER'S ART OF FICTION WITH PARTICULAR REFERENCE TO *"WHERE ANGELS FEAR TO TREAD."*

A. Hamid,
Lecturer in English

It goes without saying that E.M. FORSTER, one of the prolific English novelists, puzzles his readers as well as his critics. Prominent critic I.A. Richards is of the opinion that Forster is "the most puzzling figure in the contemporary English letters." Virginia Woolf also found something "baffling and evasive" in the very nature of Forster's gifts. Another critic, Lionel Trilling, in his pioneer studies on Forster, saw him as a moral realist, but an evasive one.

One of the most common adjectives that reviewers and critics have applied to Forster's fiction is "elusive." In one sense, Forster's elusiveness is a quality of his style which is both personal and evasive. In the profoundest sense, Forster's elusiveness is a quality of his mind -- a mind at once humanistic and sceptical. He does firmly believe in tolerance, good temper, sympathy, personal relationship. These values, according to Forster, are more applicable to private life than to public.

Unlike Victorian novelists, Forster, in common with many of our present day writers, sees a fundamental division between the two realms ; the world of private life and the public one. Forster's universe is divided. He sees a fundamental dichotomy between the private life and the public, between the aims and needs of society and those of the individual. Social order, from Forster's point of view, is largely inimical to the deeper needs of the individual. The individual, on the other hand, needs the satisfactions that can best be made through personal relationship and the claims of the inner life.

Forster has interpreted the relation of the modern world in his own way. His attention is diverted to the gaps, fences and barriers between one group and another group, between one race and another, between one sex and the other sex, between one individual and the another individual. In almost all of Forster's novels, we have the theme of separateness or difference between one another. Forster himself has said many a times that he is interested in the delineation of personal relationship rather than in the description of events. Personal relationship is much more important to him than anything else. It is the ordinary humdrum life of an individual with which the novels of Forster deal. But the personal relationship of one character with another and how the one reacts to the feelings and deeds of another, are the factors with which Forster's novels are more concerned.

Forster's *"Where Angels Fear to Tread"* presents us with a theme of contrast between the Italy of reality and the Italy of English men's imagination. Forster had found something lacking in English life, and here he explores the contrast of a more passionate Italian life.

A socially preposterous marriage between a middle class young English widow with an Italian youth ten years her jun-

ior, and the consequence of such a deed, constitute the theme of the novel. At once it is a novel of conflict and reconcilliation between culture and nature as well as of interaction between two different cultures -- the one represented by England and the other by Italy. At the same time, it poses before us one of the most fundamental questions of human life -- What to prefer ? The mind or the body ? Which of them ; the intellect or the so- -- ciety in the urge of the body can help an individual attain perfection. Forster's this novel is a kind of purgatory where everyone suffers and thereby purifies oneself. It can be called a novel of learning and growth; disillusionment and conversion.

The plot of the novel proceeds with Lilia's journey to Italy. Lilia's eccentricities compel her inlaws to do something to save their family reputation. Lilia's brother-in-law Philip consents to her proposed tour to Italy with the hope that 'she will start a new life' as he firmly believes that "Italy really purifies and ennobles all who visit her." But he is ere long disillusioned when he comes to know a shortwhile after Lilia's departure that she marries an Italian young man, Gino Carella, the son of a dentist.

The tension intensifies and Mrs. Harriton has shown an adverse reaction to what her daughter-in-law has done. Mrs. Harriton and her daughter embody respectibility; the mother, shrewd, cunning, strongwilled, "unsympathetic and unimaginative," bent on preserving at any cost the family reputation. On the other hand, her daughter Harriet, a Protestant prude, jealous on behalf of what she conceives to be her duty and that of others.

Sawston, the suburb where the Harritons live, stands for all the stiffness, pretense and humbug, which Forster most dislikes in English life. The Harriton's attempt at bringing back Lilia is the theme of the denial of the urge of her inner self. Again, the snobbish respectibility represented by the family is just against the code of individual liberty.

Diametrically opposite to the two women is Gino, the Italian young man whom Lilia marries. Gino is one of the most carefully drawn characters of Forster. Gino is sensuous, hedonistic, shiftless and sociable, capable of tenderness as well as brutality. Gino embodies some of the vital contradictions that Forster discerned in the Italian spirit.

Lilia, as a funloving widow, had hoped to find in Italy as well as in marriage a freedom which she had been denied in Sawston. But she is doomed to disappointment. Gino, who marries Lilia for her money, is socially insecure to extend to his wife the freedom which as a man, he takes for granted, with the result that Lilia perishes on the vine some months before she dies in child birth.

Lilia's failure is the outcome of her denial of the intellectual side of her personality. As the saying goes 'One cannot live by bread alone." We see in Lilia's disappointment at her married life in Italy--that a man cannot achieve peace and liberty by giving an upper hand to emotions alone. It is harmonious combination of the body and the mind, in other words, intellect and passion, judiciously balanced that helps one attain perfection. It is evident that Lilia's self-seeking is at the same time her self-deception as well as her self-denial.

If *"Where Angels Fear to Tread"* can be called a novel of growth and learning, of all the characters, it is Philip who grows and learns much. Philip, who has always regarded life as a show at which he is a privileged spectator, has learnt much during his two visits to Italy- - one to separate Lilia; the other to rescue the baby. Philip is "a clever intellectual shob " who is under his mother's thumb. The man who sees life through coloured spectacles and does not want to enter into it, is finally a man who learns to live a life away from Sawston in the company of Caroline Abbot.

Philip's snobbery is best revealed in his attempt to separate Lilia from Gino's life, as per his mother's instruction. Again, the joint venture of the three -- Harriet, Caroline and Philip in rescuing the child shows their failure to consider the baby as a human being. To them all the angelic baby is simply " a thing, a cause, a means to an end." Philip's is a detached, dispassionate personality. He was quite indifferent to the outcome of their expedition. In most of the occurances Philip is a passive character.

The plot of *Where Angels Fear to Tread* may judiciously be called the story of Philip's transformation. Philip himself has undergone a dramatic change in his outlook on life. He has understood the "physicality" of love. He is now passionate for Caroline. He gains love through his spirituality. Unlike Gino, he is by now a mixture of passion and intellect. Sawston gave him her intellect and Italy now pours down upon him her spontaneity of nature. Inspired by Caroline's utmost goodness and being overwhelmed with a sense of the evil to which he has contributed, he determines to try to be good. Philip is now reborn.

Forster has to say something about the innermost goodness likeability of an individual. Gino, who is apparently rude, uncivil and barbarous, has proved to be capable of friendship, hospitality and compromise. He may not be a good man, but that he is a lovable friend and a responsible father, cannot be questioned. Life has taught him at least to make an adjustment.

As regards Mrs. Herriet, she is just opposite to Caroline, who is amiable but dull--- a girl who devoted her energy to her amiable but dull father and to nameless charities on behalf of Sawston poor. She is fretful and insular, Caroline is pleasant and insisted on praising everything. But Herriet also undergoes a change. She suffers a nervous breakdown after her attempt in the abortive kidnapping of the baby. She has not really learnt anything, yet she has been severly chastened for her pretence of moral superiority.

Caroline Abbot, Lilia's company during her visit to Italy and then the mediating person between the Herriton's and Gino, is an appealing character in the novel. She thoroughly gives the message of the novelist. She cannot deserve the role of an excellent heroine. After Lilia's death in child birth, Caroline's role becomes that of a guardian angel. She earnestly believes that Lilia's baby should be rescued from the vulgar environment of his father. Caroline boldly exhibits the truth of Sawston life and praises the free play of nature in Italy. She believes in the Christian virtues of forgiveness and reconcilliation. Coming to rescue the baby from its brutal father, Caroline's sense of forgiveness bids her to do the contrary. Gino's care for the baby reminds her of Christ and Mary ; the son and the mother; she hastily gives up her plan of separating the baby from its father, helps Gino cleaning the baby, and finally she admits to Philip that it is unbecoming of her to separate the baby from the father.

Caroline's response to human as human arouses Philip's growing veneration for her. Her role as a mediatress between the Herriton's and Gino is a failure. This apparent failure brings to her a greater success. She realises, Gino with his son is "majestic, and part of Nature, in no ordinary love scene could he ever be so great." She also succeeds in saving Philip from the fatal consequences of Gino's attack on him after he learns that his baby is stolen and dead. One is struck with wonder as to think how deeply she has influenced a ruffian like Gino. Gino is no more than a child beside her. Caroline's final attempt in retaining the friendship between Gino and Philip has a greater significance. Her bid to Gino and Philip to share the baby's milk has a symbolic significance. It is no ordinary milk which the two men are going to share; it is the milk of human kindness, of divine forgiveness as well as of undying friendship they are going to drink. Deification of Caroline by both Philip and Gino is, in a sense, flattering to her very womanhood.

Caroline is no goddess to us, but that she is endowed with the utmost human virtues cannot be questioned. And a virtuous human being can be equally admirable as an angelic one. * * *

Authors and critics consulted :
(a) J. S. Martin .
(b) Robin Mayhead.
(c) David Daiches.

Pre-Primary Education and its Importance

Anu Sharma
Lecturer, Deptt. of Education

In the words of Gandhiji, "The real education begins from the conception, as the mother begins to take up the responsibility of the child." Educationists and psychologists are of the opinion that actually Pre-Primary education should extend from the birth of the child to his entrance into a regular primary school. Therefore, from this point of view, Pre-Primary education is a comprehensive education including Parental education, Pre-natal and Post-natal care. It is not confined to limited school care or nursery education for some fixed hours. It is chiefly the mother who must act as an efficient teacher, and the home environment should be congenial for developing desirable habits.

Pre-Primary education begins with the conception of the child and continues till he enters a primary school. A Pre-Primary school generally looks to physical, mental, social and psychological care of the children of age group from three to six years. A good Pre-Primary school meets and satisfies various needs of the students and helps him in the solution of his problems, and thus prepares the way and lays down sound foundation for a normal and healthy life.

Pre-Primary education is of great significance to the physical, emotional, and intellectual development of children especially of those with unsatifactory home background.

Now a days, most of the psychologists and educationists emphasize the need of developing desirable habits during Pre-school period. Psycho-analysists believe that all the complexities in one's adult life owe their roorts in one's own infancy and childhood, Most of the mental and emotional conflicts of adolescence are the result of unfavorable and improper adjustment during the pre-natal period.

Pre-School period is considered to be highly plastic and educationally impressionable. Habits formed during this period shape the adult character and personality. It is, therefore, considered desirable that train-

ing in habit formation is given during the period of childhood.

Pre-Primary school provide opportunities for the development of social health of small children and enable them to become self-reliant and seff-dependent.

Pre-Primary education and training is of immense importance for children who come from unhappy homes and unhealthy neighbourhood.

In the case of working mother, there may be nobody at home to look after the children properly when they are away at work. In such a situation Pre-Primary education helps the working mother .

A Pre-Primary school prepares the children for entrance into a primary school. A number of problems concerning adjustment of the children have to be solved. A child no longer feels afraid of the school. He now enjoys reading and writing, for he is mentally set for it .

The most important point in favour of Pre-Primary education is that -- the most important food for the child is love, sympathy, security and play. If the home fails to provide these essential needs to the child, the Pre-Primary school can render their helps.

Another necessity of vital nature may arise when the child lacks social life at home. In such condition he is the only child in the family and he has none to play with. A Pre-Primary school can conveniently fill up the gap and socialize the child in desirable directions.

Through the sensory training, through the promotion of self-expression, through community living and companionship in the educationally controlled enviornment the all round development - mental, social, and physical of the child - is fostered. The foundations are laid which cover all these aspects of growth and development and the young child is then ready to absorb and assimilate that education for citizenship which a well-planned basic school should impart.

Rousseau, Forebel, Montessori and may other eminent educationists have expressed the opinion that the early years of the child are very plastic, impressionable and formative. Hence the teaching of children should be according to their aptitude and interest. Infancy is the period during which parents should take full care of children and develop their sense organs for future education and training. The Education Commission of 1964-66 remarked "Pre-Primary education is of great significane to the physical, emotional and intellectual development of children especially for those with unsatisfactory home background. 0 0 0 0

(অসমীয়া শাখাৰ ৫৪ পৃষ্ঠাৰ পিচৰ পৰা)

Soft Toys Making

Tortoise

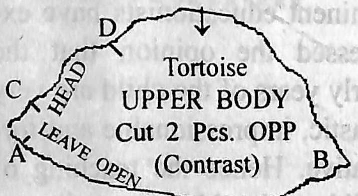

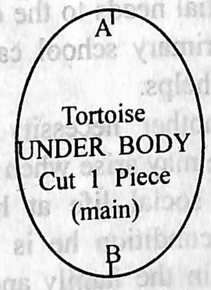

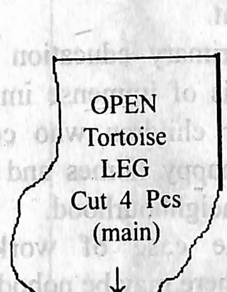

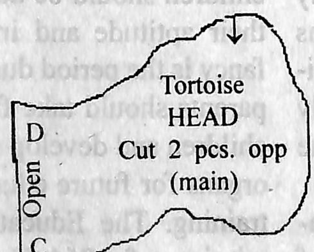

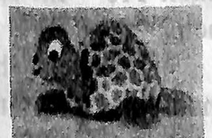

METHOD

1. LEG :- Join leg pieces in pairs leaving straight edge open. Turn inside and stuff and oversew the edge. Together keep aside.
2. HEAD :- Join head pieces together leaving straight edge open. Turn inside out stuff and keep aside. Do not close opening.
3. BODY :- Join upper body pieces together along the top curved edge. Attach und body to upper body matching points A and B all around leaving open on one side. T inside out and stuff. Ladder stitch and close opening.

Join head to body on right side, on join of upper Body by ladder stitch the neek in round position and stuffing. As you stitich to keep neck firm, jain legs body in the underbody join with two legs on opposite sides facing front and two l on oppsite sides facing back.

e

not
om
rop